

ГОДИШЊИ

ИЗВЕШТАЈ

2021

Годишњи извештај за 2021.

Садржај

Годишњи извештај за 2021. годину је веродостојан приказ делатности, развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у 2021. години. Извештај садржи и приказује податке НИС Групе, која обухвата НИС а.д. Нови Сад и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само НИС а.д. Нови Сад, то је у Извештају посебно наглашено. Термини: НИС а.д. Нови Сад и Друштво означавају матично друштво НИС а.д. Нови Сад, док се термини НИС и НИС Група односе на НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима.

Годишњи извештај даје сажет и интегрисан приказ финансијских и не-финансијских остварења НИС Групе у 2021. години и приказује како стратешки циљеви, корпоративно управљање, остварени резултати и потенцијали, у деловању с екстерним окружењем, доводе до стварања вредности у краткорочној, средњорочној и дугорочној перспективи.

Годишњи извештај је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

Годишњи извештај за 2021. годину доступан је и у електронској форми на корпоративном сајту. Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.rs.

Годишњи извештај садржи информације које су детаљније објашњене у другим деловима овог извештаја или у другим извештајима, односно на веб-страницама корпоративног сајта. Такође, на крају извештаја налази се речник са објашњењима коришћених скраћеница и акронима.

Упућивање на други део овог извештаја или на друге извештаје НИС Групе

Упућивање на веб-странице корпоративног сајта www.nis.rs

Садржај	3
НИС Група у 2021.	4
Реализација кључних пројеката	6
Уводна реч	12

Извештај о пословању 14

Извештај независног ревизора	16
Нефинансијско извештавање	26
Важни догађаји	26
НИС Група	32
Стратегија	54
Управљање ризицима	56
Пословно окружење	70
Анализа резултата	78
OMS Еталон	114
Хартије од вредности	120
Корпоративно управљање	130
Људски ресурси	178
Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду	200
Политика у области борбе против корупције и превара	214
Друштвена одговорност	220
Комуникација	228
Истраживање и развој	232
Даљи развој	234

Финансијски извештаји 236

Појединачни финансијски извештаји	238
Извештај независног ревизора о појединачним финансијским извештајима	240
Биланс стања	247
Биланс успеха	251
Извештај о осталом резултату	254
Извештај о токовима готовине	256
Извештај о променама на капиталу	258
Напомене уз појединачне финансијске извештаје	260
Консолидовани финансијски извештаји	348
Извештај независног ревизора о консолидованим финансијским извештајима	350
Консолидовани биланс стања	359
Консолидовани биланс успеха	363
Консолидовани извештај о осталом резултату	366
Консолидовани извештај о токовима готовине	368
Консолидовани извештај о променама на капиталу	370
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	372

Извештај о плаћањима ауторитетима власти 464

Изјава лица одговорних за састављање извештаја 470

Прилози 472

Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад	472
Речник	473
Контакти	479

НИС Група у 2021.

Произведено

1.194

хиљаде усл. тона
нафте и гаса

Обим промета

4.031

хиљада тона

Пуштено је
у рад више од

40

разрадних и
истражних бушотина
у Србији и Румунији.

Србија

43
разрадне

2
истражне

Румунија

1
разрадна

1
истражна

Малопродаја

+10%

Велепродаја

+23%

Извоз

+7%

Обим прераде

3.945

хиљаде тона нафте и
полупроизвода

Нето добит

21

млрд РСД

ЕБИТДА

53

млрд РСД

CAPEX

20

млрд РСД

Награде и признања

НИС је освојио пети ниво изврности и награду „Шампион изврности 2021” на такмичењу за пословну изврност „Оскар квалитета” за 2021. годину које организује Фондација за културу квалитета и изврност.

Кирил Тјурдењев, генерални директор НИС-а, добитник је Светосавске награде за 2021. годину за изузетан допринос јачању сарадње образовних и научних институција кроз подршку најуспешнијим ученицима и студентима и промоцију науке.

НИС је освојио прво место на „Такмичењу за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду” у категорији Повеља „28. април” које организује Управа за безбедност и здравље на раду Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Drive.Go, мобилна апликација НИС-а, добитник је награде „Innovation Award” у оквиру манифестације Hot Spot eCommerce Awards 2021 коју организује eCommerce Асоцијација Србије.

Бренд NISOTEC добитник је великог шампионског пехара, као и 10 златних медаља на Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду.

Апликације „Са нама на путу” и „Drive.Go” НИС-а нашле су се на првом и другом месту међу ТОП 10 бесплатних пословних апликација на Google Play листи.

НИС је добитник признања часописа „PC Press” – Топ 50 најбољих онлајн садржаја, у категорији LinkedIn.

Реализација кључних пројеката

РЕКОНСТРУКЦИЈА ПОСТРОЈЕЊА FCC И ИЗГРАДЊА НОВОГ ПОСТРОЈЕЊА ЕТВЕ

Основни циљ пројекта је модернизација постројења за флуидни каталитички крекинг (FCC) применом савремене INDMAX технологије лицензора Lummus Technology и изградња новог постројења ЕТВЕ по CDEtbe технологији ради повећања производње пропилена и добијања квалитетне биокомпоненте за намешавање у бензин. Повећање производње производа са високом маржом, а узимајући у обзир потражњу тржишта за петрохемијским мономерима и биокомпонентама за моторна горива допринеће постизању максималне EBITDA.

Након израде базног пројекта, у првој фази реализације пројекта, током 2021. године успешно је реализована фаза „FEED” пројекта.

Проширени базни пројекат (FEED) израдила је компанија Wood Italiana S.r.l у периоду од 08.03.2021. до 02.11.2021. Током фазе „FEED” пројекта израђен је комплетан FEED (Front-End Engineering Design) пакет документације:

- план извођења пројекта (PEP - Project Execution Plan);
- процена укупне цене инвестиције (CAPEX Estimate) по принципу ОВСЕ (Open Book Cost Estimate);
- ласерско 3D скенирање постројења FCC;
- детаљни термин план L3 нивоа за фазу реализације пројекта (EPCm);
- constructability студија за фазу извођења;
- извршен је избор технички прихватљивих и комерцијално најповољнијих добављача за опрему са дугим роком испоруке (LLI - Long Lead Items) за потребе израде техничких спецификација;
- урбанистички пројекат је ушао у процедуру одобрења и
- израђено је Идејно решење у складу са обимом пројекта из FEED-а.

Даља реализација пројекта планирана је у 2022. години.

ТЕ-ТО ПАНЧЕВО

ТЕ-ТО Панчево је комбиновано гасно-парно постројење оквирне електричне снаге до 200 MW. Планирана производња електричне енергије на годишњем нивоу износи око 1.400 GWh. Пројекат изградње ТЕ-ТО Панчево заједнички реализују НИС а.д. Нови Сад и Гаспром енергохолдинг преко компаније Gazprom energoholding Serbia d.o.o, где НИС а.д. има учешће од 49%, а ЈАД Центренергохолдинг 51%.

Укупна очекивана вредност пројекта износи око 180 милиона евра.

Почетак рада ТЕ-ТО Панчево очекује се у 2022. години.

ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА

Дигитална трансформација је, као и у претходним периодима, један од кључних праваца развоја за НИС. Усавршавање у овој области, увођење дигиталних решења и технологија које доприносе пословним активностима, унапређење компетенција, као и усмереност на безбедност наших запослених – главни су приоритети дигиталне трансформације. Дигитална трансформација је један од кључних елемената за постизање стратешких пословних циљева НИС-а, при чему синергетско деловање свих ових елемената значајно утиче на наш даљи економски развој.

Током 2021. године дигитална трансформација је обухватила осам кључних елемената: дигиталну визију и стратегију дигиталне трансформације, управљање портфолиом пројеката, иновативни центар и дигиталне технологије (R&D), платформе и ток података, интеракцију са екосистемом и партнерства, дигиталну културу и компетенције и сарадњу са Гаспром њефтом.

За сваки бизнис-блок („Истраживање и производња”, „Прерада” и „Промет”) одређени су приоритети и дигитални алати, а циљ нам је да применом иновативних технологија повећамо

ефикасност пословања и ефикасност у истраживању и производњи нафте и гаса, као и да подигнемо ниво обучености наших запослених, повећамо безбедност и поузданост рада постројења, обезбедимо додатне услуге и унапредимо комуникацију са потрошачима. Портфолио дигиталне трансформације НИС-а садржи више од 110 пројеката и иницијатива за потребе свих бизнис блокова и других организационих делова који су подршка пословању. Наведени пројекти и иницијативе се налазе у различитим фазама животног циклуса: од идеје до примене (пуштање у производњу). У току 2021. било је регистровано око 30 нових иницијатива, и завршено је око 20 пројеката.

У оквиру дигиталне лабораторије која је део Научно-технолошког центра НИС-а и у којој се наши стручњаци баве научно-истраживачким радом у области примене дигиталних технологија у нафтној индустрији, у току 2020-2021. године успешно је покренуто више од 26 дигиталних иницијатива, а неки од реализованих R&D пројеката су: напредна петрофизика, анализа резултата микро-имицера, напредна сеизмика, аутоматско издвајање раседа и оцена њихове проводљивости, Tool-Vox инжењера-нафташа и други, уз приме-

ну дигиталних технологија, као што су Machine learning, Big Data, Advanced Analytics, Business Intelligence.

Управљање подацима, доступност и квалитет података – све су то важни фактори успеха дигиталне трансформације, али и предуслов за кључне стратешке дигиталне иницијативе НИС-а. Да би решио задатке повећања ефикасности употребе и издвајања значаја података, НИС је ове године развио стратегију управљања подацима. У наредних пет година ћемо реализовати сет свеобухватних дата-иницијатива на нивоу НИС-а, као што су имплементација платформе за анализу и обраду података, самостална аналитичка обрада података (self-service analytics), дата-академија и др. Одлучили смо да покренемо неколико пилот-пројеката како бисмо у пракси показали ефекте елемената управљања подацима и тестирали приступ, а све у циљу припреме за примену у пуном обиму.

Константан рад на унапређивању неопходних вештина и знања наших запослених остаје актуелан и у наредном периоду. Током 2021. године биле су одржане многобројне сесије, семинари и предавања са интерним и екстерним експертима у области дигитализације и дигиталних технологија, више од 1.000 полазника прошло је обуке. Израђен је план за даљи развој дигиталних компетенција и културе у 2022. години, који обухвата предавања, обуке и припрему запослених за нове изазове у области дигиталне трансформације.

Успостављена је сарадња са водећим факултетима у области дигитализације: Електронским факултетом у Нишу, Електротехничким факултетом у Београду и Факултетом техничких наука у Новом Саду. Потписаним меморандумима о сарадњи предвиђена је размена експертских знања стручњака из НИС-а, професора и студената са факултета. Одржано је неколико гостујућих предавања

стручњака из НИС-а студентима партнерских факултета. У сарадњи са Гаспром њефтом и Универзитетом ИТМО у Санкт Петербургу у 2021. години организован је међународни онлајн хакатон „Nakaton Applied AI Challenge: Oil and Gas Industry Case”. Настављамо сарадњу са факултетима у оквиру које ће три наведена партнерска факултета у наредном периоду реализовати обуке за запослене у НИС-у.

У области спољних партнерства НИС и даље гради и јача сарадњу како са ИТ компанијама, тако и са специјалистима у одређеним областима, стартап-компанијама и ИТ заједницом Србије. У наредним периодима наш фокус остаје на грађењу имиџа НИС-а као компаније која дигитализује своје пословање и која је поуздан и пожељан сарадник свима онима који имају идеје, предузетнички дух и стварају иновације. Као кључни резултат 2021. године у тој области можемо навести пуштање у рад „TechEngine powered by NIS” платформе.

У оквиру сарадње са Гаспром њефтом реализован је пројекат „Tech Radar” – анализирани су бизнис сценарији које је формулисао Гаспром њефт, упоредо са онима који су формулисани у НИС-у. Примењени су концепт развоја дигиталних технологија и методологија планирања дигиталних иницијатива, дефинисани од стране Гаспром њефта.

Узимајући у обзир текућа достигнућа и планове, НИС остаје доследан изабраном стратешком правцу развоја у области дигиталне трансформације, који подразумева унапређење пословних процеса и модела применом дигиталних технологија, увођење нових формата интеракције са клијентима и могућности доношења одлука, као и примену дигиталних платформи и производа за ефикасније пословање.

Уводна реч

Драги пријатељи,

Иза нас је тешка и по свему изазовна година, прва након глобалне кризе изазване пандемијом коронавируса. У 2021. годину смо ушли са финансијским губитком који је био очекивана последица комплексних поремећаја на тржишту. И поред тога пред собом смо имали јасан циљ – да упркос продуженој нестабилности консолидујемо своје пословање и припремимо се за нова улагања и развој НИС-а у наредном периоду.

Иако најчешће не можемо да бирамо околности у којима живимо и радимо, само од нас зависи како ћемо реаговати у неповољним ситуацијама. Када је реч о НИС-у, са правом можемо рећи да смо на препреке у 2021. години одговорили са успехом – успостављањем пословног модела који

нам је омогућио да лакше превазиђемо све изазове. Наши највећи адути на том путу били су чврста финансијска дисциплина, пажљиво планирање и фокусираност на приоритете, стручност запослених и менаџмента, као и јака воља да се све ове мере спроведу. Посебно истичемо значај подршке наших акционара у спровођењу свих неопходних мера како би се у изазовним околностима сачувала ликвидност НИС-а. Захваљујући свему наведеном, сада са задовољством можемо да кажемо да нам је начин на који смо пословали у нимало лако окружењу омогућио не само да задржимо стабилност, већ и да додатно диверсификујемо свој бизнис. О томе јасно говоре и резултати које смо остварили.

Пред крај 2021. године успешно смо окончали преговоре са нашим пријатељима из Владе Републике Србије и потписали Уговор о стратешком партнерству са ХИП-Петрохемија а.д. Панчево. То нам отвара врата нове гране бизниса, доноси другачије перспективе развоја и уводи свежу експертизу у НИС Групу. И баш као што је развој НИС-а неоспориви показатељ успешности партнерства Гаспром њефта и Републике Србије у модернизацији српског нафтног сектора, уверени смо да ћемо сада, са истим успехом, заједнички развијати и ХИП-Петрохемија а.д. Панчево.

Такође смо, у условима епидемије, наставили са изградњом термоелектране-топлане у Панчеву. Почетак комерцијалног рада постројења у овој

години остаје наш приоритет, утолико пре јер ће већина произведене електричне енергије бити усмерена ка тржишту и допринети енергетској стабилности Србије и региона.

Предано смо радили и на развоју нашег основног бизниса. Поред актива у Србији, значајна средства уложена су у даљи напредак концесија у Румунији и Босни и Херцеговини одакле очекујемо позитивне резултате у наредним годинама када је реч о производњи нафте и гаса. Започели смо и активности на припреми треће фазе модернизације Рафинерије нафте у Панчеву, где нам је основни фокус на модернизацији постројења каталитичког крекинга (FCC) и даљем проширењу корпе рафинеријских производа. У области мало-

Кирил Тјурдењевгенерални директор
НИС а.д. Нови Сад

продаје, наставили смо са модернизацијом наших бензинских станица и отворили чак 10 нових или реконструисаних објеката у Србији.

Поред добрих пословних резултата, остварили смо и значајне финансијске успехе. НИС Група је 2021. годину завршила са нето добити од 21 милијардом динара и показатељем ЕБИТДА од 53,2 милијарде, што је бољи резултат и од оног који је остварен у преткризној 2019. години. Такође, у развој НИС-а инвестирали смо 20,2 милијарде динара, док смо акционарима на име дивиденде за 2020. годину исплатили нешто више од милијарду динара.

Такође смо остали поуздан извор прихода за државни буџет имајући у виду да обавезе НИС Групе

по основу пореза и других јавних прихода износе 217,8 милијарди динара, што је 21 одсто више у поређењу са 2020. годином. Када се томе дода да смо истовремено повећали обим прераде 9 одсто, а промета чак 14 одсто у поређењу са претходном годином, са правом можемо рећи да је иза нас успешна пословна година.

Поред развоја бизниса, нисмо одустали ни од подршке развоју заједнице. У години за нама у друштвено одговорне пројекте и подршку професионалном спорту инвестирали смо више од 315 милиона динара, при чему нам је фокус и даље остао на подршци дугорочном развоју Србије кроз улагања у младе људе, њихово образовање и јавно здравство.

Али, тржиште је и даље нестабилно и пред нама су бројни изазови са којима ћемо се суочити током 2022. године. Како бисмо сачували вредност свих успеха остварених у тешком периоду за нама, морамо остати једнако посвећени својим приоритетима. То су, пре свега, очување финансијске дисциплине и повећање оперативне ефикасности на свим нивоима НИС Групе. Такође, задржаћемо висок ниво инвестиција које ће нам обезбедити даљу модернизацију НИС-а. Истовремено, потребно је да будемо флексибилни и спремни да реагујемо на све шансе које нам се укажу. Да бисмо то остварили, морамо додатно јачати стручност и обученост наших запослених и бити спремни да пратимо тржиште, пажљиво испитујемо све трендове и уводимо нове технологије и праксе. Поред тога, наши

неопозиви приоритети и даље остају унапређења у области HSE (Health, Safety, Environment), као и наставак спровођења дигиталне трансформације.

Наравно, предуслов за све будуће успехе НИС-а је да останемо здрави и безбедни због чега поново позивамо све колеге да се доследно придржавају свих епидемиолошких препорука и здравствених протокола. Само уколико сачувамо здравље и животе можемо у дело спровести планове о даљем развоју наше заједничке компаније и подршци напретку шире заједнице. А већ смо, упркос веома сложеним околностима, показали да поседујемо довољно снаге, стручности и воље да јачамо конкурентност НИС-а на домаћем и регионалном тржишту без обзира на изазове са којима се сусрећемо.

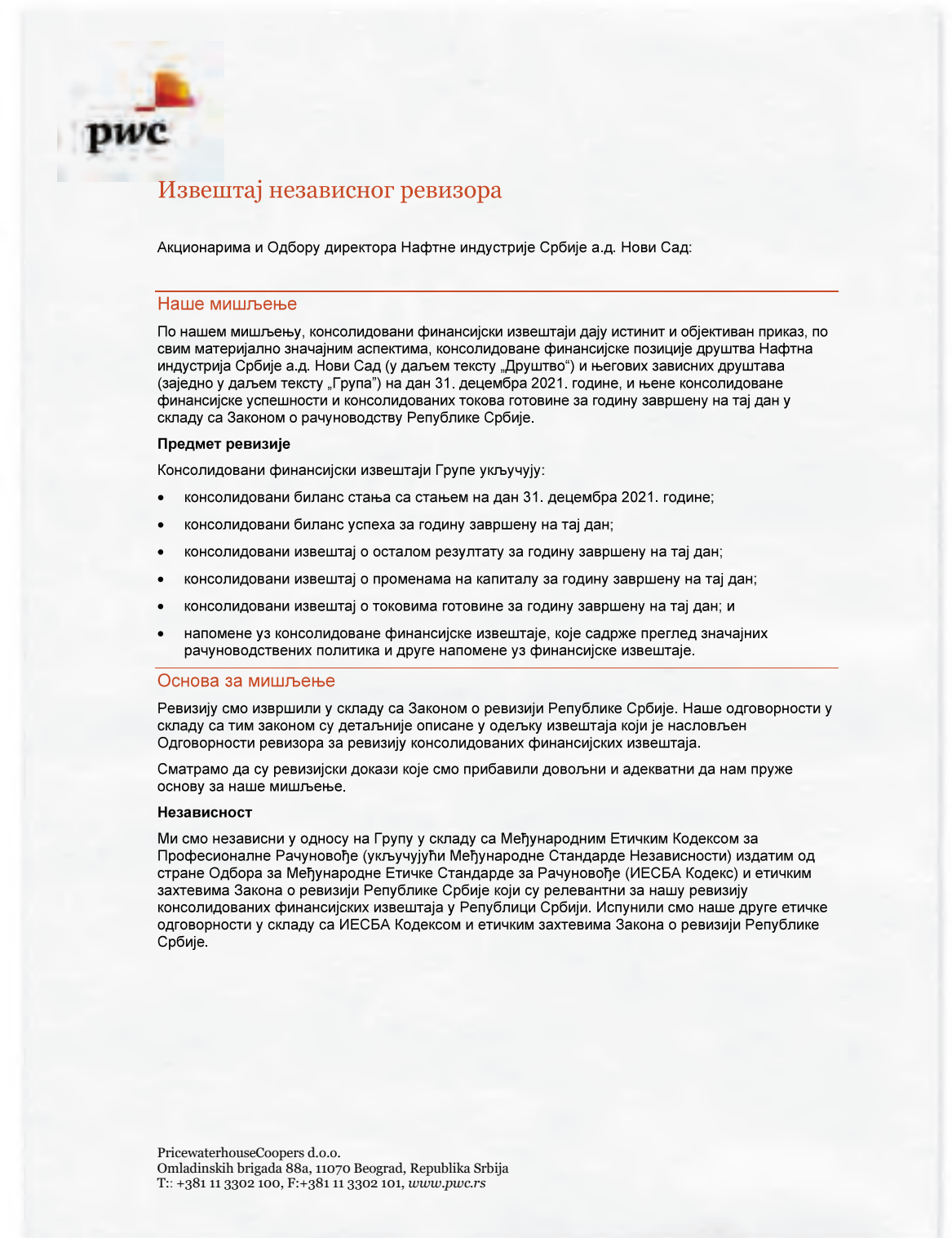
1. ИЗВЕЩАИ

ОТТОРБАБИ

2021

1.01

Извештај независног ревизора

Наш ревизијски приступ

Преглед

- Материјалност Групе: 924 милиона динара (у даљем тексту "РСД"), што представља 5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.
- Ревизија је извршена у 5 зависних друштава која се налазе на територији четири државе.
- Тим ангажован на ревизији Групе извршио је ревизију зависних друштава у Републици Србији и усмерене процедуре за зависна друштава у Румунији и Бугарској, заједно са чланицама РwC мреже у тим државама. На основу инструкција Групног ревизорског тима, чланица РwC мреже је урадила усмерене процедуре за зависно друштво у Босни и Херцеговини.
- Обимом ревизије обухваћено је 95% прихода Групе и 98% апсолутне вредности резултата пре опорезивања за Групу.
- Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине

При концепирању ревизије утврдили смо ниво материјалности и проценили ризике од материјално значајних грешака у консолидованим финансијским извештајима. Посебну пажњу посветили смо случајевима који предвиђају субјективну процену руководства, као што су нпр. материјално значајне рачуноводствене процене које укључују утврђивање претпоставки и узимање у обзир неизвесних будућих догађаја од стране руководства. Као и код сваке ревизије, пажњу смо посветили ризику од заобилажења интерне контроле од стране руководства, што између осталог укључује, разматрање да ли постоје докази о пристрасности који представљају ризик од постојања материјално значајних грешака насталих услед проневере.

Материјалност

На обим наше ревизије утицала је примена нивоа материјалности. Ревизија је концепирана на начин да се стекне разумно уверење да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Погрешни искази могу настати услед проневере или грешке. Погрешни искази се сматрају материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

На основу нашег професионалног просуђивања, дефинисали смо одређене квантитативне критеријуме материјалности, као и ниво материјалности за консолидоване финансијске извештаје, узете у целини, као што је приказано у табели ниже. Поменуто нам је, уз квалитативне факторе, помогло да дефинишемо обим ревизијског ангажовања, као и природу, временски оквир и опсег ревизијских поступака, као и да извршимо процену ефеката погрешних исказа, уколико постоје, појединачно или збирно, на консолидоване финансијске извештаје, узете у целини.

Материјалност Групе

РСД 924 милиона

Како смо одредили материјалност

5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.

Образложење за примењену основу за одређивање материјалности

Одлучили смо да материјалност треба да буде одређена на основу просека резултата пре опорезивања у претходне три године. Ова основа је репрезентативан показатељ пословања имајући у виду значајне флукутације финансијског резултата услед промене цене нафте. За стопу од 5% смо се определили јер је унутар прихватљивих квантитативних критеријума који се користе за профитно оријентисана друштва у овом индустријском сектору.

Са лицима овлашћеним за управљање постигли смо договор о обавештавању лица овлашћених за управљање о свим погрешним исказима већим од РСД 46 милиона идентификованим у току ревизије, као и о погрешним исказима мањим од наведеног износа који, према нашем мишљењу, утичу на квалитет извештавања.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије консолидованих финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и за које нисмо изнели издвојено мишљење.

Кључна ревизијска питања	Како смо приступили кључним ревизијским питањима
Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине	Прегледали смо процену руководства о исказаним резервисањима на дан 31. децембар 2021. године. Посебну пажњу смо посветили средствима код којих се промене у процени трошкова директно одражавају на консолидовани биланс успеха, а не на само средство.
Резервисање за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине обелодањено је у напмени 21 уз Консолидоване финансијске извештаје; а рачуноводствене политике и кључна просуђивања и процене садржане су у напмени 2 и напмени 3.	Тестирањем је обухваћено разумевање законских и изведених обавеза у погледу обнављања природних ресурса средстава, и то на основу процене корисног века употребе средстава и трошка за заштиту животне средине.
Обрачун резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине захтева значајно просуђивање руководства због сложености поступка процене будућих трошкова, дисконтне стопе и рачности обавеза.	
Обнављање природних ресурса инфраструктуре нафте и гаса је активност у настанку, стога постоје ограничени	Обавили смо следеће поступке ревизије:

упоредни подаци који би служили за потребе процене будућих трошкова. Поменути фактори утичу на утврђивања тачног износа резервисања, који је материјално значајан за консолидовани биланс стања Групе.

Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине на годишњем нивоу, и то за средства за истраживање и процењивање и средства за прераду нафте и нафтних деривата. Преглед од стране руководства обухвата и анализу ефеката промена у законској регулативи Републике Србије, очекиваног приступа руководства у обнављању природних ресурса, процену трошкова, дисконтне стопе, рочност обавеза као и нису ефекат промене девизних курсева.

- Утврдили смо и проверили претпоставке везане за трошкове који имају највећи утицај на резервисања, и то путем прегледа стварно насталих трошкова у току године и њиховог упоређивања са подацима из ранијих година;
- Ангажовали смо интерне експерте да оцене оправданост дисконтне стопе примењене на претпоставке везане за резервисање и да упореде стопу са стопама на државне обвезнице Републике Србије за слични период;
- Извршили смо проверу математичке тачности коришћених модела;
- Извршили смо проверу потпуности података, и то путем њиховог упоређивања са другим нефинансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;
- Извршили смо проверу промене статуса нафтних бушотина у односу на прошлу годину с обзиром да статус нафтних бушотина има материјалан утицај на обрачун резервисања.
- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке (дисконтна стопа и процена трошкова). Проверили смо математичку тачност обрачуна и закључили да резултати нису материјално различити и да с у оквиру прихватљивог распона.

Како смо прилагодили обим ревизије Групе

Прилагодили смо обим ревизије са циљем да обезбедимо примену довољних поступака за потребе изражавања мишљења о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини, при чему смо водили рачуна о структури Групе, рачуноводственим процесима и системима контрола, као и сектору привреде у коме Група послује.

Приликом дефинисања обима ревизије Групе, утврдили смо природу и обим посла који ће бити спроведен у зависним друштвима, као и на консолидованом нивоу. Тамо где је ревизија спроведена од стране локалних ревизора ми смо вршили надзор на нивоу консолидације, и спровели поступке прегледа радних папира локалних ревизора са циљем да прибавимо довољно ревизијских доказа који поткрепљују наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини. У свим зависним друштвима ревизију смо вршили или ми или друштва која су чланице PwC мреже.

Наш приступ приликом утврђивања обима ревизије Групе састоји се од три корака, а зависна друштва која испуњавају један или више доле наведених критеријума се сматрају онима која спадају у обим ревизијског тестирања:

- 1) Значајан допринос, већи од 15%, на резултат пре опорезивања, приход, односно укупну имовину. Код ових зависних друштava ревизија се врши у пуном обиму;
- 2) Постојање материјално значајног ризика, било на нивоу зависног друштва, узетог у целини, или, пак, на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима. Ово се односи на позиције у финансијским извештајима код којих постоји ризик од материјално значајних погрешних исказа, утврђених у току фазе планирања ревизије; или

- 3) Најзначајнија друга зависна друштва која нам неопходна за свеобухватност ревизијских поступака на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима, или у сврху спровођења нестандартних ревизијских процедура.

На основу овог процеса идентификовано је пет зависних друштava на територији четири државе која су, према нашем мишљењу, захтевала или пун обим ревизије (Нафтна Индустрија Србије а.д.) или примену усмерених ревизорских поступака за одређене позиције у финансијским извештајима зависних друштava. Поменута зависна друштва заједно остварују 95% прихода и 98% апсолутног резултата пре опорезивања Групе.

Због своје структуре и величине, Група има неколико малих зависних друштava која посматрано појединачно нису материјално значајна али заједно чине безначајан део добити пре опорезивања Групе, њених прихода, односно укупних средстава. Ова зависна друштва су обухваћена ревизијом консолидованих финансијских извештаја и том приликом су спроведени:

- 1) Укупни аналитички поступци ревизије: Значајан део преосталих зависних друштava која нису била одабрана за ревизију на појединачном нивоу, био је предмет анализе промена у односу на упоредне податке на консолидованом нивоу, уз посебан осврт на ставке са високим степеном ризика и неуобичајеним кретањима. Зависна друштва која нису била предмет укупних аналитичких поступака ревизије нису материјално значајна, било да су посматрана појединачно или у збиру.
- 2) Тестирање финансијских система, процеса и контрола: Тестирање општих контрола смо обавили на нивоу ревизије консолидованих финансијских извештаја. Тестирањем система и ефикасности контрола, руководио је наш тим задужен за ревизију Групе. Преглед резултата тестирања се врши током године и узима се у обзир при континуираном ажурирању обима ревизије Групе.
- 3) Тестирање конкретних пословних промена: Приликом ревизије консолидованих финансијских извештаја извршили смо тестирање конкретних пословних промена, као и тестирање умањења вредности гудвила, стања готовине и готовинских еквивалената, као и тестирање стања резервисања за судске спорове.

Извештавање о осталим информацијама укључујући консолидовани Годишњи извештај о пословању

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају консолидовани Годишњи извештај о пословању (који не укључује консолидоване финансијске извештаје и извештај ревизора о њима).

Наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима се не односи на остале информације.

У вези са нашом ревизијом консолидованих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације наведене горе, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и консолидованих финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања.

У вези са консолидованим Годишњим извештајем о пословању, спровели смо такође процедуре у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије. Ове процедуре укључују разматрање да ли консолидовани Годишњи извештај о пословању садржи обелодањивања која се захтевају Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу процедура спроведених током ревизије, по нашем мишљењу:

- консолидовани Годишњи извештај о пословању састављен је у складу са захтевима Закона о рачуноводству Републике Србије; и
- информације наведене у консолидованим Годишњем извештају о пословању, за финансијску годину за коју се припремају консолидовани финансијски извештаји, су конзистентне са консолидованим финансијским извештајима.

Додатно, на основу знања и разумевања пословања Групе и њеног пословног окружења, стеченог током обављања ревизије, од нас се захтева да саопштим у извештају уколико закључимо да постоји материјално погрешно приказивање у консолидованом Годишњем извештају о пословању. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопштим у извештају.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије, и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале било услед проневере или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Групу или да обустави пословање или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Групе.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да консолидовани финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед проневере или грешке, и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверења, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Законом о ревизији Републике Србије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

Као део ревизије коју обављамо у складу са Законом о ревизији Републике Србије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

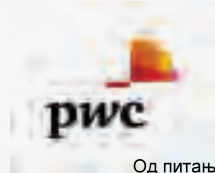
- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат проневере је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Групе.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство. Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у консолидованим финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.
- Прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа о финансијским информацијама друштва, односно о пословним активностима унутар Групе, са циљем да изразимо мишљење о консолидованим финансијским извештајима. Ми смо одговорни за усмеравање, надзор и извршење ревизије Групе. Такође, ми смо искључиво одговорни за наше ревизијско мишљење.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије, значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Лиценцирани овлашћени ревизор који је ангажован као кључни ревизорски партнер на пројекту ревизије, након које ревизор издаје Извештај независног ревизора је Соња Раленац.

Соња Раленац
Лиценцирани овлашћени ревизор

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Београд, 03. март 2022. године

1.02

Нефинансијско извештавање

1.2.1

Важни догађаји

Јануар – март

- Завршено бушење 12 и пуштено у рад 9 разрадних бушотина у Србији
- Завршени сеизмички радови на 3D пројекту Варинца у Турској
- Отворено је ново лежиште на пољу Иђош
- Почетак сеизмичких радова на 2D пројекту Обудовац у БиХ
- Завршена комплексна сеизмогеолошка интерпретација 3D сеизмичких података Мокрин-Кикинда-Фаза 1
- Спроведен планирани ремонтни застој рафинеријских постројења током марта
- Реализација 12 пројеката инвестиционог одржавања током планске обуставе
- Почетак треће фазе модернизације Рафинерије - потписан је уговор са реномираном компанијом „Amec Foster Wheeler Italiana Srl” (Wood Group) за израду FEED (Front End Engineering Design) документације за потребе пројекта реконструкције FCC и изградње новог постројења ЕТВЕ
- Обезбеђен континуитет у коришћењу „СЕ” знака за полимер модификовани битумен, чиме је омогућен наставак пласмана овог производа на тржиште Европске уније
- Пуштена у рад ССТ „Сјеница 2” која је узета у закуп и ребрендирана (NIS бренд)
- Почетак радова на изградњи нове аутопутске ССТ „Соколићи 1” (GAZPROM бренд) која се налази на Коридору 11
- НИС и „Crédit Agricole банка” креирале су нову кредитну картицу Agro blue за одложено плаћање горива, намењену пољопривредним газдинствима, за куповину горива на NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама
- Почетак радова на тоталној реконструкцији ССТ „Мионица” (NIS бренд).

Април – јун

- Избушено је 13 и пуштено у рад 12 разрадних бушотина у Србији
- Завршени сеизмички радови на 2D пројекту Обудовац у БиХ
- Завршна фаза потписивања уговора за два нова сеизмичка пројекта (3D Dogu Varınca и 3D Cizre) са Турском националном компанијом „ТРАО“ (TURKISH PETROLEUM CORPORATION).
- Наставак активности на пројекту реконструкције постројења FCC и изградње новог постројења ЕТВЕ сагласно фазама пројекта
- Реализација дигиталних пројеката:
 - унапређење оперативне расположивости (Predictive maintenance with Mashine learning)
 - унапређење ефикасности технолошких процеса (унапређење система мониторинга параметара оперативне расположивости и параметара расположивости APC (unit level))
- Ребрендинг и поновно укључивање у малопродајну мрежу НИС-а ССГ „Зрењанин 5”
- Пуштање у рад новоизграђене ССГ „Соколићи 1”
- Пуштање у рад реконструисане станице „ССГ Жагубица”
- У области припремања и послуживања хране и пића, у пет ресторана на ССГ са највећом фреквенцијом је сертифициван систем безбедности хране у складу са стандардом ISO 22000:2018
- Одржана је XIII редовна седница Скупштине акционара НИС-а на којој су, између осталог, усвојене одлуке о расподели добити ранијих година, покрићу губитка НИС а.д. Нови Сад за 2020. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити НИС а.д. Нови Сад, као и о избору чланова Одбора директора
- У сарадњи са компанијом VISA и „Банком Поштанска штедионица” НИС је омогућио својим потрошачима подизање готовине на свим NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама
- У оквиру програма „Заједници заједно 2021” потписан је Меморандум о сарадњи са Министарством рударства и енергетике и Министарством заштите животне средине Републике Србије о заједничкој реализацији еколошких пројеката. Такође су размењени споразуми са 12 општина и градова који учествују у овом програму.

Јул – септембар

- Завршено бушење 13, пуштање у рад 14 разрадних и 2 истражне бушотине у Србији, као и 1 истражна бушотина у Румунији
- Завршен капитални ремонт Рафинерије гаса Елемир
- Завршена интерпретација сеизмичких података у оквиру пројекта Обудовац
- Почетак продукције на 3D сеизмичком пројекту у Турској
- Нова потврда усаглашености квалитета авио горива са захтевима стандарда EI/JIG 1530 од стране сертифициваног тела SGS из Београда уз издавање Limited Assurance Statement
- Почетак производње евродизела са биокомпонентом (евродизел Б7) и отпремање прве количине у Румунију
- Активности на отварању 3 нова објекта ССГ (Петлово Брдо, Зајечар 5 и Бачки Петровац)
- Подршка дигиталним пројектима: Виртуелна СННП, Drive-GO и IPS плаћање на ССГ
- Реконструкција станица за снабдевање горивом „Змај 1” и „Нови Бечеј”, радови на изградњи нових ССГ „Стара Пазова 3” и „Зрењанин центар”
- НИС и „Банка Поштанска штедионица” омогућили су на свим NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама у Србији услугу плаћања рачуна уз помоћ IPS QR кода чији је издавалац Народна банка Србије
- На основу одлуке Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад је извршио исплату дивиденде за око 2,06 милиона акционара у бруто износу од 1.001.190.856 динара
- Јавности је представљена студија ревизорске компаније KPMG д.о.о. Београд о економском утицају НИС-а у Републици Србији у периоду 2010-2020. године, у којој се наводи да просечан директни годишњи допринос НИС-а домаћем БДП-у износи 5,1%
- У сарадњи са Координационим телом за родну равноправност Владе Србије и Агенцијом УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women) НИС је организовао конференцију под називом „Енергетика, родна равноправност и одрживи развој” чији је циљ био да се укаже на значај родне равноправности у енергетском сектору.

Октобар – децембар

- Завршено бушење 5 разрадних, 1 истражне бушотине у Србији и 1 разрадне бушотине у Румунији, а пуштено је у рад 8 разрадних бушотина у Србији и 1 разрадна бушотина у Румунији
- Теремија Север: завршено пројектовање инфраструктуре за разраду лежишта, пројекат је прешао у фазу „Реализација”
- Наставак сеизмичких радова на 3D пројекту у Турској
- Започето је бушење истражне бушотине Об-003 у Босни и Херцеговини
- Започета прераде нове нафте „Johan Sverdrup”
- Успешно реализована надзорна провера усаглашености фабричке контроле производње путног битумена са захтевима референтног стандарда EN 12591:2009, чиме је обезбеђен континуитет у коришћењу „СЕ” знака за путни битумен
- Почетак рада две нове ССГ: „Стара Пазова 3” и „Зрењанин центар”
- Окончање радова на реконструкцији следећих ССГ: „Чантавир”, „Нови Бечеј”, „Змај 1” и „Деспотовац”
- У Сектору за транспорт Блока „Промет”, у области пружања услуга транспорта нафтних деривата и течног нафтног гаса у друмском саобраћају сертифицирован је систем управљања безбедношћу друмског саобраћаја у складу са стандардом ISO 39001:2012
- Министарство привреде у име Владе Републике Србије, НИС а.д. Нови Сад и ХИП-Петрохемија а.д. Панчево потписали су Уговор о стратешком партнерству у складу са којим ће НИС повећати власнички удео у ХИП-Петрохемији на 90% основног капитала.
- Одбор директора НИС а.д. Нови Сад усвојио је Бизнис план за 2022. годину којим су планирана улагања од 25 милијарди динара.
- Кирил Тјурдењев, генерални директор НИС-а и потпредседник Скупштине Националног нафтног комитета Србије, учествовао је на стратешкој сесији CEO Panel под називом „Дигитална трансформација” која је одржана у оквиру 23. Светског нафтног конгреса у Хјустону.
- Пуштена у рад реконструисана ССГ „Змај 1” у Београду, у бренду GAZPROM, у чију је модернизацију инвестирано више од 3 милиона евра.

Важни догађаји након истека пословне године

Текуће политичке напетости, од краја 2021. године, ескалирале су као последица даљег развоја ситуације са Украјином, што се негативно одразило на стабилност финансијских и тржишта робе. 24. фебруара 2022. године, цене нафте премашиле су 100 америчких долара за барел. Није могуће одредити колико дуго ће трајати ова повећана нестабилност, нити на ком нивоу ће се коначно усталити наведени финансијски показатељи. Најављене су бројне санкције ради ограничавања приступа за руске субјекте финансијским тржиштима евра и америчког долара, укључујући укидање приступа међународном систему SWIFT, и то би у оваквој ситуацији могло имати даљи утицај на способност Групе за пренос или пријем средстава. Руководству није могуће да предвиди

са било којим степеном сигурности утицај свих ових неизвесности на пословање НИС Групе у будућности.

Међутим, НИС Група нема значајних спољних дуговања и није дошло до било каквих прекида пословања, укључујући ланце снабдевања као последица санкција, војног сукоба и нестабилности тржишта робе и широк тржишта. Док ове неизвесности могу имати утицај на будуће приходе акционара по основу дивиденди и на њихову способност да у ближој будућности врше плаћања Друштву, ово неће утицати на способност Групе да настави пословање у догледној будућности.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2021. године до 1. марта 2022. године, када је овај Годишњи извештај за 2021. годину одобрен.

1.2.2

НИС Група

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у југоисточној Европи, чије су основне делатности истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области енергетике и петрохемије.

Седиште НИС-а и главне активне налазе се у Републици Србији, док су представништва и зависна друштва отворена у још неколико земаља света, пре свега у балканском региону. Најважнији ресурс НИС Групе чини тим од више од 11.000 запослених.

Циљ НИС-а је да у изазовним макроекономским околностима обезбеди нове вредности за своје акционаре, запослене и заједницу у којој послује.

Поред пословних активности, НИС континуирано реализује и бројне друштвено одговорне пројекте чији је циљ да се унапреди живот свих грађана и заједнице у којој Група послује. Активности у овој области посебно су усмерене на младе људе, као носиоце будућег развоја.

НИС Група је посвећена унапређењу заштите животне средине и значајна средства издваја за реализацију еколошких пројеката и пројеката који доприносе заштити животне средине.

Делатности

Пословне активности НИС Групе организоване су у оквиру матичног друштва НИС а.д. Нови Сад кроз Блок „Истраживање и производња”¹ и „DOWNSTREAM”², а подршку им пружа девет Функција унутар матичног Друштва и МЗСЦ:

- Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство
- Функција за стратегију и инвестиције
- Функција за набавку
- Функција за организациона питања
- Функција за HSE
- Функција за правна и корпоративна питања

1 Истраживање и производња и зависна друштва – НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад.

2 Блок „Прерада”, Блок „Промет”, Дирекција „Енергетика” и зависно друштво Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин.

- Функција за корпоративну заштиту
- Функција за односе са државним органима и корпоративне комуникације
- Функција за интерну ревизију и управљање ризицима и
- МЗСЦ.

Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

Блок истраживање и производња

Истраживање и производња

НИС је једина компанија у Србији која се бави истраживањем и производњом нафте и гаса. Поред тога, у овој бизнис области, НИС континуирано спроводи активности које обухватају оперативну подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње.

Свестан важности иновација у свим бизнис областима, НИС се и у сегменту Истраживања и производње залаже за константно увођење савремених технологија, модернизацију опреме и примену нових научних сазнања у чему научно-технолошку подршку Друштву обезбеђује зависно друштво Научно-технолошки центар (НТЦ) НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

Већина НИС-ових нафтних и гасних поља је у Србији, при чему Друштво истражне радове изводи и у Румунији и Босни и Херцеговини. Најстарија инострана концесија НИС-а је у Анголи, где производња траје од 1985. године.

У оквиру „Истраживања и производње” послује и погон за припрему природног гаса, производњу

ТНГ-а и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру, као и Аминско постројење за пречишћавање природног гаса, у ком се примењује HiPACT технологија (High Pressure Acidgas Capture Technology). Начин прераде гаса је такав да у потпуности спречава емисије угљен-диоксида у атмосферу, па се поред бизнис-ефеката остварују и значајне еколошке користи. Блок „Истраживање и производња” бави се и производњом електричне и топлотне енергије из конвенционалних и обновљивих извора и производњом компримованог природног гаса.

НИС у Елемиру поседује савремени Тренинг центар за обуку радника у нафтној индустрији. У питању је јединствени комплекс опремљен модерном опремом у коме се обука изводи у реалним условима, са могућношћу симулације свих задатака који могу бити постављени пред нафташе у процесу производње, припреме и отпреме нафте и гаса.

Сервиси

НИС поседује сопствене сервисне капацитете, који задовољавају потребе Групе и пружају услуге трећим лицима. Сервиси пружају услуге у области истраживања и производње нафте и гаса путем геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама. Ови сервисни капацитети пружају и услуге одржавања средстава за рад, изградње и одржавања нафтно-гасних система и објеката. У овом сегменту пословања, циљ је јачање присуства на међународном тржишту. Управо из тог разлога, приоритет је модернизација опреме, обезбеђивање што бољег квалитета пружених услуга, повећање техничко-технолошке ефикасности и раст упослености у НИС-у и другим компанијама.

DOWNSTREAM

DOWNSTREAM чине Блок „Прерада”, Блок „Промет” и област енергетике.

Прерада

Рафинерија нафте у Панчеву једна је од најсавременијих у региону. У њену модернизацију је од 2009. године уложено више од 800 милиона евра, а у новембру 2020. године свечано је у рад пуштено постројење за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања. Овај пројекат, вредан 300 милиона евра, омогућава НИС-у повећану производњу највреднијих горива - дизела, бензина и течног нафтног гаса, као и почетак домаће производње нафтног кокса. У 2021. години започета је трећа фаза модернизације Рафинерије чији је капитални пројекат реконструкција FCC (постројења каталитичког крекинга) и изградња новог постројења за производњу ЕТВЕ (високооктанске компоненте бензина).

Приоритет „Прераде” НИС-а је и реализација пројеката за унапређење заштите животне средине па је Рафинерија нафте у Панчеву прво енергетско постројење у Републици Србији које је од надлежних државних органа добило ИРПС дозволу о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине. На овај начин НИС на делу потврђује да су улагања у заштиту животне средине један од приоритета у процесу модернизације.

Промет

У Србији и земљама региона НИС управља мрежом од више од 400

бензинских станица, од којих је више од 90 ван граница Србије. НИС руководи највећом мало-продајном мрежом у нашој земљи, а пословање у овој области развија и у суседним државама – Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији.

НИС на тржишту наступа са два малопродајна брэнда: NIS Petrol и GAZPROM (премијум брэнд у овом сегменту), а бензинске станице НИС Групе синоним су за квалитетну понуду горива и додатног асортимана, као и за савремене услуге које излазе у сусрет потребама потрошача. НИС континуирано улаже у развој своје малопродајне мреже, као и у унапређење квалитета робе и услуга.

Структура промета НИС-а, поред малопродаје готових нафтних деривата, течног нафтног гаса и низа пратећих производа, обухвата и извозне и домаће велепродајне испоруке сирове нафте, гаса и нафтних деривата, док као посебне пословне правце развија снабдевање авио-горивом, снабдевање пловних објеката горивом, промет мази-ва и битумена.

Све врсте горива пролазе строгу и редовну лабораторијску контролу и одговарају највишим домаћим и међународним стандардима.

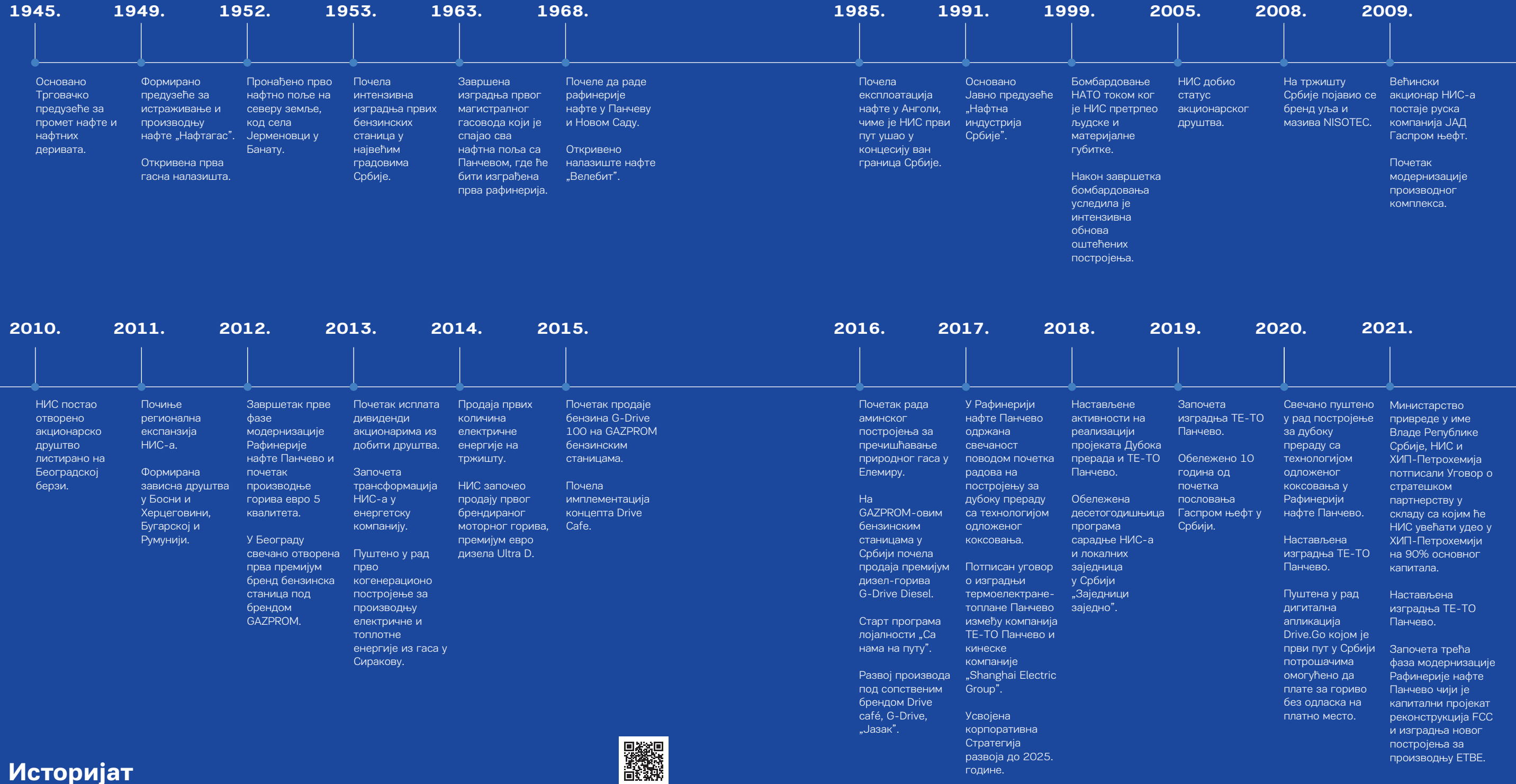
Енергетика

Ова делатност обухвата производњу електричне и топлотне енергије из конвенционалних и обновљивих извора, производњу и продају компримованог природног гаса, продају природног гаса, трговину електричном енергијом, развој и увођење стратешки важних енергетских пројеката, као и развој и имплементацију пројеката за повећање енергетске ефикасности.

Као кључни пројекат у области енергетике издваја се изградња Термоелектране-топлане Панчево, коју НИС реализује у сарадњи са руском компанијом Гаспром енергохолдинг. Изградња овог постројења настављена је током 2021. године, фаза пуштања у рад започета је у четвртном кварталу 2021., а пуштање у рад очекује се током 2022. године. Главна карактеристика ТЕ-ТО Панчево је та што ће се у њој производити топлотна и електрична енергија првенствено за потребе Рафинерије нафте Панчево, док ће део произведене електричне енергије бити усмерен у енергетски систем Србије.

Од 2013. године на нафтним и гасним пољима на осам локација у Србији НИС је пустио у рад мале електране чија је максимална снага 14,5 МWe. Еколошка предност ових постројења је у производњи електричне и топлотне енергије из гаса који раније није био искоришћен због велике количине угљен-диоксида и азота или није могао бити валоризован због непостојања гасне инфраструктуре. Произведена електрична енергија се користи за потребе НИС-а, али и за продају на тржишту. Такође, производња електричне енергије обавља се и на гасном пољу Жомбољ у Румунији, а електрична енергија се продаје на локалном тржишту.

Земље пословања

Један од стратешких циљева НИС-а је и развој пословања и јачање конкурентности на тржишту региона. Зато се, поред Србије, пословање НИС-а развија и у суседним државама, а регионално ширење одвија се у два главна правца – у Румунији и Босни и Херцеговини на пољу истраживања и производње нафте и гаса, док се малопродајна

мрежа развија у Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. Додатно, НИС је своје активности у области трговине електричном енергијом проширио и на регионална тржишта.

○
—
Пословна структура НИС Групе на страни 48

Пословни модел

Производња нафте и гаса

1.194

хиљ. усл. тона

Истраживање и производња

Домаћа нафта

817

хиљ. тона

Обим прераде

3.945

хиљ. тона

Полупроизводи

336

хиљ. тона

Велепродаја - Србија и иноактиве

1.679

хиљ. тона

Извоз, транзит и БЈ

1.357

хиљ. тона

Малопродаја - Србија и иноактиве

995

хиљ. тона

Downstream

Прерада

Инострани пројекти

41

хиљ. усл. тона

Домаћа нафта

817

хиљ. усл. тона

Домаћи гас

335

хиљ. усл. тона

Увозна нафта

2.792

хиљ. тона

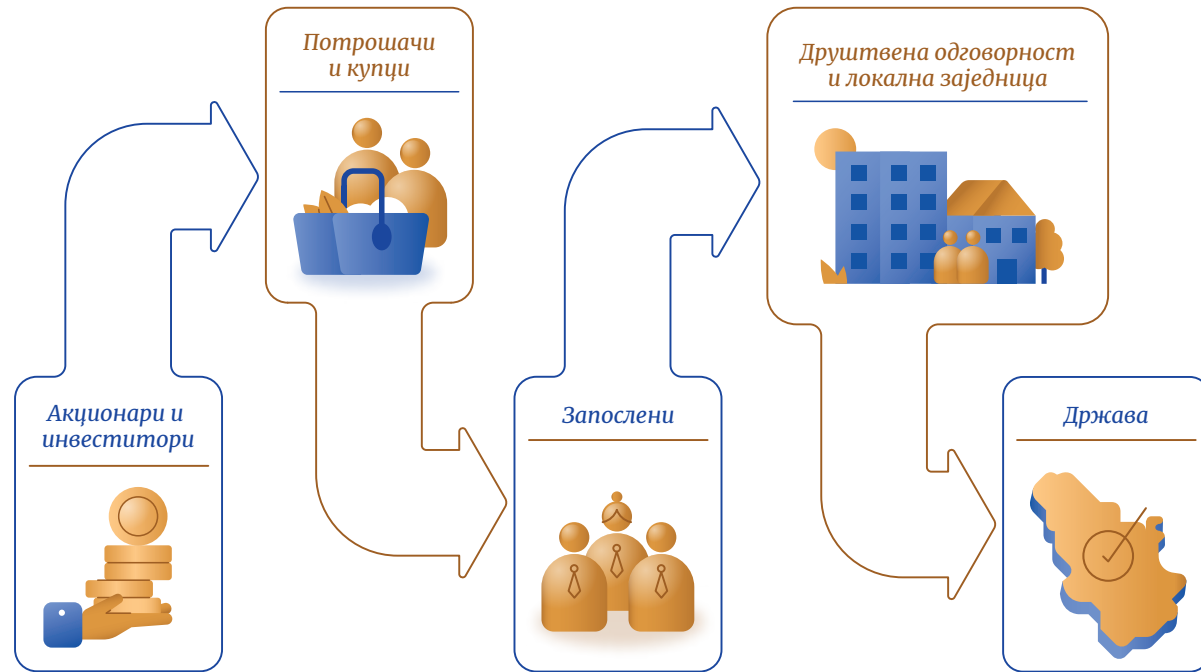
Обим промета

4.031

хиљ. тона

Промет

Креирање вредности за заинтересоване стране

Акционари и инвеститори

Вредности

- Дугорочна политика дивиденди предвиђа исплату најмање 15% остварене нето добити акционарима у облику дивиденде. На име дивиденде НИС је акционарима од 2013. до краја 2021. године исплатио више од 60 милијарди РСД.
- Стриктно поштовање свих права акционара и примена високих стандарда у комуникацији и информисању акционара.

Резултати за 2021. годину

- Цена акције НИС-а на 31.12.2021. износила је 620 РСД.

- Акција НИС-а је у 2021. години прва по промету међу акцијама листираним на Prime Listing-у и трећа по промету на Београдској берзи
- Исплата дивиденди за 2,06 милиона акционара у укупном бруто износу од 1.001.190.856 РСД.

Наше активности

- Организација презентација остварених резултата НИС-а на кварталном нивоу и директна комуникација акционара и представника инвестиционе јавности са кључним руководством Друштва
- Транспарентна објава информација и двосмерна комуникација са акционарима и представницима инвестиционе јавности.

Потрошачи и купци

Вредности

- Задовољавање потреба потрошача
- Унапређење продаје нафтних деривате и ДАС производа.

Резултати за 2021. годину

- Drive.Go мобилна апликација која пружа могућност плаћања горива на тачионом месту, брзо, једноставно и сигурно, без одласка на касу.
- На свим NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама у Србији омогућена је услуга плаћања рачуна уз помоћ IPS QR кода чији је издавалац Народна банка Србије.
- Нова кредитна картица Agro blue за одложено плаћање горива, намењена пољопривредним газдинствима, за куповину горива на NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама.
- G-Drive национална кампања са циљем промоције нашег премијум G-Drive горива.
- Програм лојалности „Са нама на путу”.

Наше активности

- Модернизација и развој малопродајне мреже
- Развој потрошачких брендова
- Развој програма лојалности
- Унапређење продаје горива и допунског асортимана
- Увођење нових производа.

Запослени

Вредности

- Друштвено одговорна компанија која има добру репутацију и добар однос према запосленима
- Поуздан послодавац који својим запосленима омогућава професионални развој и који поштује лојалност и посвећеност запослених.

Резултати за 2021. годину

- Програм „NIS Energy” и „Моја прва плата”
- Уведени флексибилни облици рада
- Организовано је 2.870 обука, на којима је учествовало 2.849 запослених
- Платформа „Поштовање пре свега”
- НИС је настојао да и у 2021. години задржи позицију једног од најбољих послодаваца у Србији, уз константно прилагођавање тржишту рада, очекивањима запослених и потреба самог бизниса.

Наше активности

- Улагање у лидере који се фокусирају на потребе запослених, на нове околности, на промене које су честе и свеобухватне
- Улагање у младе, у њихов развој и образовање у науку
- Развој корпоративне културе.

Друштвена одговорност и локална заједница

Вредности

- Континуирано спровођење друштвено одговорних пројеката у циљу пружања подршке одрживом развоју локалних заједница
- Успостављање стратешких партнерстава са локалним заједницама у којима Друштво послује и негововање вредности које за циљ имају развој сваког појединца и друштва у целини
- Ослушкивање и разумевање потреба локалних заједница и заједничко деловање у циљу решавања питања од значаја за њихов развој
- Изградња просперитетног, праведног и слободног друштва за све грађане
- Друштво је према локалној заједници стручно, ефикасно, иновативно хумано и одговорно.

Истакнуто у 2021.

- Остварена стратешка сарадња са Министарством заштите животне средине и Министарством рударства и енергетике, као и са 12 локалних самоуправа, у области екологије
- Уложено 107,5 милиона динара за реализацију 29 еколошких пројеката у оквиру програма „Заједници заједно”
- Засађено 500 садница на територији Града Панчево у вредности од 5 милиона динара
- Донација спортске опреме и реквизита за 1.500 ученика у 10 основних школа са територије Косова и Метохије
- Донирано 122.000 литара Јазак воде за ковид болнице и здравствене установе широм Србије вредности већој од 7 милиона динара
- У оквиру Клуба волонтера 519 запослених реализовало 10 волонтерских акција, током којих су остварили 760 волонтерских сати.

Шта радимо?

- Подршка локалним иницијативама стварањем могућности за њихову реализацију
- Улагање у главне стубове развоја друштва: здравствену и социјалну заштиту, образовање, заштиту животне средине, спорт и развој културе
- Подршка младим, талентованим појединцима да развијају своје потенцијале, као и подршка рањивим групама
- Волонтирање запослених у оквиру Клуба волонтера као вид донирања знања (или вештина) и времена

Држава

Утицај

- НИС је међу водећим домаћим послодавцима, инвеститорима и извозницима
- Значајан допринос НИС-а БДП-у Републике Србије
- Значајно учешће у укупним пореским приходима буџета Републике Србија
- Улагања у пројекте заштите животне средине

Наше обавезе

- Обавеза НИС-а и зависних друштава у Србији по основу јавних прихода у 2021. години износила је 190,4 млрд РСД, тако да је висина ових обавеза наспрам буџета Републике Србије износила 13%.
- Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода за НИС Групу у 2021. години износио је 217,8 млрд. РСД. Обавезе по основу јавних прихода се измирују у складу са законским роковима доспелости.

Интерсегментне цене

Концепт методологије интерсегментних цена заснован је на тржишном принципу и принципу „један производ, једна трансферна цена”.

Принцип „један производ, једна трансферна цена” значи да је „кретање” једног производа између различитих профитних центара унутар НИС-а вредновано по једној цени, без обзира на то између којих профитних центара је настало кретање.

Интерсегментне цене служе за генерисање интерних прихода између сегмената пословања НИС-а и утврђене су тако да одражавају тржишни положај сваког сегмента пословања.

- Интерсегментна цена за домаћу нафту утврђена је према тзв. „извозном паритету”.
- Интерсегментна цена природног гаса одговара продајној цени природног гаса по којој НИС продаје природни гас ЈП „Србијас”.
- Интерсегментне цене деривата нафте и деривата природног гаса дефинисане су према следећим принципима:

- Комбиновани увозно-извозни паритет је принцип који је коришћен код обрачуна интерсегментних цена деривата, чији је режим увоза на домаће тржиште слободан и постоји значајан удео извозних канала у структури продаје.
- Увозни паритет је принцип који је коришћен код обрачуна интерсегментних цена деривата чији је увоз слободан и у чијој структури продаје преовладава продаја на домаћем тржишту.
- Извозни паритет је принцип коришћен за деривате који се претежно извозе;
- За остале деривате нафте тј. оне деривате који по својим специфичностима не спадају ни у једну од претходне три групе (комбиновани увозно-извозни паритет, увозни паритет, извозни паритет), карактеристично је да се продају малом броју познатих купаца чије су продајне цене дефинисане годишњим или дужим уговорима, представљају алтернативу производњи других деривата или технолошки вишак у производњи.

Производи и услуге

НИС Група поседује широки спектар производа и услуга.

Од производа издвајамо следеће:

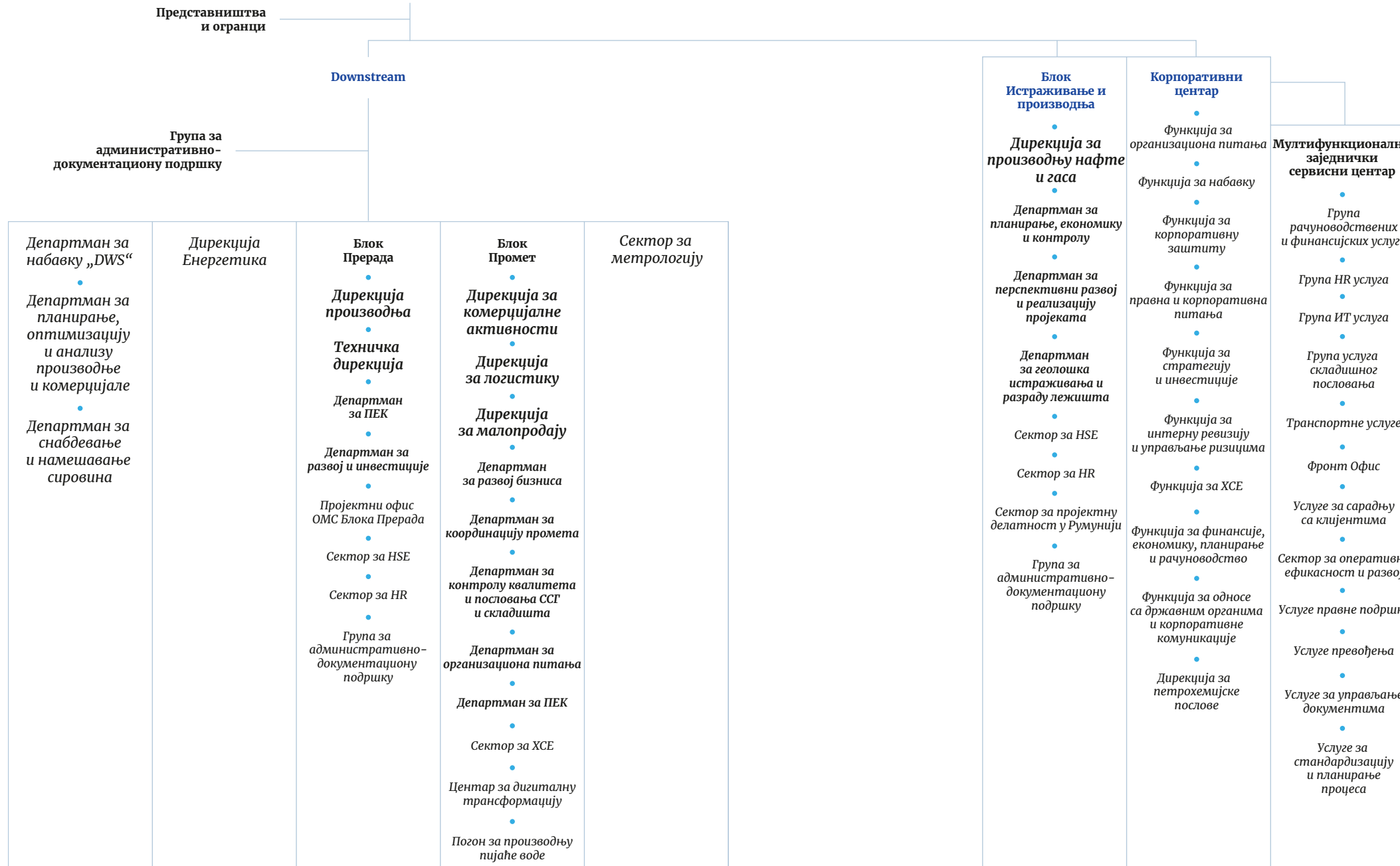
- Течни нафтни гас
- Моторни бензини
- Авио горива (млазно гориво и авио бензин)
- Дизел горива
- Пропилен, аромати, примарни бензин за пиролизу
- Битумен
- Уља за ложење
- Нафтни кокс
- Остали нафтни деривати (сумпор и други угљоводоници)
- Вода „Јазак”
- енергенти (електрична енергија у Србији и Румунији, природни гас у Србији).

НИС пружа услуге у више области:

- снабдевање горивом на бензинским станицама кроз два малопродајна брэнда – NIS Petrol и GAZPROM. У понуди је GAZPROM картица за гориво, креирана са жељом да се клијентима омогући брза, лака и сигурна услуга набавке горива и допунског асортимана
- услуге испитивања квалитета током целог процеса производње нафте и рафинеријске прераде и испитивање квалитета готових производа,
- сервисне услуге у области истраживања и производње нафте и гаса,
- услуге транспорта,
- услуге складишне логистике трећим лицима, са обезбеђењем 24/7 и контролом приступа,
- обуке Научно-технолошког центра НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и услуге пројектовања
- и остале услуге.

Пословна структура НИС а.д. Нови Сад

Пословна структура НИС Групе

Представништва и огранци

- Огранци у Србији *
- Представништво Ангола
- Представништво Руска Федерација
- Огранак Туркменистан **

Зависна друштва

- Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин
- Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад
- Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад
- НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о. Нови Сад
- НИС Петрол а.д. Београд
 - НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд
- НИС Оверсиз о.о.о. Санкт Петербург (Руска Федерација)
- НИС Петрол е.о.о.д. Софија (Бугарска)
- НИС Петрол с.р.л. Букурешт (Румунија)
- НИС Петрол д.о.о. Бања Лука (Босна и Херцеговина)
 - Г – Петрол д.о.о. Сарајево (Босна и Херцеговина)
- Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука (Босна и Херцеговина)
- НИС-Светлост д.о.о. Бујановац – у стечају***

* Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне огранке. Списак бензинских станица које су регистроване као огранци налази се на веб адреси <http://ir.nis.rs/sr/korporativno-urjavae/grupa/>.

** Покренут је поступак ликвидације.

*** Дана 29.03.2021. године отворен је стечајни поступак.

МИСЛЈА

Одговорно користећи природне ресурсе и савремене технологије, пружити људима балканског региона енергију за кретање ка бољем.

НИС ће бити признати лидер балканског региона у свом ресору, по динамици одрживог развоја и повећања ефикасности, испољавајући висок ниво друштвене и еколошке одговорности, као и савремене стандарде услуживања купаца.

ВМВЈА

ВРЕДНОСТИ

ОДГОВОРНОСТ

Наш резултат и безбедност – моја одговорност!

Одговорна компанија и запослени који рационално користе ресурсе ради заједничке добробити.

ИНОВАТИВНОСТ

Покрени своју радозналост!

Проналазимо и подржавамо нова и увек боља решења, како бисмо стално себе унапређивали и остали лидери у индустрији.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Отворени једни према другима!

Кроз отворену и фер комуникацију, у којој смо сви једнаки, стварамо транспарентно радно окружење.

СТРУЧНОСТ

Знање ствара нашу будућност!

Све што стварамо засновано је на нашој стручности која инспирише промене у целој заједници.

Стратегија

Основни стратешки циљеви НИС-а

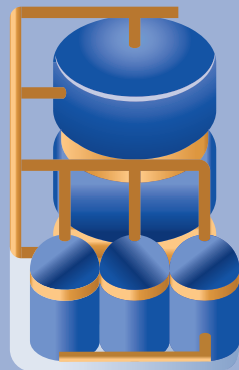
Истраживање и производња

Највећи део инвестиција које НИС планира до 2025. године биће издвојен за сегмент истраживања и производње. НИС у предстојећем периоду очекује мањи пад базне производње нафте и гаса, али ће бити надомештен разрадом постојећих лежишта, геолошко истражним радовима у Србији, даљим развојем најпрофитабилнијих иностраних концесија, пре свега у Румунији, као и константним повећањем ефикасности пословања.

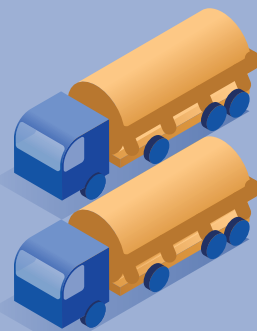
Прерада

Развој прераде НИС-а кроз модернизацију Рафинерије нафте у Панчеву и повећање енергетске и оперативне ефикасности у том сегменту један је од основних задатака НИС-а до 2025. године. У Рафинерији нафте Панчево је пуштено у рад постројење за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања. Рад нових постројења доприноси повећању дубине прераде, при чему се мења и диверсификује структура производа у корист „белих“ нафтних деривата.

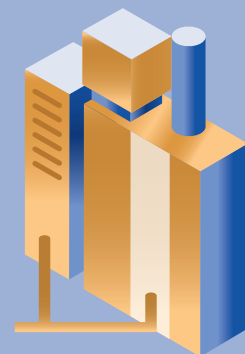
Промет

Стратегија дефинише модернизацију малопродајне мреже и повећање њене рентабилности кроз раст продаје брендираног горива и развој допунског асортимана, као и повећање ефикасности и обима велепродаје и развој на иностраним продајним тржиштима. У наредном периоду, НИС ће се посветити развоју и унапређењу пословања бизнис-линија специјализованих производа и то кроз подизање нивоа специјализоване логистике и унапређење квалитета производа и пратећих услуга.

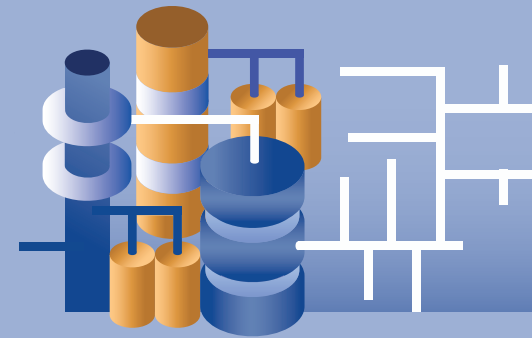
Енергетика

Раст производње електричне енергије и повећање ефикасности основни су циљеви НИС-а у енергетици. Кључни пројекти у овом сегменту пословања биће пуштање у рад нове Термоелектране-топлане „Панчево“, даљи раст производње електричне енергије у малим електранама, а планиран је и значајан раст у трговини електричном енергијом. У току је пројекат за инсталирање соларних панела на осам бензинских станица.

Шта је урађено до сада?

ПУШТЕНО У РАД ПОСТРОЈЕЊЕ „ДУБОКА ПРЕРАДА“

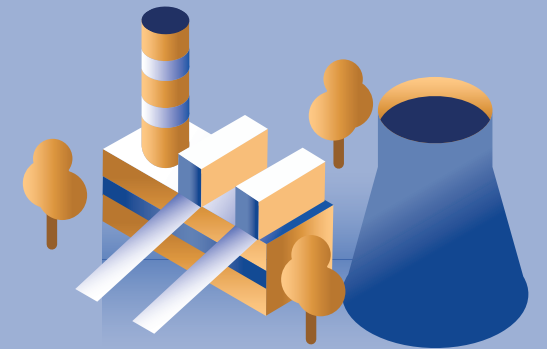

„Наша рафинерија је једна од најмодернијих и најзеленијих у региону.“

- Повећана производња дизела, бензина и ТНГ-а
- Почетак производње нафтног кокса
- Значајне еколошке предности

Вредност инвестиције бише од **300** млн евра

ТЕСТНА ФАЗА ПРЕД ПУШТАЊЕ У РАД ТЕ-ТО ПАНЧЕВО

„До 65% произведене електричне енергије усмериће се у енергетски систем Србије.“

до **200** Mw
Вредност инвестиције око **180** млн евра

2017.

Почетак изградње постројења „Дубока прерада“

2019.

Почетак реализације пројекта ТЕ-ТО Панчево

2020.

18. новембар Свечано отварање „Дубоке Прераде“

2021.

Почетак реализације пројекта FCC

2022.

Пуштање у рад ТЕ-ТО Панчево

1.2.4

Управљање ризицима

Интегрисани систем управљања ризицима

Ризик је негативан утицај на циљеве Друштва у случају реализације ризичног догађаја. Управљање ризицима је континуиран и систематичан пословни процес који пружа подршку при доношењу управљачких одлука и испуњавању циљева Друштва у условима изложености ризицима.

Друштво је у пословању изложено различитим ризицима, чија реализација може да доведе до одступања од постављених циљева. Друштво признаје постојање ризика и настоји да активно управља ризицима на системској основи. Ефективно и ефикасно управљање ризицима обезбеђује Друштву континуитет пословања, а дефинисани оквир управљања ризицима представља начин на који се управља ризицима у Друштву и креира основу за доношење пословних одлука.

Друштво је дефинисало своје циљеве у области управљања ризицима и успоставило интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). Циљ Друштва у области управљања ризицима јесте повећање ефективности и ефикасности управљачких одлука посредством идентификације, анализе и процене ризика који произлазе из тих одлука, дефинисања одговора и мера за управљање ризицима, као и обезбеђење максималне ефективности и ефикасности мера за управљање ризицима у току реализације донетих одлука.

Циљеви Друштва у области управљања ризицима се остварују реализацијом следећих задатака:

- Успостављањем културе управљања ризицима у Друштву ради достизања заједничког схватања основних принципа и приступа управљању ризицима од стране руководства и запослених;
- Дефинисањем и успостављањем системског приступа идентификовању и процени ризика који постоје у пословању Друштва, како у целини, тако и у појединим областима пословања;
- Подстицањем размене информација о ризицима између организационих делова Друштва и заједничког дефинисања мера за управљање ризицима и
- Достављањем систематичних информација о ризицима органима управљања Друштва.

ИСУР је скуп фаза, методолошког оквира и инструмената који су усмерени на обезбеђење ефикасности и ефективности процеса управљања ризицима у Друштву.

Шема активности бизнис процеса ИСУР у НИС-у

Основни принцип овог система подразумева да одговорност за управљање ризицима носе власници ризика, односно власницима пословних процеса у Друштву. Овакав приступ омогућава да се у свим процесима Друштва дефинише одговорност за управљање ризицима, као и да се припреме одговарајући одговори на ризике и израде планови мера за управљање ризицима на нивоу пословних процеса, односно Друштва као целине.

У Друштву је формирана Служба за мониторинг система управљања ризицима, која врши континуирани мониторинг процеса управљања ризицима, координира и унапређује овај бизнис процес.

Ризици се идентификују анализом интерних и екстерних извора података, анализом мало вероватног сценарија, кроз интервјуе и риск-сесије итд., а процена изложености ризику се врши квантитативном, квалитативном или EMV (expected monetary value) методом. Ризици се рангирају према нивоима, у складу са матрицом ризика, комбинацијом утврђеног утицаја и вероватноће ризика.

У Друштву су имплементирани кључни индикатори ризика, чија је сврха рано уочавање промена и потенцијалних узрока који у будућности могу проузроковати неостваривање пословних циљева Друштва. Они показују степен изложености ризику за идентификоване кључне показатеље и дефинисани временски интервал праћења.

ИСУР у процесу пословног планирања

Кључне ризике, повезане са циљевима Друштва, потврђује Одбор директора кроз усвајање бизнис планова. Процена ризика је саставни део процеса бизнис-планирања, а информације о кључним ризицима: процењени финансијски утицај ризика на резултат Друштва, одговори и мере за управљање ризицима, као и потребни финансијски ресурси за реализацију мера – саставни су део усвојених бизнис-планова.

У свом пословању Група је изложена следећим категоријама, односно групама ризика:

Нефинансијски ризици:

- Оперативни ризици,
- Пројектни ризици,
- Политички ризици,
- Стратешки ризици,
- Репутациони ризици,
- Правни ризици,
- Ризици усклађености.

Финансијски ризици:

- Девизни ризик,
- Каматни ризик,
- Ризик ликвидности,
- Кредитни ризик,
- Ризик концентрације,
- Робно-ценовни ризици.

Нефинансијски ризици

Опис ризика	Мере за управљање ризицима
Оперативни ризици	
HSE ризици	
Природа пословања Друштва излаже нас ризицима по здравље, безбедност и животну средину.	У циљу заштите запослених, опреме и постројења, животне средине као и испуњења законских обавеза Друштво континуирано спроводи надзор радних процеса, запослених, средстава за рад, услова радне и животне околине и правовремено усаглашава нормативно-методолошка документа са променама у законодавству Републике Србије и контролише поступање у складу са истим. Друштво правовремено реализује корективне мере наложених из истрага HSE догађаја, кроз систем опсервирања, корпоративног надзора и екстерних инспекција. Спроводе се обуке за HSE оспособљавање запослених из области: законске регулативе, за оспособљавање за рад на радном месту и управљања HSE менаџмент-системом, као и за реаговање у ванредним ситуацијама. Кампање и образовне активности, форуми и тренинзи о здравом начину живота, физичке и рекреативне активности за побољшање здравља запослених се спроводе путем писаног информисања запослених, тј. у онлајн формату, у циљу одржавања безбедне дистанце и очувања здравља људи.
	У току првог и другог квартала 2021. године запосленима Друштва омогућена је колективна имунизација вакцинама по избору на локацијама Друштва. У току другог квартала завршена је набавка и покренута реализација периодичних прегледа за радна места са повећаним ризиком. У трећем кварталу 2021. године завршена је набавка и покренута реализација систематских и специјалистичких прегледа. У складу са планом, обављени су периодични прегледи вида за административне раднике. Током четвртог квартала имплементирано је учешће запослених НИС Групе на ГПН хуманитарном трчању где је учествовало 12 запослених, а освојено је 5 награда за достигнућа, а главни циљ је био да се истрчи што више километара, јер се исти број литара горива поклањао онима којима је то најпотребније.
	Свакодневно се прати реализација свих мера и здравствено стање запослених код којих је утврђено да су позитивни на вирус корона, као и њихових контаката и о текућем статусу се информисше руководство. НИС Група улаже значајна средства и напоре у циљу заштите запослених и сузбијања последица коронавируса.

HR ризици

Висококвалификован кадар је кључан за ефикасно по- словање предузећа.

Друштво спроводи широк спектар мера како би привукло и задржало квалификоване стручњаке у Друштву. Неке од мера за привлачење квалификованог кадра су: програм ране регрутације (сарадња са образовним установама, стипендирање студената), програм NIS Calling, NIS Energy, програм „Повратак у Србију”.

Поред система за мотивацију запослених, као што су систем управљања циљевима, систем кварталних и годишњих бонуса, бонуси у производно-техничким организационим јединицама, продајни подстицаји, специјални и пројектни бонуси, спровођење и унапређење програма нематеријалне мотивације, спровођење програма дугорочне мотивације, Друштво унапређује свој имиџ путем програма „Employer branding”.

Програми који се спроводе за останак запослених су: Програм управљања талентима, Програм развоја талената, професионалне/стручне обуке запослених, програм калибрација – идентификовање талената и дефинисање плана наследника за кључне позиције у компанији, тренинзи за руководство и увођење јединственог система за управљање талентима.

ИТ ризици

Друштво се све више суочава са растућом зависношћу пословних процеса од квалитета информационо-техничких технологија, аутоматизације и телекомуникација. Поред тога, нафтна и гасна индустрија изложена је ризицима од претњи у сајбер-простору.

Друштво управља овим ризицима помоћу низа мера, које укључују ИТ безбедносне стандарде, алате за заштиту безбедности, мониторинг система за откривање и праћење претњи и тестирање поступака за опоравак. Спроводе се континуиране обуке запослених са циљем да се изгради свест о ИТ-ризицима, размењују се информације са руководством о инцидентима ради непрестаног учења.

Ризици информационе безбедности

Друштво је изложено ризицима услед могућег нарушавања интегритета, поверљивости и расположивости информација.

Заштита информација у Друштву подразумева активности које, кроз начин рада са информацијама, позитивно утичу на пословање у циљу одржавања континуитета пословних процеса и свођења пословних ризика на најмању могућу меру.

Систем заштите информација Друштва је целина коју чине правила прописана налогодавним и нормативно-методолошким документима, одговарајућа организационо-техничка решења и активности у циљу примене и контроле примене прописаних и примењених мера заштите.

Пројектни ризици

У оквиру НИС Групе је успостављен доследан и јасан процес управљања ризицима у реализацији инвестиционих пројеката који је у потпуности усклађен са PMI стандардима (Project Management Institute). Ефикасно управљање ризицима на пројектима се огледа у повећању вероватноће и утицаја позитивних догађаја, односно, кроз смањење вероватноће и утицаја негативних догађаја на пројекту, што омогућава израду реалнијих планова управљања пројектом и повећава извесност достизања постављених циљева пројекта. Пет доминантних пројектних ризика са којима се суочавају тимови који реализују инвестиционе пројекте у НИС ад. су: поштовање планских рокова испоруке опреме, објективност испуњења планских рокова извођења радова на терену, обезбеђење адекватне конкурентности у поступку набавке роба и услуга, ризик појаве накнадних и додатних радова (проширење обима пројекта) и ризик у обезбеђењу услова неопходних за реализацију пројекта (нпр. благовременост исходовања потребних дозвола и сагласности, обезбеђење техничко-технолошких услова за потребе реализације пројектних активности као што је на пример, усклађеност обустава рада технолошких система са роковима реализације пројеката).

За сваки инвестициони пројекат се још у фази планирања и припреме израђује детаљан план управљања ризицима. Том приликом се посебна пажња посвећује идентификацији ризика који су од интереса за одређени инвестициони пројекат, анализи идентификованих ризика (квалитативна и квантитативна анализа), планирању „стратегије одговора”, односно, адекватних мера (кроз дефинисање превентивних активности, корективних резервних планова деловања), утврђивању нивоа толеранције на препознате ризике, као и дефинисању одговорних лица за спровођење мера и лица за редовно преиспитивање пројектних ризика. Све наведено се обједињује у својеврсни Регистар ризика на пројекту. Надаље, током реализације самог пројекта потенцира се на непрестаној контроли/преиспитивању пројектних ризика, ажурирању Регистра ризика и на ефикасном мониторингу пројекта, како унутар самог пројектног тима, тако и кроз редовно квартално извештавање на седницама инвестиционих комисија на нивоу Блокова. Посебну важност има континуирано разматрање утицаја актуелних пројектних ризика на одобрене пројектне параметре током животног века пројекта. Спровођење горе наведеног концепта управљања пројектним ризицима обезбеђује благовремено уочавање потенцијално могућих одступања перформанси на пројекту, које иницирају спровођење унапред дефинисаних мера (из „стратегије одговора”) и враћање пројекта на „плански дефинисану линију прогреса” која обезбеђује остварење предвиђене ефикасности, постављених пројектних и пословних циљева, кључних показатеља ефикасности, као и инвестиционих показатеља успешности (РИП и ОИД показатељи). Ова два инвестициона показатеља успешности (РИП и ОИД) кроз процес управљања помоћу циљева (УПЦ систем) учествују у производном контракту НИС ад. Нови Сад, као и у свим производним контрактима Блокова, што значајно доприноси високом степену реализације прилично захтевних инвестиционих планова унутар бизнис-планова Друштва.

Политички ризици

Ризик увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД Гаспром њефт Групи

Као резултат увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД Гаспром њефт Групи Друштво се суочава са ограниченим могућностима дугорочног задуживања код пословних банака које припадају банкарским групацијама са седиштем у ЕУ и САД.

Поред тога, Друштво је изложено и индиректним последицама санкција, односно потенцијалној немогућности набавке материјала, опреме и услуга од иностраних добављача.

Друштво константно анализира евентуалне политичко-економске ризике и процењује последице по Друштво. У складу са дозвољеним изузецима режима санкција (дугорочно задуживање је могуће искључиво ако је намењено финансирању увоза роба и услуга из ЕУ), пословање Друштва се непрестално прилагођава кроз повећање обима увоза роба и услуга од ЕУ добављача. На тај начин се обезбеђују средства за финансирање дугорочног развоја Друштва и поред ограничења диктираних санкцијама.

Како би се управљало ризиком, Друштво ствара стратешке залихе за кључне материјално-техничке ресурсе, идентификује алтернативне добављаче у односу на већ постојеће и разматра алтернативне технологије које одговарају испуњењу циљева Друштва.

Финансијски ризици

Опис ризика

Мере за управљање ризицима

Кредитни ризици

Настају код новчаних средстава, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима, као и приликом продаје нафтних деривата са одложеном плаћањем.

Управљање кредитним ризицима је успостављено на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености Друштва према банци у било ком моменту (кроз депозите, инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиве, итд. – издате у корист НИС а.д. Нови Сад).

По питању потраживања од купаца, развијена је методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће НИС Група имати потешкоћа у испуњавању својих доспелих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности НИС Групе.

НИС Група непрестано прати стање своје ликвидности у циљу обезбеђења довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху врши се непрестано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија, уз истовремено поштовање максималног дозвољеног нивоа кредитног дуга (лимит поставља матично Друштво), као и испуњење обавеза из уговора са пословним банкама (ковенанте).

Од половине септембра 2014. године Друштво је изложено ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција од стране ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, као и њиховим зависним друштвима, основаним ван ЕУ. Наиме, санкције не дозвољавају задуживање Друштва код банака из ЕУ или САД на рок дужи од 30 дана. Изузетак, који је предвиђен санкцијама ЕУ се односи на могућност задуживања на рок дужи од 30 дана код банака из Европске уније, искључиво уколико је кредит намењен плаћању увоза не-санкционисаних роба и услуга из ЕУ.

У циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период Друштво је у току 2021. године преговарало/уговорило преко 600 милиона евра кредитних линија. Кредитне линије уговорене су са српским банкама за финансирање неограничених намена, као и са европским банкама са седиштем у Србији, за финансирање увоза из ЕУ (финансирање на рок дужи од 30 дана је дозвољено уколико је предмет финансирања увоз не-санкционисаних роба или услуга из ЕУ), као и измену услова за постојеће кредите (цена и рочност) и на тај начин обезбедило потребна средства за редовне отплате кредита у 2021. и 2022. години, али и превремене отплате неповољних кредита у циљу побољшања карактеристика кредитног портфеља. Поред побољшаних карактеристика портфеља, реструктурирање кредитног портфеља омогућило је да се у наредне три године умањи оптерећење обавезних отплата кредита и новчани ток усмери на реализацију планираних инвестиционих улагања и несметано оперативно пословање Друштва.

Друштво је у току 2021. године реализовало тендер за рефинансирање кредитног портфеља у циљу продужења просечне рочности портфеља, уз задржавање оптималне цене, као и у циљу оптимизације ковенантног пакета за кредите који су у стању, при чему је продужена рочност постојећих кредита у износу од 305,3 милиона евра. Осим тога, прибављени су додатни лимити за кредите банака које не примењују санкције у износу од 70,0 милиона ЕУР и 199,2 милиона ЕУР од европских банака. Коришћење ових извора финансирања омогућило је превремене отплате кредита, као и одржавање просечне цене портфеља у оптималним границама, као и просечне преостале рочности кредитног портфеља на нивоу преко три године на крају 2021. године.

Робно-ценовни ризици

НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

Део ових ризика се елиминише кроз прилагођавање продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу Групе Гаспром њефт врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и НИС а.д. Нови Сад као зависно друштво.

Осим тога, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика на финансијски резултат Друштва, спроводе се следеће мере:

- Годишње планирање, засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте;
- Редовна заседања Комисије Друштва за набавку/продају сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке сирове нафте, тако и у процесу продаје нафте из Анголе – сирове нафта Palanca;
- Тенденција закључења годишњих уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са джим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора, по основу којих би Друштво у складу са закљученим међудржавним споразумима, било ослобођено обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса;
- Проширење круга испоручилаца, успешна сарадња са компанијама из ЕУ, све већа конкурентност односно све већи број учесника у редовној, годишњој тендерској процедури набавке сирове нафте из увоза и све видљивији резултати помака у дијапазону учесника (понуђача), као и могућности/услова које нуде;
- Проширење/диверсификација асортимана нафте за потенцијалну набавку из увоза, набавка нових типова нафте које раније нисмо имали у преради (као што је у 2021. години била набавка сирове нафте Johan Sverdrup пореклом из Норвешке), обезбеђење узорака оних типова нафте који се до сада нису прерађивали у Рафинерији нафте Панчево;
- Стална настојања да се оптимизују процеси и тежња ка што бољим економским ефектима и показатељима;
- Праћење тржишних услова током целе календарске године и прикупљање информација од ино компанија које су еминентни, поуздани трејдери на европском тржишту а и шире, како би се што боље сагледали потенцијални услови за спровођење и реализацију спот набавки на бази којих смо, примера ради, у 2021. години, остварили јако добре финансијске резултате и показатеље у том смислу.

Валутни/девизни ризици

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено *EUR* и *USD*. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према *USD* и утицај овог фактора на цене нафтних деривата се неутралише кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту, које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према *EUR* (валута у којој се измирује највећи део девизних обавеза Друштва, након увођења санкционих ограничења). У остале мере спадају и уравниотежавање девизног подбиланса, у смислу уједначавања валута наплате извоза са валутама девизних обавеза, управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.

Каматни ризици

Друштво је изложено ризику промене каматне стопе – и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.

Друштво се задужује код пословних банака по променљивим или фиксним каматним стопама, у зависности од пројекција промена базних каматних стопа на тржишту новца и могућности пословних банака да нуде фиксне каматне стопе за кредите. Пласирање новчаних средстава у виду интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима се врши такође по променљивим или фиксним каматним стопама, док се пласирање новчаних средстава у виду орочених или а виста депозита врши углавном по фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду депозита се врши у складу са методологијом кредитних лимита пословних банака (средства се по реципроцитету пласирају само код кључних пословних банака код којих се Друштво задужује по основу кредита, односно кредитних/документарних линија). У том смислу, приход и новчани токови по основу банкарских депозита и делом датих интеркомпанијских кредита у највећој мери не зависе од промена базних каматних стопа, док обавезе према банкама и интеркомпанијске обавезе које су уговорене по променљивим каматним стопама зависе од промена базних каматних стопа.

У циљу смањења неизвесности повезаних са каматним ризиком, Друштво приликом прикупљања понуда банака за финансирање инсистира на достављању и понуда са фиксним каматним стопама како би се извршило поређење каматних стопа са варијабилним и фиксним каматним стопама и извршио одабир у складу са актуелном политиком управљања расходима каматних стопа. Поред наведеног, стално се спроводи анализа кретања каматних стопа на финансијском тржишту, као и анализа ограничења и могућности коришћења инструмената каматног хеџинга (каматни свопови, опције и сл.).

ГОДУНА

Расширение
производства

СТАБИЛИЗАЦИЯ

Упркос бројним изазовима, и у 2021. години наставили смо са развојем НИС-а. Након турбулентног периода, овај период смо учинили годином стабилизације.

Захваљујући чврстој финансијској дисциплини, повећању оперативне ефикасности и фокусираности на приоритете, уз побољшане тржишне услове, нето добит у 2021. години износи

21 милијарду динара

док смо у модернизацију уложили

20,2 милијарде динара.

Начин на који смо пословали у изазовним околностима даје нам за право да са оптимизмом планирамо

даљи напредак.

1.2.5

Пословно окружење¹

Свет²

Тренд изузетно високих цена енергената се наставио до краја 2021. Узроци су многобројни: објективно смањење производње струје из обновљивих извора прелазом са угља на природни гас због декарбонизације, као и несташице изазване политичким разлозима. Несташице природног гаса у Европи и Азији, повећање цена горива у Сједињеним Америчким Државама и проблеми настали због несигурности електричне мреже постављају пред политичаре, али и пред индустрију тешке изазове приликом дефинисања планова за прелаз на ниско-угљеничне изворе енергије. Утицај су имале и цене купона (таксе) за емисије угљен-диоксида, на које утиче Европска комисија. Природни гас је „транзициони” енергент и потражња за њим је у вишеструком порасту. Кина и Индија прелазе са угља на гас, а то су огромне земље, па су и њихове потребе изразито велике.

Генерални секретар ОПЕК-а сматра да је смањено улагање у нафту и гас погрешно, и потребно готово 12 хиљада милијарди долара до 2025. године како би се осигурало нормално снабдевање нафтом и гасом. Без ових улагања свет ће имати дугорочне проблеме са енергетском безбедношћу, што ће утицати и на произвођаче, и на потрошаче.

Сличног мишљења је и потпредседник IHS Markit-а. Он сматра да би енергетска транзиција која би подразумевала недовољно улагање у нафту и гас могла да створи честе енергетске кризе попут оних у Азији и Европи последњих неколико месеци.

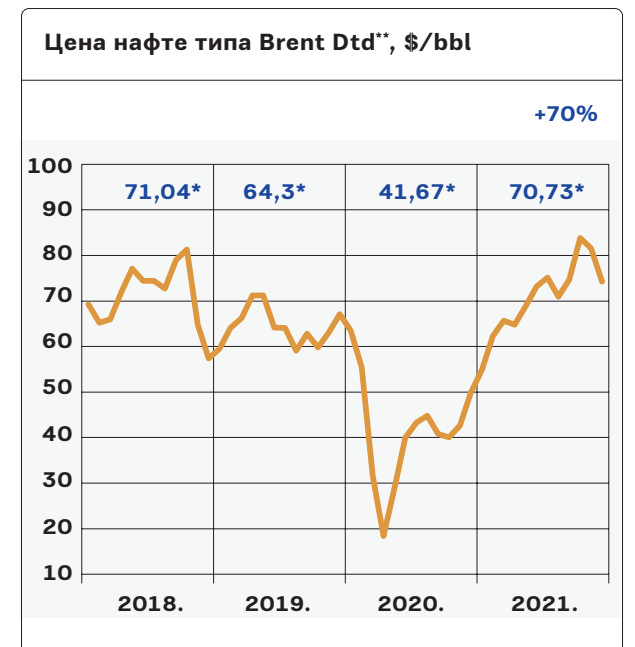
На конгресу Светског нафтног комитета, одржаном у Хјустону у децембру 2021. истакнуто је да су нафтно-гасне компаније спремне да се суоче са енергетском транзицијом. Постоји потреба да се производња нафте и гаса настави, при чему компаније раде на смањењу свих емисија не само у процесима производње нафте и гаса, него у целом ланцу снабдевања.

ОПЕК и његови савезници су се сагласили да интензивније раде на обнављању производње. Алијанса од 23 земље, коју предводе Саудијска Арабија и Русија, одобрила је почетком 2022. повећање од 400.000 барела нафте дневно. Након процене аналитичара да ће суфицит у првом кварталу 2022. бити мањи него што се раније очекивало, ОПЕК+ наставља реализацију свог плана за постепено обнављање производње, заустављене током пандемије.

Сличног мишљења је и IEA (International Energy Agency). Глобална потражња за нафтом порасла је 2021. када је свет почео да се опоравља од пандемије COVID-19, а укупна светска потрошња потенцијално би наредне године могла достићи нови рекорд. IEA очекује се да ће потрошња сирове нафте у 2022. достићи 99,53 милиона барела дневно (mbd), у односу на 96,2 mbd ове године. То је још увек мање од дневне потрошње у 2019. од 99,55 милиона барела.

Нафта

Након почетне цене од 50,3 долара по барелу, сирове нафта по котацији Brent DTD је расла до октобра

* Просечна годишња цена

** Извор: НБС.

1 Извори података за Свет, Цену нафте и Макропараметре: Извештаји Wood Mackenzie, IHS, Bloomberg, Reuters, Национални нафтни комитет Србије, ЕУ комисија. Извори података за Србију: Извештаји НБС, новински чланци: „Данас”, „Bizlife”, „Блиц Бизнис”.

2 Извор: EIA, ОПЕК, Oil&Gas Journal, IHS, Wood Mackenzie.

2021. када је забележена цена од 86,1 долара по барелу (25. октобра). Након тога, цена на крају године је била на нивоу од просечних 74,1 долара за барел за децембар месец.

Просечна цена сирове нафте у 2021. години била је око 70% виша од просека у 2020. (71 \$/bbl наспрам 42 \$/bbl).

Опоравак највећих економија у 2021. години изненадио је добављаче нафте и деривата, подижући тензије између великих земаља произвођача и највећих светских потрошача – попут САД, Кине и Индије. Амерички председник је тражио од чланица ОПЕК+ да повећају укупну производњу.

Међутим, производни капацитети земаља ОПЕК-а су ограничени због смањених улагања током претходних година. Поред тога, ни америчка индустрија шкриљаца није одговорила на веће потребе услед притиска инвеститора да се ограниче трошкови.

Већина прогностичара очекује да ће цене наставити своју узлазну путању током 2022. године, осим ако се понуда не повећа више од очекиваног. Истраживачи Банке Америке процењују да ће нафта „брент” у просеку коштати 85 долара по барелу 2022. године, због малих залиха и недостатка слободних капацитета. Нешто ниже пројекције има „Danske Bank”, која сматра да ће средњорочне ниже инвестиције током протеклих година одржати цене на вишем нивоу, па ће се „брент” нафта кретати око 75 долара по барелу у 2022. и до 80 долара у 2023. У овом тренутку цена је прилично стабилна, али дугорочно може узроковати повећање производње код произвођача ван ОПЕК+, што би могло довести до прекомерне производње и пада цена.

Макроекономски трендови

ММФ је поново смањило пројекције глобалног економског раста због појаве омикрон-варијанте коронавируса, која се веома брзо шири и повећава неизвесност у погледу трајања пандемије.

У извештају који је објављен у октобру ММФ је смањило и своју претходну процену глобалног раста у 2021. години, а као разлози наведени су ризик дугова, инфлација и раскорак привредних кретања земаља након пандемије коронавируса. После скока броја оболелих од делта-варијанте преко лета у многим деловима света и инфлације која је била већа од очекиване, а уз проблем са глобалним ланцима снабдевања, ММФ је морао да умањи своје прогнозе. Иако се глобална економија опоравља, главну препреку представља чињеница да је приступ многих земаља вакцинама против COVID-19 изузетно низак. ММФ предвиђа повратак развијених економија на ниво пре пандемије до 2022, али да ће већини економија у успону и земљама у развоју бити потребно још много година за опоравак.

И Светска банка није оптимистична у проценама глобалног развоја, објављеним почетком 2022. у извештају Global Economic Prospects. Прогнозирају да ће раст у 2022. бити мањи него у претходној години, и у 2023. још мањи (4,1% и 3,2% ретроспективно). И ММФ је почетком 2022. умањило процене за глобални раст у 2022. на 4,4% што је 1,5% мање од глобалног раста у 2021.

Већина аналитичара сматра да је један од проблема којим креатори политике треба да се позабаве висока инфлација у Сједињеним Америчким Државама. Раст потрошачких цена у САД-у достигао је у децембру 2021. године највиши међугодишњи ниво у последњих скоро четрдесет година, што поткрепљује очекивања да ће Федералне резер-

ве већ у марту почети да подижу каматне стопе. У односу на децембар 2020. године, потрошачке цене у САД су прошлог месеца забележиле раст од 7% што је највиша међугодишња стопа од јуна 1982. Председник ФЕД-а је рекао да је америчка централна банка спремна да учини све што је неопходно како би спречила да се висока инфлација „укорени”. Истовремено, овако велики притисци на цене нису забележени подједнако широм света, што омогућава другим великим економијама да мењају своје политике својим темпом. Годишња инфлација на нивоу ЕУ била је 5%, али је варијирала по земљама од 2,65 до 12%.

Повећање цена енергије и поремећаји у снабдевању довели су до веће инфлације у већем броју земаља него што се очекивало, посебно у многим слабије развијеним тржиштима и економијама у развоју. Иако је кинеска економија прошле године порасла за 8,1%, крајем 2021. раст је умањен што сугерише да су проблеми и даље присутни.

Иако изгледа да ће омикрон бити мање озбиљан од делта варијанте вируса, ипак би могао теже да погоди глобалну економију. Нова затварања, отказивање путовања, нови проблеми за ланце снабдевања и преоптерећене болнице отежавају глобалну ситуацију која већ трпи од растуће инфлације и страха од пораста каматних стопа. Једно је сигурно: непредвидива пандемија чини сва предвиђања далеко тежим.

Србија¹

Према досадашњим званичним подацима економска политика у Републици Србији дала је адекватан одговор на кризу изазвану пандемијом коронавируса и две године борбе на здравственом и економском плану дале су задовољавајуће резултате. Фискалном политиком обезбеђен је свеобухватан пакет мера којим је пружена помоћ привреди и становништву и чији се позитивни ефекти одражавају на макроекономске показатеље. Продужено трајање неповољне епидемијске ситуације у 2021. години условило је још једну, по обиму значајну помоћ привреди и становништву, како би се уз масовну вакцинацију становништва и стављање епидемије под контролу, обезбедили услови за потпун опоравак и раст економије. Обезбеђена вредност пакета мера помоћи привреди и становништву у 2021. је износила 4,2% БДП (у 2020. је била 12,8% БДП).

Ипак, пред Србијом је наставак реформи као што су повећање запослености младих, ефикасније коришћење енергије уз даље отварање енергетског тржишта и „зелена” транзиција, управљање јавним финансијама, дигитална трансформација и повећање конкурентности.

Према процени Републичког завода за статистику, Србија је у 2021. години остварила реални раст бруто домаћег производа од 7,5%. Раст је био резултат опоравка услужног сектора, као и раста грађевинарства и индустрије. Након раста БДП-а од 1,6% у првом, 13,7% у другом и 7,7% у трећем кварталу, БДП ће у четвртном кварталу највероватније забележити раст од 6,9%. За наредне године као резултат новог инвестиционог циклуса, очекује се раст БДП-а у распону од 4%-5% и вра-

1 Извор: НБС, РЗС, часопис „Данас”, ММФ.

ћање на путању одрживог раста у средњорочној перспективи.

Годишња стопа инфлација износила је 7,9%. Око три четвртине међугодишње инфлације потиче од цена хране (повећање 20%) и горива (23%). Узроци овако високе инфлације су глобални и суштински су последица пандемије. Привреда је била принуђена да паузира неколико месеци у 2020, а након опуштања мера дошло је до раста тражње за енергентима. Епидемија је изазвала поремећаје у снабдевању више индустрија, стварају се „уска грла”, што додатно повећава трошкове. Поред тога, многи су прибегли повећању цена својих производа и услуга, како би колико-толико одржали на истом нивоу своје пословне резултате. Као и већина земаља, Србија је као државну помоћ исплатила мимилијарде евра привреди и грађанима, па се може очекивати да НБС у наредном периоду „поскупи новац”, односно да подигне референтну каматну стопу, самим тим и каматне стопе које важе за становништво и привреду. Инфлација је већ довела и до раста акциза и цена акцизних производа и угрозила реалан раст плата и пензија.

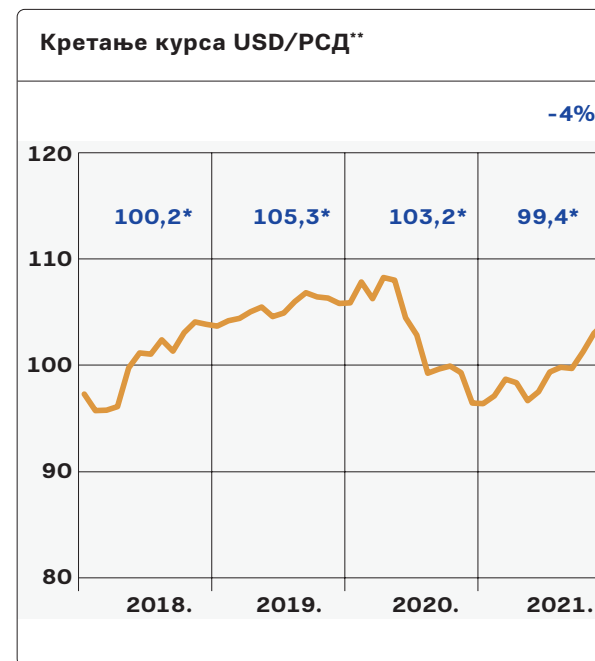
Према подацима НБС, инфлација ће се вратити у дијапазон дозвољеног одступања око средине 2022, да би се крајем године стабилизовала близу централне вредности циљаног распона. Засад је задржана ниска референтна каматна стопа, на нивоу од 1,0%.

Просечна нето зарада у периоду јануар – новембар 2021. износила је 65.058 динара и виша је за 9,3% номинално (5,4% реално) и вођена је бржим растом зарада у приватном сектору. Стопа незапослености у трећем кварталу 2021. према Анкети о радној снази износила је 10,5%.

Током 2021. године, Moody's је повећао кредитни рејтинг Србије (март), Fitch је задржао кредитни рејтинг (септембар), док је S&P (децембар) повећао изгледе за добијање вишег инвестиционог рејтинга (стабилан рејтинг би био замењен позитивним).

После скоро две године живота и рада у условима пандемије, већина привредника у Србији сматра да COVID није краткотрајна криза, већ је нешто што постаје трајно стање: промењени услови за пословање, па је потребно и привређивање прилагодити новим околностима. Извесно је и да нас очекују даље турбуленције на тржишту енергента као и да ће њихов раст цена директно утицати на свакодневне активности. Они истичу и да нема раста без инвестиција те да је у циљу унапређења инвестиционе климе и пословног окружења у Србији 2022. потребно фокусирати се на транспарентнијем и доследнијем регулаторном оквиру, развоју људских ресурса и повећању учешћа домаћих инвестиција.

Фискални савет Србије сматра да ће најважнији задатак у Србији у 2022. години бити контролисање и заустављање инфлације, јер она представља и економски и социјални проблем. Иако је досадашња инфлација углавном била изазвана спољним утицајима, од унутрашње политике зависи да ли ће се споља увезена инфлација даље разбуктавати у Србији или ће остати под контролом и постепено се смањити до краја 2022. Главна полуга за трајно успорење инфлације јесте рационална буџетска потрошња. У 2022. планиран је буџетски минус и задуживање државе од око 1,7 милијарди евра, док Фискални савет предлаже да се дефицит сведе на милијарду евра, што би смањило и инфлацију и ново задуживање државе.

* Просечна годишња вредност курса USD/PCD

** Извор: НБС.

- Просечна вредност курса USD/RSD у 2021. години мања је за 3,8 динара, што је за 4% мање у односу на просечну вредност курса у 2020. години.
- Током 2021. године курс USD/RSD порастао је за 8,3 динара или за 8,6%.

Промена законске регулативе

У 2021. години, законодавна активност државних органа одвијала се у правцу дигитализације процеса у области финансија, додатног уређења заштите животне средине и области рударства и енергетике. У посматраном периоду Народна скупштина је усвојила следеће законе који су од утицаја на пословање нашег Друштва: Закон о изменама и допунама Закона о енергетици, Закон о изменама и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима, Закон о коришћењу обновљивих извора енергије, Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије, Закон о електронском фактурисању, Закон о климатским променама, Закон о изменама и допунама Закона о заштити природе, Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, Закон о заштити пословне тајне, Закон о заштити потрошача, Закон о изменама и допунама закона о привредним друштвима и Закон о тржишту капитала.

Посебно је значајно усвајање сета закона који додатно регулишу област рударства и енергетике, којима се детаљно уређује питање коришћења обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности и додатно унапређује правни оквир за остале облике енергије (нафта и гас, електрична енергија и др.), као и за рударство и геолошка истраживања. Посебну новину представља дефинисање правног основа за увођење електронског начина комуникације и достављања захтева и докумената у управним поступцима за прибављање лиценци и одобрења прописаних овим законима.

У 2021. години подзаконски акти који су усвојени, а од значаја су за пословање Друштва превасходно су у области обновљивих извора енергије и

рударства и геолошких истраживања и последица су горенаведених измена енергетских закона (Уредба о тржишној премији и фид-ин тарифи, Уредба о моделу уговора о тржишној премији, Уредба о квоти у систему тржишне премије за ветроелектране, Уредба о утврђивању вредности ископане минералне сировине или других геолошких ресурса без потребних одобрења, Правилник о садржини и форми дневника стручног надзора и др.). И у 2022. години очекује се наставак овог тренда имајући у виду обим измена у сва четири закона које је потребно додатно уредити подзаконским актима.

Прописи који су били предмет јавних расправа или су достављени Друштву ради разматрања и давања сугестија, били су детаљно анализирани од стране НИС-а, те су на исте дати одговарајући коментари и сугестије за њихово побољшање.

НИС ће и у даљем раду настојати да у највећој могућој мери пружи допринос побољшању пословног амбијента у Србији, те ће посебно указивати на неопходност хармонизације прописа и стратегија како би њихова примена била не-сметана и потпуна.

1.2.6

Анализа резултата

Положај на тржишту¹

Потрошња моторних горива је, као што се очекивало, наставила опоравак и у 2021. години је у порасту у свим земљама региона у односу на 2020. годину.

Главни фактори опоравка потрошње су раст транспорта, раст грађевинске индустрије и опоравак туризма.

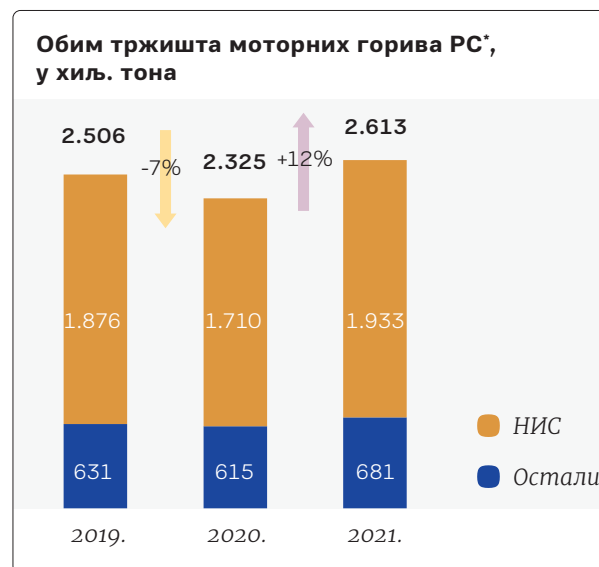
Позитиван ефекат на раст потрошње у Србији дају интензивни инфраструктурни радови, пројекти у грађевинској индустрији, као и опоравак друмског транспорта, одлична туристичка сезона, транзит и добра пољопривредна сезона.

Положај на тржишту Србије

У 2021. години потрошња моторних горива у Србији је порасла за 12,4% у односу на прошлу годину, док посматрано у односу на 2019. годину раст је 4,3%.

Потрошња дизела и бензина увећана је превасходно због раста транспорта. Код дизела је важно

1 Извори информација на основу којих су креиране пројекције: за Србију – интерне анализе и процене Блока Промет; за процену потрошње у Бугарској и Румунији – Stratas Advisors и за Босну и Херцеговину – Stratas Advisors и интерне процене. Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима у графиконима који следе настају услед заокруживања.

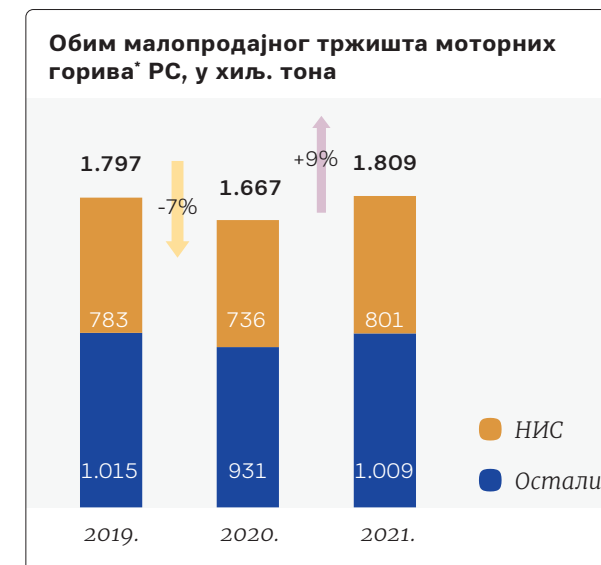

* Подаци за 2021. годину дати су на основу процене. Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима настају услед заокруживања.

истаћи фактор транзитног саобраћаја и инфраструктурних радова – грађевинске и путарске индустрије, али и повећаних активности у рударству, као и добре пољопривредне сезоне.

Малопродаја: у 2021. години потрошња бележи раст у односу на 2020. годину за 8,5%, док је у благом расту у односу на 2019. годину (0,7%).

Пољопривредни радови који су се одвијали према очекивањима, враћање запослених на рад у компаније, али првенствено опоравак друмског транспорта и транзитног саобраћаја допринели су већој потрошњи.

* Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (гас, КПП-моторно гориво, моторни бензини, дизели). ТНГ боце нису укључене. Подаци за 2021. годину дати су на основу процене. Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Положај на тржиштима Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније

Босна и Херцеговина

Влада Федерације БиХ је на седници 1. априла 2021. године донела одлуку којом је за нафтне деривате утврдила максималне марже у трговини. Привредним друштвима која обављају трговину на велико прописана је максимална маржа у апсолутном износу од 0,06 КМ/л деривата, а она која обављају трговину на мало прописана је максимална маржа у апсолутном износу од 0,25 КМ/л деривата.

Кантон Сарајево је пренео Влади Федерације БиХ власништво над нафтним терминалима.

Најављено је да ће грађанима Републике Српске бити доступна апликација путем које ће моћи да провере цене горива на било којој бензинској станици у Републици Српској. У оквиру истог пројекта, предвиђено је повезивање свих малопродајних места – бензинских станица са централним информационим системом.

У близини сарајевског аеродрома „Хифа Оил“ започела је припремне радове на изградњи терминала за авио-гориво, бензинске станице са ауто-перионицом, хотела и других пратећих објеката.

Босна и Херцеговина је једина земља у Европи која нема обавезне залихе нафте и нафтних деривата, на шта је ЕУ упозорава већ више од деценије, али без резултата. Наиме, једна од најважнијих европских обавеза у области енергетике за сваку земљу која жели да постане чланица ЕУ је да мора да ускладишти ове залихе у количини од најмање три месеца редовне потрошње. На ово је БиХ још једном упозорена у извештају Енергетске заједнице, у којем је поново указано на то да БиХ нема обавезне резерве.

Босна и Херцеговина, упркос многим законским препрекама, има 145 електричних пунионица (конектора) за електрична возила, од чега је четрдесетак потпуно јавних, док су остале полуприватног карактера и претежно се налазе у тржним центрима, на паркинзима хотела и сл. БиХ знатно заостаје у електро-мобилности у односу на регион, а посебно у односу на Европску унију. У БиХ је три пута мање регистрованих еколошки прихватљивих возила – свега 4 одсто у односу на Европску Унију. Регистровано је свега 41 возило на електрични погон и 890 возила на хибридни погон.

У 2021. години у Босни и Херцеговини забележен је опоравак тржишта моторних горива као и опоравак промета у малопродаји у односу на претходну годину првенствено због спровођења мера везаних за пандемију, а које су у 2021. години биле знатно блаже, што се одразило и на стопу раста потрошње.

НИС у Босни и Херцеговини има 40 бензинских станица (и 2 бензинске станице у ДОДО режиму).

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива порасло је за 9,4 процентних поена у 2021. години у односу на 2020. годину и износи 33,9% због реализације пројекта развоја велепродаје. Учешће на малопродајном тржишту износи 11,3% у 2021. години.

Бугарска

У Бугарској је на снази нови Закон о гориву, документ који претендује да гарантује тржишну конкуренцију, ограничавајући „сиви” сектор и повећавајући приходе државног буџета.

Бугарска компанија Лукоил Нефтохим Бургас (Lukoil Neftochim Burgas) саопштила је да је објавила јавни тендер за студију изводљивости производње зеленог хидрогена поступком електролизе. Саопштено је да ова компанија планира да инвестира 339 милиона лева (173 милиона евра) у надоградњу своје термоелектране до 2024. године.

Комисија за заштиту конкуренције Бугарске саопштила је да је одобрила горива на мало компанији Шел Бугарска (Shell Bulgaria) да стекне контролу над пет бензинских станица путем десетогодишњег уговора о закупу са локалним компанијама Stella-Arzh, Europetrol и Europetroyl. Трансакција неће резултирати успостављањем или јачањем доминантног положаја на локалном малопродајном тржишту горива, наводи се у одлуци објављеној на веб-страници Комисије за заштиту конкуренције Бугарске.

У 2021. години у Бугарској је у односу на претходну годину забележен опоравак тржишта моторних горива, као и промета у малопродаји.

НИС у Бугарској има 34 бензинске станице и складиште нафтних деривата у Костином Броду.

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 4,0%, док учешће на малопродајном тржишту износи 3,7%.

Румунија

Почетком године, након поступка јавног тендера, МОЛ је добио седам уговора о концесији за услуге опремања рада и одржавања сервисних простора за седам дуплих лотова (14 сервисних простора) у сврху развоја и изградња бензинских станица и то: 10 локација на релацији Надлак – Сибију (А1), 2 локације на релацији Питешти – Букурешт (А1) и 2 локације на релацији Чернавода – Констанца (А2). МОЛ је започео припреме за изградњу 6 од 14 бензинских станица, при чему је добио грађевинске дозволе за 4 лота, тј. 8 бензинских станица. МОЛ процењује вредност инвестиције за сваку од станица 2 милиона евра тј. укупан процењени буџет пројекта је 28 милиона евра. Предвиђен рок за отварање је друга половина 2022. године. МОЛ у

Румунији након 25 година присуства има мрежу од 245 бензинских станица.

„Enel X” је у Румунији пустио у рад 6 станица за пуњење електричних возила у Констанци, тако да сада мрежа обухвата 53 станице. Станице омогућавају пуњење 12 возила истовремено. „Enel X” у Румунији има план за највећу инфраструктуру за електричне аутомобиле у земљи, који укључује инсталирање око 2.500 пунионица у наредних неколико година, у свим регионима земље, што је инвестиција од 15 до 20 милиона евра.

„ОМВ Петром” ће у рафинерију Петробрази уложити 70 милиона евра, да би заменио 4 коморе за коксовање између 2021. и 2023. године, а 2021. планирана вредност инвестиција је била 11 ми-

лиона евра. Замена комора је веома сложен пројекат, а нови блокови ће допринети повећању ефикасности и безбедности „ОМВ Петрома”. Капацитет прераде нафте у „Петробразију” је 4,5 милиона тона годишње, а од 2005. године „ОМВ Петром” је инвестирао 1,8 милијарди евра у рафинерију, што је трећина ове инвестиције.

Румунски ОМВ Петром саопштио је да ће са компанијом Auchan Retail Romania, отворити 400 продавница на ОМВ Петром бензинским станицама у Румунији у периоду од 2021. до 2024. године. Вредност инвестиције процењује се на више од 50 милиона евра. Крајем новембра саопштено је да мрежа продавница МуАучан на Петром станицама броји 100 јединица на 59 локација у 14 округа, са планом да се до краја године отвори још 25 продавница.

ОМВ Петром ће до краја 2022. године инсталирати најмање 40 станица за пуњење електричних аутомобила у партнерству са компанијом Renovatio, оператором највеће мреже станица за пуњење електричних возила у Румунији. Све локације ће имати најмање једну пунионицу минималне снаге 50 kW, а 20 ће имати пуњаче снаге 350 kW. Ове последње ће чинити највећу мрежу ултрабрзих станица за пуњење у Румунији. Циљ је да се возачима електричних возила омогући повратак на пут за мање од 20 минута. Станице за пуњење биће смештене дуж коридора трансевропске транспортне мреже (ТЕН-Т) у Румунији и у урбаним областима.

Румунска нафтна компанија „Ромпетрол” (Rompetrol), чланица КМГ Интернешнал Групе (KMG International Group), отворила је 10 нових бензинских станица у неколико региона земље. Две од њих – станица у улици Зетарилор у Букурешту и једна у Лугоју, округ Тимиш, покренуте су под покровитељством Казахстанско-румунског

енергетског инвестиционог фонда (ФИЕКР). Ове две бензинске станице ће опслуживати подручја са великим прометом, јер се прва бензинска станица налази у јужном делу главног града, док се „Лугој 2” – транзитна станица налази на градском појасу. Отворено је још 8 нових бензинских станица под франшизом „Ромпетрол”. Тренутно је Казахстанско-румунски енергетски инвестициони фонд развио мрежу од преко 30 бензинских пумпи које раде под брендом „Ромпетрол”, а план је да до краја 2023. године тај број достигне 84 бензинске станице у Румунији што укључује како модернизацију постојећих станица, тако и развој нових станица, кроз које ће, по саопштењу компаније бити отворено више од 1.000 радних места, са преко 5.000 људи укључених у различите фазе развоја (пројектовање, извођење, изградња) и преко 1.200 пословних партнера.

У Румунији је у 2021. години, у односу на претходну годину, забележен опоравак тржишта моторних горива, као и промета у малопродаји.

НИС у Румунији има 19 бензинских станица. Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 1,7%, док је учешће на малопродајном тржишту 1,4%.

Кључни показатељи пословања

Q4 2021.	Q4 2020.	Δ ¹	Показатељ	Јединица мере	2021.	2020.	Δ ²
79,7	44,2	+80%	Brent Dtd	\$/bbl	70,7	41,7	+70%
94,9	48,5	+96%	Приходи од продаје ³	млрд. RSD	295,2	183,8	+61%
7,6	0,7	+935%	Нето добит/губитак	млрд. RSD	21,0	-7,6	+377%
14,9	5,5	+173%	ЕБИТДА ⁴	млрд. RSD	53,2	15,8	+236%
21,8	10,1	+117%	ОCF	млрд. RSD	42,2	29,7	+42%
7,2	4,6	+57%	CAPEX ⁵	млрд. RSD	20,2	25,3	-20%
62,1	47,7	+30%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода ⁶	млрд. RSD	217,8	179,5	+21%
589,9	589,5	0%	Укупна задуженост према банкама ⁷	мил. ЕУР	589,9	589,5	0%
1,4	1,5	-10%	LTIF ⁸	%	1,4	1,5	-10%

¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

² Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

³ Консолидовани приходи од продаје.

⁴ ЕБИТДА = Приходи од продаје (без аклизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (ОРЕХ) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.

⁵ Износи за CAPEX су износи без ПДВ-а.

⁶ Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује.

⁷ Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На дан 31.12.2021. године то износи 589,9 милиона EUR укупног дуга по основу кредита.

⁸ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас –Технички сервиси д.о.о. Зрењанин и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 31.12. и сходно томе разлика не постоји између 12М и Q4.

Истраживање и производња

Кључни показатељи

У 2021. години остварили смо планирану динамику производње нафте и гаса и завршавамо је испуњењем свих планираних циљева дефинисаних у оквиру бизнис плана. Поред реализације плана производње угљоводоника, основни фокус у Блоку „Истраживање и производња” био је на реализацији пројеката геолошко-истражних радова и повећању оперативне ефикасности свих

сегмената бизниса са посебним акцентом на ефикасности геолошко-техничких активности и интерних нафтних сервиса. Наравно, наш апсолутни приоритет ове године био је очување здравља свих наших запослених и остварење циљева пословања у сложеним условима изазваним пандемијом.

Q4 2021.	Q4 2020.	Δ ¹	Показатељ	Јединица мере	2021.	2020.	Δ ²
304,1	306,5	-1%	Производња нафте и гаса ³	хиљ. т.е.н.	1.193,9	1.258,7	-5%
208,4	206,5	+1%	Производња домаће нафте ⁴	хиљ. тона	817,4	837,2	-2%
2,2	2,0	+12%	LTIF ⁵	%	2,2	2,0	+12%
8,1	3,5	+131%	ЕВИТДА	млрд. РСД	30,4	16,2	+88%
4,5	2,2	+105%	САРЕХ ⁶	млрд. РСД	13,3	15,1	-12%

¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

² Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

³ У производњу домаће нафте укључен је и газолин, а у производњи гаса узета је комерцијална производња гаса и лаки кондензат.

⁴ Са газOLIНОМ.

⁵ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Податак се односи на Блок „Истраживање и производња” (укључујући и Сервисе).

⁶ Финансирање, без ПДВ-а.

Истраживање и производња

Основни циљ током 2021. године у Блоку „Истраживање и производња” био је испуњење плана производње угљоводоника и повећање ефикасности геолошко-техничких активности.

У 2021. години остварен је укупан обим производње од 1.153 хиљаде условних тона на лежиштима у Србији. Укупан обим производње за 2021. годину, укључујући и концесије износи 1.194 хиљаде условних тона.

У области геологије и разраде лежишта акценат је на очувању високог квалитета изведених ГТА усмерених на увећање производње нафте и гаса.

Геолошко-истражни радови и разрада лежишта

У оквиру разрадног бушења отворено је пет нових лежишта у северном делу поља Кикинда, У оквиру разрадног бушења, бушотином Ис-19 отворено је ново лежиште на пољу Иђош. Покренута је пробна производња, бушотина показује висок потенцијал.

У 2021. години пуштено је у рад 45 нафтних бушотина. У току је израда документације за угљоводонике и подземне воде.

У оквиру разрадног бушења је активно спроведено додатно истраживање и утврђивање граница засићења нафтом на активним лежиштима и погушћивање мреже бушотина. На основу детаљне анализе геологије и разраде лежишта, на лежиштима Кикинда и Иђош избушене су и пуштене у рад високопродуктивне бушотине на раније пропуштеним објектима.

У 2021. години, висока је успешност примене технологије РИР, чак 26% виша од планиране. Остварено је смањење производње флуида од -574 m³/дан, а прираст производње нафте износи +129t/дан. Поред веома успешне примене технологије РИР на пољу Велебит, наставља се са њеном применом и на пољима Кикинда-варош, Иђош, Келебија.

Такође, у 2021. години остварени су изузетни резултати применом операција NO₂, остварена успешност је 89% изнад плана. Потврђено је засићење нафтом на комплексу Л, нафтног поља Кикинда, а изведене су 3 NO₂ операције са оствареним средњим прирастом од 11 t/дан, што је 4 пута више од плана.

Истражно бушење и испитивање бушотина

У оквиру реализације геолошко-истражних радова Блоку „Истраживање и производња” у Србији у периоду октобар-новембар избушена је истражна бушотина Kisz-X-002/1, у току је испитивање.

2/3D сеизмика

Завршена је комплексна сеизмогеолошка интерпретација 3D сеизмичких података Мокрин-Кикинда-Фаза 1, док је сеизмогеолошка интерпретација обједињених 3D полигона Мајдан-Српски Крстур, Мартонош-Велебит и Чока у току.

Лиценце обавезе

У циљу обезбеђења услова за бушење бушотина на одобреним експлоатационим пољима Веле-

бит и Палић урађени су пројекти геолошких истраживања и истражни радови су пријављени у складу са законском регулативом. За истражни простор Северна Бачка урађен је Анекс пројекта геолошких истраживања у циљу испитивања истражних и контурно истражних бушотина и 24.06.2021. је прибављено Решење надлежног покрајинског секретаријата којим се одобрава наставак извођења геолошких истраживања нафте и гаса на овом истражном простору.

За експлоатационо поље Иђош је прибављено одобрење Покрајинског секретаријата за изградњу и обављање рударских радова по ГРП за разраду и експлоатацију нафте и раствореног гаса – лежишта Vd-1a и Vd-1b.

У трећем кварталу је у циљу обезбеђења услова за бушење бушотина на одобреном експлоатационо пољу Мокрин урађен пројекат геолошких истраживања и истражни радови су пријављени у складу са законском регулативом.

За експлоатационо поља Брадарац-Маљуревац и Касидол поднети су захтеви за обављање техничког прегледа и издавање одобрења за употребу изграђених рударских објеката.

У четвртм кварталу, на основу Решења Министарства рударства и енергетике о поверавању послова техничког прегледа, на експлоатационим пољима Брадарац-Маљуревац и Касидол започеле су активности на оављању техничког прегледа, са циљем прибављања решења којима се одобрава употреба изграђених рударских објеката на наведеним експлоатационим пољима.

У циљу обезбеђења услова за бушење контурно-истражних бушотина на одобреном експлоатационо пољу Иђош урађен је пројекат геолошких истраживања и истражни радови су

пријављени у складу са одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима.

За истражне просторе Северни Банат, Средњи Банат, Јужни Банат, Северна Бачка и Јужна Бачка урађени су Анекси пројекта геолошких истраживања, са изменама врсте обима и динамике истражних радова и поднети захтеви у циљу прибављања решења надлежног покрајинског секретаријата којима се одобрава наставак извођења геолошких истраживања нафте и гаса на овим истражним просторима.

За експлоатационо поље Бока је поднет захтев надлежном Покрајинском секретаријату за издавање решења за изградњу рударских објеката и извођење рударских радова према урађеном Главном рударском пројекту.

У циљу проширења експлоатационог поља Иђош Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај је поднет захтев за издавање одобрења за измену граница експлоатационог поља и одобравања експлоатације гаса.

Инострани пројекти

Пословање Друштва у Румунији у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва NIS Petrol s.r.l. из Румуније (зависно друштво чији је једини власник НИС а.д. Нови Сад) на шест концесионих блокова. Оператер на блоковима је зависно друштво НИС-а у Румунији NIS Petrol s.r.l.

Кључни догађаји у Румунији у 2021. години:

- Теремија Север: завршено пројектовање инфраструктуре за разраду лежишта, пројекат је прешао у фазу „Реализација“;

- Блок EX-7: у истражној бушотини Веба Веche Sud 1000 у условима високог притиска и високе температуре извршена је операција симулације лежишта, остварен је доток гаса и лаке нафте и отпочела је експериментална производња;
- Блок EX-7: У оквиру пројекта фортификације за развој поља „Теремија Север“ избушена је разрадна бушотина Теремија 1004, започети су ремонтни радови, започето је бушење разрадне бушотине Теремија 1003;
- Блок EX-8: У оквиру обавеза по лиценци завршено је бушење бушотине Теремија 1201.

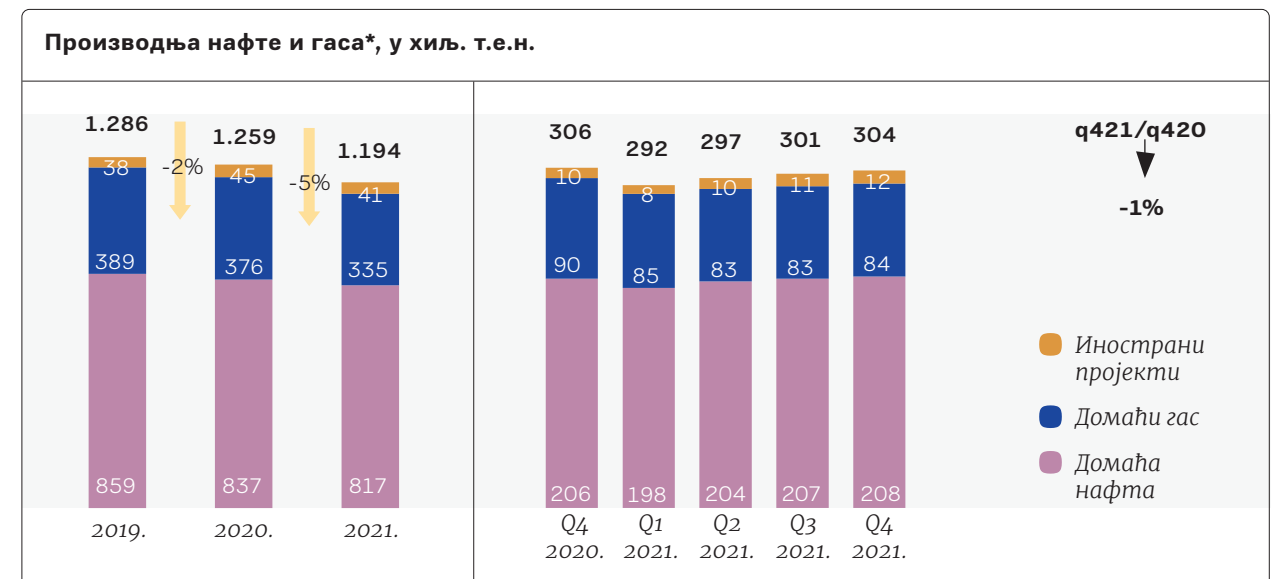
Кључни догађаји у Босни и Херцеговини у 2021. години:

Пословање Друштва у Републици Српској (Босна и Херцеговина) у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука.

- Завршена интерпретација сеизмичких податка, усаглашена тачка за истражно бушење Об-3
- Започето бушење истражне бушотине Об-3, Обудовац, Република Српска.

Оперативни показатељи

У 2021. години произведено је укупно 1.194 хиљада условних тона нафте и гаса, што је за 5% мање у односу на претходну годину.

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Downstream

Прерада

Кључни показатељи

Q4 2021.	Q4 2020.	Δ ¹	Кључни показатељи	Јединица мере	2021.	2020.	Δ ²
1.077,7	976,2	+10%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	3.945,1	3.613,2	+9%
1.130	998,7	+13%	Укупан промет нафтних деривата	хиљ. тона	4.031,0	3.541,4	+14%
209,5	195,1	+7%	Малопродаја Србија	хиљ. тона	794,9	731,5	+9%
404,4	326,6	+24%	Велепродаја Србија ³	хиљ. тона	1.343,7	1.151,0	+17%
50,6	45,8	+10%	Малопродаја иноактиве	хиљ. тона	200,4	176,3	+14%
95,8	64,3	+49%	Велепродаја иноактиве	хиљ. тона	334,9	217,0	+54%
369,5	367,0	+1%	Транзит, извоз и БЈ ⁴	хиљ. тона	1.357,1	1.265,6	+7%
727,8	609,0	+20%	Промет моторних горива⁵	хиљ. тона	2.658,2	2.271,0	+17%
9,3	3,7	+150%	ЕБИТДА DWS⁶	млрд. РСД	31,4	3,7	+753%
4,8	0,7	+592%	ЕБИТДА Прерада ⁷	млрд. РСД	16,0	-12,3	+230%
4,3	3,5	+23%	ЕБИТДА Промет ⁸	млрд. РСД	16,1	16,3	-1%
2,4	2,4	+3%	CAPEX DWS⁹	млрд. РСД	6,4	9,8	-35%
0,8	1,9	-55%	CAPEX Прерада	млрд. РСД	3,2	7,8	-59%
1,4	0,5	+206%	CAPEX Промет	млрд. РСД	2,9	1,9	+53%
1,1	1,6	-32%	LTIF DWS¹⁰	%	1,1	1,6	-32%
2,6	2,2	+22%	LTIF Прерада	%	2,6	2,2	+22%
0,9	1,7	-49%	LTIF Промет	%	0,9	1,7	-49%

¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима настају услед заокруживања.

² Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима настају услед заокруживања.

³ Укључује продају КПП-а Блока Енергетика и продају уља и мазива погона за производњу мазива.

⁴ БЈ обухватају продају канала битумен, бункер и авиогорива.

⁵ Укупан промет моторних горива у Србији и иноактивама.

⁶ Приказана ЕБИТДА „Downstream“ обухвата ЕБИТДА Блока „Прерада“, Блока „Промет“ и остатка „Downstream“.

⁷ ЕБИТДА Блока „Прерада“ укључује и Енергану у РНП.

⁸ ЕБИТДА Блока „Промет“.

⁹ Финансирање, без ПДВ-а.

¹⁰ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 31.12., и сходно томе разлика не постоји између 12М и Q4.

Блок „Прерада“ је током 2021. године обезбедио прераду нафте и производњу нафтних деривата, у складу са плановима и захтевима тржишта, имајући у виду и спровођење планског ремонтног застоја у марту 2021. године. Акцент током прва два месеца 2021. године је био на повећаном обиму производње и обезбеђивању неопходних залиха, у циљу несметане отпреме и уредног снабдевање тржишта свим врстама деривата током обуставе рада постројења у марту 2021. године.

Плански застој у марту 2021. године, осим основног посла, обухватао је и реализацију 12 пројеката инвестиционог одржавања.

Кључна активност је била на постројењу S-4450 (ново постројење за производњу сумпора) где је извршена комплетна замена котла BF-44501 новим, чиме је обезбеђена већа поузданост рада постројења од којег зависи рад целокупне рафинерије.

Извршена је и замена дела анти-ерозионе облоге на циклонима FC-2302 на реакторско-регенераторској, такозваној „плавој секцији“ FCC постројења, у циљу повећања поузданости.

Реализован је инвестициони пројекат „Замена 6kV постројења у трафо станици N1“, у циљу повећања поузданости напајања електричном енергијом постројења S-2100/2200 (атмосферска и вакуум дестилација).

Обављен је ремонт и чишћење 13 измењивача топлоте и чишћење 23 ваздушних хладњака. Урађена је ревизија и ремонт на шест колона, преглед и чишћење више од 20 посуда, отварање и дефектација 13 пећи, као и низ раније усаглашених техничко-технолошких измена на постројењима,

ради повећања укупне ефикасности рафинеријске прераде и побољшања рада током лета.

Током првог квартала, обезбеђен је континуитет у коришћењу „СЕ“ знака за полимер модификовани битумен, знака о усаглашености са захтевима Европске уредбе за грађевинске производе CPR 305/2011, чиме је омогућен наставак пласмана овог производа на тржиште Европске уније. Средином марта је у Блоку „Прерада“ у Панчеву, у сарадњи са Сектором за стандардизацију бизнис процеса и Услугама за стандардизацију и мапирање бизнис процеса из НИС Бизнис сервиса, спроведена прва надзорна провера усаглашености фабричке контроле производње полимер модификованог битумена са захтевима референтног стандарда EN 14023:2010. На овај начин, НИС је обезбедио континуитет у коришћењу „СЕ“ знака за све типове полимер модификованог битумена – Полимер модификовани битумен 45/80-65 и 25/55-55, што му даје могућност да настави да га пласира на тржиште Европске уније.

У јулу је стручни тим сертификационог тела SGS из Београда успешно спровео GAP анализу испуњености захтева стандарда EI/JIG 1530. Наведени стандард дефинише захтеве за обезбеђивање квалитета за производњу, складиштење и дистрибуцију авио-горива до аеродрома. Током провере није утврђено ниједно одступање. Стручни тим је констатовао знатна унапређења на критичним местима у систему обезбеђивања квалитета млазног горива JET A1. Као потврда и доказ усаглашености са захтевима стандарда нашој компанији је издат Limited Assurance Statement.

Током септембра месеца, започета је производње евроризела са биокомпонентом (евроризел Б7) и отпремљене су прве количине овог горива у Румунију. Почетак производње евроризела Б7 за

нашу компанију је важан, јер се очекује да ће Влада Републике Србије донети Уредбу о обавезном уделу биогорива на тржишту Републике Србије.

У октобру 2021. године започета је прераде нове врсте нафте „Johan Sverdrup”.

Почетком новембра 2021. у Блоку „Прерада” одржан је ОМС комитет, уз учешће генералног директора и топ-менаџмента компаније. Већи део догађаја био је посвећен обиласку еталонских објеката у нашој рафинерији – постројењима FCC и „Дубока прерада”. Еталонски објекти замишљени су као најважнија постројења на којима би се примениле све расположиве OMS праксе и методологије, и који би служили као пример (еталон) за остале објекте (а са циљем да сви објекти достигну исти ниво у будућности). Током обиласка, управници еталонских постројења представили су примењене праксе, указали на значај њихове имплементације и презентовали најважнија достигнућа.

Током новембра 2021. године успешно је реализована надзорна провера усаглашености фабричке контроле производње путног битумена са захтевима референтног стандарда EN 12591:2009.

Почетком децембра реализована је редовна надзорна посета од стране компаније Mensog и пред-

ставника ГПН-а на тему процене ризика у Блоку „Прерада”, а у циљу израде извештајем о статусу испуњења препорука које, између осталог, утичу и на ниво премије осигурања рафинерије за наредни период почев од 15.03.2022. године.

У жељи да допринесу унапређењу заштите животне средине, запослени рафинерије и чланови Клуба волонтера засадили су 500 стабала у Рафинерији у Панчеву и њеној околини. Реч је о садницама јаворолисног платана и сребрнолисног јавора висине око 3,5 метара, вредним пет милиона динара. Осим што ће улепшати део Панчева у ком се налази рафинерија, нови дрвореди укупне дужине готово 2,5 километра, благотворно ће утицати и на квалитет ваздуха у овом граду.

У лабораторији за испитивање, у оквиру Департамента лабораторије Downstream у Рафинерији нафте Панчево, успешно је реализовано поновно оцењивање од стране Акредитационог тела Србије у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017. Тиме се одржава постојећи, и проширује обим акредитације за нове методе испитивања нафте и нафтних деривата. Новина у односу на претходни обим је што је Лабораторија акредитована и за оцењивања усаглашености нафтног кокса – новог производа рафинерије у Панчеву.

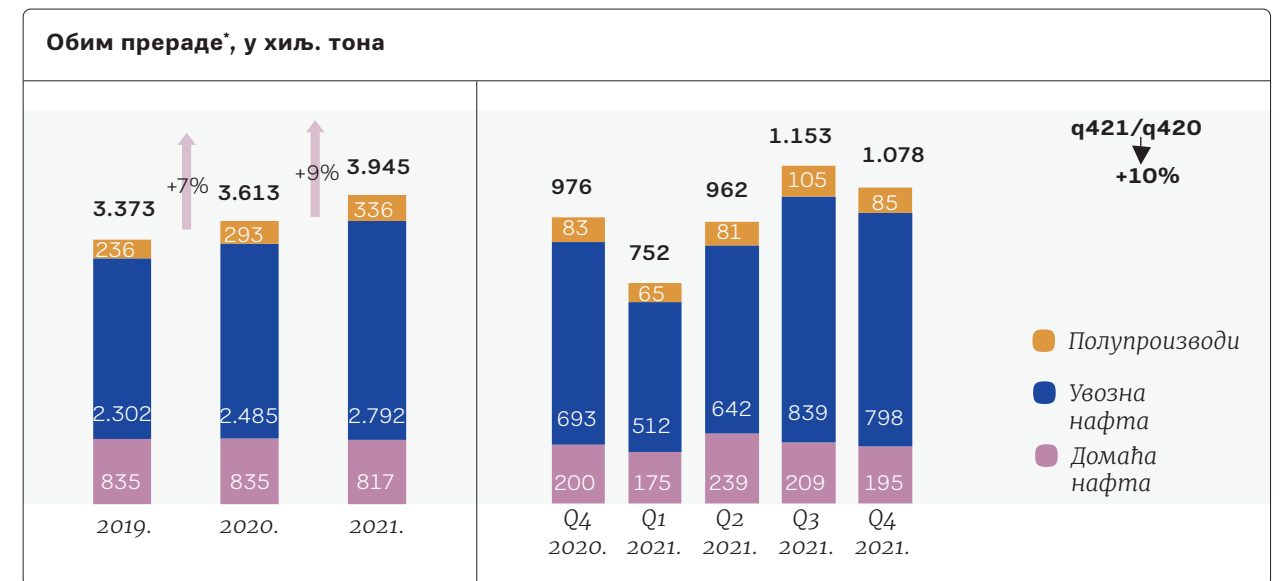
Активности и обим прераде

Као и остали организациони делови НИС-а, и Блок „Прерада” је 2021. годину отпочео са веома конзервативним очекивањима, али је завршава са веома добрим резултатима. Привреда је почела да се опоравља, што је утицало на тражњу за нафтним дериватима и на обим прераде у рафинерији. Рафинерија је у 2021. години, остварила највећи годишњи обим прераде и дораде у последњих 12 година у вредности од 3,945 милиона тона.

Посебно можемо истаћи да је биодизел који се намешава у Рафинерији нафте Панчево, почео да се

извози на тржиште Румуније, а отпочела је и модернизација FCC постројења. Оно ће бити посебно значајно за повезивање са ХИП-Петрохемијом а.д. Панчево, који од 2022. године отвара врата НИС-а једног новог бизниса.

Иако је тржиште и даље нестабилно, постројење „Дубока прерада” нам даје флексибилност да променимо режим рада рафинерије и прилагодимо се променама у сваком тренутку, што обезбеђује светлу будућност даље прераде и дораде.

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Током 2021. године повећана је производња нафтних деривата у односу на исти период 2020. године за 9%, као резултат стабилизације тржишта у

односу на 2020. годину, када је дошло до пада тражње услед пандемије коронавируса.

Остали пројекти

Блок „Прерада” континуирано ради на имплементацији дигиталних пројеката, који ће омогућити ефикаснији и поузданији рад рафинерије. Конкретно, један од дигиталних пројеката који је у фази имплементације је предиктивно одржавање система (реч је о једном од најзначајнијих алата у оквиру стратегије која подразумева прелазак од корективног ка проактивном одржавању). Активно се ради и на унапређењу ефикасности технолошких процеса преко унапређења система мониторинга параметара оперативне расположивости и параметара расположивости APC (unit level).

Спроводи се обуке запослених по модулима за HSE оспособљавање запослених за безбедно извођење високоризичних радних активности уз практич-

не обуке на полигону HSE тренинг центра. Након сваког избегнутог или потенцијалног HSE догађаја запослени се информишу путем СТОП-сата.

У процесу усавршавања запослених на располагању је онлајн платформа Active Learner, путем које производни радници могу да стичу теоријска знања и да се самотестирају. Постоји и могућност коришћења тренинг симулатора (OTS), на којима оператери контролне табле имају прилику да се обучавају за вођење процеса на софтверу који је верна копија стварног погона. Поред професионално-техничких обука, запосленима су на располагању и soft skills обуке.

Представници Блока Прерада учествовали су и на првој експертској радионици у оквиру пројекта „BIO4BLEND – Утицај легислативе у области биогорива на тржиште Србије”.

Промет

Продајни објекти¹ и логистика

НИС Група поседује преко 400 активних малопродајних објеката. Највећи број њих, тачније 329 малопродајних објеката налази се у Републици Србији (од којих је 26 у GAZPROM бренду). У земљама региона НИС поседује 42 бензинске станице у Босни и Херцеговини (31 у GAZPROM бренду), 34 бензинске станице у Бугарској (све у GAZPROM бренду) и 19 бензинских станица у Румунији (све у GAZPROM бренду).

У 2021. години пуштене су у рад 4 новоизграђене ССТ: „Соколићи 1” (GAZPROM бренд), „Зајечар 5” (NIS бренд), „Стара Пазова 3” (NIS бренд), „Зрењанин центар” (NIS бренд) и 6 реконструисаних ССТ: „Мионица” (NIS бренд), „Жагубица” (NIS бренд), „Чантавир” (NIS бренд), „Деспотовац” (NIS бренд), „Змај 1” (GAZPROM бренд) и „Нови Бечеј” (NIS бренд).

¹ Стање на дан 31. децембар 2021. године.

Блок „Промет” управља следећим објектима логистике: 4 складишта белих деривата, 5 пунионица ТНГ-а, 4 пунионице ТНГ боца и 7 транспортних база у Србији, 1 складиште у Бугарској и 1 складиште и 1 терминал у Босни. Организација секундарног транспорта остварује кроз 115 сопствених ауто-цистерни, примарна логистика има 331 вагон цистерни.

Током 2021. године у оквиру пројекта реконструкције складишта Ниш, одобрена је и завршена ПИП фаза за пројекат реконструкције НБХ, добијена је дозвола за изградњу, прва фаза пројекта реконструкције складишта Ниш одбрањена је на ИК НИС.

Мапа пројеката нових изградњи и реконструкције ССГ-а у Србији у 2021. години

2021. године пуштене су у рад

4 новоизграђене ССГ

6 реконструисаних ССГ

Нова изградња

- 01 ● Соколићи 1
- 02 ● Зајечар 5
- 03 ● Стара пазова 3
- 04 ● Зрењанин центар

Реконструкција

- 05 ● Мионица
- 06 ● Жагубица
- 07 ● Чантавир
- 08 ● Деспотовац
- 09 ● Змај 01
- 10 ● Нови Бечеј

Програми лојалности и маркетиншке активности

У 2021. години у Србији је реализовано 296 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности, унапређења продаје горива и допунског асортимана као и увођења нових производа.

Издвојили бисмо следеће најважније маркетинг активности, које су обележиле 2021. годину у Србији:

- **Drive.GO** имиџ-кампања представља апликацију која омогућава потрошачима да плате гориво без одласка на касу. До краја 2021. године Drive.Go апликација је била доступна на укупно 297 NIS Petrol и GAZPROM станица.
- **G-Drive** – национална кампања са циљем промоције нашег премијум G-Drive горива.
- **Подизање кеша на каси** – омогућава корисницима платних картица да подигну готовину са свог банковног рачуна путем ПОС терминалу, приликом плаћања на свим NIS бензинским станицама.
- **Плаћање рачуна грађана на каси бензинске станице читавањем NBS IPS QR кода** – НИС је у септембру омогућио услугу плаћања рачуна уз помоћ IPS QR чији је издавалац Народна банка Србије на свим NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама у Србији. Овај иновативан начин плаћања први пут је доступан на бензинским станицама у Србији и представља једноставно, брзо и поуздано решење које омогућава корисницима да у свега неколико корака, без прекуцавања података у налог за плаћање и без чекања на шалтерима платних институција, плате рачуне скенирањем NBS IPS QR кода од стране касира.
- У оквиру програма лојалности „Са нама на путу” спроведена кампања – виртуелно чланство. Циљ ове кампање је био повећање

базе корисника „Са нама на путу” програма лојалности „Са нама на путу” путем преузимања апликације и онлајн учлањења, истичање бенефита које пружа виртуална картица лојалности.

- **Јазак вода** – у марту смо покренули велику националну кампању за „Јазак” воду. Кампања је имала за циљ да потрошаче упозна детаљније са водом „Јазак”, као и да привуче нове потрошаче и пратиоце на друштвеним мрежама.
- **Друштвене мреже/Партнери за креирање онлајн садржаја:** Током 2021. године креирано је 15 нових епизода у оквиру садржаја „Са нама на путу кроз Србију”, при чему су читаоци нашег сајта и пратиоци на друштвеним мрежама могли да прочитају детаљне препоруке о локацијама у Србији које би могли да посете. Такође различита сарадња са партнерима „Половни аутомобили”, „Testosterone”, и „Изазови авантуру”.

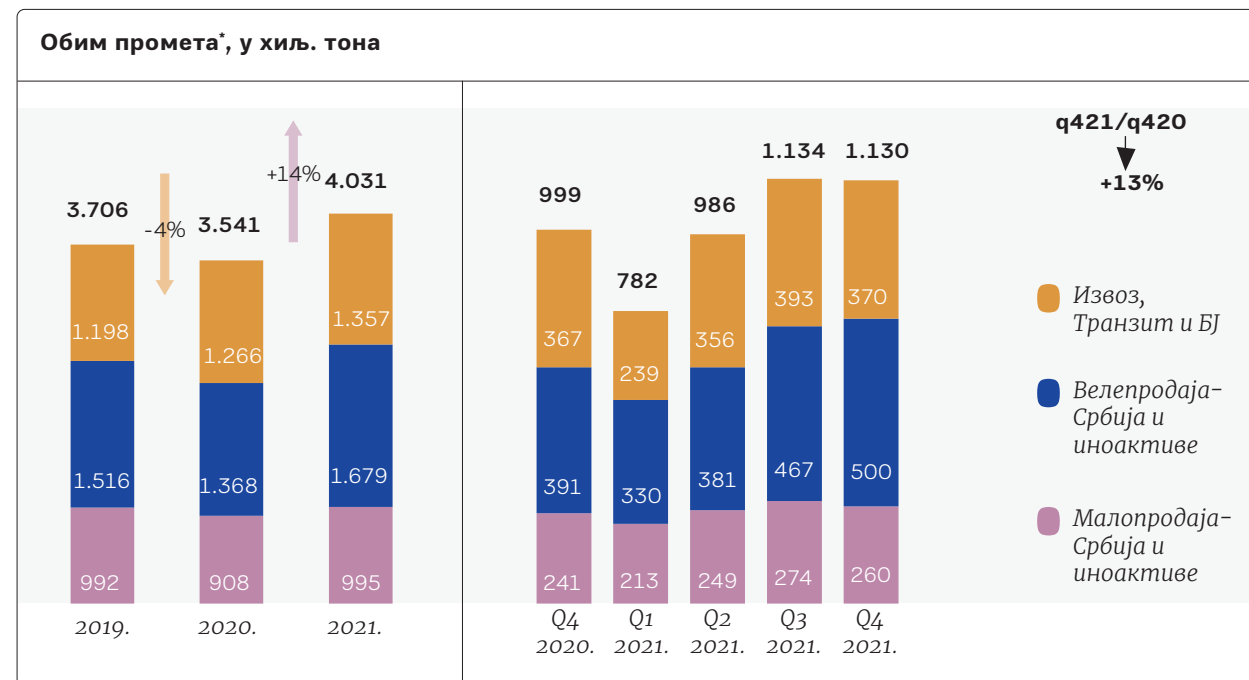

Оперативни показатељи

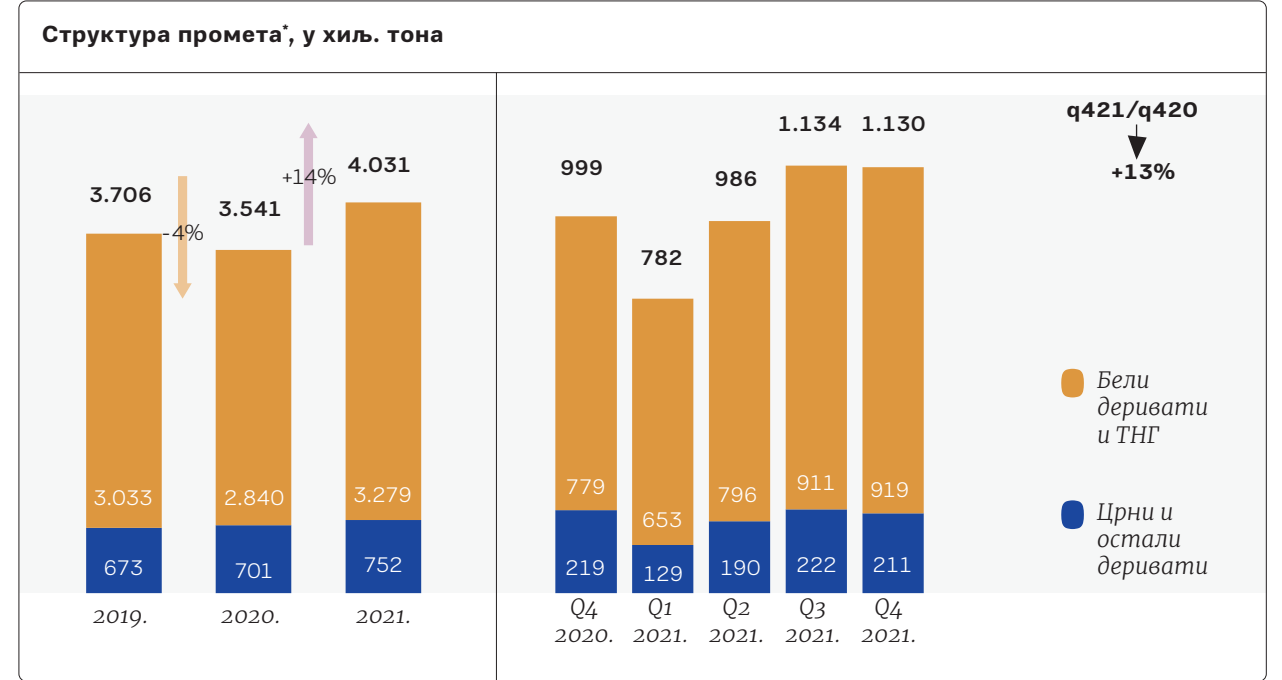
У 2021. је забележен раст промета од 14% у односу на 2020. годину, тако да је укупан промет износио 4.031 хиљаду тону.

- Малопродаја у Србији и иноактивама – раст за 10% услед пораста потрошње дизела и бензина као последица укидања ограничавајућих мера насталих услед COVID-19, а такође и развоја малопродајне мреже
- Велепродаја у Србији и иноактивама¹ – раст као последица пораста продаје еуродизела, ТНГ и мазута НСТС у Србији и развоја пројекта велепродаје Босна
- Извоз, транзит и БЈ² – раст продаје авиогорива (у вези са укидањем мера насталих услед COVID-19), као и раста продаје битумена и кокса.

1 Укључује продају КПП-а Блока „Енергетика” и продају уља и мазива погона за производњу мазива.
2 БЈ обухватају продају канала битумен, бункер и авиогорива.

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања

Енергетика

Пројекат ТЕ-ТО Панчево

Степен реализације пројекта на дан 31.12.2021. износи 99,53% у односу на планираних 100%. Израда атестно-техничке документације је у завршној фази (98,75% према планираним 100%). Изводе се завршни машински, електро и грађевински радови на постројењима и објектима електране, цевоводима за повезивање са рафинеријом Панчево, прикључењу на електроенергетски систем уз степен реализације 99,32%. Израда и испорука опреме електране је реализована је у потпуности. Настављају се активности на пуштању електране у рад (степен реализације 96,9%). У току су активности на праћењу пробног рада и синхронизације генератора гасне турбине GTG#2 и GTG#1 са електроенергетским системом. Котлови-утилизатори су спремни за рад. Дозвола за пробни рад парнотурбинског постројења добијена је 24.12.2021. У току су завршни радови на постављању топлотне изолације и пратећег грејања повезних инсталација.

Природни гас

У циљу обезбеђења сигурности снабдевања и организације и балансирања портфолија природног гаса за НИС а.д. Нови Сад у трећем кварталу 2021. године потписани су уговори о транспорту природног гаса са оператором транспортног система природног гаса за Гасну годину 2021/2022, сагласно захтевима интерних корисника у НИС-у, као и годишњи уговори о продаји природног гаса са зависним друштвима НИС-а.

КПГ - комерцијални аспект

Отпреме КПГ-а са гасног поља „Острово” реализовале су се уредно и без застоја уз обострани интерес да се Уговор о продаји КПГ-а продужи и у наредној години. Урађене су анализе оправданости нових пројеката КПГ.

Трговина електричном енергијом

На пољу трговине електричном енергијом НИС је присутан на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине, Румуније и Бугарске. Осим ових тржишта, НИС тргује на границама са Мађарском, Хрватском, Словенијом, Северном Македонијом и Црном Гором. НИС тргује на берзама електричне енергије у Србији (SEEPEx), Румунији (OPCOM). Завршен је процес регистрације НИС Петрол е.о.о.д., за трговину електричном енергијом у Бугарској. Завршена је имплементација специјализованог софтвера за трговину електричном енергијом и гасом, који ће омогућити повећани обим трансакција у транспарентном и контролисаном окружењу.

Реализација програма мера енергетске ефикасности у НИС а.д.

Програмом мера за смањење потрошње енергије и повећање енергетске ефикасности у 2021. у НИС-у очекује се да остварене енергетске уштеде буду 9.321 тое. Очекивана вредност уштеда износи 285,3 милиона динара.

Основан је интерни тим за енергетску ревизију и формиран је регулаторни и методолошки оквир. Спроведена је инспекција од стране ГПН-а за две

баријере електробезбедности. Успешност примене баријера у блоковима и зависним друштвима је 98 и 95,7%.

Развијене су мере за побољшање енергетске ефикасности и формиран је скуп пројеката за „брзе победе” у ЕЕ и покренута реализација 7 мера за побољшање енергетске ефикасности.

Реализован је пројекат екстерног енергетског прегледа на складишту нафтних деривата Нови

Сад и добијен извештај о стању система водене паре и поврата кондензата са предлогом мера за повећање енергетске ефикасности.

У току су радови на реализацији две мере за повећање енергетске ефикасности, са очекиваним ефектима уштеде на годишњем нивоу – 12 милиона динара. Уз то, још две мере из ове области су у поступку реализације набавке. Очекивани годишњи ефекат уштеде је 20 милиона динара.

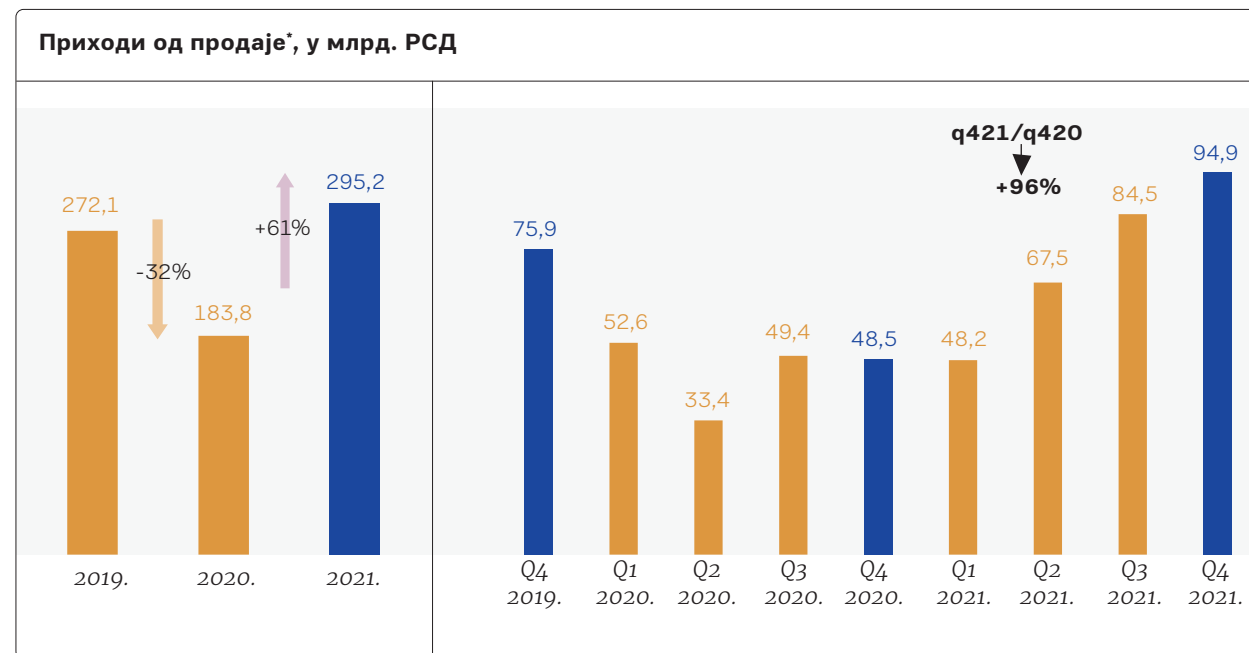

Финансијски показатељи

Приходи од продаје

Током 2021. године НИС је забележио раст прихода од продаје¹ од 61% у односу на претходну годину, тако да укупан износ прихода од продаје износи 295,2 милијарде РСД.

1 Консолидовани приходи од продаје

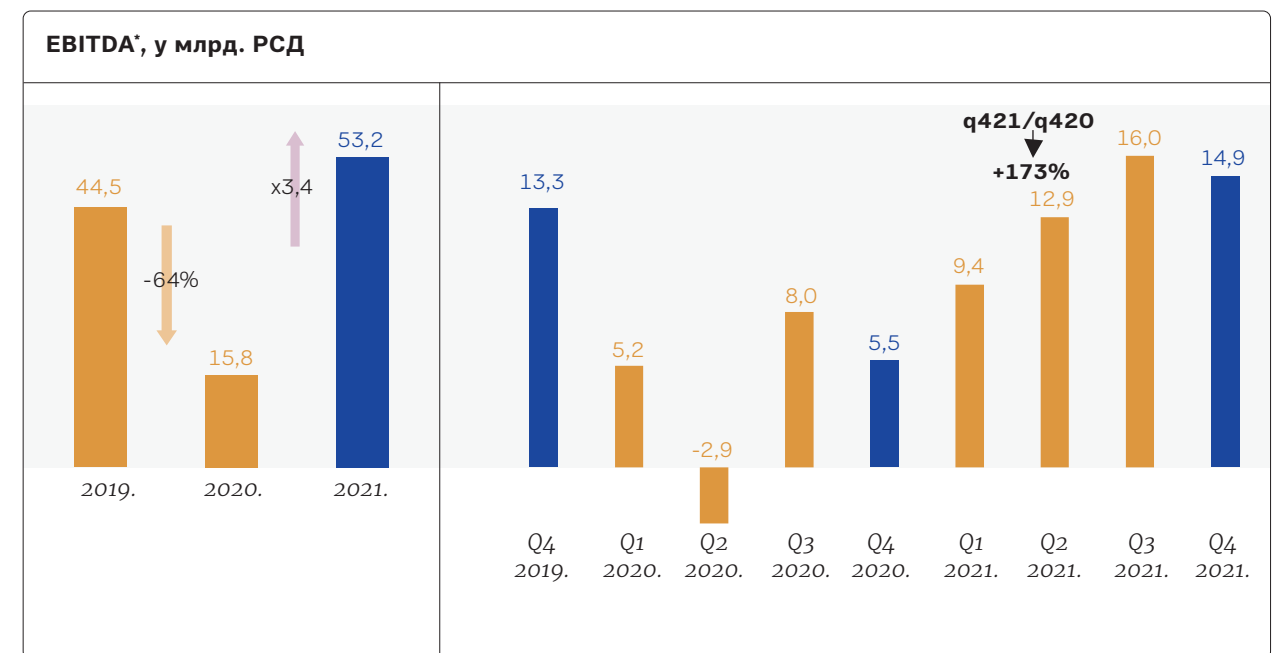
* Консолидовани приходи од продаје. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

ЕБИТДА

Показатељ ЕБИТДА у 2021. години већи је 3,4 пута него претходне године и износи 53,2 милијарде динара.

Раст показатеља ЕБИТДА је условљен:

- утицајем позитивног ефекта раста цене нафте као и јефтинијих залиха претходних периода у преради у односу на 2020. годину
- већим обимом промета и прераде.

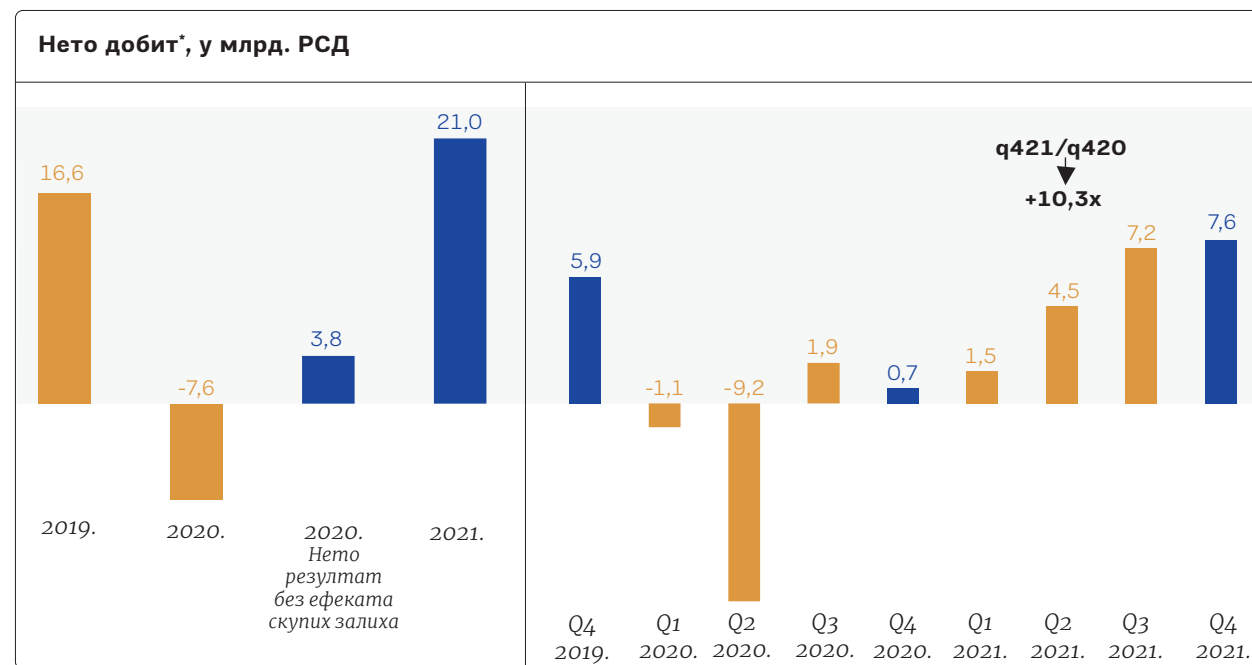
* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Нето добит (губитак)

Нето добитак у 2021. години износи 20,96 милијарди динара, и већи је скоро 4 пута у односу на претходну пословну годину.

На раст нето резултата највише је утицало:

- Раст ЕБИТДА, при већим трошковима амортизације.

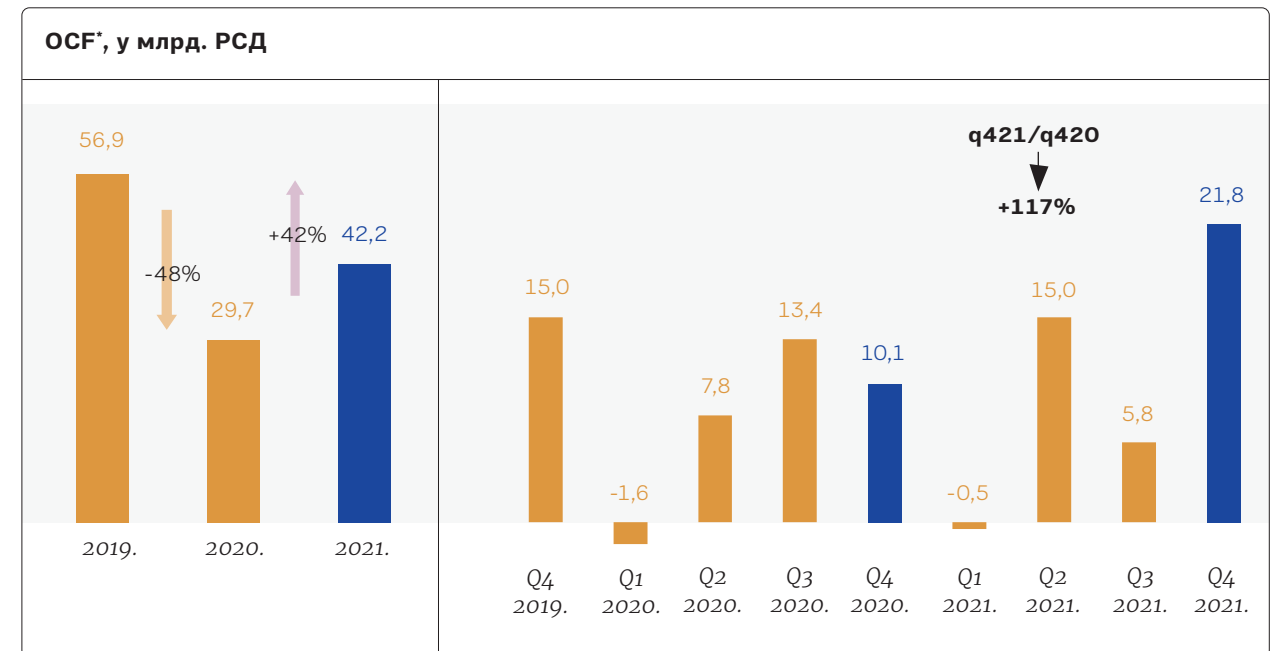
* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

ОСФ

У 2021. години оперативни новчани ток износи 42,2 милијарди динара и већи је у односу на 2020. годину за 42%.

На раст показатеља ОСФ највише су утицали:

- Већи приливи од купаца али и већи оперативни трошкови.

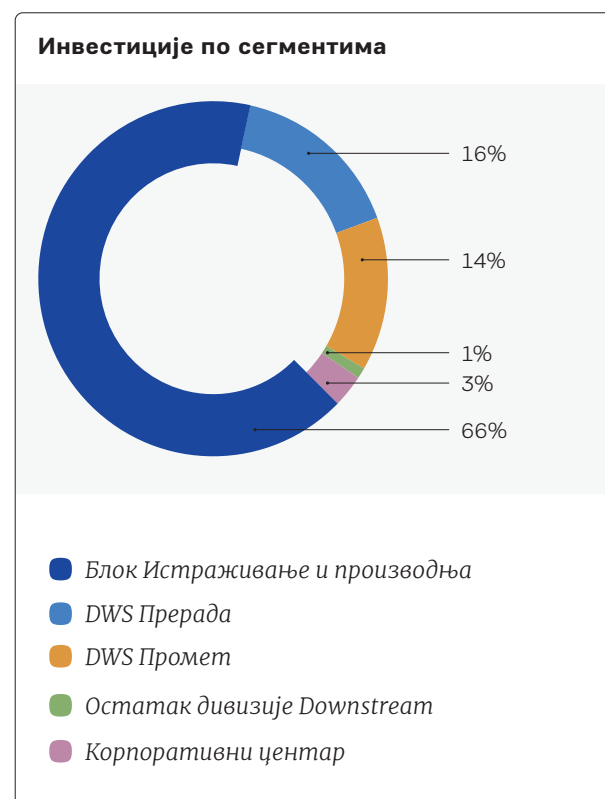
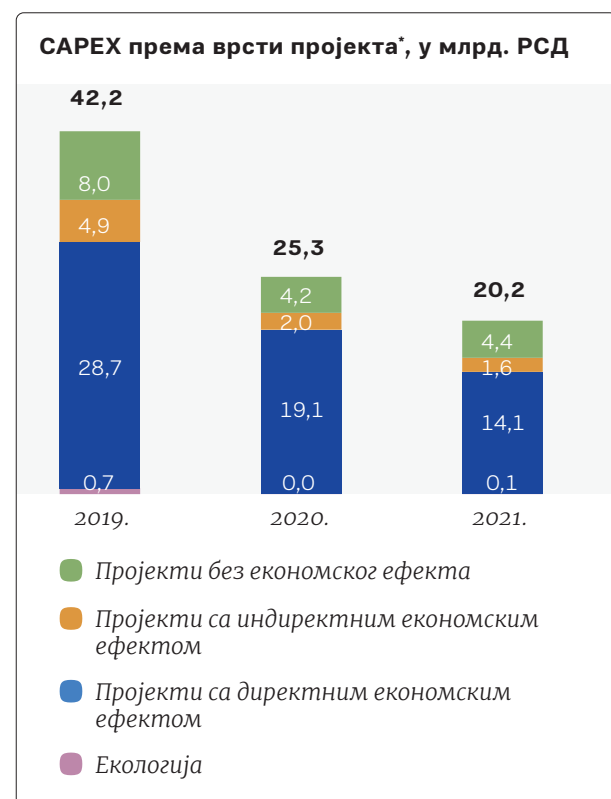

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

CAPEX

У 2021. години главни правци улагања били су пројекти усмерени у производњу нафте и гаса. Значајан део улагања, припада улагању у концесије (Румунија, Северна Теремија). Осим тога, НИС је улагао у пројекте у области прераде, промета, енергетике и сервиса, као и у одређени број пројеката у корпоративном центру.

У току 2021. године издвојено је 20,2 милијарди динара за финансирање инвестиција, што је за 20% мање од износа који је био издвојен 2020.

* Износи су дати у милијардама РСД и без ПДВ-а. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

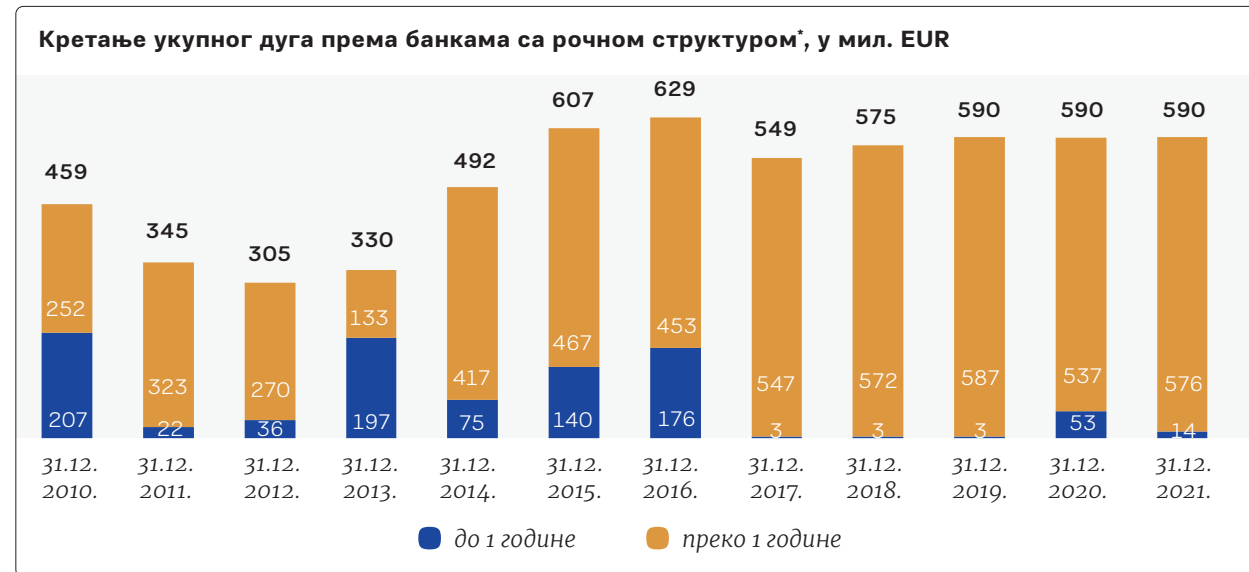
Организациони део	Најзначајнији пројекти
Истраживање и производња	<ul style="list-style-type: none"> бушење разрадних бушотина улагања у геолошко-техничке активности улагања у концесиона права
Сервиси	<ul style="list-style-type: none"> замена сигурносне опреме погона Ремонт (инвестиционо одржавање) замена старе HDM опреме генерални ремонт склопова бушаћег постројења Ид-6
Прерада	<ul style="list-style-type: none"> пројекти модернизације пројекти усклађивања законских норми и прописа пројекти за повећање производне ефикасности капитална улагања у вези са заштитом животне средине енергетски пројекти улагање у реконструкцију FCC постројења са изградњом новог, ЕТВЕ постројења
Промет	<ul style="list-style-type: none"> развој малопродајне мреже у Србији (изградња и реконструкција станица за снабдевање горивом) пројекти логистике (реконструкција спојног колосека Рафинерије нафте Панчево, капитални ремонт вагон цистерни, генерални ремонт 32 полуприколице за белу робу) остали пројекти малопродаје у Србији и региону
Остали Downstream пројекти (Енергетика, Технички сервис)	<ul style="list-style-type: none"> Енергетика - набавка специјализованог софтвера за трговину електричном енергијом и гасом и управљање ризицима пројекти одржавања процесних система и манипулације
Корпоративни центар	<ul style="list-style-type: none"> пројекти са компонентом информационе технологије (SAP Success Factors, реконструкција сале 332, замена САП инфраструктуре) пројекат замена система видеоназора

Задуженост

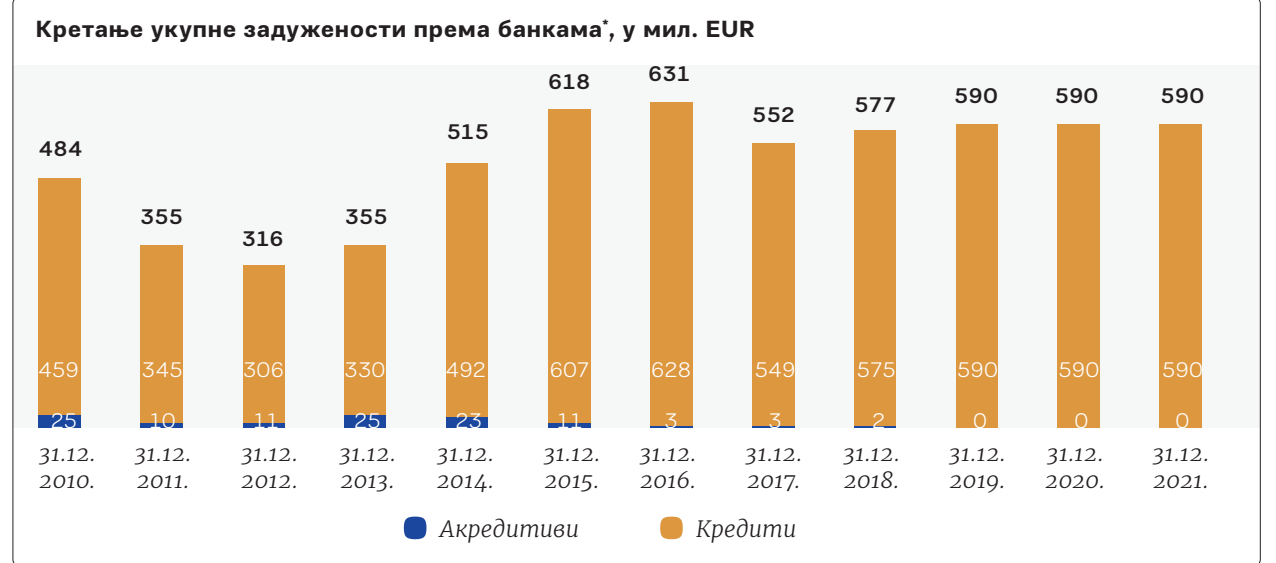
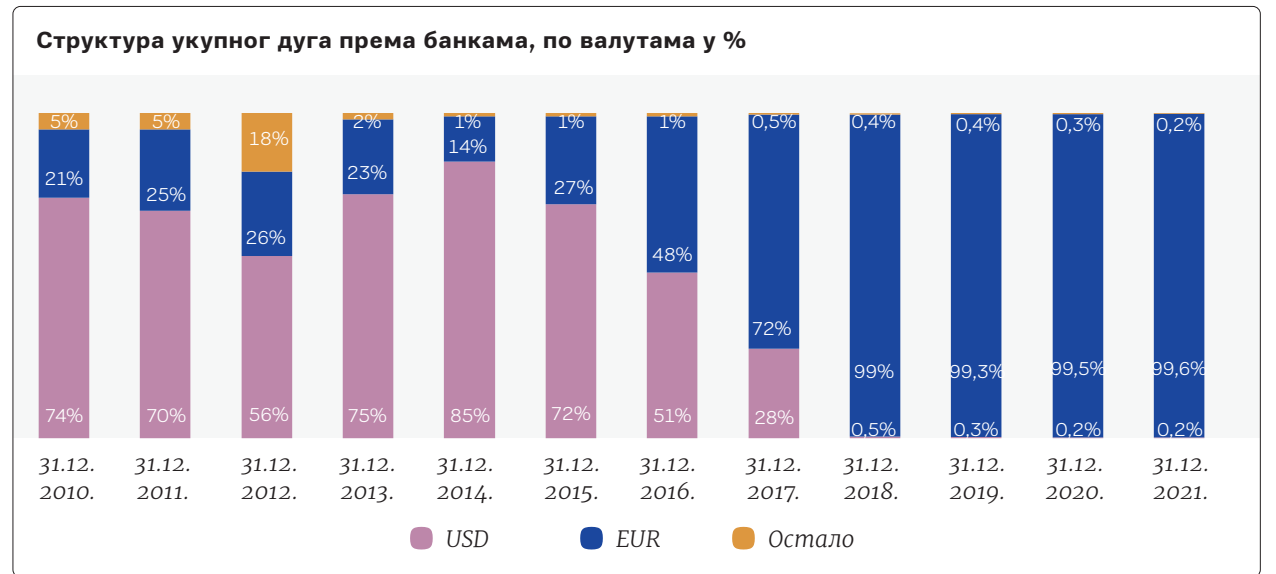
На крају 2021. године дуг према банкама је остао на нивоу дуга на крају 2020. године и износи 589,9 милион евра. У току 2021. године извршено је повлачење кредита у износу од 146,5 милиона евра и враћено укупно 146,2 милиона евра, од чега 92,1 милиона евра превремено. За 305,3 млн ЕУР извршено је продужење рочности. Укупан износ реструктурирања на нивоу године износио је преко 450 млн ЕУР. Циљ тендера за реструктурирање

кредитног портфеља био је продужење просечне рочности портфеља на рок преко 3 године на крају 2021. године уз одржавање оптималног нивоа цене и релаксацију ковенантног пакета и он је у потпуности испуњен.

Осим тога, дуг према матичном друштву ЈАД Гаспром њефт је смањен и на крају 2021. године износи 69,84 милиона евра.

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

* Поред дуга према банкама по основу кредита и акредитива, НИС а.д. Нови Сад на дан 31.12.2021. године има издате банкарске гаранције у износу од 57,8 милиона евра, корпоративне гаранције у износу од 101,4 милиона евра, банкарска писма о намерама у износу од 0,03 милиона евра и финансијски лизинг у износу од 19,9 милиона евра.

Порези и други јавни приходи¹

НИС а.д. Нови Сад	2021.	2020.	% ²
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	2,0	1,9	+4%
Накнада за енергетску ефикасност ³	0,4	0,3	+11%
Порез на добит правних лица	4,1	-0,2	+25x
Порез на додатну вредност	29,9	24,7	+21%
Акцизе	139,5	122,6	+14%
Накнада за робне резерве	6,6	6,0	+11%
Царине	1,2	0,7	+86%
Рудна рента	1,3	0,9	+48%
Остали порези	1,3	0,8	+71%
Укупно	186,3	157,6	+18%
НИС-ова зависна друштва у Србији⁴			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,3	1,2	+14%
Порез на добит правних лица	0,1	0,2	-37%
Порез на додатну вредност	2,5	1,8	+43%
Акцизе	0,0	0,0	-
Царине	0,0	0,1	-49%
Рудна рента	0,0	0,0	-
Остали порези	0,1	0,1	+12%
Укупно	4,1	3,3	+25%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	190,4	160,8	+18%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,0	0,1	-13%
Порез на добит правних лица	0,1	0,0	+118%
Порез на додатну вредност	1,2	1,0	+23%
Акцизе	16,3	12,4	+32%
Царине	9,7	6,7	+44%
Рудна рента	0,0	0,0	+85%
Остали порези	0,1	0,1	+27%
Укупно	27,5	20,3	+36%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)	-0,0	-1,6	-
Укупно НИС Група⁵	217,8	179,5	+21%

1 У милијардама динара.

2 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

3 Обрачунава се од 1.7.2019. године.

4 Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

5 Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима, насталим из његове организационе структуре у Србији, треба да издвоји за 2021. годину је 190,4 милијарди динара.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС Група треба да издвоји за 2021. годину је 217,8 милијарди динара, што је за 21% више него у истом периоду 2020. године.

Радио показатељи¹

Показатељи профитабилности	2021.	2020. ¹¹	2020.
Стопа пословног добитка (ЕБИТДА маржа) ²	+17%	+8%	+9%
Стопа нето добитка ³	+7%	-4%	-2%
Стопа приноса на укупна средства (ROA) ⁴	+5%	-2%	-2%
Стопа приноса на капитал (ROE) ⁵	+9%	-3%	-3%
Показатељи ликвидности			
Текући рацио ⁶	+152%	+111%	+111%
Брзи рацио ⁷	+92%	+63%	+63%
Рацио нето обртног фонда ⁸	+8%	+2%	+2%
Показатељи задужености			
Коефицијент задужености ⁹	+33%	+34%	+34%
Net Debt/EBITDA ¹⁰	1,12	4,91	4,91

1 Показатељи су израчунати на основу података из консолидованих финансијских извештаја припремљених у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије који није у складу са МРС 1 – „Презентација финансијских извештаја”.

2 ЕБИТДА/пословни приходи

3 Нето добитак/пословни приходи

4 Нето добитак/просечна вредност пословне имовине

5 Нето добитак/просечна вредност капитала

6 Обртна имовина/краткорочне обавезе

7 (Обртна имовина – залихе)/краткорочне обавезе

8 (Обртна имовина – краткорочне обавезе)/пословна имовина

9 (Дугорочне обавезе + краткорочне обавезе)/пословна имовина

10 (Дугорочне обавезе + краткорочне финансијске обавезе – готовина и готовински еквиваленти)/ЕБИТДА

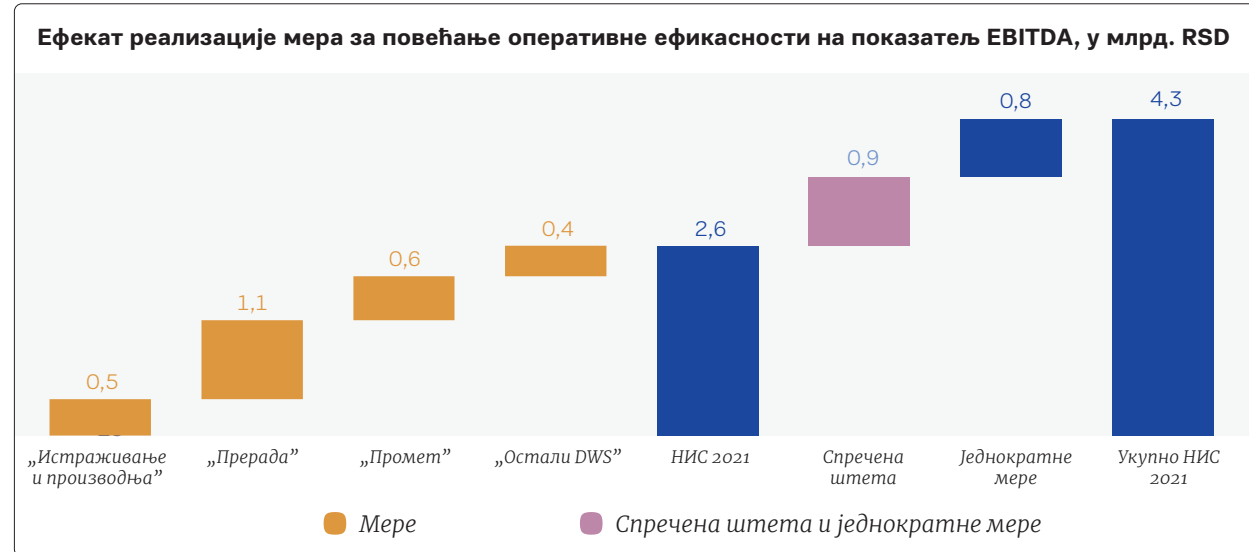
11 У складу са Законом о рачуноводству, Правилником о контном оквиру и Правилнику о садржини образаца финансијских извештаја промењена је структура билансних ставки које чине одређени АОП, који се користи за обрачуна Радио показатеља, т ако да је 2020. година, као упоредна, коригована.

Повећање оперативне ефикасности

И у 2021. години ефекти реализације мера за повећање оперативне ефикасности имали су позитиван утицај на остварене финансијске резултате.

Укупан ефекат реализације достигнуог нивоа потенцијала у 2021. години на показатељ ЕБИТДА износи 2,6 милијарди динара.

Програми оперативне ефикасности у свим деловима НИС-а биће и у наредном периоду кључни извор подизања нивоа успешности пословања и остаће један од главних стратешких циљева у сложеном пословном окружењу.

Програм мотивације „Ја имам идеју“ омогућује сваком запосленом да предложи идеје које могу да побољшају пословање и тако директно утиче на повећање ефикасности. У децембру 2021. исплаћени су бонуси и додељени бодови за период март 2020 – октобар 2021. када је била обустављена исплата награда.

У току 2021. године иницирано је 127 идеја.

Ефекат реализованих идеја је у износу од око 73,04 милиона динара.

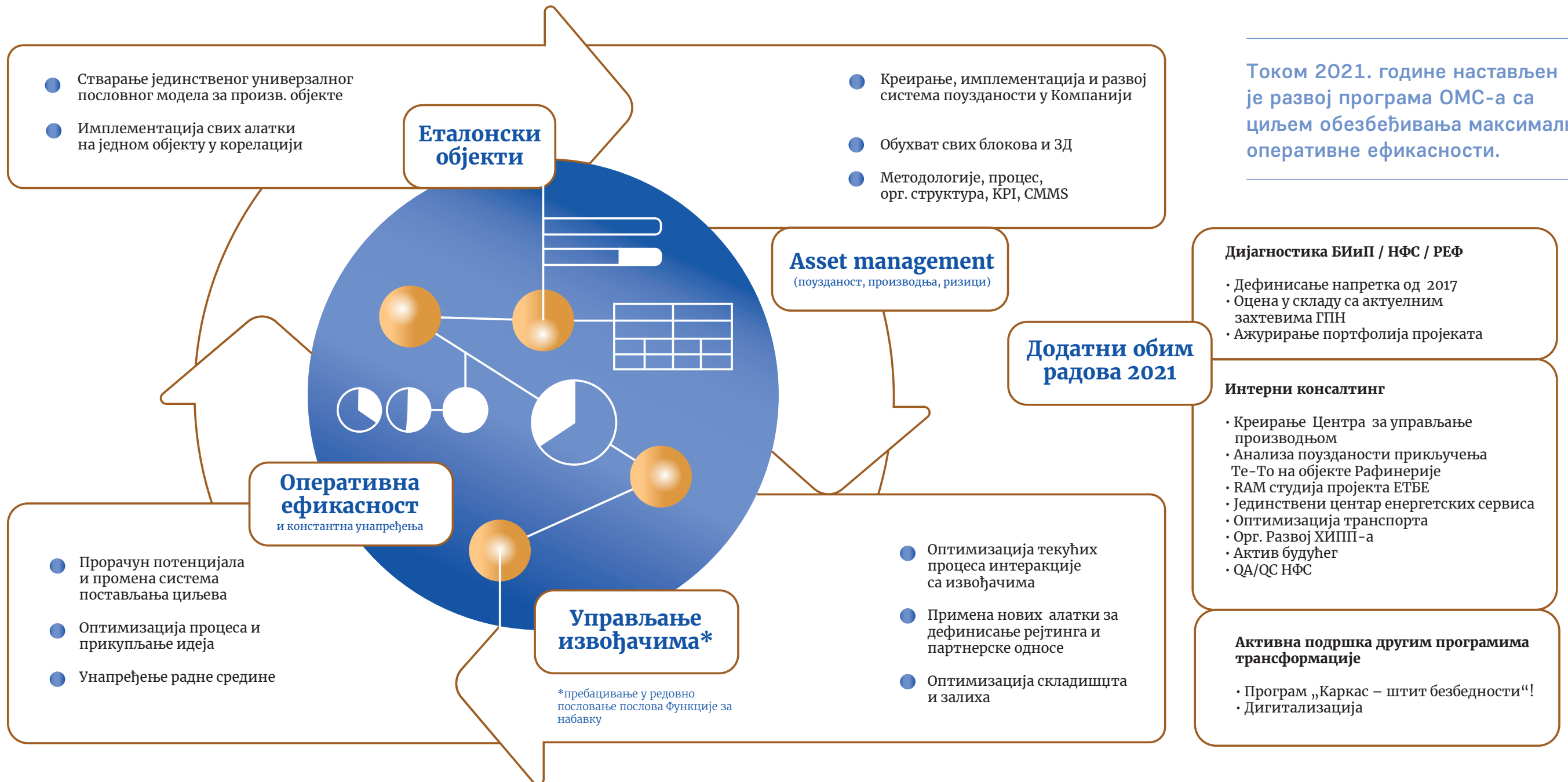

1.2.8

OMS Еталон

Програм OMS, који је у НИС-у започет 2017. године са циљем обезбеђивања максималне оперативне ефикасности кроз поузданост и безбедност по-

словних процеса и ангажовање свих запослених у процесу сталног побољшања, наставио је свој развој и у 2021. години.

Кључне активности у 2021. години биле су:

- Креирање еталонских објеката, интеграција свих пракси OMS ради формирања универзалног пословног модела у производном погону;
- Развој система и алата поузданости и интегритета опреме, приступа заснованих на идентификацији и анализи ризика, и пракси за побољшање културе производних процеса;
- Управљање извођачима и добављачима.

Позитивно искуство последњих година, везано за еталонске објекте, потврђује велику применљивост у системској интеграцији свих пракси на једном конкретном објекту. Крајем 2021. године у дивизији Upstream је већ 8 објеката проглашено еталонским са аспекта OMS-а, а у дивизији Downstream таквих објеката је 4, укључујући постројења у рафинерији Панчево и складишта нафте и нафтних деривата Блока „Промет”. У будућности се планира примена предметног приступа на свим основним и важним објектима Друштва, као и укључивање НАФТАГАС-Техничких сервиса д.о.о. Зрењанин, а потенцијално и ХИП-Петрохемије а.д. Панчево у дате активности.

Развој система поузданости и интегритета опреме подразумева, с једне стране, успостављање пуноправног система који се састоји од методологија, процеса, организационе структуре и кључних показатеља ефикасности и, са друге стране, примену алата на свим релевантним објектима НИС-а ради повећања поузданости и смањења трошкова. Међу кључним алатима су класификација опреме по критичности и RCM („reliability centered maintenance”), структурни обиласци оператера и ефикасан процес примопредаје смене, студије за идентификацију и анализу ризика HAZID/HAZOP.

У 2021. години успели смо да:

- Зауставимо пад и побољшамо трендове основних КРИ поузданости (оперативна спремност и коефицијент експлоатације нафтних бушотина);
- У 60% производних погона применимо праксе поузданости;
- Створимо посебну структуру поузданости у Блоку „Истраживање и производња”, ажурирамо постојећу у Блоку „Прерада” и завршимо анализу будућих структура у Блоку „Промет” и НАФТАГАС-Нафтним сервисима д.о.о. Нови Сад;
- Оценимо тренутни ниво одабраних КРИ, поставимо дугорочне циљне оријентире у Блокима „Истраживање и производња” и „Прерада”, и редовно обављамо анализу одступања;
- Кроз систем CMMS обједињено повежемо дигиталне структурне обиласке, електронски дневник смене и електронску дозволу за рад;
- Повећамо за 50% број потенцијалних догађаја и за 30% смањимо број малих догађаја;
- Смањимо за 25% број хитних налога и повећамо однос планираних и непланираних радова на одржавању са 25/75% на 55/45%.

Што се тиче управљања извођачима и добављачима, реализовани су следећи кључни задаци:

- Примена нових приступа у управљању реализацијом уговора на одабраним критичним уговорима Друштва кроз усвајање нормативно методолошке подршке, као и организациона припрема издвајања нове улоге инжењера по уговору;
- Састављање првог рејтинга извођача, дефинисање системских критеријума за оцењивање и одређивање будућих начина мотивације;
- Оптимизација залиха и складишта Друштва кроз инструменте као што су RAM (reliability availability modeling) и ROP (reorder point).

Истраживање и производња

У току 2021. у блоку Блоку „Истраживање и производња” у Рафинерији гаса Елемир, реализован је комплексан приступ примене пракси и инструмената ОМС.

Ефекат од реализације мера повећања оперативне ефикасности (ПОЗ) у 2021. износи 747 милиона динара.

На пет објеката Блока „Истраживање и производња” спроведена је процена ризика.

Прерада

Фокус ОМС еталона у 2021. години је био на примени методологија и пракси кључних елемената ОМС-а у Блоку „Прерада”.

Континуална унапређења у складу са ОМС стратегијом обухватају повећање поузданости рада опреме и постројења применом методологије RCM (Одржавање на бази поузданости), даље унапређење информационог система CMMS-а, затим употребу индустријских таблета за потребе дигиталних структурних обилазака и контроле постројења од стране оператера у циљу унапређења производних процеса, унапређење управљања извођачима и добављачима и стално унапређење и повећање оперативне ефикасности кроз активан рад са радним групама Техничке и Производне дирекције.

Најважнији програм је примена свих расположивих методологија и пракси на новом постројењу DCU и највећем комплексу међу старијим постројењима – FCC комплексу.

Значајна унапређења су реализована у вођењу Електронског дневника смене, визуелизацији критичности опреме на терену уз употребу QR кодова, управљању комплексним системом примене уља на машинама производних погона уз примену јединствено развијеног Колор-код означавања.

Развија се нов приступ управљања прирубничким спојевима и успостављања контроле цурења на растављивим прирубничким спојевима уз помоћ дигиталних алата, развијен је аутоматизован обрачун КРП поузданости из базе IBM Максимо за оперативну поузданост помоћу система VI анализа. Развијен је и тестиран посебан систем електронске дозволе за рад који треба значајно да унапреди безбедно извођење радова у рафинеријским постројењима, али и да повећања ефикасност и ефективност процеса, што је главни задатак за наредну годину.

Активно се развијају и постављају „СОП” (стандардне оперативне процедуре) и визуелизације на постројењима, што ће допринети повећању и одрживости квалитетног рада оператера у постројењима Блока „Прерада”.

Промет

Током 2021. године реализација ОМС иницијатива у оквиру Блока „Промет” одвијала се у неколико праваца:

- У оквиру елемента „Управљање поузданошћу и интегритетом опреме”, у потпуности су реализоване планиране RCM анализе на складиштима Овча и Смедерево, као и класификација критичности технолошке опреме у малопродаји, у складу са планом. Дефинисане су одговарајуће стратегије одржавања на

складиштима Овча и Смедерево, а извршена је и визуелизација критичне опреме на овим објектима.

- Складиште ТНГ Београд (Овча) – био је први еталонски објекат у Блоку „Промет” на којем су примењени алати ОМС кроз комплексан и свеобухватан приступ унапређењу оперативног пословања, безбедности и унапређењу радног простора и организационе културе запослених. Реализоване мере и унапређења презентована су и топ-менаџменту Друштва на ОМС комитету, који је одржан на самом објекту у јулу 2021. године.
- Настављена је реализација и примена методологије за примопредају смене и методологије за реализацију структурних обилазака, на основу планова који су усвојени у 2019. години.

- Реализоване су две сесије на којима су запослени обучени за примену процедуре за „Управљање изменама” на објектима Блока „Промет”. Сачињен је план имплементације упутства за управљање изменама у безбедности производних процеса, дефинисани су динамика, улоге и одговорна лица за имплементацију.
- Праћење остваривања пројеката ОМС врши Пројектни комитет Блока „Промет”: на седницама комитета се разматрају, прате, вреднују и затварају све наведене иницијативе.
- Као део иницијативе елемента оперативни ризици спроведене су студије ризике методом HAZID на складиштима нафтних деривата Пожега и ТНГ Чачак.

1.2.9

Хартије од вредности

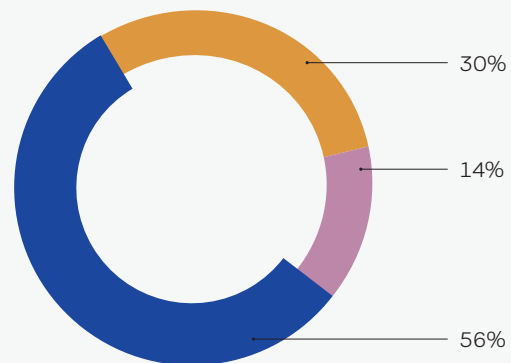
Структура акцијског капитала

Акцијски капитал НИС а.д. Нови Сад износи 81,53 милијарда динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

- Право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас;
- Право на исплату дивиденде у складу с важећом регулативом;

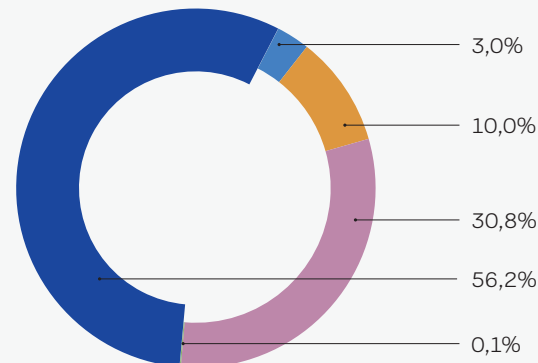
- Право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- Право пречег стицања обичних акција и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија и
- Друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима Друштва.

Структура акцијског капитала према учешћу у акцијском капиталу

- Гаспром њефт
- Република Србија
- Остали акционари

Структура акцијског капитала према типу лица

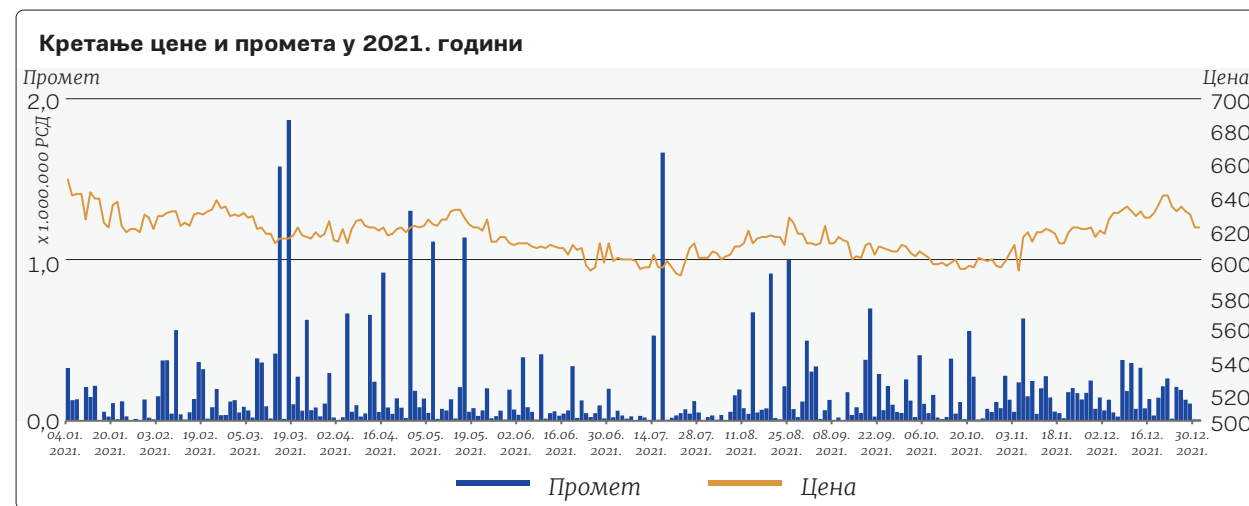
- Физичка домаћа лица
- Правна домаћа лица
- Физичка страна лица
- Правна страна лица
- Кастоди и збирни рачуни и фондови

Структура првих 10 акционара с највећим учешћем у акцијском капиталу приказана је у табели:

Акционар	Број акција	% учешћа у акцијском капиталу
ЈАД Гаспром њефт	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.522	29,87%
ОТР банка Србија – кастоди рачун - фонд	2.638.611	1,62%
ОТР банка Србија – кастоди рачун - фонд	1.049.901	0,64%
Компанија Дунав осигурање а.д.о.	394.229	0,24%
Convest а.д. Нови Сад - збирни рачун	214.956	0,13%
Raiffeisen банка а.д. - кастоди рачун-КС	208.638	0,13%
ДДОР Нови Сад а.д.о.	182.335	0,11%
Unicredit bank Србија а.д. - кастоди рачун-КС	155.796	0,10%
Unicredit bank Србија а.д. - збирни рачун	141.792	0,09%
Остали акционари	17.795.733	10,91%
Укупан број акционара на дан 31. децембар 2021. године:		2.060.667

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на прајм листингу Београдске берзе а.д.

Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у 2021. години	
Последња цена (31. децембар 2021.)	620
Највиша цена (04. јануар 2021.)	650
Најнижа цена (30. јун 2021.)	530
Укупан промет, у РСД	418.271.511
Укупан обим, број акција	679.322
Укупан број трансакција, број трансакција	5.617
Тржишна капитализација на дан 31. децембар 2021., у РСД	101.097.448.000
EPS	141,86
Консолидована EPS	128,52
P/E ратио	4,37
Консолидовани P/E ратио	4,82
Књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2021.	1.669,61
Консолидована књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2021.	1.611,89
P/BV ратио	0,37
Консолидовани P/BV ратио	0,38

Током 2021. године Друштво није стицало сопствене акције.

Дивиденде

Политика дивиденди НИС а.д. Нови Сад заснована је на избалансираном приступу који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ исплате дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање 15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде.

Приликом утврђивања предлога одлуке о подели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвестиције, обавезе отплате кредита, макроекономско

окужење и законске прописе. Сваки од ових фактора, засебно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

На седници Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад која је одржана 29. јуна 2021. године, усвојена је Одлука о подели добити ранијих година, покрићу губитака НИС а.д. Нови Сад за 2020. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити НИС а.д. Нови Сад. Овом одлуком одређено је да дивиденда акционарима буде исплаћена у новцу, у укупном бруто износу од 1.001.190.856 РСД.

	Нето добит (губитак), у млрд РСД ¹	Укупан износ дивиденде, у млрд РСД	Ратио исплате	Зарада по акцији, у РСД	Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	Цена акције на 31.12., у РСД	Дивидендни принос акционара, у % ²
2009.	(4,4)	0,0	-	-	0	-	-
2010.	16,5 ³	0,0	-	101,1	0	475	-
2011.	40,6 ⁴	0,0	-	249	0	605	-
2012.	49,5	12,4	25%	303,3	75,83	736	10,3
2013.	52,3	13,1	25%	320,9	80,22	927	8,7
2014.	30,6	7,6	25%	187,4	46,85	775	6,0
2015.	16,1	4,0	25%	98,8	24,69	600	4,1
2016.	16,1	4,0	25%	98,6	24,66	740	3,3
2017.	27,8	6,9	25%	170,43	42,61	724	5,9
2018.	26,1	6,5	25%	159,86	39,97	690	5,8
2019.	17,7	4,4	25%	108,55	27,14	749	3,6
2020.	(5,9)	1,0	-	(36,24)	6,14	644	1,0

¹ Нето добит НИС а.д. Нови Сад.

² Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године за коју се дивиденда исплаћује.

³ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁴ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

Односи са инвеститорима

Основни циљ НИС а.д. Нови Сад у односима са инвеститорима јесте успостављање и развијање дугорочног односа са инвестиционом јавношћу, који је заснован на поверењу кроз транспарентну објаву информација и двосмерну комуникацију. Друштво спроводи низ активности како би ова сарадња била што квалитетнија.

НИС а.д. Нови Сад редовно, по завршетку сваког квартала организује презентације остварених резултата. И у 2021. години, као и у претходној, узимајући у обзир поштовање мера за спречавање ширења коронавируса, организовано је одржавање презентација остварених резултата, путем видео конференцијског позива, на којем су представници највишег нивоа менаџмента у директној комуникацији са представницима инвестиционе јавности детаљно анализирали пословање и остварене резултате. НИС а.д. Нови Сад учествује на инвеститорским конференцијама које организују „Ерсте” Група, Београдска берза (током 2021. године није била организована конференција Београдске берзе) и инвестициона компанија „WOOD&Co”. Врата Друштва су увек отворена за оне који желе да добију више информација на састанцима „један на један”.

НИС а.д. Нови Сад сваке године организује „Дан инвеститора”, који се одржава у просторијама Друштва и на коме увек представља важне и значајне пројекте. Као и прошле године, и ове године због поштовања прописаних мера у циљу сузбијања ширења епидемије коронавируса није био организован „Дан инвеститора”.

Значајан извор информација за све заинтересоване стране представља посебан део корпоративне интернет-странице намењене инвеститорима и акционарима. Овај део интернет-странице редовно се ажурира и допуњава најновијим презентацијама о оствареним резултатима, финансијским извештајима, извештајима ревизора, финансијским календаром, али и другим презентацијама и садржајем.

Опис финансијских инструмената које користи Група

Услед изложености валутном ризику НИС Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Јавно акционарско друштво Гаспром њефт, као матично друштво за целу Групу Гаспром њефт, у оквиру које послује и НИС а.д. Нови Сад са својим зависним друштвима, управља инструментима робног хеџинга на нивоу Групе Гаспром њефт и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (*commodity*) хеџинга.

Рејтинг

Рејтинг доделио	Члан групе	Претходна оцена		Оцена рејтинга	
		Оцена	Датум	Оцена	Датум
Агенција за привредне регистре Републике Србије	-	ББ Веома добар бонитет	26.11.2020.	ББ Веома добар бонитет	22.11.2021.
„Bisnode“ д.о.о. Београд, Србија	„Dun&Breadstreet“	5A1 Strong DOWN	8.1. 2021.	5A1	23.12.2021.
	„Bisnode“ АВ, Стокхолм, Шведска	В1	8.1.2021.	С2	23.12.2021.

A photograph of a worker in a blue uniform and hard hat standing on a red metal platform in an industrial setting. The worker is looking towards the right. The background shows large white cylindrical tanks and blue structural elements.

ПРОФИЛА

A photograph of a worker in a blue uniform on a red metal platform in an industrial setting. The worker is looking towards the right. The background shows large white cylindrical tanks and blue structural elements.

УСПЕХА

Рекордна
оценка

И у 2021. години остварили смо рекордне резултате.

У Рафинерији нафте Панчево прерађено је

3,9 милиона

тона нафте, а укупан обим промета већи је од

4 милиона тона.

Произведене су прве количине евродизела са биокомпонентом које су извезене на регионално тржиште.

Настављено је и са одлучним развојем малопродајне мреже, пуштањем у рад

10 нових и реконструисаних објеката.

НИС је прва компанија која је отворила бензинску станицу на аутопуту „Милош Велики“ и потрошачима омогућила иновативне услуге и најквалитетније производе.

1.2.10

Корпоративно управљање

Изјава о примени кодекса корпоративног управљања

Извештај о корпоративном управљању

У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту „Закон”) и чланом 35. Закона о рачуноводству НИС а.д. Нови Сад изјављује да примењује Кодекс корпоративног управљања НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Кодекс”), који је доступан на интернет-страници Друштва. Ова Изјава садржи детаљан и свеобухватан преглед, као и све релевантне информације о пракси корпоративног управљања које Друштво спроводи.

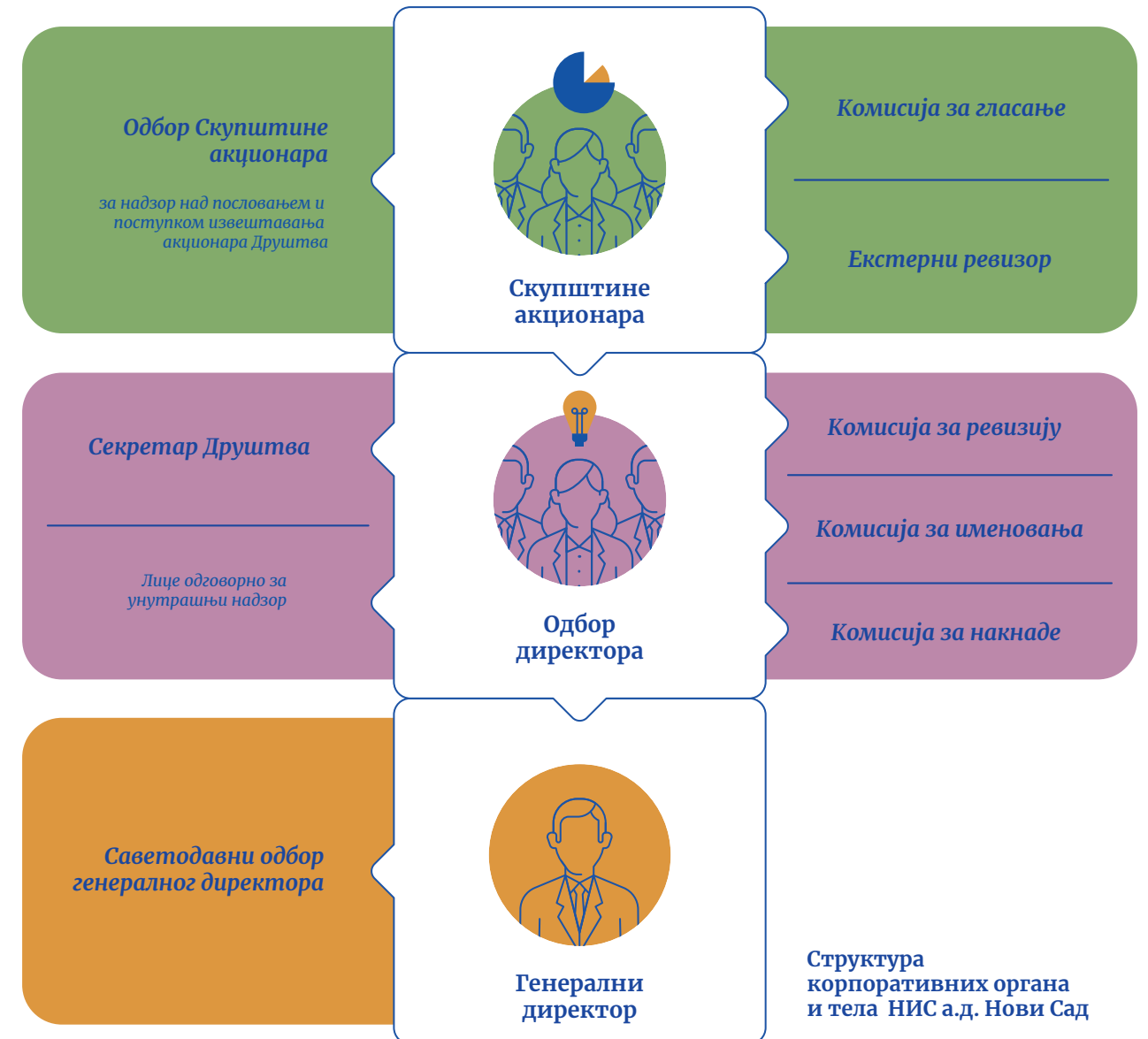
Кодекс представља допуну правила, садржаних у Закону и Статуту НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Статут”) у складу са којима треба да се понашају носиоци корпоративног управљања Друштва. Одбор директора Друштва се стара о примени кодексом успостављених принципа, прати његово спровођење и усклађеност организације и деловања Друштва са Кодексом и Законом.

Систем управљања Друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута је извршено потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара, као највиши орган Друштва, чине сви акционари. Све акције НИС а.д. Нови Сад су обичне акције, које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас. Актима Друштва нису предвиђена ограничења, која би се односила на број акција или број гласова на седници Скупштине акционара, које може имати једно лице.

Седнице Скупштине акционара могу бити редовне и ванредне. Редовну седницу Скупштине акционара сазива Одбор директора, и она се одржава најкасније шест месеци након завршетка пословне године. Ванредне седнице сазива Одбор директора на основу своје одлуке или по захтеву акционара који поседују најмање 5 (пет) % акција Друштва.

Правила која се односе на начин сазивања седница, начин рада и одлучивања Скупштине акционара, а посебно питања везана за начин остваривања права акционара у вези са Скупштином акционара, унапред су прописана и обједињена у Пословнику Скупштине акционара Друштва, који је јавно објављен и доступан свим акционарима.

Обавештење о одлуци Одбора директора о сазивању седнице Скупштине акционара, са предложеним дневним редом, објављује се најкасније наредног радног дана након њеног доношења на интернет страници Друштва и интернет-страници регулисаног тржишта (www.belex.rs). Позив за седницу Скупштине акционара упућује се објавом на интернет-страници Друштва (www.nis.rs), а такође се објављује на интернет-страници регистра привредних субјеката (www.apr.gov.rs), ин-

тернет страници Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (www.crhov.rs) и интернет страници регулисаног тржишта (www.belex.rs). Позив се упућује најкасније 30 дана пре дана одржавања редовне, односно 21 дан пре дана одржавања ванредне седнице. Истовремено са објавом позива за седницу Скупштине акционара, на интернет-страници Друштва објављују се и материјали за седницу Скупштине акционара, који су такође доступни на увид у седишту Друштва сваком акционару који то захтева или његовом пуномоћнику, до дана одржавања седнице.

Позив за седницу Скупштине, поред информација о месту и времену одржавања седнице и дневном реду, садржи и обавештење о начину на који су акционарима доступни материјали за седницу, објашњења о правима акционара, начину и роковима за њихово остваривање и о Дану акционара. Уз позив се, такође, објављују формулари за давање пуномоћја и формулари за гласање у одсуству, који су доступни и у седишту Друштва, као и формулари за гласање електронским путем.

Све усвојене одлуке Скупштине акционара објављују се на интернет-страници Друштва, заједно са извештајем Комисије за гласање о резултатима гласања, записником са седнице Скупштине акционара, као и списком учесника и позваних лица, те списком присутних и заступаних акционара Друштва.

Позив и материјали за седницу Скупштине акционара, као и усвојене одлуке и остали документи, објављени након одржавања седнице Скупштине акционара, доступни су на српском, руском и енглеском језику.

Посебна права акционара

Уговором о куповини и продаји акција НИС а.д. Нови Сад, који је закључен 24. децембра 2008. године између ЈАД Гаспром њефт и Републике Србије, предвиђено је да све док су уговорне стране акционари НИС а.д. Нови Сад, ни једна од страна неће продати, пренети или на други сличан начин располагати власништвом над пакетом акција, делимично или у целости, у корист било ког трећег лица, осим ако претходно не понуди другој страни да купи пакет акција под истим условима који буду понуђени од стране трећег лица.

У складу са члановима 4.4.1. и 4.4.2. истог уговора, све док је Република Србија акционар Друштва са најмање 10% учешћа у основном капиталу, иста ће имати право на број чланова Одбора директора, пропорционалан њеном учешћу у основном капиталу, а председник и један члан Одбора Скупштине акционара именују се на предлог Републике Србије, док се трећи члан Одбора Скупштине акционара именује на предлог ЈАД Гаспром њефт.

Одлуке које Скупштина акционара на основу предметног уговора и Статута доноси уз обавезан позитиван глас Републике Србије наведене су у делу „Већина за одлучивање и измена статута”.

Право на учешће у раду Скупштине акционара

Право на учешће у раду и право гласа на седници Скупштине акционара имају сви акционари који су власници акција НИС а.д. Нови Сад на Дан акционара, који пада десетог дана пре датума одржавања седнице Скупштине акционара, на основу јединствене евиденције акционара коју води Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.

Право учешћа у раду Скупштине акционара подразумева право акционара да гласају, право да учествују у расправи о питањима на дневном реду Скупштине акционара, укључујући и право на подношење предлога, постављање питања

која се односе на дневни ред Скупштине акционара и добијање одговора, у складу са Законом, Статутом и Пословником Скупштине акционара, којим су прецизније утврђене процедуре за вршење ових права.

Према Статуту, право да лично учествује у раду Скупштине акционара има акционар Друштва са најмање 0,1% од укупног броја акција Друштва, односно пуномоћник који представља најмање 0,1% од укупног броја акција Друштва. Акционари Друштва који појединачно поседују мање од 0,1% од укупног броја акција Друштва, имају право да учествују у раду Скупштине акционара преко заједничког пуномоћника, да гласају у одсуству или да гласају електронским путем, без обзира на број акција које поседују, при чему сви наведени облици гласања имају једнако дејство. Постојање цензуса за лично учешће условљено је чињеницом да Друштво има изузетно велики број акционара (око 2,06 милиона) и да постојање цензуса у оваквим околностима представља нужност како се не би довели у питање ефикасност и рационалност у погледу планирања и одржавања седнице Скупштине акционара.

Друштво је омогућило свим акционарима давање пуномоћја електронским путем и електронско гласање пре седнице, при чему пуномоћје, тј. формулар за гласање мора бити потписан квалификованим електронским потписом, у складу са законом којим се уређује електронски потпис.

Акционар Друштва који има право учешћа у раду седнице Скупштине акционара има право да гласа о сваком питању о коме се гласа на седници Скупштине акционара попуњавањем и упућивањем формулара за гласање путем директне предаје, курирске службе, путем препоручене поште или електронским путем, који мора бити

примљен од стране НИС а.д. Нови Сад најкасније 3 (три) радна дана пре дана одржавања седнице Скупштине акционара.

Предлагање допуне дневног реда

У складу са Законом, један или више акционара Друштва, који поседују најмање 5 (пет)% акција са правом гласа, могу Одбору директора упути предлог који садржи додатне тачке за дневни ред седнице Скупштине акционара о којима предлажу да се расправља или о којима се предлаже да Скупштина акционара донесе одлуке, као и предлоге другачијих одлука по постојећим тачкама дневног реда, а под условом да свој предлог образложе и да доставе текст предложених одлука (уколико се предлаже доношење одлуке Скупштине акционара).

Право на постављање питања, добијање одговора и подношење предлога

Акционар Друштва који има право учешћа у раду Скупштине акционара, може да постави питања која се односе на тачке дневног реда седнице Скупштине акционара, као и друга питања у вези са Друштвом, у мери у којој су одговори на та питања неопходни за правилну процену питања, која се односе на тачке дневног реда седнице Скупштине акционара. На постављена питања одговарају чланови Одбора директора.

Већина за одлучивање и измена статута

Одлуке Скупштине акционара се, по правилу, усвајају обичном већином гласова присутних акционара Друштва који имају право гласа по предметном питању, осим уколико Законом, Стату-

том или другим прописима за поједина питања није одређен већи број гласова.

Изузетак од горенаведеног је да, све док Република Србија буде имала најмање 10% учешћа у основном капиталу Друштва, неопходан је потврди глас Републике Србије за доношење одлука Скупштине акционара о следећим питањима: усвајање финансијских извештаја и извештаја ревизора, промене Статута, повећање и смањење основног капитала, статусне промене, стицање и располагање имовином Друштва велике вредности, промене претежне делатности и седишта Друштва и престанак рада Друштва.

Одлуку о изменама и допунама Статута доноси Скупштина акционара обичном већином гласова свих акционара са правом гласа, уз неопходан потврди глас Републике Србије. У складу са Законом, Оснивачки акт Друштва се не мења.

Активности Скупштине акционара у 2021. години

Током 2021. године одржана је XIII редовна седница Скупштине акционара (29. јуна 2021. године) у Београду, у згради Пословног центра НИС-а, ул. Милентија Поповића бр. 1, док ванредних седница није било.

На XIII редовној седници Скупштина акционара је усвојила финансијске и консолидоване финансијске извештаје Друштва за 2020. годину са мишљењем ревизора и изабрала ревизора за период од 3 године (2021–2023) – PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд. Усвојен је и Годишњи извештај Друштва за 2020. годину и Извештај о извршеној ревизији Годишњег извештаја, Извештај о анализи рада Одбора директора и комисија Одбора директора, Годишњи извештај Одбора директора о рачуноводственој пракси, пракси финансијског

извештавања и усклађености пословања са законом о другим прописима, као и Извештај о раду Одбора Скупштине акционара. Скупштина акционара је усвојила и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора потребама Друштва, као и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, који су израђени уз помоћ екстерних експерата. Скупштина акционара је усвојила и резултате Програма дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања НИС а.д. Нови Сад за циклус 2018–2020. године.

Поред претходно наведеног, Скупштина акционара је усвојила и Одлуку о расподели добити ранијих година, покрићу губитка за 2020. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва, којом је утврђено да се за исплату дивиденде издваја износ из дела нераспоређене добити из ранијих година, тј. одлучено је да акционарима Друштва буде исплаћено укупно 1 милијарда динара.

Скупштина акционара је такође именовала чланове Одбора директора, као и председника и чланове Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара за актуелни мандатни период.

Однос према акционарима и информисање акционара

Поред извештаја које НИС као јавно акционарско друштво објављује у складу са законским прописима и који су јавно доступни свим заинтересованим лицима, укључујући и извештаје о резултатима пословања који се представљају акционарима на седници Скупштине акционара, Друштво такође има развијену двосмерну комуникацију са

акционарима и инвеститорима, који имају додатну могућност да током године добију све потребне информације о пословању Друштва и својим правима преко Канцеларија за послове са мањинским акционарима у Новом Саду и Београду, посебног кол-центра, имејл сервиса – путем којег сваки акционар може постављати питања и добијати одговоре електронским путем, као и путем Услуга односа са инвеститорима.

—
Више информација о Односима са инвеститорима на страни 124

Друштво такође учествује на састанцима са представницима инвестиционе заједнице. На кварталним презентацијама резултата пословања, редовно су присутни и представници највишег руководства Друштва, а на овим презентацијама разматрају се како резултати у протеклом периоду, тако и планови и стратегија Друштва.

НИС а.д. Нови Сад примењује највише стандарде у погледу информисања, поштујући принципе равноправног третмана свих корисника информација и обезбеђивања да објављене информације буду на једнак и једноставан начин доступне свим заинтересованим лицима у најкраћем мо-

гућем року, и у том циљу у великој мери користи своју интернет-страницу. Посебан сегмент интернет-странице који је намењен акционарима и инвеститорима, садржи најважније вести, одлуке органа, одговоре на најчешћа питања акционара у претходном периоду, као и све потребне информације о акцијама, правима акционара и дивиденди. Све информације и документи на интернет-страници доступни су на српском, руском и енглеском језику. Процес обавезног извештавања регулисан је посебним актима Друштва, који регулишу начин и поступак објаве информација и њихову доставу надлежним институцијама.

У Друштву постоји механизам за спречавање и решавање потенцијалних конфликта између мањинских акционара и Друштва. Друштво има трочлану комисију за решавање по жалбама мањинских акционара, при чему су надлежности комисије, обраћање комисији и начин рада регулисани посебним интерним актом Друштва.

Информације намењене мањинским акционарима у вези са поступком пред комисијом доступне су на интернет страници Друштва.

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора. У надлежности Одбора директора је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Најзначајнија питања из надлежности Одбора директора обухватају: утврђивање пословне стратегије и пословних циљева Друштва, вођење послова Друштва и одређивање унутрашње организације Друштва, вршење унутрашњег надзора над пословањем Друштва, установљавање рачуноводствене политике Друштва и политике управљања ризицима, утврђивање периодичних финансијских извештаја и извештаја о пословању Друштва (кварталних и полугодишњих), утврђивање пословног (бизнис) плана Друштва и његових измена, извршавање одлука Скупштине акционара, именовање и разрешење генералног директора и председника Одбора директора, доношење одлука о оснивању или ликвидирању друштава у којима Друштво има учешће у капиталу, о повећању капитала, куповини и продаји акција или удела у овим Друштвима.

Уз то, Одбор директора утврђује емисиону цену заменљивих обвезница и вараната уколико је Скупштина акционара утврдила распон емисионе цене уз овлашћење Одбору директора да утврди емисиону цену у оквиру тог распона и утврђује тржишну вредност акција у складу са Законом. Одбор директора може донети и одлуку о стицању сопствених акција уколико је то неопходно да би се спречила већа и непосредна штета по Друштво, у ком случају је обавезан да на првој следећој седници Скупштине акционаре обавести о

разлозима и начину стицања сопствених акција, њиховом броју и укупној номиналној вредности акција, њиховом учешћу у основном капиталу друштва као и укупном износу који је друштво за њих платило.

Именовање и састав Одбора директора

Чланове Одбора директора именује и разрешава Скупштина акционара обичном већином гласова присутних акционара који имају право гласа по овом питању. На XIII редовној седници Скупштине акционара, одржаној 29. јуна 2021. године, именовано је 11 чланова Одбора директора. Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и генералног директора су раздвојене. Чланови Одбора директора поседују адекватну комбинацију потребних знања, способности и искустава релевантних за врсту и обим делатности које обавља НИС а.д. Нови Сад.

Кандидате за чланове Одбора директора може предложити Комисија за именовања или акционари Друштва који појединачно или заједно поседују најмање 5% акција Друштва.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног члана, док су сви остали чланови неизвршни, при чему су два неизвршна директора истовремено и независни чланови Одбора директора који испуњавају посебне услове прописане Законом.

Одбор директора има значајан број иностраних чланова који доносе међународно искуство, уз размисавање изазова с којима се Друштво суочава. Од 11 чланова Одбора директора, осморо су руски држављани, а троје су држављани Републике Србије. Чланови Одбора директора морају испуњавати

услове који су прописани Законом, као и посебне услове прописане Статутом, о чему дају изјаву на почетку мандата и имају обавезу да обавештавају Друштво о свим променама свог статуса, а нарочито оним због којих евентуално више не испуњавају услове за чланство у Одбору директора или које би могле значити постојање сукоба интереса односно кршење забране конкуренције.

Мандат чланова Одбора директора престаје на првој наредној редовној седници Скупштине акционара, осим у случају кооптације, када мандат кооптираних чланова Одбора директора траје до прве наредне седнице Скупштине акционара. По истеку мандата, сваки члан Одбора директора може бити поново именован, без ограничења броја мандата. Скупштина може разрешити члана Одбора директора и пре истека мандата на који је именован, а такође члан Одбора директора може у свако доба дати оставку писаним путем.

Промене у саставу Одбора директора у 2021. години

На XIII редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 29. јуна 2021. године, за чланове Одбора директора именовани су: Вадим Јаковљев, Кирил Тјурдењев, Даница Драшковић, Алексеј Јанкевич, Павел Одеров, Дмитриј Шепељски, Дејан Раденковић, Драгутин Матановић, Александар Чепурин, Анатолиј Чернер и Олга Висоцка, док је чланство Александра Крилова у Одбору директора НИС а.д. Нови Сад престало даном одржавања наведене седнице Скупштине акционара НИС-а.

Чланови Одбора директора на дан 31. децембар 2021. године

Вадим Јаковљев
председник Одбора
директора НИС а.д.
Нови Сад
Неизвршни директор

заменик председника Извршног одбора
ЈАД Гаспром њефт
заменик Генералног директора ЈАД Гаспром њефт
задужен за питања истраживања и производње,
укључујући и офшор производњу, стратешког
планирања, а такође и спајања и аквизиције

Рођен је 1970. године.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер – примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат *Chartered Association of Certified Accountants*. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД).

Од 1995. до 2000. године радио је у *PricewaterhouseCoopers* на разним дужностима, од консултанта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године био је финансијски директор Југанскњептегаса НК ЈУКОС. Затим, од 2005. до 2006. године – заменик генералног

директора за економију и финансије СИБУР-Руске гуме. Од 2007. до 2010. био је заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД Гаспром њефт. Од 2007. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД Гаспром њефт. Од 2010. до 2011. био је финансијски директор ЈАД Гаспром њефт. Од 2011. године био је на позицији првог заменика генералног директора ЈАД Гаспром њефт.

Од 2019. године се налази на позицији заменика генералног директора ЈАД Гаспром њефт за истраживање и производњу.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 31.07.2009. године.

Датум првог именованја у састав Од:
10.02.2009.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- ЈАД НГК Славњепфт
- Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (председник Надзорног одбора)
- ФГАОУ Тјуменски државни универзитет (члан Надзорног одбора)
- ДОО УТ ИТ, Нова индустрија (председник Одбора директора)

Кирил Тјурдењев
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Извршни директор
члан Комисије за именованја

Рођен је 1977. године.

Похађао је студије на Московском државном институту међународних односа (МГИМО), где је дипломирао на Факултету за међународне односе стекавши високу школску спрему у области политичких наука и међународних односа (са почасним признањима) и затим магистрирао у области међународног права (са почасним признањима). Такође је магистрирао у области права (LL.M) на Универзитету у Манчестеру и завршио executive education програме у INSEAD и Лондонској пословној школи.

Кирил Тјурдењев је од 2000. до 2004. године радио у компанијама А.Т.Кearney и Unilever, а 2004. почиње да ради у McKinsey & Co. Од 2007. до 2012. године је

радио као заменик генералног директора за Стратегију и корпоративни развој у компанији СИБУР – Минерална ђубрива. Од 2012. године је радио као извршни потпредседник и члан Извршног одбора АФК Система. Пре доласка у НИС Кирил Тјурдењев је био на функцији председника и председавајућег Извршног одбора ОАД Обједињена нафтно-хемијска компанија, која је тада била чланица групе компанија АФК Система и на функцији председника Одбора директора компаније Уфаоргсинтез.

У априлу 2016. године почиње са радом у НИС-у, на позицији првог заменика генералног директора за прераду и промет.

За члана Одбора директора НИС-а именован је у децембру 2016. године. На функцију генералног директора НИС-а именован је у марту 2017. године.

Датум првог именованја у састав Од:
08.12.2016.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- -

словима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. је основала издавачку кућу Српска реч, чији је и данас власник. Аутор је три књиге публицистике.

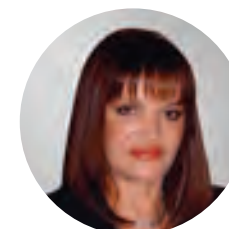
Од 01.04.2009. до 18.06.2013. године била је члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад. На ову функцију поново је именована 30.06.2014. године.

Датум првог именованја у састав Од:
01.04.2009.¹

Држављанство: српско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- -

Даница Драшковић
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор

Рођена је 1945. године.

На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године.

Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским по-

¹ Члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад (раније Управни одбор) до 18. јуна 2013. године, а поново је именована за члана Одбора директора 30. јуна 2014. године.

Алексеј Јанкевич
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор
председник Комисије за
накнаде

заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД Гаспром њефт

Рођен је 1973. године.

Године 1997. завршио је Државни електротехнички универзитет у Санкт-Петербургу (ЛЕТИ), смер „оптички инструменти и системи”. Године 1998. је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт Петербургу.

Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући КАРАНА. Од 2001. до 2005. радио је на пословима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД ЈУКОС РМ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „Certified Management Accountant” (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора ЛЛК-Интер-

нешнл (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департмана за планирање и буџет, руководиоца Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД Гаспром њефт.

Од августа 2011. године је в.д. заменика генералног директора ЈАД Гаспром њефт за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД Гаспром њефт, заменик генералног директора ЈАД Гаспром њефт за економику финансије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 18.06.2013. године.

Датум првог именовања у састав Од:
18.06.2013.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- ЈАД НГК, Славњефт
- Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА (председник Одбора директора)
- Гаспром њефт Лубрикантс Италија Менаџмент СПА (председник Одбора директора)

Павел Одеров
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор

заменик генералног директора за спољноекономско пословање ЈАД Гаспром њефт

Рођен је 1979. године.

2000. завршио Руски државни универзитет за нафту и гас „И.М.Губкин”, факултет „Економија”; 2002. завршио Руски државни универзитет за нафту и гас „И.М.Губкин”, факултет „Менаџмент”.

Од октобра 2002. до јула 2007. радио је на следећим позицијама: водећи стручњак, начелник сектора, заменик начелника Управе у области маркетинга у компанији ЗАД Лукоил-Нефтехим.

Од септембра 2007. до фебруара 2020. је радио на руководећим позицијама у компанијама у оквиру Гаспром групе.

Од 23.06.2017. године је председник Одбора директора South Stream Serbia AG.

Од фебруара 2020. је на позицији заменика генералног директора за спољноекономско пословање ЈАД Гаспром њефт.

Од маја 2020. године члан је Извршног одбора ЈАД Гаспром њефт.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 25.03.2020. године.

Датум првог именовања у састав Од:
25.03.2020.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- Overgaz Inc. AD
- Shtokman Development AG (председник Одбора директора)
- South Stream Bulgaria АД (председник Одбора директора)
- SOUTH STREAM GREECE NATURAL GAS PIPELINE S.A. (председник Одбора директора)
- South Stream Hungary Ltd. (Заменик председника Одбора директора)
- TÜRKAKIM GAZ TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ
- АД Систем транзитних цевовода, ЕВРОПОЛ ГАЗ (SGT EuRoPol GAZ s.a.)
- АД Фудбалски клуб Зенит
- ДОО Кошаркашки клуб Зенит

Дмитриј Шепељски
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор

начелник Департамента за координацију продаје
нафтних деривата ЈАД Гаспром њефт

Рођен је 1970. године.

Године 1993. завршио је Московски Институт радио
технике, електронике и аутоматике.

На почетку каријере је радио на позицији за-
меника начелника Департамента за снабдевање

нафтним дериватима – начелника Управе ЈАД
Гаспром њефт.

Данас је начелник Департамента за координацију
продаје нафтних деривата ЈАД Гаспром њефт.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д.
Нови Сад именован је 29.06.2021. године.

Датум првог именованја у састав Од:
29.06.2021.

Држављанство: руско

**Чланство у одбору директора или надзорном
одбору других друштава:**

- -

Драгутин Матановић
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор
председник Комисије за
именовања

Рођен је 1954. године.

Дипломирани инжењер електротехнике.

Радио је као електроничар у Одељењу развоја у
компанији Лола рачунари, Београд.

Био је директор компаније Лола рачунари, Бео-
град.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д.
Нови Сад именован је 06.09.2019. године.

Датум првог именованја у састав Од:
06.09.2019.

Држављанство: српско

**Чланство у одбору директора или надзорном
одбору других друштава:**

- -

Дејан Раденковић
члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор
члан Комисије за ревизију

Рођен је 1971. године.

Основно и средње образовање стекао је у При-
штини. Дипломирао је на Економском факултету
у Приштини, а звање магистра економских наука
стекао на Универзитету ЕДУКОНС.

Своје радно искуство почео је у Предузећу за тр-
говину и услуге Балкан ауто у Приштини, а након
тога прешао је у ЈП ПТТ саобраћаја Србија. У Орбита
комуникације д.о.о. Београд је од 2005. године оба-
вљао послове директора, а од 2010. године је радио
у Компанији Ратко Митровић а.д., у којој је оба-
вљао функцију генералног директора, а затим из-
вршног директора и члана Управног одбора. Био
је члан Управног одбора Економског факултета у

Приштини, као и асистент генералног менаџера
First Global Brokersa у Београду. Обављао је функ-
цију председника Одбора за праћење пословања
и члана Управног одбора Дунав банке а.д. Звечан,
а једно време је вршио функцију председавајућег
Управног одбора. Од 2013. године до 2017. године
био је члан Надзорног одбора СП Ласта а.д. Београд,
а од 2015. до 2021. године био је и члан Одбора за
праћење пословања МТС банке а.д. Београд.

Члан је Социјалистичке партије Србије и за на-
родног посланика у Народној скупштини Репу-
блике Србије биран је у сазивима 2008, 2012, 2014,
2016. и 2020. године.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д.
Нови Сад именован је 27.06. 2019. године.

Датум првог именованја у састав Од:
27.06.2019.

Држављанство: српско

**Чланство у одбору директора или надзорном
одбору других друштава:**

- -

Александар Чепурин

независни члан Одбора
директора НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор
члан Комисије за именовања

Рођен је 1952. године.

1975. године је завршио МГИМО МСП СССР.

Од 1975. је радио у Министарству спољних послова СССР-а, а затим у Министарству спољних послова РФ.

1986–1992. је био руководилац економске групе Амбасаде СССР (Русије) у Италији. Од 1994. до 1996. је био директор Департамента за кадрове МСП РФ.

Од 1994. до 1997. године је био члан Комисије за међународну цивилну службу УН у Њујорку (ICSC). Од 1996. до 2000. године је био изванредни и опуномоћени амбасадор РФ у Данској.

Од 2005. до 2012. године био је директор Департамента за сарадњу са дијаспором при МСП РФ.

Од 2012. до јуна 2019. – амбасадор Русије у Србији. Поседује ранг изванредног и опуномоћеног амбасадора, као и низ почасних државних одликовања и ордена.

Године 2009. је одбранио дисертацију и стекао звање доктора политичких наука. Од 2012. до 2019. се бавио питањима развоја односа водећих руских енергетских компанија и Републике Србије. Сарађивао је са руским и српским енергетским компанијама, бавећи се јачањем пословне сарадње. Члан је Руског савета за међународне послове.

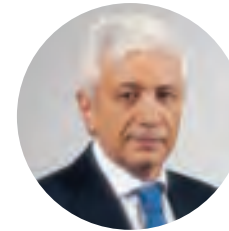
На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Датум првог именовања у састав Од:
27.06.2019.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- -

Анатолиј Чернер

члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
Неизвршни директор

заменик председника Извршног одбора, заменик генералног директора за логистику, прераду и промет ЈАД Гаспром њефт

Рођен је 1954. године.

Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса.

Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов” у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији Славњефт, на месту управника Одеље-

ња промета нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК Славњефт. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније Сибњефт (од јуна 2006. године – ЈАД Гаспром њефт) именован је у априлу 2006. године. Од децембра 2007. године налази се на позицији заменика генералног директора ЈАД Гаспром њефт за логистику, прераду и промет.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.

Датум првог именовања у састав Од:
10.02.2009.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- ЈАД НГК Славњефт
- ЈАД Славњефт-ЈАНОС
- АД Санктпетербуршка Међународна робно-сировинска берза
- Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА
- Гаспром њефт Лубрикантс Италија Менаџмент СПА“

Олга Висоцка

независни члан Одбора
директора

НИС а.д. Нови Сад

Неизвршни директор

председник Комисије за

ревизију

члан Комисије за накнаде

Рођена је 1961. године.

Године 1984. завршила је са похвалама Лењинградски државни универзитет, одсек за економску кибернетику, специјалност: економиста-математичар, а 1987. постдипломске студије из области математичке кибернетике на Институту за социјално-економске студије Академије наука СССР, Лењинградско одељење. Године 1998. стекла је звање МВА Бристолског универзитета. 2009. године је стекла диплому професионалног независног директора Лондонског директорског института.

У периоду од 1988. до 1995. године радила је као председник Одбора директора (ОД), генерални директор и директор низа приватних компанија. Од

1995. године до 2003. ради на различитим партнерским позицијама у KPMG у Санкт Петербургу, Њујорку и Москви. Почев од 2003. до 2005. године је руководилац Управе интерне ревизије у компанији Јукос, а од 2005. до 2008. године извршни партнер у Deloitte&Touche. У периоду од 2006. до 2013. године налазила се на позицијама независног члана ОД, председника Комисије за ревизију, члана Комисије за стратегију и члана Комисије за накнаде у ЕМ-алијанс и КИТ-Финанс, као и независног члана Комисије за ревизију ОАД Балтика. Од 2012. до 2013. била је партнер у PricewaterHouseCoopers (PwC), а од 2013. до 2014. године је независни члан ОД, председник Комисије за ревизију и Комисије за накнаде УК НефтеТрансСервис. Од 2013. до 2021. године била је на позицији независног члана ОД ДОО ИНК, а од 2015. до 2018. године била је независни члан Одбора директора АД СУЕК.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именована је 21.06.2018. године.

Датум првог именовања у састав ОД:
21.06.2018.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- Непрофитна организација Сребрно време (председник Надзорног одбора, директор)

Активности Одбора директора у 2021. години

Одбор директора је одржао четири седнице уз лично присуство чланова и 18 писаних седница. На свим седницама Одбора директора учешће чланова било је практично максимално, и у просеку износи 99,58%.

На дневном реду Одбора директора, поред редовних активности које се односе на разматрање годишњег извештаја НИС а.д. Нови Сад, финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2020. годину, усвајање периодичних (кварталних) извештаја Друштва у 2021. години, сазивање редовне седнице Скупштине акционара, усвајање бизнис-плана Друштва, одређивање дана, поступка и начина исплате дивиденди акционарима Друштва, донете су и одлуке о одобрењу стицања удела у основном капиталу ХИП-Петрохемија Панчево, и одобрењу закључења Уговора о субординираним и финансијским зајмовима између НИС а.д. Нови Сад и зависних друштава у иностранству (НИС ПЕТРОЛ Е.О.О.Д, Република Бугарска, NIS PETROL S.R.L. Румунија и NIS PETROL d.o.o. Ванја Лука) ради консолидације закључених уговора. Одбор директора је одобрио и предлоге за разрешења са позиције и одобрење кандидатуре на позицију директора зависних друштава Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад и NIS PETROL doo Ванја Лука, као

и предлог за одобрење кандидатуре на позицију члана Одбора за ревизију Јадран-Нафтагас д.о.о. Бања Лука, а именовано је и чланове комисија Одбора директора Друштва за ревизију, накнаде и именовања за актуелни мандатни период. За потребе остваривања планираних циљева Друштва, сагледавања перформанси Друштва и квалитета корпоративног управљања, Одбор директора је кроз кварталне извештаје разматрао анализе пословања у извештајном периоду са проценама пословања НИС а.д. Нови Сад до краја 2021. године. Одбор директора је анализирао и сопствени рад и поднео одговарајући Извештај на XIII редовној седници Скупштине акционара. Одбор је такође разматрао резултате испуњења кључних показатеља пословања за 2020. годину, као и систем оцењивања кључних показатеља пословања за 2021. годину, резултате Програма дугорочне мотивације НИС за циклус 2018-2020. године и утврдио резултате Програма дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања НИС за исти циклус.

Током 2021. године, Одбор директора је донео 67 одлука, а контрола извршења донетих одлука прати се кроз периодичне извештаје о извршењу одлука и налога Одбора директора.

Присуство седницама Одбора директора и комисија Одбора директора у 2021. години

Члан ОД	Одбор директора		Комисија за ревизију		Комисија за накнаде		Комисија за именованја	
	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница
Вадим Јаковљев председник ОД	100%	22/22	-	-	-	-	-	-
Кирил Тјурдењев генерални директор	100%	22/22	-	-	-	-	100%	4/4
Алексеј Јанкевич ¹	100%	22/22	-	-	-	-	-	-
Александар Крилов ²	100%	11/11	-	-	-	-	-	-
Дмитриј Шепељски ³	100%	11/11	-	-	-	-	-	-
Павел Одеров	100%	22/22	-	-	-	-	-	-
Даница Драшковић	95,45%	21/22	-	-	-	-	-	-
Анатолиј Чернер ⁴	100%	22/22	-	-	100%	3/3	-	-
Олга Висоцка	100%	22/22	100%	10/10	100%	3/3	-	-
Дејан Раденковић	100%	22/22	100%	10/10	-	-	-	-
Александар Чепурин	100%	22/22	-	-	-	-	100%	4/4
Драгутин Матановић	100%	22/22	-	-	-	-	100%	4/4
Чланови комисија ОД који нису чланови ОД								
Зоран Грујичић	-	-	-	-	100%	3/3	-	-
Алексеј Урусов	-	-	100%	10/10	-	-	-	-

¹ Председник Комисије за накнаде од 23. јула 2021. године.

² Члан Одбора директора од 29. јуна 2021. године.

³ Члан Одбора директора од 29. јуна 2021. године.

⁴ Председник Комисије за накнаде до 29. јуна 2021. године.

Пословник и седнице Одбора директора

Пословником о раду Одбора директора и комисија Одбора директора Друштва (у даљем тексту „Пословник о раду Одбора директора“) уређен је начин рада и доношења одлука Одбора директора и комисија Одбора директора Друштва, укључујући и поступак сазивања и одржавања седница.

За сваку пословну годину Одбор директора усваја план рада, који обухвата питања која се разматрају у складу са законским прописима, потребама пословања Друштва и којим су утврђени рокови за разматрање ових питања на седницама Одбора директора. Поред планираних питања, Одбор директора по потреби разматра и друга питања из своје надлежности.

Како би чланови Одбора директора били адекватно информисани пре доношења одлука и могли да прате активности Друштва, генерални директор и менаџмент Друштва старају се да чланови Одбора директора правовремено добију тачне, благовремене и потпуне информације о свим питањима која се разматрају на седницама и другим значајним питањима у вези са Друштвом. Седнице Одбора директора припремају се уз помоћ секретара Друштва и уз надзор председника Одбора директора, тако да сваки члан може да пружи одговарајући допринос раду Одбора директора.

Одбор директора доноси одлуке простом већином гласова од укупног броја чланова Одбора директора, осим одлуке о кооптацији, која се доноси простом већином присутних чланова и одлука за које је Законом и/или Статутом предвиђена друга већина. Сваки члан Одбора директора има по један глас.

Накнаде чланова Одбора директора и комисија

Политика накнада – Скупштина акционара је 2016. године усвојила актуелну Политику накнада члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора. Политиком је предвиђено да накнаде треба да буду примамљиве и конкурентне, да привуку и задрже лица у својству члана Одбора директора и комисија Одбора директора, која испуњавају стручне и друге критеријуме неопходне Друштву, а да истовремено не одступају значајно од накнада које се исплаћују члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора у другим друштвима исте или сличне делатности, величине и обима пословања.

Политиком накнада предвиђено је да се накнаде извршним директорима утврђују уговором о раду, односно уговором о ангажовању сваког од извршних директора у Друштву по другом основу, при чему они не добијају накнаде за чланство у Одбору директора и комисијама Одбора директора, осим у делу који се односи на компензацију трошкова и осигурање од одговорности у вези са чланством и радом у Одбору директора и комисијама Одбора директора.

Структура накнада – политиком накнада предвиђено је да се накнада састоји од:

- Фиксног дела,
- Компензације трошкова и
- Осигурања од одговорности чланова Одбора директора и комисија Одбора директора.

Фиксни (стални) део накнаде члановима састоји се од годишњег фиксног дела накнаде за чланство у Одбору директора и годишњег фиксног дела накнаде за учешће у раду комисија Одбора директора. Овај вид накнаде представља накнаду

за време и труд члана Одбора директора тј. члана комисија Одбора директора у вези са његовом функцијом и има везе са припремом и активним учествовањем на седницама Одбора директора, тј. комисија Одбора директора, што од чланова захтева да унапред проуче садржину докумената, присуствују и активно учествују на седници.

Компензација трошкова – чланови Одбора директора и комисија Одбора директора имају право на накнаду за све трошкове који настају у вези са њиховим чланством у Одбору директора и/или учешћем у раду комисија Одбора директора, у границама норми, које се утврђују унутрашњим актима Друштва.

Осигурање од одговорности чланова Одбора директора – чланови Одбора директора и комисија Одбора директора имају право на осигурање од одговорности (Directors & Officers Liability Insurance) на терет Друштва у складу са унутрашњим актима Друштва.

Измене политике накнада – у циљу одржавања накнаде на примереном нивоу, предвиђено је да Политика накнада буде предмет периодичне оцене и анализе и усклађивања са потребама, могућностима и интересима Друштва, те променама других опредељујућих критеријума. У складу са препоруком Комисије за накнаде. Скупштина акционара је 28. јуна 2016. године усвојила актуелну Политику накнада члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора, када је престала да важи њена претходна верзија.

Извештај Комисије за накнаде – Комисија за накнаде најмање једном годишње за Скупштину акционара Друштва саставља извештај о оцени износа и структуре накнада. Тако је и 2021. године Комисија за накнаде, у складу са својим надлежностима, извршила оцену адекватности износа и структуре накнада чланова Одбора директора у односу на принципе, оквири и критеријуме дефинисане важећом Политиком накнада, и с тим у вези поднела одговарајући извештај, који је усвојен на XIII редовној седници Скупштине акционара, одржаној 29. јуна 2021. године. На основу извршене анализе тржишта накнада за референтну групу, у овом извештају дат је закључак да је годишњи износ фиксне накнаде за неизвршене чланове Одбора директора на нивоу укупног прихода неизвршних чланова одбора директора компанија које по својој структури, приходима и пословању одговарају НИС а.д. Нови Сад. Ради додатне провере узорка урађена је и додатна анализа компензација за неизвршене чланове одбора директора на основу тржишне капитализације енергетских компанија које се налазе на Лондонској берзи. И по овој анализи дошло се до закључка да се износ фиксне накнаде за неизвршене чланове Одбора директора Друштва налази на нивоу укупног прихода неизвршних чланова одбора директора компанија које по својој тржишној капитализацији одговарају НИС а.д. Нови Сад. Закључак је да структура новчаних накнада за независне чланове Одбора директора одговара текућој пракси тржишта, те да износ и структура накнаде за чланове Одбора директора одговара принципима, оквирима и критеријумима, који су предвиђени важећом Политиком накнада члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора.

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОД

Укупан износ исплаћен члановима ОД у 2021. години, нето у РСД	
Чланови ОД	243.241.143 РСД

Име и презиме	Одбор директора	% учешћа у укупном броју акција
-	-	-

Програм дугорочног стимулисања

Програм дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања ближе је уређен посебним Правилником о програму дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања који регулише основне принципе и параметре програма.

Програм представља један од кључних елемената система стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања Друштва, чији је циљ стварање подстицаја за неизвршене директоре и чланове тела органа управљања ради реализације дугорочних циљева Друштва.

Циљеви програма дугорочног стимулисања су повезивање интереса учесника програма са дугорочним интересима Друштва и акционара Друштва, обезбеђивање стимулације за учеснике програма, која осигурава дугорочни, одрживи развој Друштва и реализацију његових стратешких циљева, а која је адекватно усклађена са могућностима и потребама Друштва и повезивање стимулације за учеснике програма са позитивним резултатима Друштва током периода који је довољан како би се утврдило да је створена додатна вредност за акционаре Друштва.

Програм дугорочног стимулисања се дели на уза стопне циклусе. Параметри програма и начин укључивања у програм унапред су дефинисани Правилником.

На XIII редовној седници која је одржана 29. јуна 2021. године Скупштина акционара усвојила је Одлуку о усвајању резултата Програма дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања НИС а.д. Нови Сад за циклус 2018–2020. година.

Опис политике разноликости која се примењује у вези са органима управљања

Документи Политика равноправности, Кодекс корпоративног управљања НИС а.д. Нови Сад, као и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора НИС а.д. Нови Сад потребама НИС а.д. који усваја Скупштина акционара НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту: Документи) дефинишу посвећеност НИС-а посматрању различитих аспеката разноликости у погледу заступљености у Одбору директора.

Родно специфични изрази у даљем тексту ће се сматрати неутралним и односе се на женски и на мушки пол.

Један од циљева Докумената јесте да обезбеди комплементарност и разноликост у Одбору директора, узимајући у обзир заступљеност свих аспеката разноликости: у аспектима пола, животног доба, образовања, вештина и осталих различитости у систему Органа управљања, које могу помоћи у доношењу бољих одлука у вођењу Друштва.

Верујемо да неговање разноликости поспешује пословање нашег Друштва на више нивоа – јача га разноврсним искуствима, обогаћује различитим културама, пружа разноликост идеја и погледа и осигурава конкурентност на тржишту. Овим Документима пружамо оквир за квалитетније спровођење стратегије, као и могућности за остварење максималног учинка и одрживог пословања, тако што свима дајемо једнаке шансе за запослење и одлучивање – без обзира на пол, животну доб, образовање, вештине и остале различитости. Сврха сегмената Докумената који се тичу разноликости је промовисање различитости међу члановима Одбора директора. Оваквим при-

ступом обезбеђујемо разноврсност у тимовима и осигуравамо постојање и размену различитих искустава, примену мање или више специфичних вештина, али и компетенција и особина личности које ће подстаћи нова учења и међусобни развој. Управо овај аспект чини кључну разлику у пословању сваке компаније и представља ослонац за даљи раст.

Дефинисани услови за одабир одговарајућих кандидата за чланство у Одбору директора постављају темеље за састав Одбора директора Друштва и на такав начин омогућавају телу у целини да, поступајући у складу са дефинисаним правилима, поседује одговарајући скуп компетенција и вештина, стручности и искуства неопходних за дугорочно и одрживо пословање нашег Друштва.

Аспекти разноликости су сами по себи бројни, кључни се дефинишу у односу на бројне факторе – економско окружење, стратешко усмерење нашег Друштва, стратегију развоја талената, нових трендова у индустрији, али и многе друге. Међутим, издвојили бисмо неколико аспеката који су од кључне важности за наше пословање и који су дубоко уткани у нашу компанијску културу – родну и старосну различитост, професионалну различитост и разноврсност компетенција.

Родна различитост

Енергетски сектор карактерише ниска заступљеност жена на руководећим положајима. Равнотежа полова у управљачким и надзорним телима важан је аспект разноликости привредног друштва.

Друштво тежи равномерној расподели оба пола ради њихове једнаке заступљености.

У тренутном саставу Одбора директора НИС а.д. Нови Сад 18% чине жене (2 од 11).

Различитост по питању животне доби

Препознајући значај различитости када је у питању животна доб код чланова Органа управљања друштва, НИС а.д. Нови Сад изражава посебну спремност и посвећеност за диверсификацију, у правцу спајања неколико различитих генерација, где ће свака да остави свој печат и да доприносе снагама своје генерације. Комбинацијом искуства и знања, идеја и иницијатива, традиционалних и модерних приступа има за сврху да се постигне синергијски ефекат, а ради остваривања најбољих резултата у пословању Друштва.

Професионална различитост

Посебно се води рачуна о професионалности чланова Органа управљања Друштвом. Одбор директора чине професионалци у својој области, где свако од њих својим искуством, компетенцијама, мотивацијама, амбицијама, визијама и личним доприносом чини да Друштво, са великим бројем запослених, све време има у виду један заједнички циљ ка коме стреми већ дуги низ година.

Разноврсност компетенција

Узимајући у обзир значај разноврсности компетенција, посебно се води рачуна о компетенцији чланова Одбора директора као што су: поседовање одговарајућих пословних и животних искустава од значаја за управљање Друштвом; поседовање знања, способности и искуства за успешно обављање послова из делокруга Друштва; знање о оперативном окружењу Друштва, технологи-

ји, тржишту и индустрији у којој делује; финансијске компетенције; компетенције из подручја нафтне индустрије или неке друге специфичне компетенције ради постизања одговарајуће равнотеже различитости у вештинама, искуству и стручности Одбора директора.

Званичан документ Политика разноликости усвојен је 28.01.2022. године. Овај документ за циљ има да успостави правила у погледу заступљености у Одбору директора (родна различитост; различитост по питању животне доби, професионална различитост; разноврсност компетенција), са циљем успостављања и промовисања уравнотежене заступљености свих аспеката разноликости у систему Органа управљања, које могу помоћи у доношењу бољих одлука у вођењу Друштва.

Увођење у пословање, тренинзи и обуке чланова Одбора директора

Чланови Одбора директора се по именовану детаљније упознају са пословањем Друштва, чиме се омогућује бољи увид у начин пословања, стратегију и планове Друштва, кључне ризике са којима се Друштво суочава, као и њихово брже активно укључивање у рад Одбора директора. Ово подразумева, између осталог, упознавање с интерним актима Друштва, давање основних података о Друштву, управљању Друштвом, лицима именованим на руководеће положаје, подацима о пословању Друштва, пословној стратегији, пословним плановима, циљевима и другим подацима који су потребни за обављање њихових дужности.

Такође, у случају постојања потребе исказане од стране чланова Одбора директора, Друштво организује посебне програме додатног усавршавања, односно обезбеђује посебна средства за те намене.

Анализа рада Одбора директора

Одбор директора једном годишње спроводи анализу свог рада и рада комисија, у циљу утврђивања евентуалних проблема и предлагања мера за побољшање рада Одбора директора.

Анализа рада се спроводи на основу анкете коју попуњавају чланови Одбора директора и која садржи две групе кључних питања за процену рада Одбора директора. Прва група садржи критеријуме за оцену рада Одбора директора у погледу циљева, задатака и одговорности Одбора директора, док друга група садржи критеријуме за оцену процедура које се примењују у раду Одбора директора.

Резултати процене, засновани на одговорима чланова Одбора директора који су добијени као резултат попуњавања анкете, представљају се Скупштини акционара путем посебног извештаја.

Стратешке седнице

Чланови Одбора директора разматрају стратешке циљеве приликом разматрања бизнис-плана Друштва за наредне године, а периодично учествују и на стратешким седницама које им омогућују бољи увид у пословање Друштва, захваљујући чему имају могућност и да размотре и преиспитају приоритетне правце развоја и прогнозе кључних показатеља пословања и претпоставки за развој Друштва у дугорочној перспективи.

Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао три сталне комисије које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Одбор директора образовао је:

- Комисију за ревизију,
- Комисију за накнаде и
- Комисију за именована.

Одбор директора може по потреби да образује и друге сталне или ad hoc комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Свака од три комисије има по три члана које бира и разрешава Одбор директора, а Одбор једног од чланова именује за председника који руководи радом Комисије, припрема, сазива и председава њеним седницама и обавља друге послове потребне за извршавање делатности из њеног делокруга.

Већину чланова у свакој од комисија чине неизвршни директори, а најмање један члан мора бити независни директор Друштва. У састав комисија Одбор директора може именовати и лица која нису директори Друштва, а имају одговарајућа знања и радна искуства од значаја за рад комисије.

Улога, надлежности и одговорности комисија одређене су законом, као и Пословником о раду Одбора директора и комисија Одбора директора који такође уређује састав, услове за избор и број чланова, мандат, разрешење, начин рада, као и

остала релевантна питања везана за рад комисија Одбора директора.

Најмање једном годишње комисије Одбора директора састављају и Одбору директора достављају извештаје о питањима из свог делокруга, а Одбор директора може затражити достављање извештаја о свим или појединим питањима из њиховог делокруга и у краћим временским интервалима.

Одбор директора и комисије Одбора директора имају могућност да користе професионалне савете независних стручњака када је то потребно за успешно извршавање обавеза.

Комисија за ревизију

Поред општих услова, у вези са саставом комисија Одбора директора, председник Комисије за ревизију мора бити независни директор Друштва, док најмање један члан мора бити лице које је овлашћени ревизор или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства, а независно је од Друштва.

Чланови Комисије за ревизију су:

- Олга Висоцка, председник Комисије за ревизију,
- Дејан Раденковић, члан Комисије за ревизију, и
- Алексеј Урусов, члан Комисије за ревизију.

Председник и чланови Комисије за ревизију су именовани одлуком Одбора директора од 23.07.2021. године, а сва три члана су обављала наведене функције у Комисији за ревизију и у претходном мандату.

У току 2021. године Комисија за ревизију је одржала три седнице уз лично присуство чланова и седам писаних седница. Комисија је између осталог

разматрала садржину Кварталног извештаја, Финансијског извештаја и Консолидованог финансијског извештаја за I, II и III квартал 2021. године и дала одговарајуће препоруке Одбору директора. Комисија за ревизију је разматрала и Годишњи извештај за 2020. годину као и извештај независног ревизора KPMG д.о.о. Београд о извршеној ревизији овог извештаја. Комисија је разматрала предлог за избор ревизора Финансијских извештаја и Консолидованих финансијских извештаја Друштва као и за вршење осталих ревизорских услуга за период од 3 године (2021-2023), дала је мишљење о квалификованости и независности ревизора Pricewaterhouse Coopers д.о.о. Београд у односу на Друштво, као и сагласност на уговор са ревизором. Исто тако, Комисија за ревизију је

прихватила План за спровођење поступка ревизије и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије и утврдила Годишњи план о обављању интерне ревизије у НИС а.д. Нови Сад за 2021. годину као и измене овог Плана. Такође је разматрала ревизорске налазе и значајна питања ревизије за 2020. годину, те пратила статус имплементације препорука ревизора које су дате у Писмима руководству (Management Letter Points) НИС а.д. Нови Сад за 2020. годину и са стањем на дан 30.06.2021. године и 31.08.2021. године. Комисија за ревизију разматрала је Извештај Функције за интерну ревизију и управљање ризицима са резултатима унутрашњег надзора пословања НИС а.д. Нови Сад за 2020. годину и три и шест месеци 2021. године.

Комисија за накнаде

Чланови Комисије за накнаде су:

- Алексеј Јанкевич, председник Комисије за накнаде,
- Олга Висоцка, члан Комисије за накнаде и
- Зоран Грујичић, члан Комисије за накнаде.

Председник и чланови Комисије за накнаде су именовани одлуком Одбора директора од 23.7.2021. године, док је функцију председника Комисије за накнаде у претходном мандатном периоду обављао Анатолиј Чернер (до 29.6.2021. године).

У току 2021. године, Комисија за накнаде је одржала једну седницу уз лично присуство чланова и две писане седнице. Комисија је разматрала резултате испуњења кључних показатеља за 2020. годину, као и систем оцењивања и показатеља за потребе награђивања за 2021. годину, а утврдила је и предлог накнаде за ревизора финансијских и консолидованих финансијских извештаја НИС а.д. Нови Сад као и за вршење осталих ревизорских услуга за период од 3 године (2021-2023). Такође, Комисија је утврдила резултате Програма дугорочне мотивације НИС а.д. за циклус 2018-2020. године, као и резултате Програма дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања НИС а.д. за исти циклус. Комисија за накнаде припремила је и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 29. јуна 2021. године.

Комисија за именовања

Чланови Комисије за именовања су:

- Драгутин Матановић, председник Комисије за именовања,
- Александар Чепурин, члан Комисије за именовања и
- Кирил Тјурдењев, члан Комисије за именовања.

Председник и чланови Комисије за именовања су именовани одлуком Одбора директора од 23.7.2021. године, а сва три члана обављала су функције у Комисији за именовања и у претходном мандатном периоду.

У 2021. години, Комисија за именовања је одржала четири писане седнице. Комисија је разматрала предлоге за разрешења са позиције и одобрење кандидатуре на позицију директора зависних друштава Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад и NIS PETROL doo Ванја Лука, као и предлог за одобрење кандидатуре на позицију члана Одбора за ревизију Јадран-Нафтагас д.о.о. Бања Лука. Такође, Комисија за именовања припремила је и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора НИС а.д. Нови Сад потребама НИС а.д. Нови Сад, који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 29. јуна 2021. године.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара“) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

У складу с надлежностима предвиђеним Статутом, Одбор Скупштине акционара даје мишљења, између осталог, о извештавању Скупштине акционара о примени рачуноводствених пракси, пракси финансијског извештавања Друштва и његових повезаних друштава; о извештавању Скупштине акционара о веродостојности и потпуности извештавања акционара Друштва о битним чињеницама; о предложеним начинима за расподелу добити и других плаћања акционарима Друштва; о процедурама вршења независне ревизије финансијских извештаја Друштва; о раду унутрашњег надзора у Друштву и оцењивању рада унутрашњег надзора у Друштву; о предлозима за оснивање или ликвидирање друштава у којима Друштво има учешће у капиталу, као и огранака Друштва; о предлозима за куповину и продају акција, удела и/или других учешћа која Друштво има у другим привредним Друштвима, и о оцењивању начина поступања Друштва по приговорима акционара Друштва.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 31. децембар 2021. године

Одбор Скупштине акционара има 3 (три) члана од којих један врши функцију председника Одбора Скупштине акционара. Скупштина акционара именује истовремено председника и чланове Одбора Скупштине акционара посебном одлуком. Мандат председника и чланова Одбора Скупштине акционара престаје на првој наредној редовној седници Скупштине акционара, осим у случају кооптације када мандат кооптираног члана Одбора Скупштине акционара траје до прве наредне седнице Скупштине акционара. Председник и сваки члан Одбора Скупштине акционара може бити поново именован неограничен број пута. Скупштина акционара може да разреши и именује новог председника и/или члана Одбора Скупштине акционара у било које време.

На XIII редовној седници Скупштине акционара одржаној 29. јуна 2021. године, сви чланови Одбора Скупштине акционара којима је престао мандат су поново изабрани, тако да у 2021. години није било промене у саставу Одбора Скупштине акционара, те је састав следећи:

- Зоран Грујичић (председник),
- Драган Брачика (члан) и
- Алексеј Урусов (члан).

Зоран Грујић

председник Одбора

Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

члан Комисије за накнаде

Рођен је 1955. године.

Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду.

Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја Цер Чачак. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа MNG Group d.o.o. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад и то на пословима помоћника

директора Дирекције логистике Југопетрол-а, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје – Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока „Промет”. Од 01.10.2012. године до јануара 2016. године био је запослен на радном месту саветника директора Блока Промет, а од фебруара 2016. године до октобра 2017. године на радном месту саветника директора Функције за спољне везе и односе са државним органима.

Био је члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад од 30.06.2014. године до 27.06.2019. године. На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Држављанство: српско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- -

Драган Брачичка

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1982. године.

Завршио је Универзитет „Унион”, Факултет за пословно индустријски менаџмент у Београду, смер: Индустријско-економски менаџмент и стекао звање дипломирани менаџер.

Од 2013. до 2015. био је саветник генералног директора Новосадског сајма. Од 2016 – и даље,

запослен на радном месту директор „Цептор” АндРЕВЉЕ.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Држављанство: српско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- Члан Управног одбора, Специјална болница за превенцију лечење и рехабилитацију неспецифичних плућних болести „Сокобања”
- Директор Центра за привредно-технолошки развој „Цептор”, АндРЕВЉЕ

Алексеј Урусов

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за ревизију

директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт”

Рођен је 1974. године.

Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука.

Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је

у Групи за мониторинг и контролу при ОД ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора. Од 2012. године до данас врши дужност директора Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД Гаспром њефт.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 25.06.2012. године.

Држављанство: руско

Чланство у одбору директора или надзорном одбору других друштава:

- ДОО Гаспром њефт – Каталитички системи (члан Одбора директора)
- ДОО Гаспром њефт – Енергосервис (члан Одбора директора)
- ДОО ГПН ЦР (члан Одбора директора)
- ДОО ГПН ИТО (члан Одбора директора)

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Укупан износ исплаћен члановима ОСА у 2021. години, нето у РСД	
Чланови ОСА	13.817.465 РСД

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Драган Брачика	5	0,000003066%

Активности Одбора Скупштине акционара у 2021. години

У 2021. години Одбор Скупштине акционара је одржао једну седницу уз лично присуство чланова и осам писаних седница. Одбор Скупштине акционара разматрао је годишње финансијске и консолидоване финансијске извештаје Друштва за 2020. годину, као и периодичне (кварталне), финансијске и консолидоване финансијске извештаје за I, II и III квартал 2021. године. Такође, Одбор Скупштине акционара је разматрао и извештаје независног ревизора о ревизији финансијских извештаја Друштва, предлог о избору и накнади ревизора финансијских и консолидованих финансијских извештаја и за вршење осталих ревизорских услуга за период од 3 године (2021-2023), као и начин расподеле добити ранијих година, покрића губитка Друштва и исплате дивиденди за 2020. годину, те је о свом

раду поднео Извештај Скупштини акционара Друштва. Поред наведеног, Одбор Скупштине акционара је разматрао и предлоге за стицање удела у основном капиталу ХИП-Петрохемија Панчево и одобрење закључења уговора о субординираним и финансијским зајмовима између НИС а.д. Нови Сад и зависних друштава у иностранству (НИС ПЕТРОЛ Е.О.О.Д, Република Бугарска, NIS PETROL S.R.L. Румунија и NIS PETROL d.o.o. Banja Luka) ради консолидације закључених уговора. У 2021. години Одбор Скупштине акционара је донео 34 закључка.

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора утврђен је одлуком генералног директора и чине га први заменик генералног директора - директор Блока „Истраживање и производња”, први заменик генералног директора - директор Дивизије „Downstream”, директори Блокова „Прерада” и „Промет”, директори Функција, као и директор привредног друштва Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад. Осим надлежности која се односи на управљање пословањем Друштва, Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Чланови Саветодавног одбора генералног директора

На дан 31.12.2021. године Саветодавни одбор генералног директора чинили су:

Антон Черепанов
заменик генералног директора,
директор Функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство

Сергеј Фоминих
заменик генералног директора,
директор Функције за правна и корпоративна питања

Наталија Биленок
заменик генералног директора,
директор Функције за организациона питања

Генадиј Љубин
први заменик генералног директора,
директор Блока „Истраживање и производња“

Андреј Тучњин
први заменик генералног директора,
директор дивизије „Downstream“

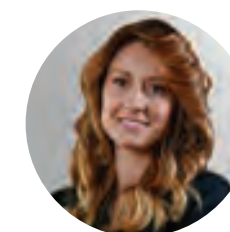
Владимир Гагић
директор Блока „Прерада“

Вадим Смирнов
заменик генералног директора,
директор Функције за односе са државним органима и корпоративне комуникације

Милош Грбић
заменик генералног директора,
директор Функције за набавку

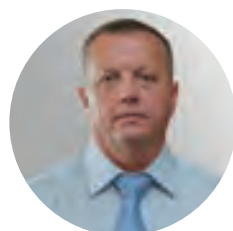
Јелена Попара
директор Функције за интерну ревизију и управљање ризицима

Алексеј Черников
директор Блока „Промет“

Вјачеслав Завгородниј
заменик генералног директора,
директор Функције за стратегију и инвестиције

Игор Чернов
заменик генералног директора,
директор Функције за корпоративну заштиту

Михаил Рјазанов
директор Функције за HSE

Никола Радмиловић
директор Нафтагас- Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад

Активности Саветодавног одбора у 2021. години

Током 2021. године одржано је 16 седница Саветодавног одбора на којима су чланови под руководством генералног директора разматрали:

- Извештаје о НСЕ догађајима и иницијативама из претходног периода;
- Извештаје о реализацији одлука и задатака делегираних на седницама;
- Извештаје у вези са оперативним и финансијским показатељима Блока „Истраживање и производња”;
- Извештаје у вези са оперативним и финансијским показатељима дивизије „Downstream”;
- Извештаје којима се представљају месечни финансијски резултати пословања и
- Извештаје о статусима најважнијих отворених питања у оквиру Функција.

Поред наведеног, члановима Саветодавног одбора генералног директора презентовани су извештаји у којима су приказани резултати пословања Друштва на кварталном нивоу, извештаји о раду различитих одбора Друштва, као и важно питање ажурирања корпоративне Стратегије развоја Друштва. Функција за интерну ревизију представила је извештаје о реализацији препорука извршених ревизија, као и извештаје о реализацији активности за управљање кључним ризицима.

План сукцесије руководиоца Друштва

У циљу смањења потенцијалних ризика за Друштво и повећања ефикасности рада, у оквиру Друштва постоје посебни системи и процеси чији је циљ да се обезбеди попуњавање евентуалних упражњених радних места када се ради о нај-

вишем оперативном руководству Друштва. Ово подразумева реализацију специфичних програма обуке, тако да се кроз стално улагање у развој знања, способности и вештина дугорочно омогућује смањење потенцијалног ризика у вези с кључним руководећим позицијама у Друштву.

Такође се врши процена потенцијалних наследника на највишим руководећим позицијама и утврђују посебне листе наследника које укључују имена и презимена ових лица, њихове садашње позиције и планове за њихов развој.

Инсајдерске информације и стицање и располагање акцијама Друштва од стране руководиоца и са њима повезаних лица

Трговање акцијама уз коришћење инсајдерских информација строго је забрањено свим лицима под претњом казни које су предвиђене Законом о тржишту капитала. Зато Друштво захтева од свих лица, која стално или повремено имају приступ овим информацијама, да у потпуности поштују одредбе закона, подзаконских аката, као и аката Друштва које се односе на инсајдерске информације и поверљиве податке.

Критеријуми на основу којих одређена лица имају својство инсајдера, њихова права и обавезе, обавезе Друштва у циљу осигурања поверљивости инсајдерских информација, поступак објаве инсајдерских информација, као и правила која се односе на састављање, вођење и ажурирање списка инсајдера посебно су регулисана интерним актима Друштва.

У складу са чланом 84а Закона о тржишту капитала и интерним актима Друштва, свим лицима

која обављају дужност руководиоца у Друштву забрањено је да врше трансакције за сопствени рачун или за рачун трећег лица у вези с власничким или дужничким хартијама од вредности Друштва или другим повезаним финансијским инструментима током периода од 30 дана пре објаве годишњег, полугодишњег или кварталног финансијског извештаја. Посебна писана сагласност Друштва може се дати ради трговања током периода забране, ако постоје услови прописани законом и актима Комисије за хартије од вредности.

Поред тога, сва лица која обављају дужности руководиоца у Друштву, као и са њима повезана лица (која су дефинисана наведеним законом), дужна су да у року од пет дана пријаве Комисији за хартије од вредности и Друштву свако стицање или отуђење за сопствени рачун акција Друштва, уколико појединачна стицања, односно отуђења прелазе износ од 100.000 динара, а такође и ако збир вредности појединачних стицања, односно отуђења у току једне календарске године пређе вредност од 500.000 динара.

У току 2021. године Друштво није било информисано о стицању или отуђењу акција Друштва од стране чланова органа или тела Друштва или са њима повезаних лица.

НИС а.д. Нови Сад примењује највише стандарде у погледу информисања, поштујући принципе равноправног третмана свих корисника информација и обезбеђивања да објављене информације буду на једнак и једноставан начин доступне свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем року.

Послови унутрашњег надзора

Регулаторни оквир рада унутрашњег надзора, односно интерне ревизије у НИС а.д. Нови Сад ус- постављен је Законом о привредним друштвима, Повељом интерне ревизије, Стандардом интер- не ревизије и осталом релевантном законском и интерном регулативом.

Интерна ревизија пружа услуге независног, објективног уверавања, као и консултантску ак- тивност са циљем додавања вредности и побољ- шања пословања Друштва. Интерна ревизија по- маже Друштву да оствари своје циљеве уводећи систематичан, дисциплиновани приступ проце- њивању и побољшању ефективности управљања ризиком, контрола и корпоративног управљања.

Интерна ревизија Друштва послује у складу са међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије и Етичким кодексом глобалног Института интерних ревизора, што потврђује добијена оцена усаглашености од стра- не независног екстерног оценитеља.

Послови интерне ревизије обухватају и:

- Испитивање и оцену адекватности и ефектив- ности корпоративног управљања, управљања ризицима и интерних контрола;
- Контролу усклађености пословања друштва са законом, другим прописима и актима друштва;
- Надзор над спровођењем рачуноводствених политика и финансијским извештавањем;
- Проверу спровођења политике управљања ри- зицима;
- Праћење усклађености организације и делова- ња друштва са кодексом корпоративног упра- вљања;
- Вредновање политика и процеса у Друштву, као и предлагање њиховог унапређења.

Послови интерне ревизије обављају се у оквиру Функције за интерну ревизију и управљање ри- зицима (у даљем тексту: ФИР). Организациона и функционална независност интерне ревизије обезбеђена је Повељом интерне ревизије. ФИР, преко лица надлежног за унутрашњи надзор по- словања, именованог од стране Одбора дирек- тора, функционално је подређена Комисији за ревизију, а линијски генералном директору Дру- штва. Лице надлежно за унутрашњи надзор по- словања по правилу обавља послове директора ФИР. Повељом интерне ревизије дефинисане су мере заштите у циљу обезбеђења независности и објективности интерне ревизије у процесу упра- вљања ризицима у Друштву. ФИР четири пута го- дишње извештава Комисију за ревизију о резул- татима свог рада.

Комисија за ревизију, између осталог, надлежна је да:

- Одобрава Повељу интерне ревизије;
- Одобрава Годишњи план о обављању интерне ревизије;
- Предлаже именовање и разрешење лица на- длежног за унутрашњи надзор пословања Друштва, у складу са Законом о привредним друштвима, док Одбор директора Друштва доноси Одлуку о именовању и разрешењу на- веденог лица;
- Врши проверу евентуалног постојања ограни- чења приступу подацима (ограничења обу- хватата) или ограничења ресурса за обављање послова интерне ревизије;
- Врши мониторинг постојећих ризика и мера које су предузете за управљање тим ризицима.

Систем интерних контрола и смањења ризика у вези са поступком финансијског извештавања

Систем за интерну контролу обухвата пет кључ- них компоненти:

- Контролна средина,
- Процена ризика,
- Контролне мере,
- Информације и комуникације,
- Мониторинг.

У Друштву су издвојена следећа интерна акта у вези са интерном контролом:

- РО-06.04.26 Корпоративна политика НИС а.д. Нови Сад – интерна контрола и финансије
- УР-06.04.00-011 Развој интерних контрола у области финансија и рачуноводства
- УР-06.04.00-013 Евидентирање финансиј- ских инцидената на порталу SUFI

1. Контролна средина

Менаџмент ствара атмосферу, која се одликује схватањем важности контролних процедура од стране запослених и обавештава запослене о оче- кивањима и о прецизним процедурама. Руково- диоци и запослени у свом раду поштују и показују свој позитиван и доследан однос према захтевима интерне контроле.

Контролну средину, такође, чине поштење и по- штовање етичких вредности, обезбеђење ком- петентних и висококвалификованих кадрова, дефинисана организациона структура и јасна по- дела овлашћења и обавеза.

2. Процена ризика

На основу усаглашених циљева пословања откри-

вају се и анализирају значајни ризици који су по- везани са остваривањем тих циљева. Организаци- оне јединице идентификују ризике у процесима и активностима које обављају, а који могу довести до грешака у финансијским извештајима.

3. Мере контроле

Мере контроле обухватају процедуре и активно- сти којима се управља дефинисаним ризицима у процесима кроз њихово смањење или елими- нацију. Оне подразумевају најразличитије мере, као што су: поштовање одговарајућих стандар- да и процедура, адекватно раздвајање дужности између учесника процеса, прецизно дефинисање задатака, провере постојања захтеваних одобре- ња и комплетности документације, контроле база података, различите врсте саврења и про- вера билансних позиција и очуваност актива.

4. Информације и комуникације

У циљу ефикасне размене информација и кому- никације развијено је информисање путем ин- терног портала, доступног свим запосленима, на коме се објављују важне информације и усвојена интерна акта, а такође су имплементирани ин- формациони системи који обезбеђују размену информација и докумената и различите врсте извештавања у циљу правовременог добијања информација.

5. Мониторинг

Континуирано се прати ефикасност рада интер- них контрола, поштовање прописаних захте- ва интерним актима и по потреби се дефинишу мере за унапређење или за отклањање уочених неправилности како би се у будућности спречи- ло њихово понављање. Сагледавају се могућности унапређење процеса и њихове ефикасности кроз анализу процеса, сагледавања области за побољ- шање, проналажење могућих нових решења или технологија за реализацију процеса.

Екстерни ревизор

Ревизија финансијских извештаја

У складу са Законом и Статутом, ревизора Друштва именује Скупштина акционара на предлог Одбора директора. Ревизор Друштва се бира на свакој редовној седници Скупштине акционара, а према Закону о тржишту капитала. Имајући у виду да је НИС а.д. Нови Сад јавно акционарско друштво, правно лице које обавља ревизију може обавити највише пет узастопних ревизија годишњих финансијских извештаја.

Извештаји друштва за ревизију о извршеној ревизији финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2020. годину усвојени су 29. јуна 2021. године на XIII редовној седници Скупштине акционара на којој је присуствовао и ревизор Друштва КРМГ д.о.о. Београд, који се у складу са Законом обавезно позива на редовну седницу Скупштине. На истој седници, Скупштина акционара је за вршење ревизије финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја за период од 3 године (2021-2023) изабрала ревизорско друштво Pricewaterhouse Coopers д.о.о. Београд.

У складу са Законом, Комисији за ревизију је достављена изјава ревизора о независности којом ревизор потврђује своју независност у односу на Друштво и обавештава Комисију за ревизију о додатним услугама које је ревизор пружао Друштву. Наведена изјава била је део материјала за XIII редовну седницу Скупштине акционара.

Интегрисани систем менаџмента

Друштво примењује све захтеве стандарда SRPS ISO 9001:2015 Управљање квалитетом, SRPS ISO 14001:2015 Управљање животном средином, SRPS ISO 45001:2018 Управљање заштитом здравља и безбедношћу на раду и SRPS EN ISO 50001:2018 Управљање енергијом, као и SRPS ISO 39001 Управљање безбедношћу друмског транспорта, SRPS EN ISO 22000:2018 Управљање безбедношћу хране или CAC/RCP 1 тамо где је то примењиво. Примењени системи менаџмента повезани су у интегрисани систем менаџмента (IMS) који је заснован на процесном приступу. Успостављени IMS се континуирано развија у складу са стратегијом сертификације, чију реализацију надзире Одбор за IMS.

Елементи појединачних бизнис-процеса (БП) и редослед одвијања активности у њима се утврђују у поступку мапирања БП. Сви идентификовани БП Друштва су класификовани и приказани у Класификатору бизнис-процеса и у оквиру пословног система заједно са организационом структуром интегрисани у бизнис-архитектуру Друштва. За овако дефинисане бизнис-процесе утврђују се и КРП (кључни индикатори перформанси).

Начин реализације активности из бизнис-процеса се описује одговарајућим нормативно-методолошким документима у складу са Планом стандардизације.

Проверу усаглашености са примењеним националним и међународним стандардима спроводе акредитована сертификациона тела, која на основу извршене провере издају одговарајуће сертификате.

Поред екстерних провера, Друштво спроводи и интерне провере бизнис-процеса и успостављених система менаџмента, у складу са годишњим програмом интерних провера. Након ових провера израђују се одговарајући извештаји, на основу којих власници бизнис-процеса у Друштву дефинишу корективне мере и мере за унапређење у циљу отклањања и спречавања понављања утврђених и спречавања актуелизације потенцијалних неуспешности.

Послови са личним интересом и забрана конкуренције

Послови са личним интересом – Лице, које у складу са Законом има посебне дужности према Друштву, дужно је да без одлагања обавести Одбор директора о постојању личног интереса (или интереса са њим повезаног лица) у правном послу који Друштво закључује, односно правној радњи коју Друштво предузима.

Друштво идентификује правне послове и правне радње са повезаним лицима, како би се обезбедило да до њиховог закључивања дође само уколико они нису штетни по пословање Друштва. Правне послове и правне радње са повезаним лицима одобрава Одбор директора у складу са Законом.

Одбор директора подноси Скупштини акционара, на њеној првој наредној седници информацију о одобравању закључења послова и предузимања правних радњи у којима постоји лични интерес, а за које је одобрење потребно у складу са Законом.

Друштво у складу са Законом има обавезу да на својој интернет-страници објављује и намеру закључења правног посла, односно предузимања правне радње за које је потребно одобрење са битним информацијама о пословима и активно-

стима у којима постоји лични интерес, у складу са критеријумима прописаним Законом и то одмах по доношењу одлуке о одобрењу, а најкасније на дан закључења тог правног посла, односно предузимања те правне радње. Подаци о одобреним правним пословима и предузетим правним радњама се такође објављују и у годишњим финансијским извештајима.

Забрана конкуренције – У циљу праћења поштовања забране конкуренције, Друштво има праксу кварталног анкетирања чланова Одбора директора о тренутном ангажовању, као и о чланствима у одборима директора и надзорним одборима у другим друштвима. Подаци о чланству у органима управљања других друштава објављују се на интернет-страници Друштва, и у оквиру годишњег и кварталних извештаја Друштва.

Чланови Одбора директора су, закључењем Уговора о регулисању међусобних права и обавеза са Друштвом додатно упознати са обавезом обавештавања Друштва у случају евентуалног закључења правног посла са Друштвом, као и са обавезом нечињења конкуренције Друштву и другим посебним дужностима чланова Одбора директора.

Информација о понудама за преузимање

У току 2021. године НИС а.д. Нови Сад или његова зависна друштва нису упутили понуду за преузимање другог друштва у складу са прописима којима се уређује преузимање акционарских друштава, нити је у складу са овим прописима упућена понуда за преузимање акција НИС а.д. Нови Сад или неког његовог зависног друштва.

Трансакције са повезаним лицима

НИС Група је у току 2021. године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних деривата и електричне енергије. Преглед трансакција са повезаним друштвима је дат у напоменама уз финансијске извештаје¹.

Кодекс пословне етике

Као запослени, ми смо огледало нашег Друштва – свако од нас је представља и својим деловањем утиче на њену пословну атмосферу, резултате и углед. Нисмо сви исти, али смо сви једнаки. Ако

се свако од нас труди да се понаша у складу са дефинисаним вредностима нашег Друштва и ако свако од нас поштује етичке норме и правила понашања, ми заједнички претварамо нашу визију у реалност.

Правила и норме понашања у овом Кодексу, засноване су на нашим корпоративним вредностима и треба да послуже свима нама, запосленима, трећим лицима и органима управљања, као општи водич при доношењу одлука у свакодневном раду. Тако заједнички стварамо и одржавамо здраву пословну климу, ефикасно остварујемо резултате, унапређујемо пословање, али и квалитет живота свих нас, индивидуално и колективно.

¹ Више информација о трансакцијама са повезаним лицима се налазе на стр. 458

ИНОВАЦИЈЕ ЗА

БУДУЋНОСТ

*Технологија за
савремене
поборците*

Даљи развој НИС-а заснован је на сталном увођењу иновација и примени нових технологија.

Вођени тиме да је наш приоритет задовољство потрошача, остали смо посвећени развоју нових услуга и иновативних решења.

У 2021. години смо добили и екстерна признања за наше активности. Освојили смо два престижна признања на такмичењу за пословну изврсност

**„Оскар
квалитета”.**

**Drive.Go
мобилна
апликација,**

која омогућава плаћање за гориво без одласка на платно место, проглашена је иновацијом године.

1.2.11

Људски ресурси

НИС је настојао да и у 2021. години задржи позицију једног од најбољих послодаваца у Србији, уз константно прилагођавање тржишту рада, очекивањима запослених и потребама самог бизниса. Највећи труд уложен је у стабилност НИС-а као послодавца, програме усмерене на привлачење и развој младих, нове моделе мотивације, учења, развоја и неговања културе поштовања у Друштву.

Као резултат вишегодишњих напора да буде бољи послодавац и спремности за различите изазове, НИС је 2021. године добио три признања за једног од најпожељнијих послодаваца у Србији. Уз то, платформа „Поштовање, пре свега” проглашена је за један од најбољих HR пројеката у Србији.

Дугорочни циљ НИС-а је да повећа посвећеност својих запослених и унапреди праксе из области људских ресурса, које ће запосленима у НИС-у пружити најбоље могуће искуство у раду. Због тога смо у 2021. године наставили са улагањем у

повећање посвећености запослених и покренули реализацију различитих активности у складу са резултатима последњег истраживања посвећености запослених и стратешким плановима нашег Друштва. Наставили смо и са реализацијом „Академије посвећености”, која има за циљ да развија лидере у нашем Друштву како бисмо имали посвећене и мотивисане тимове.

Наша HR стратегија, нове компанијске вредности и вредносне пропозиције НИС-а као послодавца (иницијатива различитост и инклузија, стратегија брэнда послодавца и стратегија учења и развоја) донеле су велики број HR пројеката и иницијатива, чијом реализацијом ће бити унапређено искуство кандидата и запослених у НИС-у, од проналаска и одабира кандидата до награђивања, компензација и бенефита за запослене, развоја и напредовања.

Професионални развој запослених

Поучени искуством из претходне године, успели смо да одржимо стабилност у пружању пуне подршке развоју и учењу запослених током овогodiшњег периода продужених изазова на глобалном нивоу. Континуирано смо радили на развоју и реализацији академије посвећености, академије за менаџере по први пут, лидерских програма, програма за развој дигиталних компетенција, као и неизоставних академија, програма и обука за професионално-технички развој наших запослених.

Током 2021. континуирано смо пружали подршку дигиталној трансформацији нашег Друштва кроз више сегмената. Посебан сегмент у овој години заузимала је имплементација SAP Success Factors-а, решења које веома добро интегрише талент-процесе, као и развојне алате како на нивоу појединца, тако и тимова, па и целог Дру-

штва. Имплементацијом четири модула овог решења; учење, управљање учинком, планирање каријере и планирање наследника област тренинга и развоја запослених добија нови квалитет и на транспарентнији начин укључује запослене и руководиоце у сопствени и развој тимова.

Додатно, Сектор за тренинг и развој је у сарадњи са дигиталним тимом и екстерним партнерима из земље и иностранства реализовао планиране едукативне активности за различите групе запослених на теме из области дигитализације. Крајем године је урађена и анализа процена дигиталних компетенција тимова за дигитализацију, те уврштена у план едукације тимова за наредну годину.

Током ове године нагласак је био и на даљем дефинисању модела професионално-техничких компетенција ради циљаног развоја запослених на тренутним и за будуће позиције, те су ван бизниса израђени модели професио-

налних компетенција за позиције унутар „НИС Бизнис-сервиса”.

У 2021. години, у сарадњи са екстерним провајдерима организовано је 2.870 обука, на којима је учествовало 5.226 полазника, односно 2.849 запослених. Укупан број сати обука износи 63.373, а укупан трошак је 187,5 милиона динара.

Подршку у проширивању професионалних знања наши запослени су добијали од водећих светских компанија (NExT Schlumberger, Arave Mare, Yokogawa, Aspentech, Telaxe, IMD Business School, COTRUGLI Business School, Универзитет у Томску, Siemens), али и најбољих домаћих компанија: Институт за нуклеарне науке „Винча”, „Техпро”, Институт за превентиву, Центар за управљање пројектима, „GI group”, „Omega Consulting”, „HR центар”, „Мокрогорска школа менаџмента”, „ТИМ центар” и многих других. Обуке су поспешиле развој како професионалних и личних, тако и вештина које су неопходне за успешно руковођење тимовима.

Програм „Учења страних језика” је и ове године реализован кроз групну наставу руског језика за преко 150 запослених.

У циљу промовисања културе учења, у току године развијен је и програм додатне мотивације и награђивања свих оних који су били део активности којима доприносе и промовишу размену знања било у улози интерног тренера, ментора или некој другој улози.

Корпоративни универзитет

Пратећи концепт сталног учења, Корпоративни универзитет је остварио шести циклус тренинг-програма за своје запослене.

Током 2021. године у оквиру Корпоративног универзитета усмерили смо се на стварање и развијање нових програма развоја за све запослене, али и за специфичне групе запослених, као и на промовисање и развој културе учења као једног од најважнијих сегмената НИС-ове корпоративне културе са циљем да флексибилно и на одговарајући начин, уз праћење актуелних светских дигиталних трендова, одговоримо на потребе бизниса.

Као след и наставак програма интерних тренера, покренули смо програм „Покретач учења” – програм мотивације и награђивања (нематеријалног и материјалног) свих оних који се нађу у улози интерних тренера, ментора или су део неких других активности којима доприносе и промовишу размену знања. Запослени сада могу да буду „Покретачи учења” и амбасадори овог новог програма мотивације посвећеног сталном учењу и развоју. До награда запослени долазе сталним скупљањем бодова, које временом сами претварају у робне награде по свом избору (што више бодова, то атрактивнија награда). Да би као покретач учења запослени освојио бодове треба да: реализује интерни тренинг, буде ментор и промовише културу учења, а уколико реализује интерни тренинг или освоји неко од прва три места интерних стручних такмичења, биће награђени и материјално.

Са посебном пажњом је настављена и реализација „Академије посвећености” (Engagement Academy), намењене лидерима у НИС-у. Кроз различите интерне развојне активности, од улазног тренинга за све новозапослене, организације радионица са менаџерима, укључивањем топ-менаџера кроз организоване панеле посвећене покретачима посвећености,

унапређујемо посвећеност на нивоу Друштва. Једна од иницијатива овог програма била је и реализација радионица посвећености. Радионицама је присуствовало преко 320 запослених на позицијама вишег и средњег менаџмента с циљем да оснаже менаџере и њихове тимове како би креирали подстицајно окружење које ће допринети реализацији стратешких циљева нашег Друштва, као и јачању међусобних односа унутар тимова.

У току 2021. године, настављено је и са реализацијом програма „job shadowing”, који је поникао из конкретне потребе за унапређењем резултата међусекторске сарадње. У овом програму је учествовало 49 колега из Научно-технолошког центра и Блока „Прерада”, који су се нашли у улогама „shadowing” партнера и заједно у активностима на радном месту током више од 140 дана, остварили су преко 2.000 радних сати. Основне користи „Job shadowinga” произашле су након завршетка пројекта и тичу се унапређења пословања, начина пословања, ефикасности и ефективности, рађања различитих пословних иницијатива насталих након упознавања са пословним активностима колега из других организационих делова. Посебно снажан допринос представља интерни пренос знања и олакшана комуникација, а тиме и транспарентност унутар НИС-а и унапређење пословних процеса.

Покренут је програм развоја наших нових лидера „Менаџер први пут”. Њихов „нови почетак” наша је нова шанса да ојачамо лидерске потенцијале у Друштву и тиме креирамо радно окружење у коме посвећени лидери инспиришу своје колеге. Циљ овог програма је оснаживање и пружање подршке новим менаџерима у периоду прилагођавања захтевима нове позиције, а пре свега, креирање лидера који омо-

гућавају даљи развој нашег Друштва. У првом циклусу овог програма учествовао је 61 запослени, углавном из бизниса. Ослањајући се пре свега на интерну експертизу и знања, дефинисана су 4 модула, подељена у 5 радионица, а којима су обухваћене кључне теме за наше нове менаџере. Додатни квалитет овим радионицама донело је укључивање „госта” – менаџера на сваку од њих, чиме се преноси искуство „из прве руке” у зависности од теме, као и могућност учествовања у интерним ротацијама, односно „Job Shadowing”-у. Овим програмом желимо да припремимо наше будуће лидере за будуће послове, да изградимо менаџере у које ће запослени имати поверења и који ће подстицати и остале колеге да се развијају.

Свесни смо чињенице да начини на које учимо и преносимо знање морају бити прилагођени ери дигитализације, као и да је неопходан свеобухватан приступ уколико желимо да НИС успешно одговори на изазове и искористи бенефите које јој дигитализација пружа. Зато се у нашем Друштву велика пажња поклања едукативним активностима у циљу унапређења дигиталне културе и постизања дигиталне трансформације. У 2021. години реализована је едукација, намењена свим категоријама запослених. Обрађене су теме из четири кључне области дигитализације: дигитална трансформација, управљање подацима, дигиталне технологије и управљање пројектима и продукцима. На различитим видовима обука, од онлајн дигиталних сесија до класичних предавања, радионица, размене знања, интерактивних тренинга и др., присуствовало је 935 запослених.

У 2021. години је започето и са реализацијом програма „Drive”, који је креиран као подршка менаџерима средњег нивоа који представљају

кључну карику у оперативном управљању нашег Друштва. Наше колеге (њих тридесет и једно) – полазници су овог новог програма учења и развоја. Кроз захтеван процес селекције показали су спремност да отворе ново поглавље своје каријере, што ће им омогућити да у наредних годину дана ојачају своје лидерске вештине. У наредних дванаест месеци учесници из свих Блокова и Функција имаће прилику да кроз интерактиван рад развијају лидерске вештине и знања и ојачају своје тимове – кроз предавања светских бизнис-стручњака, менторски рад са нашим топ-менаџерима, повезивање са колегама, панел дискусије и покретање нових иницијатива. У току ове године одржана су прва два модула овог програма.

У току 2021. године је одржан и први од три планирана модула развојног програма за топ-менаџере Друштва. Развојни програм за топ-менаџере се реализује у сарадњи са међународном бизнис-школом IMD.

Заједно са колегама из HR-а, тим Корпоративног универзитета је учествовао у креирању и лансирању програма „Поштовање пре свега”. Ово је програм подршке за све запослене у НИС-у, када сматрају да су се сусрели са непоштовањем, односно кад осећају да трпе или пролазе кроз ситуације које угрожавају њихово достојанство, радна права и осећања. Програм чине три центра подршке: тим за психолошку подршку, саветник за етику и подршка у случају сумње на мобинг. У зависности од ситуације у којој се запослени налази, може да се обрати једном од ова три центра.

Професионални развој запослених у бизнис-блоковима

У Блоку „Прерада” имплементиран је унапређен процес процене техничких компетенција. Уведени су тестови, стручни тим за процену и периодична провера компетенција. Урађена је и интеграција у Књигама обука HSE компетенција које ће се проверавати поред техничких компетенције за оперативне позиције, а у циљу повећања безбедности запослених. За оперативне позиције су такође дефинисане и основне компетенције у оквиру Књиге обука. Фокус је ове године био и на изради видео-обука за дефинисане основне компетенције. За један део постројења, из сопствених ресурса, успешно је креирано 70 видео-обука које су публиковане у форми курса на Active Learner платформи. Са том праксом настављамо и у 2022. години.

Јасно смо дефинисали правила напредовања у каријерном путу запослених у Дирекцији Производња. Сектор енергетике је укључен у програм каријерног пута, као и персонал „Дубоке прераде”.

Ова унапређења су посебно презентована члановима Управног одбора Синдиката, као и управницима постројења, у циљу да се што више подигне свест и разумевање неопходности развоја запослених кроз стицање компетенција и каријерни пут.

У јулу је спроведено интерно такмичење „Најбољи у струци” у 5 категорија. Четири победника су се пласирали на такмичење у Москви „Најбољи у професији”. Наш тим је прошао веома запажено, размена знања и искуства је била на високом нивоу. Остварени су значајни контакти са колегама

из Гаспром њефта, са којима је настављена сарадња у циљу унапређења система интерног обучавања запослених и размене знања.

Наши запослени су учествовали на 3 велике конференције: Petrochemical and Refining Congress (PRC) – online, Oil & Gas Automation and Digitalization Congress (AUTOMA) – online и European Refining Technology Conference (ERTC) – уживо.

Екстерне професионално-техничке обуке су и даље у највећем броју у online-формату, при чему желимо да истакнемо да је план у потпуности реализован.

Најбитније обуке су организоване уживо у Рафинерији, неке од њих су: напредна обука персонала на „Дубокој преради” (Telaxe), Bently Nevada и одржавање Systema 1 (Турбомеханика), законска обука за извођење и одржавање уређаја и инсталација у срединама са експлозивним атмосферама (Инститит за превентиву Нови Сад), обука за подмазивање индустријских лежачева (SKF), обука за коришћење FOXBORO DSC (Eurofox inženjering), законска обука машиниста парних турбина (Савез енергетичара Србије), напредна обука за рад у софтверу Yokogawa PACE (Yokogawa).

Неке од важнијих online-обука су Planning and Scheduling (IDCON), обука по API 510 стандарду за посуде под притиском (Веритас), Improving Refinery Energy Efficiency Course – Virtual Training Mechanical Integrity and Reliability of Coke Drums (EUROTEK REFCOMM), обука за одговорне инжењере за прирубничке спојеве према SRPS EN 1591-4 (TÜV Rheinland InterCert), Advanced Damage Mechanisms and Materials (Fleming), RCA Facilitators Course (RCA Facilitators Course).

Поред регуларних, интерних обука које се спроводе на постројењима од стране инструктора

и интерних тренера, ове године је заживела и е-learning култура.

У оквиру сарадње са образовним установама наши стручњаци су одржали серију предавања на Технолошком факултету у Новом Саду и у средњој Хемијској школи у Панчеву, где 2022. завршава прва генерација новоформираног одељења за прераду нафте и гаса. Успостављена је сарадња са три средње школе у Панчеву: Машинском, Техничком и Електротехничком, и направљени су планови за даље кораке уз сарадњу са колегицима из „Енергије знања”. Уз то, у сарадњи са Технолошким факултетом је организована обука о основама статистике и статистичким методама у преради нафте за OMS тим.

Блок „Промет” има веома развијен систем интерних обука – од развојних тренинга за почетне

позиције до Академије за менаџере у малопродаји. Ове године, интерне обуке у Блоку Промет похађало је 1.449 запослених, који су укупно имали 3.015 сати интерних обука.

У циљу унапређења система интерних обука и као одговор на промене настале пандемијом, већина материјала пребачена је у видео е-learning формат, чиме је омогућено да запослени несметано наставе са online-обукама. Видео-обуке су снимили и монтирали сами запослени из службе за обуку и развој, интерним ресурсима. Поред ове новине, креирани су и додатни интерни тренинзи на теме: тимског рада, стварања и вођења успешних тимова, лидерства, комуникационих и презентационих вештина, организације времена, ефикасне организације састанака, а све са циљем да запослени добију неопходно знање за даљи, како професионални, тако и индивидуални развој.

Ослушкујући потребе појединаца и тимова везане како за професионални, тако и за лични развој, препозната је важност унапређења личног и тимског рада, па је сходно томе „pull” интерних тренинга проширен индивидуалним и тимским коучингом, као и „Excel академијом Блока Промет” која има почетни и напредни ниво, чиме се директно олакшава, убрзава и унапређује рад наших колега.

Оно чиме бисмо желели да се похвалимо и истакнемо у 2021. години је имплементација интерног пројекта развоја кадровских резерви у Департману за малопродају.

Ове године је велика пажња посвећена наставку развоја наших колега из друштва Г Петрол д.о.о. Сарајево кроз интерне тренинге: реализован је сет модулних обука на којима су обрађене теме: лидерства и тимског рада. Тимски коучинг је, као и у Блоку „Промет”, имплементиран и Г Петрол д.о.о. Сарајево.

У Блоку „Истраживање и производња” формиран је и покренут трогодишњи програм усмерен на развој вештина и компетенција младих специјалиста (МС) који раде у овом Блоку, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад. Програм развоја „Академија UPSTREAM” чине бројне активности, обуке и тренинзи распоређени у три године. Циљ развоја младих стручњака кроз овај програм је успостављање јединственог системског приступа њиховој интеграцији, развијању вештина и компетенција, рационалног и иновативног размишљања, корпоративног ангажовања и идентификовање младих специјалиста са високим потенцијалом. Током одвијања програма, у сарадњи са екстерним провајдерима и интерним тренерима, реализовано је више од 20 тренинга (200,5 сати обуке), на којима је учество-

вало више од 200 полазника – младих специјалиста UPSTREAM. Као подршка колегама, формиран је Савет младих специјалиста, који представља независно удружење, створено на добровољној основи, које за циљ има повећање ефикасности учешћа младих специјалиста у професионалном и друштвеном животу НИС-а: пружање подршке у што бржој адаптацији и интеграцији младих специјалиста; помоћ у реализацији научно-техничког потенцијала; корпоративно ангажовање; помоћ у промоцији корпоративне културе и вредности; покретање и реализацију иницијатива младих стручњака.

У Новом Саду је од 25. до 27. августа у дистанцијом формату одржана IV Научно-техничка конференција младих научника и специјалиста Блока Истраживање и производња, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад. Учесници-излагачи радова (њих 32) су били млади специјалисти и млади научници до 35 година. Конференција се одвијала на виртуелној платформи са више од 100 учесника (излагачи радова, ментори, чланови комисија у секцијама НТК од стране НИС и ГПН).

Десет наших победника из Блока „Истраживање и производња”, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад је представило укупно осам научних радова у новембру на завршној XI НТК Блока „Истраживање и производња” Гаспром њефта, на којој су представници НИС-а освојили пет награда у седам секција.

У циљу унапређења вештина и компетенција запослених, развоја кадровског потенцијала, као и мониторинга нивоа припреме, тим колега Блока „Истраживање и производња” и НТЦ-а учествовао је путем видео-везе на турниру „PetroCup” групе компанија ГПН у периоду од 15. до 16. децембра.

Блок „Истраживање и производња”, након прошлгодишње паузе изазване епидемиолошком ситуацијом, ове године је наставио са реализацијом програма „Ротације и стажирања”, у складу са којим се врши упућивање колега на стручно усавршавање у ГПН и ћерке фирме ГПН у циљу повећања компетенција, размене знања и пракси. Са своје стране, Блок „Истраживање и производња” наставио је сарадњу по овом програму са ГПН и пружа подршку реализације стажирања колега из групе компаније ГПН у Блоку „Истраживање и производња”.

У оквиру Службе за техничке обуке Блока „Истраживање и производња”, у циљу стицања категорије оператера спроведено је 45 теоријских обука (152 часова), као и 4 практичне обуке (378 часова), а за 56 оператера у 2 категорије. Спроведене су 53 различите обуке (712 часова) за 429 оператера у 10 категорија на основу резултата „Gar” анализе тестирања по компетенцијама у 2021. години. Одржано је 6 различитих обука (16 часова) за 2 новозапослена инжењера у Блоку „Истраживање и производња”. спроведена је једна обука (1 час) за 18 инжењера из програма „NIS Energy”. У оквиру такмичења „Најбољи технолог 2021” учествовало је 11 технолога из Блока. У оквиру програма „NIS Calling” два студента су прошли 1 обуку од 8 часова. Шест различитих обука у трајању од 16 часова је спроведено за 29 ученика средње техничке школе у Зрењанину. Организована је обука за рад са аутоматским мерним уређајима за 8 запослених, у трајању од 10 дана (40 теоријских и практичних часова са завршним тестирањем).

За 205 инжењерско-техничких радних места у администрацији у Блоку „Истраживање и производња” урађене су техничке компетенције. Урађено је и описано 263 компетенције и припремљено 5.459 питања за тестирање за наведене компетенције. Тестирано је укупно 385 запосле-

них на инжењерско-техничким радним местима у администрацији и 550 радника на оперативним пословима у производним погонима.

Одржано је такмичење „Најбољи у струци 2021” у онлајн-формату у трајању од 4 теоријска дана (16 часова) и 10 дана, односно 80 часова практичне изведбе оператера који су учествовали на такмичењу. Практични део такмичења је организован у ТЦ Елемир на симулатору бушотине која производи методом „ESP”. На такмичењу је остварен завидан резултат. Марко Бубуљ је добио признање „Најбоље урађени практични задатак - мерење динамичког нивоа флуида у бушотини”.

Такмичења „Најјача карика 2021” је организовано и спроведено у 2 фазе. У оквиру организације и спровођењу такмичења тимова геолога и технолога „Најјача карика” (фаза I), које је организовано у онлајн-формату учествовало је 8 такмичара (4 геолога и 4 технолога). У другој фази, која је представљала финално такмичење на нивоу ГПН-а, учествовали су Филип Матовић и Лазарева Ковачевић, као представници НИС-а. Колеге су се такмичиле у појединачним категоријама за технологе и геологе и као тим у мултидисциплинарној категорији – на којој су се решавали практични проблеми у експлоатацији нафте и гаса. Финална фаза такмичења одвијала се такође у онлајн-формату.

Нова нормалност је утицала на дигитализацију и у сфери обука у оквиру Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад. Како је брига о здрављу императив, прилагодили су се како колеге, тако и екстерни провајдери који организују обуке. Током 2021. године успешно су организовали више обука са циљем професионално-техничког развоја запослених. Обуке су организоване уживо, путем интернета и комбиновано, у зависности од специфичности области у којој се обука из-

води. Запажене су обуке које су спроведене од MODURESOURCES EA B.V.(RIG INSPECTION), HOT ENGINEERING GMBH (Wireline and LWD Log Quality Control), SOLFINS (софтвер Catia), у укупном обиму од преко 100 сати обуке. Обука Well Control спроведена је за 103 наше колеге.

У оквиру Службе за техничке обуке одељење Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, у 2021. години 73 новозапослена радника су прошли обуку у трајању 289 радних дана (2.312 часова) за рад на позицији „радник на торњу 2”. Спроведено је 6 различитих обука (16 часова) за 29 ученика средње Техничке школе Зрењанин. Одржана су и предавања на Техничком факултету „Михајло Пупин” на тему бушења и ремонта, у трајању од 4 радна дана.

Одржана је обука Well Control, ниво 2, у два радна дана за 47 радника (752 сата) на позицији „радник на торњу 1 и 2”. Такође, одржана је припремна обука за полагање стручног испита за послове руковања рударским машинама и постројењима у процесу експлоатације нафте и гаса за 2.022 радника (888 сати).

У оквиру бизнис-иницијативе из ПК „Нафтагас - Нафтних сервиса” програм унапређења компетенција, нивоа компетенција и питања везаних за дате компетенције спроведен је у првој половини 2021. године.

У организацији Службе за техничке обуке дефинисани су формати и припремљени материјали за израду програма, обављена је координација израде материјала са делегираним експертима организационих јединица и финално усаглашавање са руководиоцима. Пројектом су обухваћене следеће организационе јединице: Група сервиса за бушење, ремонт и исплаку, Група сервиса за ЦиС, ГП, СТ и АП, Група сервиса за МЛУ, ЕК и АЖ,

(MUD LOGGING UNIT, Електрокаротажна мерења и Алат на жици), Група сервиса за одржавање и тубинг центар, Погон Сеизмички сервиси, Група сервиса за одржавање и тубинг центар, Погон Сеизмички сервиси.

Дефинисане су техничке компетенције за 143 инжењерско-техничка радна места, док су техничке компетенције за теренске раднике урађене за 80 позиција. Тестира се укупно 143 запослена на инжењерско-техничким радним местима у администрацији, као и 771 теренски радник.

Служба за техничке обуке је у 2021. години извршила и припрему и прилагођавање материјала за потребе електронског тестирања запослених на ГПН платформи, односно у сврху обуке запослених. Израђено је укупно 49 тестова, од чега је 13 за раднике на терену и 36 тестова за инжењерску популацију.

Одржано је такмичење „Најбољи у струци 2021” у онлајн-формату, при чему је практични део такмичења организован у Погону Одржавање – у браварско-заваривачкој радионици. Такмичење је трајало 10 дана (80 часова), а садржало је практичне обуке бравара и заваривача који су учествовали на такмичењу. Постигнути су завидни резултати. Александар Станић, наш заваривач, добио је признање за најбоље урађен практични задатак – заваривање кезинг-цеви.

У компанији Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин завршена је обука и сертификација 113 запослених за рад са прирубничким спојевима, према стандарду SRPS EN 1591-4, као и напредна обука за 32 запослена за контролоре прирубничких спојева. Наведене обуке ће значајно допринети већим компетенцијама запослених, као и бољем квалитету у извођењу радова.

У Погону одржавања процесних система и манипулације Панчево реализована је обука и сертификација за санирање цурења методама специјалних санација за 12 запослених, што ће нам омогућити извођење санација цурења на постројењима у раду.

У служби за контролисање у сарадњи са Лабораторијама извршена је сертификација запослених за напредни ниво термовизијских испитивања, што је омогућило да ова Служба добије акредитацију за коришћење ове методе од стране Атестационог тела Србије.

Укупно је реализовано 7 професионално-техничких обука за 157 запослених, које значајно доприносе подизању нивоа техничке стручности запослених у Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин.

Развој талената

Награда за најбољег послодавца у Србији, коју нам је прошле године доделила компанија Инфостуд на основу истраживања „Talent X”, инспирисала нас је да и у овој години наставимо да радимо на једном од наших главних циљева – развоју запослених. Водећи се идејом да је сваки наш запослени јединствени таленат, током 2021. године реализовали смо више кључних процеса кроз које смо са нашим талентима радили на препознавању развојних области и креирања планова развоја како бисмо их адресирали. Кроз ове процесе обезбеђујемо континуитет у пословању нашег Друштва, али и идентификујемо кадровске резерве за преузимање радних места који су битни за пословање. Током 2020. године развили смо и имплементирали методологију поступка процене перформанса и потенцијала за више од 70 запослених на нивоу вишег менаџмента у НИС-у, да

бисмо у овој години програм проширили на још већу популацију запослених. Тако је поред вишег менаџмента овогодишњи поступак процене перформанси и потенцијала био увећан за више од 200 запослених који представљају средњи ниво менаџмента. Тако је талент-процесом обухваћено скоро 300 запослених. Кроз овај поступак омогућено је да се на објективнији, транспарентнији и ефикаснији начин идентификују таленти и наследници који ће преузети кључне позиције, као и да се индивидуално приступи развоју сваког запосленог кроз дефинисање индивидуалних планова развоја.

Кроз наведени поступак је процењиван потенцијал и резултати учесника процеса, а све са циљем да након реализованих талент-сесија (као једног корака у поступку), запослени добију повратну информацију од својих линијских руководиоца. Кроз разговор запослени су са својим руководиоцима анализирали своје јаке стране, али и договарали области за развој и циљеве на којима ће радити у наредном периоду. Након ових састанака, организовали смо више од 20 индивидуалних сесија, као и преко 10 групних радионица, кроз које је прошло 120 учесника. Желели смо да учесницима процеса пружимо додатну подршку у креирању индивидуалног плана развоја – личног развојног алата који запосленом омогућава да системски унапреди своја стручна знања и оствари каријерне циљеве. Партнер у грађењу каријере запосленима ће бити њихови линијски руководиоци, као и одсек за људске ресурсе.

Тако је поступак талент-сесија резултирао креирањем готово 300 индивидуалних планова развоја (ИДП) за виши и средњи менаџмент, и сада активно радимо на њиховој реализацији. Приликом дефинисања развојних циљева запослени су се руководили принципом „70% – 20% – 10%”, који подразумева спој учења и развоја: 70% је ра-

звој током рада, 20% је развој путем размене искустава и учења од других и 10% је развој путем формалних обука.

Укључивањем веће популације запослених у поступак процене продуктивности и потенцијала, који представљају полазну тачку у управљању талентима, Друштво објективно и структурирано приступа дефинисању индивидуалних развојних потреба и даљем напретку у каријери.

Како смо током прошле године ревидирали корпоративне компетенције и увели неке новине, почетак ове године био је резервисан за пилот пројекат годишњег оцењивања запослених по компетенцијама, са циљем да свим учесницима процеса на систематичан начин представимо новине које су оплемењиле сам процес. У пилот-пројекту учествовало је више од 4.000 за-

послених који су позитивно оценили све промене и новине на основу којих је Сектор за тренинг и развој у последњем кварталу ове године организовао оцењивање запослених по компетенцијама за 2021. годину и процесом обухватио више од 4.500 запослених. Након оцењивања запослених по компетенцијама следи и редовни годишњи разговор запосленог са руководиоцем, где он има прилику да добије повратну информацију о свом раду у години која је за нама. Кроз овај процес, који има значајну улогу у промовисању културе и понашања у складу са вредностима нашег Друштва и учвршћивању стратешког правца пословања НИС-а, омогућено је идентификовање јаких страна и области за развој како на нивоу сваког учесника процеса појединачно, тако и на нивоу НИС-а, као и дефинисање јасних развојних циљева за унапређење знања и вештина запослених у будућности.

С обзиром на то да су напредовања у нашем Друштву свакодневна, а имајући у виду да су током ове године многе колеге по први пут постале руководиоци, организовали смо радионице под називом „Први пут оцењивач”, како бисмо им што више приближили процес годишњег оцењивања и припремили их за њихову нову улогу оцењивача. Радионицама је присуствовало око 100 наших нових руководиоца који су кроз интерактивни рад пролазили кроз све кораке самог процеса.

Такође, желећи да сваком нашем таленту пружимо индивидуално искуство развоја, али и да у томе будемо што објективнији, током 2021. године организовали смо на десетине процена у сарадњи са екстерним консултантима, како бисмо запосленима пружили додатне информације о тенденцијама понашања у пословном контексту, као и упутства за лични и професионални развој.

Брига о социјалном статусу запослених

НИС својим запосленима обезбеђује висок степен социјалне заштите, који је регулисан Колективним уговором и интерним актима, а који је виши од одредби прописаних законом.

Погодности које су прописане Колективним уговором и интерним актима су:

- Посебна заштита за особе с инвалидитетом и у случају професионалних обољења;
- Превентивни опоравак запослених који обављају послове са повећаним ризиком и бенефицирани радни стаж, као и превентивни опоравак осталих запослених, у циљу спречавања професионалних обољења и инвалидитета;

- Солидарна помоћ, плаћање трошкова лечења и рефундација трошкова сахране запосленог и/или чланова уже породице;
- Једнократна помоћ за рођење трећег и сваког наредног детета;
- Једнократна помоћ породици за случај смрти запосленог;
- Накнада штете коју су запослени претрпели због уништења или оштећења стамбених објеката, услед елементарних непогода и других ванредних догађаја;
- Стипендије током редовног школовања за децу погинулих и умрлих радника;
- Колективно здравствено осигурање свих запослених у случају тежих болести и хируршких интервенција, као и у случају незгода;
- Колективно осигурање свих запослених у случају смрти услед незгоде и смрти услед болести;
- Решавање стамбених потреба запослених додељивањем субвенција за стамбене кредите;
- Добровољно пензијско осигурање;
- Јубиларне награде запосленима за 10, 20, 30 и 40 година непрекидног рада у НИС-у.

Материјална и нематеријална мотивација

Мотивација запослених је кључна за постизање високих стандарда пословања, подстицање креативности, стваралаштва и иновативности, за професионални развој запослених, као и за њихово задржавање у Друштву. Као један од најпожељнијих послодаваца у региону, НИС својим запосленима обезбеђује услове за ефикаснији рад и добру радну атмосферу кроз више програма награђивања и мотивације запослених.

Програми редовних бонуса су разврстани у три категорије по врстама радних места запослених: бонуси у производно-техничким организаци-

оним деловима, бонуси у продаји и квартални и годишњи бонус у администрацији. Бонуси запослених зависе од остварења колективних и индивидуалних циљева и запосленима омогућују повезивање личног рада са циљевима Друштва.

У 2021. години у НИС-у је имплементиран систем додатне мотивације, који обједињује могућности руководиоца и НИС-а за препознавање и одавање признања запосленима због њихових значајних достигнућа у раду и поштовања вредности нашег Друштва. Систем функционише кроз програме мотивације запослених, као и могућности запослених да се укључе у реализацију активности у програму „Успех на делу”.

Програм „Успех на делу” – кровни програм додатне мотивације, обухвата награђивање запослених за све активности које имају вредност и значај за унапређење нашег Друштва и које су подељене у четири посебна програма:

- Лидер безбедности
- Покретач учења
- Иноватор на делу
- Заједно на пројектима.

Кључну улогу у развоју нематеријалне мотивације имају руководиоци у оквиру свог организационог дела, а у томе им помажу програми нематеријалне мотивације и награђивања запослених: „Браво награђивање”, „Најбољи радник”, „Најбољи менаџер”, кампање Гаспром-а и Гаспромнефт-а, као и специјалне премије.

Кроз програме нематеријалне мотивације запосленима се пружа могућност да активно учествују у битним сегментима пословања Друштва, развијају креативност и иницијативу, као и да освоје награде у циљу одржавања најбоље радне праксе и стварања нове вредности за Друштво.

Бренд послодавца и репутација и селекција кандидата

Вођена слоганом „Будућност почиње са тобом”, НИС верује да њена будућност почиње доласком сваког новог колеге или колегинице у тим који броји преко 11.000 запослених. Репутација и селекција кандидата у НИС-у се заснива на принципима којима се гарантују једнаке могућности за све запослене и потенцијалне запослене без обзира на пол, веру, политичко мишљење, национално или социјално порекло, и отклањају могућности било ког вида дискриминације. Свака одлука о кандидату мора бити заснована на објективним и релевантним критеријумима, тј. способностима кандидата да задовољи захтеве и стандарде радног места. Тим Сектора за репутацију и селекцију, током 2021. године је ангажовао око 482 кандидата различитих образовних профила.

У 2021. години дефинисана је и одобрена стратегија Бренда послодавца, са дефинисаним циљевима и жељеном репутационом сликом за 2024. годину, са циљем да се повећа задржавање запослених у Друштву, као и да се привуче већи број експерата по бизнис потребама. Стратегија као крајњи циљ има омогућавање реализације HR Стратегије, Стратегије корпоративног бренда, као и Бизнис стратегије НИС-а.

У току 2021. године добили смо 3 награде: „Топ 3 најпожељнија послодавца за младе” – Mapower Group; „Топ 3 најпожељнија послодавца за младе” – студентска организација AIESEC и „Топ 3 најбоља HR пројекта у Србији” за платформу „Поштовање, пре свега” – Инфостуд група.

НИС је и ове године наставио традицију организовања стручних пракси за најталентованије и

најамбициозније студенте. Реализујемо програм сезонске праксе „NIS Calling” који студентима омогућава да стекну своја прва радна искуства током 320 сати праксе, уз флексибилно радно време које могу да ускладе са својим обавезама на факултету. У овој години реализовали смо две сезоне програма, за 55 младих. Програм је био прилагођен новим мерама, те се пракса за већину студената обављала од куће. Међу одабраним студентима углавном су будући инжењери рударства и геологије, машинства, технологије, електротехнике, економисти, психолози и правници. Програм праксе „NIS Calling” организује се у нашем Друштву од 2019. године, у циљу размене ресурса и знања те унапређења науке и истраживања. Циљ овог програма је да се студенти жељни знања и искуства мотивишу и упознају са најбољом светском праксом из ове области.

Улагање у младе и пружање прилике за прво радно искуство један је од приоритета нашег Друштва, те смо у 2021. години, поред сезонског програма праксе, оформили и програм запошљавања младих дипломаца и студената мастер студија „NIS Energy”. „NIS Energy” је плаћени програм који траје 12 месеци, са циљем да младе дипломце и студенте мастер студија обучи за преузимање позиција специјалистичког/експертског нивоа у НИС-у. Сваке године двадесеторо младих прави своје прве каријерне кораке кроз овај програм, а радна места су утврђена у складу са потребама пословања – сва радна места су у бизнис-Блоковима. У току програма, поред практичног рада са додељеним ментором, сви полазници добијају могућност да се развијају кроз предавања о пословању, радионице посвећене развоју личних вештина које свакодневно испољавамо у односу према људима и послу, обиласке терена, као и кроз рад на индивидуалном пројектном задатку. Концепт програма је направљен током 2020. године, створен је идентитет брэнда и покренута је

кампања. На конкурс се пријавило 1.560 кандидата, а почетак за 16 најбољих био је у фебруару 2021. године.

Током 2021. године покренута је и дигитална кампања Експерт иза НИС-а која је, поред бизнис одговора, представљала један од првих корака у реализацији стратегије брэнда послодавца. У кампањи је учествовало више од педесет колега из свих организационих делова НИС-а. Циљ кампање био је истицање човека као носиоца нашег бизниса, као и важност стручности за нас као послодавца.

НИС је наставио са учвршћивањем своје позиције пожељног послодавца и кроз успешно учешће на преко 30 онлајн сајмова запошљавања, конференција, радионица и форума у току године, као што су „ESTIEM Case Study Show”, Академија меких вештина за инжењере, „Оригинални разговори”, „Са компанијом на ти”, „HR Week 2021”, „HR Enter”, „Serbian HR Community” панели и други.

Поред тога, у складу са иницијативом „Различитост и инклузија”, започели смо сарадњу са АФА организацијом и Форумом младих са инвалидитетом са којима смо реализовали и прву праксу за младе са инвалидитетом, а учествовали смо и у пројекту са СОС дечијим селима – интеграција корисника на тржишту рада. Учествовали смо и у истраживању „Равноправност полова”, које је спровело Министарство рударства и енергетике.

Кроз постављање амбициозних циљева, позиционирање послодавца на тржишту рада и непрестано унапређење искуства кандидата који пролазе кроз процес регрутације и селекције и запослених Друштва, остварујемо резултате који нас позиционирају међу најбоље, а наше добре праксе постају пример другим компанијама.

Број и структура запослених

Организациони део	31.12.2021.			31.12.2020.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад¹	5.038	0	5.038	5.173	25	5.198
Блок „Истраживање и производња“	1.081	0	1.081	1.092	0	1.092
Дивизија Downstream	2.508	0	2.508	2.542	25	2.567
Блок „Прерада“	956	0	956	978	0	978
Блок „Промет“	1.331	0	1.331	1.396	25	1.421
Дирекција „Енергетика“	36	0	36	40	0	40
остатак Дивизије Downstream ²	185	0	185	128	0	128
Корпоративни центар	954	0	954	1.016	0	1.016
Мултифункционални заједнички сервисни центар ³	491	0	491	518	0	518
Представништва и огранци ⁴	4	0	4	5	0	5
Зависна друштва у земљи	5.835	0	5.835	5.832	0	5.832
Нафтагас - Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад	1.784	0	1.784	1.879	0	1.879
Нафтагас - Технички сервиси д.о.о. Зрењанин	385	0	385	391	0	391
Нафтагас - Транспорт д.о.о. Нови Сад	369	0	369	368	0	368
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад	369	0	369	385	0	385
НИС Петрол а.д. Београд ⁵	2.928	0	2.928	2.809	0	2.809
Зависна друштва у иностранству	139	0	139	136	0	136
НИС Петрол е.о.о.д. Софија (Бугарска)	52	0	52	52	0	52
НИС Петрол с.р.л. Букурешт (Румунија)	77	0	77	74	0	74
НИС Петрол д.о.о. Бања Лука (Босна и Херцеговина)	4	0	4	4	0	4
Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука (Босна и Херцеговина)	6	0	6	6	0	6
Остала зависна друштва која улазе у консолидацију	494	0	494	504	0	504
НИС Оверсиз о.о.о. Санкт Петербург (Руска Федерација)	3	0	3	3	0	3
НИС Светлост д.о.о. Бујановац ⁶			0			0
Г Петрол д.о.о. Сарајево (Босна и Херцеговина)	491	0	491	501	0	501
УКУПНО:	11.506	0	11.506	11.645	25	11.670

¹ У децембру у оквиру НИС а.д. Нови Сад имамо 41 запосленог ангажованог преко Уговора о делу

² У остале организационе делове Дивизије Downstream спадају: Канцеларија директора Дивизије, Сектор за сирову нафту, Департман за планирање, оптимизацију и анализу производње и комерцијале, Сектор за метрологију, Група за административно-документациону подршку, Департман за набавку „DWS” и Пројектни офис за реализацију програма нових пројеката „DWS”.

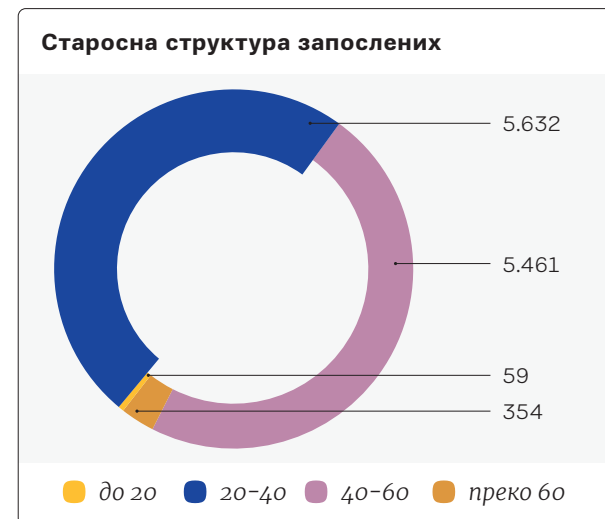
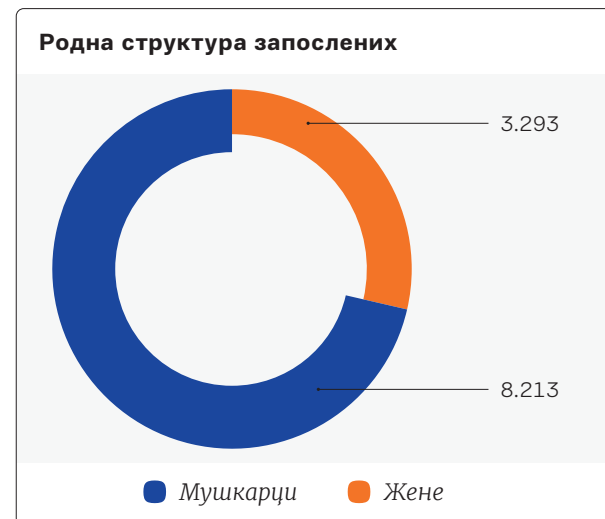
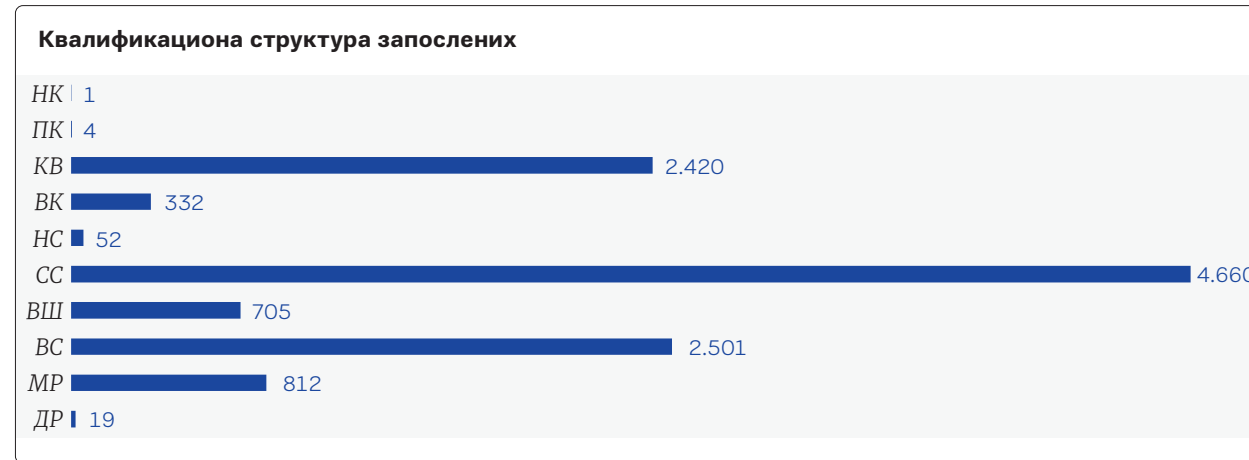
³ Крајем 2019. године почиње са формирањем Мултифункционалног заједничког сервисног центра, који је због специфичности посебно истакнут.

⁴ Број запослених који је приказан у оквиру Представништва и огранака се односи на запослене у представништву у Русији. Поред представништва у Русији, активно је и представништво у Анголи и огранак Балаканабат у Туркменистану.

⁵ Друштво О зоне а.д. Београд мења пословно име у марту 2020. године и постаје НИС Петрол а.д. Београд. С обзиром да је део функционала Блока „Промет” из НИС а.д. Нови Сад (малопродаја) пребачен у НИС Петрол а.д. Београд, приказујемо га са осталим зависним друштвима у земљи.

⁶ Дана 29.03.2021. године отворен је стечајни поступак за НИС Светлост д.о.о. Бујановац.

Квалификациона, родна и старосна структура запослених¹

¹ Обухвата запослене у НИС а.д. Нови Сад (и директно запослене и запослене на лизинг) са представништвима и ограницима, зависним друштвима у земљи и иностранству и зависним друштвима која улазе у консолидацију.

Престанци радног односа

Током 2021. године НИС а.д. Нови Сад¹ је напустило укупно 1.286 запослених: 95 њих је пензионисано, 176 запослених је споразумно напустило НИС, а за 1.015 радника основ пре-

станка радног односа био је друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, технолошки вишак, и слично).

¹ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

Основ престанка радног односа	НИС а.д. Нови Сад ¹	Зависна друштва ²
Пензионисање	55	40
Споразумни прекид радног односа	149	27
Остало	206	809
Укупно	410	876

¹ Укључујући представништва и огранке. Од укупног броја престанака радног односа, 14 одлазака је из представништва и огранака.

² Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад, НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

Дугорочни циљ НИС-а је да повећа посвећеност својих запослених и унапреди праксе из области људских ресурса, које ће запосленима у НИС-у пружити најбоље могуће искуство у раду.

ТАРТИЕРСТВО

ЗАРАЗВОЈ

*Нова знања
и компетенции*

У историји НИС-а 2021. година биће уписана као период у ком смо снажно искорачили у даљу диверсификацију бизниса.

Пратећи трендове у глобалној нафтној индустрији, потписали смо

Уговор о стратешком партнерству

са Министарством привреде Србије и ХИП-Петрохемијом.

Поред додатног јачања сарадње са Републиком Србијом, овај пословни искорак доноси нову експертизу у НИС групу, отвара врата другачијим тржиштима и нуди

 **нове
развојне
шансе.**

1.2.12

Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

Брига о безбедности и заштити здравља наших запослених, извођача, трећих лица, локалног становништва и животне средине представља приоритет за НИС. Здрав, безбедан, способан, спреман и мотивисан запослени није само индивидуални циљ, већ и циљ Друштва.

Током 2021. године, као и током 2020., које је обележила пандемија корона вируса, приоритет активности био је на заштити здравља запослених и у том смислу превентивним активностима, које смо спроводили како би се очувало пословање Друштва у специфичним околностима.

Заштита животне средине

Одговорно, на мерљив, контролисан и ефикасан начин НИС а.д. Нови Сад континуирано унапређује еколошке перформансе процеса, развија еколошку свест запослених и подстиче примену најбољих доступних метода и технологија у инвестиционим пројектима који имају директан или индиректан утицај на животну средину.

Смањењем емисија загађујућих материја у атмосферу побољшан је квалитет ваздуха и посредно повећан степен задовољства становника у Панчеву.

Подигнут је ниво усаглашености са захтевима законске регулативе Републике Србије и унапређено је управљање системом заштите животне средине у НИС-у.

НИС брине о заштити животне средине кроз различите пројекте усмерене на строго поштовање највиших еколошких стандарда, ефикасно и одговорно коришћење расположивих ресурса, повећање енергетске ефикасности и употребу обновљивих извора енергије. Активности и резултати НИС-а у домену заштите животне средине стално се унапређују, са циљем развоја еколошке свести појединаца и читаве заједнице.

Током 2021. године у еколошке пројекте инвестирано је 355,6 милиона динара.

У НИС-у је 2021. године израђена стратегија заштите животне средине до 2030. године. У оквиру активности на изради стратегије извршена је анализа прописа РС и ЕУ и процена улагања за усклађивање са прописаним обавезама, дефинисани су дугорочни циљеви за смањење негативног утицаја на животну средину (смањење угљеничног интензитета, смањење осталих емисија и употребе ресурса), издвојени пројекти и процењена потребна улагања.

У 2021. години у Републици Србији је донет Закон о климатским променама, којим се успоставља правни оквир за мониторинг, извештавање и верификацију емисија гасова са ефектом стаклене баште (GHG). У циљу припреме за ову обавезу, као и дефинисање утицаја пословања нашег Друштва на климатске промене у 2021. години од стране екстерног консултаната, започета је израда студије пројекција емисија GHG до 2030. и анализом техничко-технолошких мера за смањење емисија GHG и успостављања система за мониторинг и извештавање у НИС-у.

У оквиру стратегије заштите животне средине до 2030. године значајан део се односи на управљање емисијама GHG у НИС-у. Анализом техничко-технолошких мера којима се могу смањити емисије GHG, констатовано је да ће у будућем периоду бити најважније повећање енергетске ефикасности у свим сегментима пословања, коришћење квалитетнијих и еколошки чистијих гори-

ва (природни гас), успостављање система за праћење и извештавање о емисијама гасова са ефектом стаклене баште у складу са захтевима ЕУ ЕТС Директиве и анализа могућности геолошког складиштења CO₂ (утискивање CO₂ у геолошке формације).

Наставило се са збрињавањем највећег дела отпада преко кровних уговора потписаних на трогодишњем нивоу са овлашћеним оператерима за управљање отпадом. Овакав начин уговарања је знатно убрзао процес управљања отпадом – краће време набавке услуге за трајно збрињавање, високи захтеви за понуђаче у погледу репутације и технологије, смањени су трошкови збрињавања и омогућено је безбедно уклањање отпада са локација у веома кратком року након генерисања.

У НИС а.д. Нови Сад законске обавезе везане за плаћање накнада редовно се прате и измирују. У 2021. години за таксе и накнаде у области заштите животне средине плаћено је 281,5 милиона РСД.

Преглед накнада и трошкова у 2021.	Накнада за воде (мил. РСД)	Накнаде и таксе за заштиту животне средине (мил. РСД)	Укупно (мил. РСД)
НИС а.д. Нови Сад	79,2	198,4	277,6
Зависна друштва ¹	0,4	3,5	3,9
Укупно	79,6	201,9	281,5

¹ Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд

Заштита од пожара

Последице изазване пандемијом коронавируса одразиле су се на пословање у свим областима, па и на заштиту од пожара. Али, то нас није спречило да се реорганизујемо, одредимо приоритете сходно ситуацији и наставимо да унапређујемо систем заштите од пожара на нивоу Друштва.

На локацији складишта нафтних деривата у Пожеги формирана је нова ватрогасна јединица у складу са одредбама законске регулативе, те сада на нивоу Друштва на различитим локацијама постоји укупно 11 ватрогасних јединица. У Пожеги по први пут као запосленог у ватрогасној служби имамо једну колегиницу.

На пољу оспособљавања година је била веома успешна, а огледа се кроз следеће показатеље:

- Реализовано је 147 HSE вежби у оквиру којих су ватрогасне јединице Друштва увежбавале тактичко деловање у случају различитих ванредног догађаја;
- На државном ватрогасном такмичењу у организацији Ватрогасног савеза Србије, категорија професионалних ватрогасних јединица, а на основу претходних квалификационих такмичења наступиле су три екипе Друштва из састава ватрогасних јединица Елемир, Панчево и Нови Сад. Екипа из састава Ватрогасне јединице Панчево освојила је 1. место, чиме се квалификовала на међународну ватрогасну олимпијаду у организацији STIF-a (The International Association of Fire & Rescue Services), која ће се одржати 2022. године у Словенији;
- Обновљена је сарадња са Руско-српским хуманитарним центром из Ниша;
- У оквиру вежбе „СИСТЕМ 2021”, чији је организатор био Сектор за ванредне ситуације МУП РС, а којом се проверавала спремност целокупног система заштите и спасавања (ватрогасно-спасилачке јединице МУП, цивилна заштита, штабови за ванредне ситуације, привредни субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање и сл.) на нивоу Републике Србије, учествовало је 6 ватрогасних јединица Друштва.

С обзиром на специфичности технолошких процеса у нашем Друштву, пожари су, уз све примењене мере превентивне заштите, нешто што ће извесно бити присутно у одређеном броју и обиму. Тако је током 2021. године било 35 пожара који су по својем обиму захтевали интервенцију од стране ватрогасних јединица Друштва и сви су успешно угашени, при чему је спречена већа

материјална штета и загађење животне средине. По захтевима за помоћ примљеним од представника ватрогасно-спасилачких јединица МУП РС, наши ватрогасци су учествовали и у гашењу пожара на објектима других привредних субјеката: на постројењу ХИП Петрохемија а.д. Панчево, када се запалио шлепер на мосту Ковин-Смедерево, приликом пожара кровне конструкције стамбеног објекта на Лиману у Новом Саду, фабрике воде Минаква, железничких вагона у Кикинди. Учесћем у поменутих акцијама још једном смо на мало другачији начин, показали да је НИС поуздан партнер институцијама и локалној заједници.

Безбедност процеса

Безбедност процеса је област која са бави спречавањем настанка пожара, експлозија као и спречавањем неконтролисаног и непланираног ослобађања опасних и неопасних материја из посуда, цевовода, опреме која је укључена у техничко-технолошки процес у на пример, постројењима хемијске индустрије, рафинеријама, објектима за складиштење нафтних деривата, тј. објектима „Downtream”-а и „Upstream”-а НИС-а. То се постиже применом начела доброг пројектовања, инжењеринга и оперативног рада и одржавања.

У оквиру безбедности процеса у току 2021. године организоване су радионице у којима су учествовали инжењери специјалисти различитих профила ради имплементације ефикасног алата за управљање техничко-технолошким изменама (Management of change) на складиштима нафтних деривата, у складу са усвојеном процедуром УП 09.02.02-005: Управљање изменама у процесној безбедности. Након тих радионица именована су лица (са конкретним улогама и одговорностима) ради оперативне примене овог алата. Усвојена су

нова „Златна HSE правила” усмерена су на високо ризичне радне активности. Дефинисано је 6 „Златних HSE правила” која су израђена у формату забране (раније су постојала обавезна правила и правила забране) чиме је онемогућено двојако тумачење. У оквиру ових правила дефинисана је и шема комуникације у ситуацијама када се идентификује кршење неког правила. Новина је и да су формиране комисије на нивоу свих организационих делова, са задатком да се баве питањима која се могу појавити у процесу примене правила, као и израдом ефикасних мера за даље унапређење. Спроведене анализе ризика уз примену алата „лептир-машна” (Bow-tie) омогућиле су нам да преиспитамо ефикасност постојећих радних баријера на нашим производним објектима, као и да дефинишемо мере које ће утицати на спречавање настанка нежељених догађаја.

Настављена је пракса преиспитивања и ажурирања нормативно-методолошких докумената која се унапређују према најбољој светској пракси. По усвајању ових нормативно-методолошких докумената израђују се планови оспособљавања за запослене.

Ванредне ситуације

Све активности у области приправности за реаговање у ванредним ситуацијама и активности цивилне заштите у Друштву усредсређене су на обезбеђењу способности Друштва да успешно реагује на ванредне догађаје и катастрофе – кризе. Прописане норме дефинисане су одредбама Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, другим законским и подзаконским актима, али и добром индустријском праксом, као и техничким стандардима Друштва. Спровођењем обавеза које проистичу из Одлуке о одређивању субјеката од посебног зна-

чаја за заштиту и спасавање у Републици Србији, донетом од стране Владе Републике Србије, ојачавамо отпорност Друштва на ванредне догађаје и кризе, али и подижемо ниво безбедности запослених, животне средине и материјалних добара, како на нивоу Друштва, тако и локалне заједнице у оквиру које остварујемо пословне активности.

Током 2021. године, наставило се са унапређењем бизнис-процеса који обухвата приправност за реаговање у ванредним ситуацијама и цивилну заштиту у Друштву. Урађена је процена ризика од катастрофа за три организациона дела НИС а.д. Нови Сад у складу са законом и подзаконским актима, на које је добијена и сагласност Сектора за ванредне ситуације, Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Урађена је анализа локација НИС а.д. Нови Сад које могу бити угрожене од поплава водама I и II реда у складу са Законом о водама. С обзиром на то да до сада у Републици Србији нису израђивани оперативни планови одбране од поплава за правна лица, успостављена је сарадња са ЈВП Воде Војводине и заједнички је реализован пилот пројекат израде Оперативног плана одбране од поплава за локацију УС Тиса, Блока Истраживање и производња.

Реализовано је усклађивање бизнис процеса цивилне заштите Друштва са новодонетим подзаконским актима који регулишу дату област, а што је додатно трајно ојачало систем отпорности Друштва на ванредне догађаје и кризе. Споменуто усклађивање огледа се у ревизији интерних нормативно – методолошких докумената који дефинишу припрему и спровођење цивилне заштите. Такође, реализована је набавка дела дефинисане опреме за потребе поверенике цивилне заштите, као и обележавање прслука за поверенике ЦЗ у складу са законском и подзаконском регулативом.

НАПОЖЕБНИ

ПОПОЦАРАЦ

Експерти у
својој посли

НИС је већ годинама међу најпожељнијим послодавцима у Србији.

Пратимо трендове на тржишту рада, послушкујемо потребе наших запослених и привлачимо младе таленте у компанију.

Желимо да наше колеге буду лидери у областима којима се баве и зато смо у години за нама организовали 2.870 обука на којима је учествовало

2.849

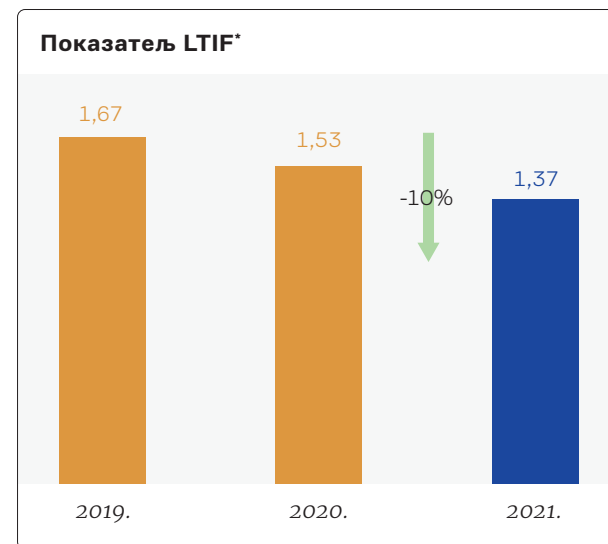
запослених.

Повећање посвећености запослених наш је приоритет у области управљања

**ЉУДСКИМ
ресурсима.**

Безбедност на раду

У 2021. показатељ LTIF смањен је за 10% у односу на 2020. годину. За 12 месеци 2020. године бележимо 29 LTIF повреда, а за 12 месеци 2021. 26 LTIF повреда запослених у Друштву, што се сматра позитивним трендом.

* Однос броја повреда запослених са боловањем према укупном броју радних сати, помножен са милион (укупно НИС а. д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад, НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад).

Управљање ризицима у области безбедности на раду

Крајем 2021. године завршен је поступак измене и допуне Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини у НИС а.д. и зависним друштвима. Измене су обухватиле нов приступ и концепт процене ризика у складу са захтевима законодавства Републике Србије у области безбедности и здравља на раду.

Поступак усклађивања процеса опремања запослених личном заштитном опремом у НИС а.д.

са нормама у ЈАД Гаспром њефт-у реализован је током 2021. године.

Током 2022. године у области управљања ризицима приликом извођења високо ризичних радних активности фокус ће бити стављен на усклађивање захтева система управљања у НИС а.д. Нови Сад са захтевима ГПН-а и унифицираним минималним критеријумима безбедности у оквиру програма Каркас. Поред тога, настављен је рад на даљем унапређењу постојећих алата за процену ризика, имплементирању нових (као што је Bow Tie – где су обезбеђене лиценце за кључне кориснике и обука) и оптимизацији система дозвола за рад, како би се омогућило ефикасно управљање ризицима приликом обављања високо ризичних радних активности.

Управљање HSE догађајима

Процес Управљање HSE догађајима подразумева транспарентно обавештавање и извештавање о HSE догађајима, истраживање узрока HSE догађаја, праћење финансијских утицаја, као и размену поука, односно учење из HSE догађаја.

Под HSE догађајима подразумевамо догађаје који имају последице по човека (повреде на раду, погоршање здравственог стања или обољења), пожаре, саобраћајне незгоде, отказе опреме који могу да угрозе безбедност људи и/или да негативно утичу на животну средину. У складу са наведеним, основни циљеви управљања HSE догађајима су:

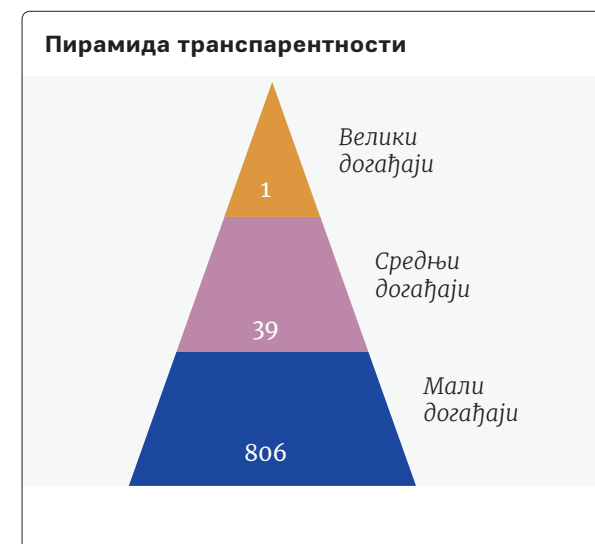
- Правовремено реаговање и ублажавање последица насталих HSE догађаја;
- Превентивно деловање, односно примена мера које ће спречити понављање сличних HSE догађаја;
- Унапређење система управљања HSE-ом;

- Учење и дељење поука из догађаја са нашим запосленима и извођачима радова.

Сваки HSE догађај може бити евидентиран као велики, средњи, мали, потенцијални („Near Miss“) према Класификатору HSE догађаја и као HiPo догађај – (високопотенцијални догађај) – догађаји који имају потенцијал, да под другачијим околностима, резултирају са једним или више смртних случајева или прерасту у HSE догађај високог ризика у складу са НИС РАМ матрицом.

Друштво посвећује велику пажњу истраживању свих великих, средњих и HiPo догађаја, у циљу идентификовања палих баријера и дефинисања системских корективних мера, како би се превентивно реаговало у циљу спречавања будућих HSE догађаја.

На слици испод представљена је пирамида транспарентности која приказује број HSE догађаја у Друштву током 2021. године:

Пројекат „Штит безбедности – Каркас“

Пројекат је настао у Гаспром њефт-у са циљем елиминисања повреда, незгода, инцидената и штетних утицаја по животну средину, као и подизања нивоа HSE културе, спречавања смртних и других повреда запослених и извођача, смањења финансијских губитака узрокованих инцидентима и акцидентима.

Током 2021. године настављена је реализација и имплементација Програма „Штит безбедности – Каркас 1“, спроведена је дијагностика за „Каркас 2“ и „Каркас 3“ и дефинисан је предлог буџета за реализацију програма. Такође, извршене су две инспекционе провере од стране Гаспром њефт-а, где је наше Друштво добило највише оцене с аспекта напретка функционалности баријера.

У току је и припрема за дијагностику за „Каркас 4“ која ће бити спроведена током 2022. године.

Наставља се реализација програма мера за успостављање функционалности баријера у циљу смањења ризика од повреда запослених и извођача, акцидената и инцидената на нивоу НИС-а и зависних друштава.

Управљање извођачима и трећим лицима

Један од циљева НИС а.д. Нови Сад јесте континуалан рад на унапређењу HSE културе извођача радова кроз сталну сарадњу и континуирано подизање свести о HSE-култури, као и неопходности безбедног извођења радова.

И у 2021. години НИС је стално радио на унапређењу процеса управљања извођачима. НИС осам година успешно управља извођачима у циљу побољшања праксе у области БЗР (безбедности и

- Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

здравља на раду), ЗЖС (заштите животне средине) и ЗОП (заштите од пожара).

Претходна година је искоришћена за стартовање процеса оцењивања/рејтинга извођача уз усаглашавање захтева према Извођачима са захтевима ГПН нормативе.

Здравствена заштита запослених

Година 2020. је била посебно тешка и изазовна због почетка пандемије корона-вирусне инфекције COVID-19, али ми и даље живимо са пандемијом, која намеће значајне изазове за друштва и здравствене системе широм света.

Ни наше Друштво није изузетак. У 2021. години наставили смо да примењујемо протоколе и прописане мере за смањење ризика и сузбијање ширења инфекције COVID-19 у пословном окружењу Друштва. У складу са прописанима мерама и препорукама стручних лица Института за јавно здравље „Батут”, ажурирано је упутство за поступање у случају добијања симптома инфекције за запослене, линијске руководиоце и HSE лица. Упутство је постављено на НИС-овом интранет-порталу и доступно свим запосленима.

Настављена је добра сарадња са медицинским установама, као што су Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Тор-

лак”, Завод за биоциде и медицинску екологију Београд, Завод за јавно здравље Војводине, Институт за јавно здравље Крагујевац у којима су током године вршена тестирања на присуство вируса SARS-CoV2 и присуство антитела.

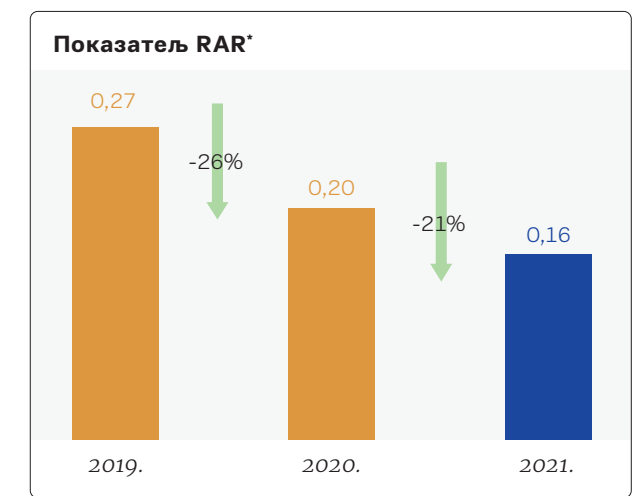
С почетком масовне имунизације против вируса SARS-CoV2 у Републици Србији, током априла и маја 2021. године на објектима Друштва у сарадњи са Институтом медицине рада Србије „Карајовић”, Заводом за јавно здравље Панчево и Заводом за јавно здравље Зрењанин била је организована колективна имунизација (вакцинација и ревакцинација) запослених и чланова њихових породица, где је укупно било потпуно вакцинисано око 650 лица.

Новонастала ситуација је променила и приоритете у редовним активностима највише пажње се поклања мерама сузбијања ширења инфекције међу запосленима, заштити физичког и психичког здравља радника, спречавању негативног деловања насталих промена на ментално здравље запослених. Једна од актуелних и врло битних тема едукације запослених и у овом периоду била је тема кардио-васкуларних обољења. У складу са тим, током 2021. биле су спроведене 4 кампање здравља у којима су обрађене теме „Како да препознамо и помогнемо особама са срчаним застојем”, „Како да препознамо и помогнемо особама са можданим ударом” и обележени „Светски дан срца” и „Светски дан борбе против рака дојке”. Теме су биле искомунициране путем интранет портала, огласних табла и HSE састанка.

Безбедност саобраћаја

Запослени у НИС а.д. пређу годишње у просеку око 40 милиона километара годишње, услед чега су изложени великом броју ризика у саобраћају. Како би се ризици svelи на минимум, наше Друштво поклања велику пажњу безбедности својих запослених у саобраћају кроз практичне и теоријске обуке, стални мониторинг возила и стила вожње IVMS – „In Vehicle Monitoring System”, организовање рада саветника за безбедност транспорта опасне робе, награђивање најбољих возача, кампање и информисање запослених о ризицима, опасностима и саветима за безбедно понашање у саобраћају, информисање руководства, израду нормативних докумената и др.

RAR („Road Accident Rate”) представља коефицијент саобраћајних незгода. У 2021. години коефицијент RAR је смањен за 21% у односу на 2020., односно са 0,20 на 0,16. За 12 месеци 2019. године десило се 11 RAR догађаја, у 2020. години бележимо 7, а у 2021. години 6 RAR догађаја у Друштву, што се може сматрати значајним побољшањем, односно позитивним трендом.

* Однос броја саобраћајних незгода према пређеним километрима пута, помножено с милион.

- Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

Унапређење HSE културе

Доношењем HSE стратегије НИС-а за период од 2017–2030. године, унапређење HSE културе постаје централни задатак HSE менаџмент система, а почетком 2018. покренута је реализација програма унапређења HSE културе.

Након двогодишње сарадње са компанијом „Декра“ из Велике Британије, током које је организовано 112 радионица за око 2.650 учесника, више од 600 коучинг-сесија за око 250 лидера, посебне радионице за сва HSE лица и будуће шампионе – носиоце промена, почев од марта 2020. године активности на унапређењу HSE културе се реализују искључиво ангажовањем интерних ресурса.

У 2021. години, у условима финансијских рестрикција и нестабилне пандемијске ситуације, отежане директне комуникације и избегавања личног контакта, радионице за лидере реализоване су интерно и у мањим групама, а коучинг и тематски састанци шампиона су, углавном, одржавани на даљину. У оквиру годишње акције: „Заједно градимо HSE културу“, на предлог запослених НИС-а, награђено је 95 HSE узора из бизниса, а за допринос на пољу развоја HSE кул-

туре симболичне брендиране поклоне је добило више од 500 запослених НИС-а, извођачких организација и трећих лица – НИС-ових партнера. На тај начин промовисан је сам Програм, као и пожељно понашање у области HSE.

HSE оспособљавање, развој HSE компетенција и свести запослених

У циљу унапређења HSE компетенција у 2021. години је развијен модел HSE компетенција који обухвата захтеве који се тичу знања, вештина и пожељних понашања запослених у области HSE-а. Као саставни део модела, израђени су каталог HSE компетенција и мапе HSE компетенција за запослене у администрацији и HSE профили, на основу захтева за знањима, вештинама и способностима за обављање радних активности на безбедан и здрав начин, који проистичу из законске регулативе и прописа из HSE области и најбоље HSE праксе. У 2021. години прави изазов за HSE оспособљавање био је да се одржи континуитет обука у складу са мерама превенције. Оспособљавање из области HSE је реализовано за 28.498 запослених, односно утрошено је 138.226 сати на HSE обуке.

HSE мотивација

Услед пандемије коронавируса дошло је до заустављања свих програма HSE мотивације због кризног сценарија који се наставио и током 2021. године. У међувремену дошло је до измене система додатне мотивације запослених, која укључује и HSE мотивацију, тако што је усвојено ново Упутство за мотивацију кроз програм „Лидер безбедности“ и измењена адекватна апликације у складу са новим концептом.

HSE индикатори

HSE индикатори	2020.	2021.	% промена
Повреде	86	102	+19%
Повреде са изгубљеним данима	29	26	-10%
Пожари	20	24	+20%
Број саобраћајних незгода	7	5	-29%
Загађење ЖС	5	10	+100%
Коефицијент инспекцијских посета	0,22	0,20	-9%
Посете инспекцијских органа	637	754	+18%
Мере наложене током инспекцијских посета	138	148	+7%

HSE инспекцијски надзор

Системско праћење инспекцијског надзора надлежних државних органа у свим HSE областима показало је да је током 2021. године, због ситуације са епидемијом SARS-CoV2 која и даље траје, број надзора на нашим локацијама био благо повећан у односу на претходну годину, као и број наложених мера.

Политика у области борбе против корупције и превара

Друштво је усвојило Политику у области борбе против корупције и превара, у циљу спречавања и спровођења забране учествовања у било којем облику коруптивног понашања или преварних радњи.

Политиком су обезбеђени услови за благовремено откривање, спречавање и минимализацију ризика противправног, неетичног и коруптивног понашања, а на основу успостављеног јединственог стандарда понашања, вредности, принципа законитог пословања и основних правила борбе против корупције и превара.

Политика предвиђа обавезу свих лица да у случају појаве основаних сумњи у вези са чињењем или припремом за чињење коруптивних, односно преварних радњи, као и у случају њиховог откривања, доставе одговарајуће информације путем унапред дефинисаних и заштићених канала комуникације, уз гарантовање поверљивости. Политиком су такође дефинисане мере заштите лица које је доставило ове информације и начин њихове примене. Овим мерама се обезбеђује да лице, које на овај начин укаже на коруптивне или преварне радње, не буде ни на који начин због тога угрожено.

Сходно томе, у свим организационим деловима у Друштву се континуирано анализирају тржишни ризици везани за корупцију. Врши се стални мониторинг индикатора корупције, претежно

у области набавке роба и услуга, у пословању са купцима, као и кроз процес верификације кандидата за пријем у радни однос, постављења на менаџерске и друге руководеће позиције унутар Друштва, те у процесу верификације пословних привредних субјеката приликом ступања у уговорни однос и у усаглашавању уговорних и нормативно-методолошких докумената.

У циљу превентивног деловања и спречавања могућег настанка коруптивног деловања, на нивоу Друштва обављана је едукација свих запослених како би могли благовремено да препознају индикаторе коруптивне делатности, а чланови органа и тела органа управљања Друштвом су са правилима и процедурама против корупције упознати у складу са одлуком генералног директора, којом је усвојен типски образац Споразума о антикорупцијском понашању. Чланови органа и тела органа управљања су такође упознати са Политиком Друштва у области борбе против корупције и превара, посебно са клаузулом о поштовању законодавства у области борбе против превара и корупције, те са важећим правилима и процедурама везаним за антикорупционе активности.

Велики значај се придаје едукацији и усавршавању запослених у организационом делу Друштва који се ангажује на пословима откривања коруптивног и другог незаконитог деловања. Тако су на овом плану током 2021. године са истима одржане, између осталих и теме:

- Механизми спречавања корупције и сукоба интереса;
- ISO 31 000/Аудит за системе управљања ризицима;
- Откривање превара у привредном пословању – финансијска форензика.

Поред тога, у процесу интерних провера усклађености пословања са нормативним документима Друштва, врши се усмеравање и едукација запослених на тему борбе против корупције.

Током 2021. године верификовано је 1.460 потенцијалних кандидата за запослење у НИС а.д. Нови Сад. Сви новозапослени су обухваћени уводним предавањима на којима су, између осталог, упознати и са правилима и процедурама у борби против корупције.

Пословним процедурама Друштва регулисано је обавезно склапање споразума о антикорупцијском понашању са свим пословним партнерима са којима је НИС ступио у уговорни однос, ради очувања и обезбеђивања повољног пословног амбијента кроз превентивно и појединачно деловање у борби против коруптивних и/или незаконитих радњи и поступања. Одлуком генералног директора предвиђен је и поступак у случајевима када пословни партнер одбије да потпише наведени споразум, а који предвиђа предузимање мера и радњи надлежних служби Друштва на установљавању стварних разлога одбијања пот-

писивања споразума, након чега се доноси усаглашена одлука о даљем поступању.

Против запослених чијим су чињењем или нечињењем наступиле штетне последице по Друштво, а у основи нису били корупциони мотиви, надлежним руководиоцима је у 2021. години поднето 47 предлога за покретање дисциплинског или прекршајног поступка, који су окончани неком од дисциплинских мера. Од тог броја 10 у случајевима је изречена мера раскида уговора о раду са запосленим.

Током 2021. године у 9 случајевима са пословним партнерима уговор је раскинут или није био обновљен већ постојећи уговор о пословној сарадњи. Разлози за то су непрофесионалан однос према обавезама преузетим уговором, нереализација или некавалитетна реализација уговорених обавеза, неизвршавање финансијских обавеза/валутни дуг (угрожена потраживања) према Друштву или зависним друштвима и сл.

Спровођење планских антикорупционих мера на заштити пословања уз континуирану едукацију и размену искустава и добре праксе са менаџментом и запосленима НИС-а, посебно са организационим деловима у чијем је делокругу спровођење набавне делатности и продаја роба и услуга – представља сталан и обавезујући задатак за све запослене.

ΒΕΛΤΗΝΑ

Εκκολοίμια
καθ
πρωριπτεμ

ΑΓΓΕΛΙΑ

И у години за нама наставили смо да инвестирамо у заштиту животне средине, вођени мотом да смо земљу у којој живимо позајмили од генерација које долазе.

У Панчеву смо засадили

**500
стабала**

јавора и платана, желећи да допринесемо још бољој еколошкој слици града који је срце НИС групе.

Само у 2021. години у еколошке пројекте инвестирали смо

**355,6
милиона РСД**

и на примеру НИС-а показали да је даљи пословни развој неодвојив од додатног унапређења заштите животне средине.

1.2.13

Друштвена одговорност

Друштвена одговорност и развој локалне заједнице

Успех компаније може бити потпун само уколико доприноси развоју заједнице. Имајући у виду ову чињеницу НИС дуги низ година настоји да допринесе општем напретку у Србији, стављајући у фокус потребе свих чланова друштва, посебно оних најмлађих, који су носиоци будућег развоја.

Такав однос НИС је наставио да негује и у 2021. години подржавајући пројекте и акције које унапређују заједницу и друштво. У 2021. години у друштвено одговорне пројекте и подршку професионалном спорту уложено је више од 315 милиона динара.

Кроз програм друштвене одговорности „Заједници заједно” НИС већ 13 година подржава развој

и напредак 12 партнерских градова и општина. Свесни значаја улагања у екологију и уз пажљиво праћење потреба заједнице у којој послује, НИС у оквиру програма „Заједници заједно 2021” у први план ставља очување заштите животне средине и еколошке пројекте. Овај циклус програма се реализује у сарадњи са Министарством заштите животне средине и Министарством рударства и енергетике Републике Србије, а НИС је издвојио 107,5 милиона динара за реализацију 29 пројеката. Циљ подршке је унапређење енергетске и еколошке инфраструктуре образовних, здравствених, спортских и установа културе које су на услузи и од значаја свим грађанима локалних заједница. У бројним објектима котлови за грејање биће замењени новима који користе еколошки прихватљивије енергенте, биће заме-

њена термоизолација, дотрајала столарија или расвета, предвиђена је и поставка соларног осветљења и паметних клупа, садња нових аутохтоних садница лишћарског и четинарског дрвећа, као и изградња еколошког парка са израдом и поставком иновативних еколошких парковских елемената, чиме ће се допринети мањој у потрошњи електричне енергије, као и смањењу загађења животне средине.

НИС је и у 2021. години наставио да подржава здравствене установе широм наше земље у борби против епидемије корона вируса. Ковид болницама широм земље, као и Институту за онкологију и радиологију Србије и Општој болници Чачак, НИС је донирао више од 120 хиља-

де литара „Јазак” воде, док је Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” пружена подршка у виду донације финансијских средстава с циљем испитивања карактеристика имунског одговора међу особама вакцинисаним против болести COVID-19. Током 2021. године није изостала ни подршка здравственим установама које нису у COVID систему, а које су услед епидемије такође поднеле велики терет. Између осталог, Институту за радиологију и онкологију Србије донирана су средства за набавку реагенаса за испитивања пацијената са карциномом простате, Ургентном центру у Београду. НИС је обезбедио средства за набавку постељине за болничке кревете, док је служби Дома здравља Чукарица донирано патронажно возило за потребе кућне

неге геронтолошких и онколошких пацијената, као и потрошна и заштитна опрема за потребе установа које лече најмлађе пацијенте.

Вођени уверењем да су хуманост и емпатија највише људске вредности, чланови Клуба волонтера нашег Друштва, пружали су активну подршку заједници и у години за нама. Ови хумани појединци, учествовали су у акцијама паковања и испоруке пијаће воде „Јазак” здравственим установама, а посебну пажњу посветили су деци, која су у фокусу друштвено одговорног пословања НИС-а. Запослени НИС-а први су волонтери који су у НУРДОР-овој башти у Ваљевској Каменици посадили органско поврће и зачинско биље и тако дали свој допринос да ови дарови природе стигну до малишана у НУРДОР родитељским кућама. У жељи да почетак нове школске године учине лепшим и лакшим за социјално угрожену децу и децу без родитељског старања, запослени НИС-а су почетком септембра обезбедили школску опрему и прибор за више од 600 ученика. Успешан почетак нове школске године, симболичним уручењем пакета са школским прибором, волонтери су пожелели корисницима Прихватилишта за децу Београда, Центра за заштиту одојчади, деце и омладине Звечанска, затим корисницима Свратишта за децу у Београду и Свратишта за децу и младе Новог Сада, као и малишанима без родитељског старања смештеним у СОС Дечијем селу у Краљеву.

Волонтери НИС-а су учествовали и у уређењу ОШ „Милица Стојадиновић Српкиња” у Врднику окречивши фасаду школе, а подршку да се боље припреме за процес запослења и проналазак одговарајућег посла пружили су и младима из система алтернативног старања, прикључивши се програму „Youth Can!”, који заједнички реализују Центар „Јаки млади” и СОС Дечија села Србија.

У намери да допринесу унапређењу заштите животне средине, запослени НИС-а, чланови Клуба волонтера у сарадњи са ЈКП Зеленило Панчево засадили су 500 стабала јаворолисног платана и сребрнолисног јавора у „Рафинерији нафте Панчево” и њеној околини, у укупној дужини од готово 2,5 километра. Ова акција не само да ће улепшати део Панчева у ком се налази рафинерија, него и благотворно утицати на квалитет ваздуха у овом граду.

НИС је и током 2021. године остао поуздан партнер својим дугогодишњим сарадницима. Тако је Друштво наставило сарадњу са Кошаркашким клубом „Партизан”, у области културе подршка је пружена Београдском фестивалу игре, а у области науке Фестивалу науке у Београду који је због епидемиолошке ситуације одржан на дигиталним платформама.

НИС је у 2021. години објавио 11. узастопни, верификовани извештај о одрживом развоју, којим је јавност на свеобухватан и транспарентан начин обавештена о активностима Друштва на пољу развоја пословања, улагања у друштвено одговорне пројекте, заштиту животне средине, здравље и безбедност на раду, као и у развој људских ресурса. У области одрживог развоја НИС се руководи глобалним циљевима Уједињених нација и у Извештају препознаје 12 од 17 циљева чијем остварењу доприноси својим пословањем.

Крај године, НИС је посветио даривању најмлађих чланова наше заједнице. У жељи да ученицима са Косова и Метохије учини празнике што лепшим, као и да их мотивише да се баве спортом, НИС је донирао спортску опрему и реквизите за 18 матичних основних школа са подручја 10 општина на Косову и Метохији. Пројекат је реализован у сарадњи са Канцеларијом за Косово

и Метохију Владе Републике Србије и удружењем „Спортстарс”, а издвојена средства у износу од готово 2 милиона динара, намењена су за опремање спортских сала и отворених игралишта основних школа које похађа више од 1.500 ученика у српским енклавама у општинама Гњилане, Витина, Ново Брдо, Косовска Каменица, Липљан, Обилић, Србица, Вучитрн, Пећ-Гораждевац и Исток-Осојане.

Кроз програм „Енергија знања” НИС је и у 2021. години наставио да сарађује са образовним и научним институцијама у земљи и иностранству. Тако је у 2021. години уз подршку НИС-а опремљен информатички кабинет у Математичкој гимназији у Београду, што је од великог значаја за такмичења из природних наука и онлајн наставу, као и кабинет за руски језик у Шабачкој гимназији. Путем овог програма НИС је од 2012. године адаптирао преко 50 учионица и лабораторија у школама и на факултетима широм Србије.

Значајна континуирана активност програма је и стипендирање српских студената са циљем обезбеђивања будућих стручњака и улагања у дугорочни развој. НИС је до сада стипендирао око 130 студената, од којих је близу 60 већ запослено у нашем Друштву. У 2021. години запослено је 6 српских стипендиста са руских универзитета и додељено 6 нових стипендија.

Током 2021. године НИС је потписао Меморандум о сарадњи са Филозофским факултетом у Нишу у циљу популаризације руског језика, као и Меморандум о сарадњи са Технолошко-металуршким факултетом у Београду.

Како би на савремен начин помогла да студенти и одрасли брзо савладају основе руског језика, друштво НИС је подржало издавање једин-

ственог уџбеника „Ни пуха ни пера!”. Уџбеник је проистекао из заједничке сарадње Центра Руског географског друштва у Србији и НИС-а. У 2021. години уџбеник је промовисан у бројним образовним, научним и културним институцијама широм Србије и региона у којима се изучава руски језик, у српско-руским културним центрима, на факултетима и у гимназијама који су учествовали у изради, на многим манифестацијама у Русији, као и у медијима.

Подстицај развоју руског језика НИС је наставио да пружа и кроз подршку реализацији двојезичне наставе у Гимназији „Јован Јовановић Змај” и ОШ „Јован Поповић” у Новом Саду и Алексиначкој гимназији.

Друштво НИС сарађује са водећим факултетима у Србији на пољу дигитализације. У току 2021. године са Факултетом техничких наука започета је заједничка израда прототипа Chat Bot софтвера. Са Електронским факултетом у Нишу реализована је сарадња на тему употребе computer vision технологије – развој прототипа супервизорског система за сеизмичка истраживања. Лансирана је Tech Engine платформа, у сарадњи са ICT Hub-ом, као „место” контакта са стартапима и стручњацима у области дигитализације.

Одржано је 30 гостујућих предавања НИС-ових стручњака студентима 7 партнерских факултета београдског, новосадског и нишког универзитета. Предавања су настављена у онлајн формату услед пандемије вируса корона, као и у претходној години.

Континуирано је настављена подршка НИС олимпијади из руског језика и такмичењима у области природних наука на којима су српски ученици ове године освојили укупно 11 медаља.

ЗАЈЕДНИЦУ *Будућности
на децу*

ГРАДИМО ЗАЈЕДНО

И у 2021. години наставили смо са бригом о заједници, свесни да заједно можемо лакше остварити своје приоритете.

Били смо уз здравствене раднике, настојећи да им се подршком још једном захвалимо за све учињено током епидемије вируса корона.

Кроз програм „Заједници заједно“ обезбедили смо средства за дигитализацију наставног процеса и безбедније окружење за готово

46.000

ученика у 83 школе у нашој земљи.

Посебно смо поносни на наше заплене, чланове Клуба волонтера НИС-а, иза којих је више од

**5.550
сати**

волонтерског рада и неисцрпна жеља да се помогне заједници.

1.2.14

Комуникација

Односи са јавношћу

У 2021. години Прес-служба НИС-а наставила је унапређење канала комуникације са најширом јавности, како би остварила своје стратешке циљеве – правремено и транспарентно обавештавање о пословним и другим активностима НИС Групе уз двосмерну комуникацију са заинтересованим странама. У том циљу, на сајту НИС-а (www.nis.rs) пуштен је у рад Дигитални прес центар, који новинарима и другим заинтересованима омогућава да дођу до жељених контаката, као и до великог броја информација о НИС Групи, њеним бизнис остварењима и друштвено одговорним пројектима, као и о објављеним извештајима о пословању и одрживом развоју. Додатно, путем сајта НИС-а јавности су доступна саопштења за медије, интервјуи топ менаџера, стручни и ауторски текстови. Посетиоцима корпоративног веб сајта доступна су и информације за инвеститоре, подаци о најважнијим развојним пројектима, могућностима развоја каријере

—
Више информација о Односима са инвеститорима на страни 124

у НИС-у, као и информације о отвореним тендерима и процедурама набавке. Сајт је прилагођен коришћењу на свим уређајима, а на њему се могу наћи и електронске верзије годишњих извештаја и извештаја о одрживом развоју, као и платформа „Магазин”, на којој су садржаји из области културе, образовања, заштите животне средине и одрживог развоја. Како би константно унапређивао комуникацију са свим заинтересованим лицима, НИС је све присутнији на друштвеним мрежама. Током 2021. године започета је реализација digital only кампања како би се пратиоцима НИС-а на друштвеним мрежама приближио рад енергетског сектора, на једноставан начин представиле основне области пословања НИС-а, пословне операције, као и занимљивости о нафтном бизнису и историјату компаније. Такође, НИС је наставио и развој корпоративног блога, пратећи савремене тенденције у овој области. Напори НИС-а у области екстерних комуникација су позитивно оцењени у јавности, па је Прес служба добила два значајна признања током 2021. године. У традиционалном истражи-

вању „Новинар – Ваш пријатељ” које спроводи PR агенција „Прагма” НИС је оцењен као компанија која је имала најбољу комуникацију са медијима у 2020. години у категорији профитних (привредних) организација. У овом истраживању учествовало је 200 новинара домаћих медија. Такође, НИС је добитник признања часописа „PC Press” – Top 50 најбољих онлајн садржаја, у категорији LinkedIn. Признања су додељена 24. пут и представљају једини званични избор најбољих страница на друштвеним мрежама, сајтова и апликација у Србији. Ова признања за НИС представљају подстрек да буде још бољи у области односа са јавношћу.

Информисање запослених

И годину 2021. обележио је наставак комуникације у условима пандемије вируса COVID-19, са фокусом на информисању запослених о актуелној ситуацији и променама у компанији и Србији, као и на наставку промоције мера заштите.

Поред правременог информисања запослених о свим актуелностима, важан задатак интерних комуникација је и подршка унапређењу корпоративне културе у НИС-у. Тако је у 2021. започета кампања промоције корпоративних вредности НИС-а, која се наставља и у 2022. години. Кроз јасну промоцију пожељних понашања појединаца и тимова које ове вредности дефинишу, као и разумевање шире улоге вредности у свим бизнис праксама, циљ кампање је да се колегама што више приближе наше вредности и да се што више примењују у свакодневном раду.

Ослушкивање потреба запослених и праћење трендова у струци, довели су до развијања и лансирања мобилне верзије Интранет портала нашег друштва – мПортал. Ова апликација је пре свега намењена нашим колегама на терену, али и свим другим, да у сваком моменту буду правремено информисани и међусобно повезани, без обзира где раде.

Односи са државним органима

Сарадња са пословним удружењима

НИС је у 2021. години сарађивао са струковним удружењем Национални нафтни комитет Србије – Светског нафтног савеза (ННКС-WPC) и пословним удружењима Савет страних инвеститора (FIC), Америчка привредна комора у Србији (АМСНАМ) и Привредна комора Србије (ПКС). Представници НИС-а су такође редовно учествовали у радним групама и одборима наведених удружења.

С обзиром да је од 1. јула 2022. године предвиђен почетак процеса обавезног намешавања биогорива у погонска горива, као посебно важан истичемо пројекат „BIO4BLEND – Утицај легислативе у области биогорива на тржиште Србије: Превазилажење проблема и пренос најбољих пракси из земаља Европске уније у раној фази имплементације биогорива на тржишту Србије”. Наведени пројекат је реализовао ННКС-WPC заједно са Машинским факултетом Универзитета у Београду, ПКС-ом и Српском нафтно-гасном асоцијацијом СНАГА и у сарадњи са Универзитетом за хемију и технологију из Прага, Чешка Република. Представници нашег Друштва су се у оквиру BIO4BLEND пројекта упознали са легислативом и процедурама намешавања биокомпоненти у ЕУ.

Додатно, у сарадњи са ННКС-WPC организовано је учешће генералног директора НИС-а на 23. Светском нафтном конгресу (<https://www.23wpcchouston.com/>), најзначајнијем глобалном догађају у сектору нафте гаса који је у децембру 2021. године одржан у Хјустону, Сједињене Америчке Државе. Генерални директор је као један од учесника на пленарном панелу „Дигитална трансформација” говорио о дигиталним трендовима у индустрији и представио пројекте НИС-а у овој области.

Имајући у виду заједнички интерес за континуираним унапређењем пословног амбијента у земљи, НИС ће наставити да активно сарађује са представницима пословне заједнице и у наредној години.

Сузбијање сивог тржишта

НИС подржава активности државе у борби против сивог тржишта и активности на даљем унапређењу система инспекцијског надзора. Предвиђена имплементација и почетак коришћења нових система фискализације и електронских фактура, који су током 2021. године уређени доношењем одговарајућих прописа, од великог су значаја за даље сузбијање сиве економије у земљи.

Корпоративна култура

Бити један од најбољих послодаваца у Србији и очувати ту позицију подразумева константну посвећеност у унапређењу радног окружења, услова рада и стварање корпоративне културе која ће привући и задржати најбоље запослене. На основу своје дугорочне HR стратегије, трендова у области тржишта рада, истраживања међу запосленима и потреба бизниса, НИС је током 2021. године радио на осмишљавању и реализацији различитих иницијатива које имају за циљ да унапреде корпоративну културу Друштва и ојачају позицију НИС-а као пожељног послодавца. Стуб корпоративне културе су њене вредности, па је 2021. годину обележила промоција нових корпоративних вредности (стручност, одговорност, транспарентност и иновативност) међу запосленима и њихова интеграција у пословне праксе. Циљана корпоративна култура НИС-а подразумева јачање културе учења, указивање на могућности и пружање различитих програма и модела учења и развоја запослених.

Зато су у 2021. години покренути различити програми са овим циљем, од боље комуникације о значају учења и креирања путева учења за запослене, преко постављања новог модела оцењивања по компетенцијама заснованог на компанијским вредностима, до специјално креираних програма развоја за различите групе запослених. Показатељ и основ здраве корпоративне културе је међусобно поштовање запослених. Један од пројеката на које смо нарочито поносни је покретање платформе „Поштовање, пре свега” – која има за циљ да афирмише поштовање на радном месту, предупреди и спречи непримерена понашања. Ова платформа је проглашена за један од најбоља 3 пројекта из области људских ресурса у Србији према оцени стручне заједнице у оквиру HR догађаја који је организовала компанија „Инфостуд”.

1.2.15

Истраживање и развој

НИС је у свим сегментима пословања заступа стални технолошки развој и увођење иновација у пословање.

НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, као зависно друштво у коме НИС има 100% учешћа, матичној компанији пружа научно-техничку и иновациону подршку у области истраживања и производње нафте и гаса. Истраживачко-развојна делатност у оквиру НТЦ НИС-Нафтагас има двојаку улогу - координатора и извршиоца научно-истраживачких радова.

Имплементација и разрада нових технологија, научно-истраживачка делатност и повећање ефикасности истраживања, производње и прераде нафте и гаса у сталном су фокусу менаџмента и запослених НТЦ. Рад је организован у више праваца. У току претходне године, у делатности геолошких истраживања завршен је извештај за пројекат „Израда сеизмичких геолошких модела и геолошка подршка радова на пројекту АчННГ”. У току су радови на реализацији пројекта „Обрада сеизмичких података из МОГТ 2D унутар периметра подручја деловања Гаспромнефт ННГ”, те је завршен пројекат Програм ревизије историјских језгара у дужини од 2.400m. За потребе екстерних наручилаца завршени су пројекти Лабораторијска испитивања инхибитора корозије, инхибитора каменца – за „Гаспромнефт Арктик” и Комплексна лабо-

раторијска испитивања језгара са поља Sarqala – за потребе „Gazpromneft Middle East”, те је, заједно са представницима Газпромнефт одржана техничка сесија.

У области разраде лежишта и производње нафте и гаса током године се интензивно радило на изналажењу оптималног решења за спречавање изношења песка из слабевезаних колектор стена, избору одговарајућих полимера за лежишта са тешком и вискозном нафтом (у циљу повећања коефицијента искоришћења), као и развијању методе постављања тампон-гела приликом ремонта бушотине како би се избегло загађење прибушотинске зоне. Почели смо да радимо на развоју новог приступа решавања проблема на целокупном нафтном пољу кроз интегрисано моделовање и креирање „дигиталног двојника”. У области технике и технологије производње нафте и гаса успешно је покренут нови правац интегрисаног моделовања актива, док је и са екстерним наручиоцем из Ирака настављена сарадња у истом правцу. Овај правац ће уз дигиталне технологије омогућити креирање виртуелних „дигиталних близанаца” комплетних поља. У склопу пројекта „Нове технологије” испитани су нови видови надземне опреме за дубинско пумпање – линеарни и хидраулички погон.

У складу са стратешким плановима НИС-а, Лабораторија „Downstream” је након свеобухват-

них припрема обезбедила неопходне ресурсе и обавила је контролу квалитета биокомпоненте и биогорива за нови рафинеријски производ – евродизел Б7. Спроведен си и екстерни аудити: а) процеса обезбеђења квалитета за производњу, складиштење и дистрибуцију млазног горива до аеродрома; б) фабричке контроле производње полимер модификованог битумена; в) фабричке контроле производње путних битумена; г) надзорно оцењивање система менаџмента квалитетом у лабораторији. У оквиру пројекта модернизације лабораторије, инсталиране су и пуштене у рад 3 нове испитне опреме најновије генерације, Лабораторијско особље прошло је обуку за рад на овој опреми.

У оквиру правца пројектовања инфраструктуре, за потребе Блока „Истраживање и производња”, реализована су два концептуална пројекта за нафтно-гасно поља Српска Црња и Кисз-х. Паралелно са тиме, реализоване су активности на изради инвестиционе ПТД за потребе Блока „Истраживање и производње”, ревизије ПТД (FEED & DDE) за пројекат изградње сабирних станица у Румунији, дати су предлози за оптимизацију пројектних решења са економским ефектом од око 500.000,00 долара. За потребе инвестиционе изградње и одржавања у РНП, у 2021. години покренута су и успешно завршена два пројекта за нове уговоре.

Поред наведених активности, НТЦ се, такође, активно бави и развојем дигиталних технологија, као и применом информационо-комуникационих технологија у основној делатности. У оквиру овог правца, НТЦ реализује велики број дигиталних пројеката за нафтну индустрију у областима сеизмике, напредне петрофизике, геологије и разраде лежишта, анализе производње и промету нафтних деривата, те имплементира нова инфраструктурна и софтверска решења, у складу са потребама основне делатности Друштва. У оквиру примене нових технологија реализују се пројекти у области Data Science, Machine learning, Business Intelligence, Data base development, Software Development. Посебно су били запажени резултати рада на пројектима „Drone Seismic supervising” и „Advanced petrophysics”. Осим тога, пројекти „Recommendation workover system” и „Predictive analytics for electric centrifugal pump” су приказали реалан ефекат у производњи нафте изражен у тонама нафте и смањењу периода између два ремонта. Један од важних циљева дигиталне трансформације је ширење знања која могу бити примењена у свакодневном послу, а реализација ових активности је омогућена константним унапређивањем стручних компетенција запослених и улагањем у информационе технологије, што представља кључне предуслове развоја НИС-а.

1.2.16

Даљи развој

Блок „Истраживање и производња”

Истраживање и производња

- Реализација програма истражног и разрадног бушења у Србији и Румунији
- Одржавање високог интензитета ГТА у Србији за одржавање нивоа производње
- Комплетна примена сопствене технологије РИР, ширење активности РИР на поља Бока, Елемир, Палић, Кикинда, Кикинда Варош, Иђош Север
- Одржавање планираног темпа пада базе производње
- Реализација 2D пројекта за сеизмичке радове у БиХ
- Потенцијални наставак сарадње са турском националном компанијом на сеизмичким истраживањима
- Наставак радова на капиталним реконструкцијама објекта за производњу и транспорт нафте и гаса
- Развој поља Теремија Север у Румунији
- Реализација пројекта „Smart Asset”.

Дивизија Downstream

Блок „Прерада”

Током 2022. године у оквиру производне делатности Блока „Прерада”, у фокусу ће бити следеће активности:

- Континуалан рад постројења DCU, уз повећање дубине прераде и излаза белих нафтних деривата
- Производња биогорива
- Промена извора енергоснабдевања (куповина водене паре од ТЕ-ТО Панчево)
- Ревизија ИРПС дозволе за рад постојећих постројења и новог постројења за дубоку прераду
- Реализација програма „Штит безбедности КАРКАС 1, 2 и 3” на основу спроведених дијагностика и одобреног буџета
- Реализација пројекта и мера у циљу повећања оперативне ефикасности
- Припрема за капитални ремонт 2023. године
- Интеграција са ХИП-Петрохемија а.д. Панчево.

У оквиру инвестиционих пројекта, током 2022. године, фокус ће бити на пројекту „Реконструкција постројења FCC и изградња новог постројења ЕТБЕ”.

Такође су планиране активности и на другим пројектима:

- Реконструкција система за превенцију корозије на атмосферској дестилацији
- Проширење МЕС система за остале видове транспорта
- Инсталација система за аутоматско дозирање и додавање маркера и адитива у моторна горива на аутопунилишту РНП
- Реализација пројекта инвестиционог одржавања.

- Имплементација пројекта дигиталне трансформације и ОМС:
 - Имплементација алата предиктивног одржавања (Predictive Maintenance with Machine learning)
 - Тестирање даљинске аналитике (Remote analytics of Platformer Unit)
 - Даљи развој и имплементација алата напредне аналитике (BI Tools)
 - Примена праксе пројекта еталонског постројења ОМС у целом Блоку Прерада
 - Програм повећања поузданости и интегритета рафинеријских постројења (Reliability Acceleration Program).

Блок „Промет”

Циљеви:

- Повећање удела на малопродајном и тржишту моторних горива Србије захваљујући проактивном деловањем у veleprodajним и малопродајним каналима
- Развој veleprodaje у Ино активама и продаје светлих нафтних деривата и кокса
- Реализација стратешког пројекта реконструкције и модернизације складишта нафтних деривата
- Развој продаје додатних роба и услуга, пре свега асортимана из понуде у ресторанима и кафеима.

Инвестиције:

- Изградња 3 објекта: 2 ССГ у NIS Petrol бренду и 1 ССГ у бренду GAZPROM
- Пуштање у рад, након тоталне реконструкције 5 ССГ у NIS Petrol бренду
- Реализација прве фазе пројекта модернизације складишта нафтних деривата Ниш.

Пројекти дигиталне трансформације:

- Мобилна апликација DRIVE.GO – разрада функционалности:
 - припејд модел плаћања
 - плаћање кафе
 - плаћање услуга и производа партнера
- Стимулишемо увођење виртуелних картица – додатног канала за привлачење нових купаца
- Развој веб-портала Департмана за регионалну veleprodaju
- Аутоматизација процеса пријема робе на ССГ (Мобилни PDA)
- Развој софтвера за диспечеризацију
- G-Manager
- Киосци за поручивање и плаћање на аутопутским ССГ
- Аутоматизација процеса пријема и складиштења авио горива
- Унапређење и развој нових функционалности у мобилној апликацији за корпоративне клијенте.

2. ФОРМА НА ПИСМА

КВЕШТА

2021

2.01

Појединачни
финансијски
извештаји

Извештај независног ревизора о појединачним финансијским извештајима

Извештај независног ревизора

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д. Нови Сад:

Наше мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијске позиције друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) на дан 31. децембра 2021. године, и његове финансијске успешности и токова готовине за годину завршену на тај дан у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије.

Предмет ревизије

Финансијски извештаји Друштва укључују:

- биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2021. године;
- биланс успеха за годину завршену на тај дан;
- извештај о осталом резултату за годину завршену на тај дан;
- извештај о променама на капиталу за годину завршену на тај дан;
- извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан; и
- напомене уз финансијске извештаје, које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим законом су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Независност

Ми смо независни у односу на Друштво у складу са Међународним Етичким Кодексом за Професионалне Рачуновође (укључујући Међународне Стандарде Независности) издатим од стране Одбора за Међународне Етичке Стандарде за Рачуновође (ИЕСБА Кодекс) и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Републици Србији. Испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са ИЕСБА Кодексом и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Omladinskih brigada 88a, 11070 Beograd, Republika Srbija
T: +381 11 3302 100, F:+381 11 3302 101, www.pwc.rs

Наш ревизијски приступ

Преглед

Материјалност	<ul style="list-style-type: none"> Материјалност Друштва: 949 милиона динара (у даљем тексту "РСД"), што представља 5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.
Кључна ревизијска питања	<ul style="list-style-type: none"> Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине

При конципирању ревизије утврдили смо ниво материјалности и проценили ризике од материјално значајних грешака у финансијским извештајима. Посебну пажњу посветили смо случајевима који предвиђају субјективну процену руководства, као што су нпр. материјално значајне рачуноводствене процене које укључују утврђивање претпоставки и узимање у обзир неизвесних будућих догађаја од стране руководства. Као и код сваке ревизије, пажњу смо посветили ризику од заобилажења интерне контроле од стране руководства, што између осталог укључује, разматрање да ли постоје докази о пристрасности који представљају ризик од постојања материјално значајних грешака насталих услед проневере.

Прилагодили смо обим ревизије са циљем да обезбедимо примену довољних поступака за потребе изражавања мишљења о финансијским извештајима, узетим у целини, при чему смо водили рачуна о структури Друштва, рачуноводственим процесима и системима контрола, као и сектору привреде у коме Друштво послује.

Материјалност

На обим наше ревизије утицала је примена нивоа материјалности. Ревизија је конципирана на начин да се стекне разумно уверење да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Погрешни искази могу настати услед проневере или грешке. Погрешни искази се сматрају материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја.

На основу нашег професионалног просуђивања, дефинисали смо одређене квантитативне критеријуме материјалности, као и ниво материјалности за финансијске извештаје, узете у целини, као што је приказано у табели ниже. Поменуто нам је, уз квалитативне факторе, помогло да дефинишемо обим ревизијског ангажовања, као и природу, временски оквир и опсег ревизијских поступака, као и да извршимо процену ефеката погрешних исказа, уколико постоје, појединачно или збирно, на финансијске извештаје, узете у целини.

Материјалност Друштва

РСД 949 милиона

Како смо одредили материјалност

5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.

Образложење за примењену основу за одређивање материјалности

Одлучили смо да материјалност треба да буде одређена на основу просека резултата пре опорезивања у претходне три године. Ова основа је репрезентативан показатељ пословања имајући у виду значајне флукуације финансијског резултата услед промене цене нафте. За стопу од 5% смо се определили јер је унутар прихватљивих квантитативних критеријума који се користе за профитно оријентисана друштва у овом индустријском сектору.

Са лицима овлашћеним за управљање постигли смо договор о обавештавању лица овлашћених за управљање о свим погрешним исказима већим од РСД 46 милиона идентификованим у току ревизије, као и о погрешним исказима мањим од наведеног износа који, према нашем мишљењу, утичу на квалитет извештавања.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и за које нисмо изнели издвојено мишљење.

Кључна ревизијска питања

Како смо приступили кључним ревизијским питањима

Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине

Резервисање за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине обелодањено је у напмени 23 уз финансијске извештаје; а рачуноводствене политике и кључна просуђивања и процене садржане су у напмени 2 и напмени 3.

Прегледали смо процену руководства о исказаним резервисањима на дан 31. децембар 2021. године. Посебну пажњу смо посветили средствима код којих се промене у процени трошкова директно одражавају на биланс успеха, а не на само средство.

Обрачун резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине захтева значајно просуђивање руководства због сложености поступка процене будућих трошкова, дисконтне стопе и рочности обавеза.

Тестирањем је обухваћено разумевање законских и изведених обавеза у погледу обнављања природних ресурса средстава, и то на основу процене корисног века употребе средства и трошка за заштиту животне средине.

Обнављање природних ресурса инфраструктуре нафте и гаса је активност у настанку, стога постоје ограничени упоредни подаци који би служили за потребе процене будућих трошкова. Поменути фактори утичу на утврђивања тачног износа резервисања, који је материјално значајан за биланс стања Друштва.

Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине на годишњем нивоу, и то за средства за истраживање и процењивање и средства за прераду нафте и нафтних деривата. Преглед од стране руководства обухвата и анализу ефеката промена у законској регулативи Републике Србије, очекиваног приступа руководства у обнављању природних ресурса, процену трошкова, дисконтне стопе, рачност обавеза као инису ефекат промене девизних курсева.

Обавили смо следеће поступке ревизије:

- Утврдили смо и проверили претпоставке везане за трошкове који имају највећи утицај на резервисања, и то путем прегледа стварно насталих трошкова у току године и њиховог упоређивања са подацима из ранијих година;
- Ангажовали смо интерне експерте да оцене оправданост дисконтне стопе примењене на претпоставке везане за резервисање и да упореде стопу са стопама на државне обвезнице Републике Србије за слични период;
- Извршили смо проверу математичке тачности коришћених модела;
- Извршили смо проверу потпуности података, и то путем њиховог упоређивања са другим нефинансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;
- Извршили смо проверу промене статуса нафтних бушотина у односу на прошлу годину с обзиром да статус нафтних бушотина има материјалан утицај на обрачун резервисања.
- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке (дисконтна стопа и процена трошкова). Проверили смо математичку тачност обрачуна и закључили да резултати нису материјално различити и да с у оквиру прихватљивог распона.

Извештавање о осталим информацијама укључујући консолидовани Годишњи извештај о пословању

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају консолидовани Годишњи извештај о пословању (који не укључује финансијске извештаје и извештај ревизора о њима).

Наше мишљење о финансијским извештајима се не односи на остале информације.

У вези са нашом ревизијом финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације наведене горе, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања.

У вези са консолидованим Годишњим извештајем о пословању, спровели смо такође процедуре у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије. Ове процедуре укључују разматрање да ли консолидовани Годишњи извештај о пословању садржи обелодањивања која се захтевају Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу процедура спроведених током ревизије, по нашем мишљењу:

- консолидовани Годишњи извештај о пословању састављен је у складу са захтевима Закона о рачуноводству Републике Србије; и
- информације наведене у консолидованим Годишњем извештају о пословању, за финансијску годину за коју се припремају финансијски извештаји, су конзистентне са финансијским извештајима.

Додатно, на основу знања и разумевања пословања Друштва и његовог пословног окружења, стеченог током обнављања ревизије, од нас се захтева да саопшtimo у извештају уколико закључимо да постоји материјално погрешно приказивање у консолидованом Годишњем извештају о пословању. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопшtimo у извештају.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије, и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале било услед проневере или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Друштво или да обустави пословање или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Друштва.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед проневере или грешке, и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверења, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Законом о ревизији Републике Србије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја.

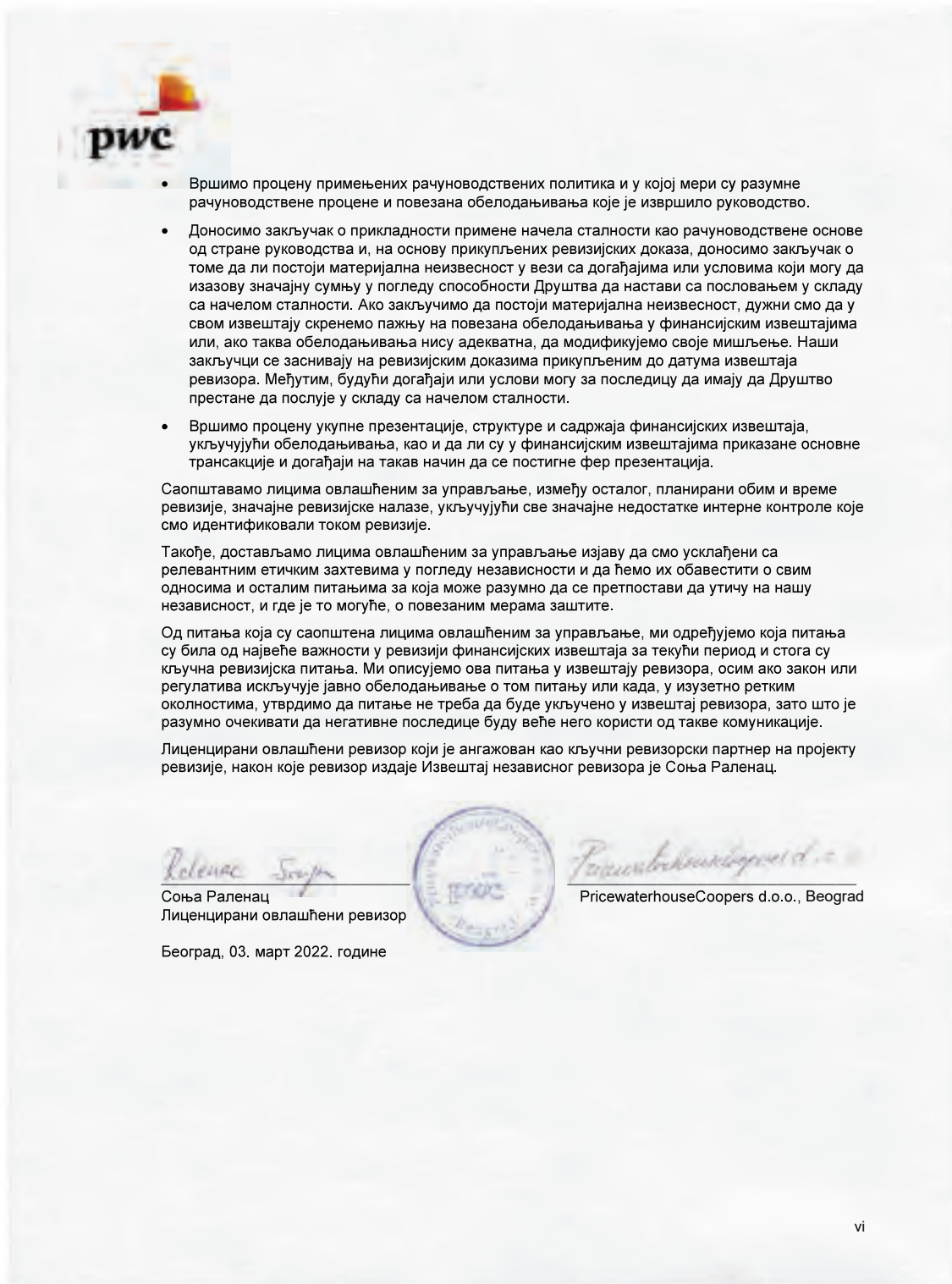
Као део ревизије коју обављамо у складу са Законом о ревизији Републике Србије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат проневере је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Друштва.

Биланс стања

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0009+0017+0018+0028)	0002		322.464.878	321.970.723
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008)	0003	8	16.256.358	16.678.505
1. Улагања у развој	0004		11.832.783	11.770.445
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		3.093.897	2.732.671
3. Гудвил	0006		-	-
4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007		1.329.678	2.175.389
5. Аванси за нематеријалну имовину	0008		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010+0011+0012+0013+0014+0015+0016)	0009	9	262.655.361	266.141.584
1. Земљиште и грађевински објекти	0010		162.589.004	160.590.338
2. Постројења и опрема	0011		83.522.917	88.042.251
3. Инвестиционе некретнине	0012		1.778.608	1.688.837
4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		14.287.075	15.357.808
5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014		204.197	212.374
6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015		190.021	22.477
7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016		83.539	227.499
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019+0020+0021+0022+0023+0024+0025+0026+0027)	0018		43.553.159	39.150.634
1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	10	13.517.527	13.520.943
2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020	11	1.038.800	1.038.800
3. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021	12	-	79.697
4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022	12	27.188.599	22.831.551
5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		9.515	9.515
6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024		-	-
7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025		-	-
8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	13	1.798.718	1.670.128

у 000 РСД

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028		-	-
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	14	2.564.817	2.565.957
Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031+0037+0038+0044+0048+0057+0058)	0030		94.310.479	67.173.010
И. ЗАЛИХЕ (0032+0033+0034+0035+0036)	0031	15	33.475.271	24.080.932
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		15.646.047	10.772.971
2. Недовршена производња и готови производи	0033		15.696.766	11.522.102
3. Роба	0034		1.820.030	1.527.975
4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		226.522	228.424
5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		85.906	29.460
II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037		47.493	42.631
III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039+0040+0041+0042+0043)	0038	16	30.962.130	22.531.568
1. Потраживања од купаца у земљи	0039		21.818.232	17.091.064
2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		1.238.566	432.569
3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		2.446.726	1.925.543
4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		5.458.606	3.082.392
5. Остала потраживања по основу продаје	0043		-	-
IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045+0046+0047)	0044	17	1.796.245	2.712.481
1. Остала потраживања	0045		1.723.086	1.586.858
2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		-	1.034.617
3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		73.159	91.006
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049+0050+0051+0052+0053+0054+0055+0056)	0048	18	1.954.526	5.342.977
1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049		148.298	167.941
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050		-	-
3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		1.806.228	1.806.816
4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052		-	3.368.220
5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053		-	-
6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054		-	-
7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055		-	-
8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		-	-
VI. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0057	19	20.336.901	7.949.785
VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	20	5.737.913	4.512.636

у 000 РСД

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0029+0030)	0059		419.340.174	391.709.690
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	21	120.411.350	117.990.463
А. КАПИТАЛ (0402+0403+0404+0405+0406-0407+0408+0411-0412) >= 0	0401	22	272.247.874	250.108.611
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		81.530.200	81.530.200
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403		-	-
III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ	0405		-	-
V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ	0406		256.504	248.578
VI. ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407		58.151	58.478
VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409+0410)	0408		190.519.321	174.296.809
1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		167.387.576	174.296.809
2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		23.131.745	-
VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		-	-
IX. ГУБИТАК (0413+0414)	0412		-	5.908.498
1. Губитак ранијих година	0413		-	-
2. Губитак текуће године	0414		-	5.908.498
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416+0420+0428)	0415		84.315.286	83.208.132
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	23	12.029.890	10.132.664
1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		955.156	389.708
2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418		-	-
3. Остала дугорочна резервисања	0419		11.074.734	9.742.956
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421+0422+0423+0424+0425+0426+0427)	0420	24	72.285.396	73.075.468
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421		-	-
2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422		-	-
3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423		2.734.468	8.203.270
4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		47.074.541	46.899.708
5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425		21.630.304	17.130.643
6. Обавезе по емитованим хартима од вредности	0426		-	-
7. Остале дугорочне обавезе	0427		846.083	841.847
III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428		-	-

у 000 РСД

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	14	-	-
Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430		-	-
Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432+0433+0441+0442+0449+0453+0454)	0431		62.777.014	58.392.947
И. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432	23	1.575.245	2.349.296
II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0433	25	9.567.495	13.663.179
1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434		2.188.400	1.756.035
2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435		5.468.935	5.468.846
3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		330.579	321.155
4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		1.296.026	5.923.336
5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438		283.555	193.807
6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439		-	-
7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440		-	-
III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		3.014.225	4.051.170
IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443+0444+0445+0446+0447+0448)	0442	26	25.792.739	20.653.938
1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443		6.296.090	4.409.916
2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		1.020.672	3.372.579
3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		6.299.767	4.871.113
4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		12.153.357	7.833.988
5. Обавезе по меницама	0447		-	-
6. Остале обавезе из пословања	0448		22.853	166.342
V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450+0451+0452)	0449	27	19.401.280	14.235.329
1. Остале краткорочне обавезе	0450		5.653.717	5.909.202
2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		9.602.948	8.326.127
3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		4.144.615	-
VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453		-	-
VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	28	3.426.030	3.440.035
Губитак изнад висине капитала				
Ђ. (0415+0429+0430+0431-0059)>=0=(0407+0412-0402-0403-0404-0405-0406-0408-0411)>=0	0455		-	-
Е. УКУПНА ПАСИВА (0401+0415+0429+0430-0431-0455)	0456		419.340.174	391.709.690
Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	21	120.411.350	117.990.463

у 000 РСД

Биланс успеха

			Година која се завршила 31. децембра	
	АОП	Напомена	2021	2020
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1005+1008+1009-1010+1011+1012)	1001	7	281.048.041	168.429.822
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004)	1002		21.753.006	8.668.186
1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		20.853.118	8.514.818
2. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1004		899.888	153.368
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006+1007)	1005		252.871.221	160.806.365
1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		196.912.872	128.544.279
2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		55.958.349	32.262.086
III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		1.622.071	1.511.825
IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		4.174.664	-
V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		-	2.973.687
VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011		367.487	328.273
VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012	29	259.592	88.860
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014+1015+1016+1020+1021+1022+1023+1024)	1013		252.422.316	176.226.996
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		18.768.162	7.417.948
II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	30	165.947.034	106.735.392
III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017+1018+1019)	1016	31	17.279.387	17.811.513
1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		14.326.304	14.342.015
2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		1.955.945	1.885.100
3. Остали лични расходи и накнаде	1019		997.138	1.584.398
IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	8,9	22.685.589	20.866.040
V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021	32	819.860	809.902

у 000 РСД

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	33	15.180.045	13.295.670
VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		824.266	210.016
VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	34	10.917.973	9.080.515
B. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1013)>=0	1025		28.625.725	-
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013-1001)>=0	1026		-	7.797.174
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028+1029+1030+1031)	1027	35	2.581.777	3.243.326
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		1.829.712	1.685.856
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		216.833	292.710
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		488.922	1.260.344
IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		46.310	4.416
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033+1034+1035+1036)	1032	32	3.951.373	4.122.889
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		1.871.988	1.469.626
II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		1.581.071	1.491.628
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		490.640	1.134.501
IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		7.674	27.134
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027-1032)>=0	1037		-	-
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1027)>=0	1038		1.369.596	879.563
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	37	332.221	251.975
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	38	365.976	156.111
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	39	1.011.075	1.987.010
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	40	945.285	1.029.573
Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001+1027+1039+1041)	1043		284.973.114	173.912.133
Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013+1032+1040+1042)	1044		257.684.950	181.535.569

у 000 РСД

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043-1044)>=0	1045		27.288.164	-
Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044-1043)>=0	1046		-	7.623.436
Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047		-	-
О. НЕГАТИВНИ НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		-	-
П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045-1046+1047-1048)>=0	1049		27.288.164	-
Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046-1045+1048-1047)>=0	1050		-	7.623.436
С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	41	4.155.337	(111.229)
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052	41	671.385	-
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	41	670.303	1.603.709
Т. ИСПЛАЂЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054		-	-
Ђ. НЕТО ДОБИТАК (1049-1050-1051-1052+1053-1054)>=0	1055		23.131.745	-
У. НЕТО ГУБИТАК (1050-1049+1051+1052-1053+1054)>=0	1056		-	5.908.498
И. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		-	-
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		-	-
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059		-	-
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060		-	-
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			-	-
1. Основна зарада по акцији	1061		-	-
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062		-	-

у 000 РСД

Извештај о осталом резултату

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		23.131.745	-
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002		-	5.908.498
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
а) повећање ревалоризационих резерви	2003		-	-
б) смањење ревалоризационих резерви	2004		-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
а) добици	2005		7.926	-
б) губици	2006		-	20.739
3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
а) добици	2007		-	-
б) губици	2008		-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
а) добици	2009		-	-
б) губици	2010		-	-
2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
а) добици	2011		-	-
б) губици	2012		-	-
3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
а) добици	2013		-	-
б) губици	2014		-	-
4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
а) добици	2015		-	-
б) губици	2016		-	-
5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
а) добици	2017		783	-
б) губици	2018		-	295

у 000 РСД

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)-(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)>=0	2019		8.709	-
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)-(2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)>=0	2020		-	21.034
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		-	-
IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022		-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021+2022)>=0	2023		8.709	-
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021-2022)>=0	2024		-	21.034
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2023-2024)>=0	2025		23.140.454	-
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2024-2023)>=0	2026		-	5.929.532
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028+2029)=АОП 2025>=0 или АОП 2026>0	2027		-	-
1. Приписан матичном правном лицу	2028		-	-
2. Приписан учешћима без права контроле	2029		-	-

у 000 РСД

Извештај о токовима готовине

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001		491.100.307	363.097.125
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002		435.668.088	327.176.816
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003		54.578.018	35.143.735
3. Примљене камате из пословних активности	3004		486.714	448.301
4. Остали приливи из редовног пословања	3005		367.487	328.273
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006		451.588.590	334.114.963
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007		64.307.109	51.101.926
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008		158.970.886	92.665.495
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009		17.468.884	15.694.561
4. Плаћене камате у земљи	3010		902.182	966.177
5. Плаћене камате у иностранству	3011		538.086	729.529
6. Порез на добитак	3012		134.760	1.162.365
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013		208.971.364	171.794.910
8. Остали одливи из пословних активности	3014		295.319	-
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3015		39.511.717	28.982.162
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3016		-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017		4.790.939	968.195
1. Продаја акција и удела	3018		-	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019		372.507	488.186
3. Остали финансијски пласмани	3020		4.374.543	475.735
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		-	-
5. Примљене дивиденде	3022		43.889	4.274
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023		25.638.451	25.557.981
1. Куповина акција и удела	3024		-	41
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025		20.661.113	25.557.940
3. Остали финансијски пласмани	3026		4.977.338	-
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3027		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3028		20.847.512	24.589.786
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		32.081.880	29.849.039
1. Увећање основног капитала	3030		-	-
2. Дугорочни кредити у земљи	3031	24	11.438.785	6.182.912
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032	24	5.290.915	-
4. Краткорочни кредити у земљи	3033	24	15.352.180	23.666.127

у 000 РСД

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		-	-
6. Остале дугорочне обавезе	3035		-	-
7. Остале краткорочне обавезе	3036		-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037		38.461.093	39.872.958
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		-	-
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	24	15.991.610	375.338
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040	24	6.165.092	11.287.997
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	24	14.919.815	23.504.161
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		-	-
6. Остале обавезе	3043		-	-
7. Финансијски лизинг	3044	24	383.385	280.003
8. Исплаћене дивиденде	3045		1.001.191	4.425.459
III Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3046		-	-
IV Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3047		6.379.213	10.023.919
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001+3017+3029)	3048		527.973.126	393.914.359
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006+3023+3037)	3049		515.688.134	399.545.902
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048-3049)>=0	3050		12.284.992	-
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049-3048)>=0	3051		-	5.631.543
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052		7.949.785	13.501.827
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		332.156	309.535
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054		230.032	230.034
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050-3051+3052+3053-3054)	3055	19	20.336.901	7.949.785

у 000 РСД

Извештај о променама на капиталу

	АОП	Основни капитал	АОП	Рев.рез. и нер. доб. и губ.	АОП	Нераспоређени добитак	АОП	Губитак	АОП	Укупно
1. Стање на дан 01.01.2020. године	4001	81.530.200	4037	211.134	4046	178.722.268	4055	-	4073	260.463.602
2. Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002	-	4038	-	4047	-	4056	-	4074	-
3. Кориговано почетно стање на дан 01.01.2020. године	4003	81.530.200	4039	211.134	4048	178.722.268	4057	-	4075	260.463.602
4. Нето промене у 2020. години	4004		4040	21.034	4049	4.425.459	4058	5.908.498	4076	10.354.991
5. Стање на дан 31.12.2020. године	4005	81.530.200	4041	190.100	4050	174.296.809	4059	5.908.498	4077	250.108.611
6. Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006	-	4042	-	4051	-	4060	-	4078	-
7. Кориговано почетно стање на дан 01.01.2021. године	4007	81.530.200	4043	190.100	4052	174.296.809	4061	5.908.498	4079	250.108.611
8. Нето промене у 2021. години	4008	-	4044	8.253	4053	16.222.512	4062	(5.908.498)	4080	22.139.263
9. Стање на дан 31.12.2021. године	4009	81.530.200	4045	198.353	4054	190.519.321	4063	-	4081	272.247.874

у 000 РСД

Напомене уз појединачне финансијске извештаје*

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Друштва је Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови финансијски извештаји су појединачни финансијски извештаји Друштва. Друштво саставља и консолидоване финансијске извештаје.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2021. године састављени су у складу са релевантним Законом о рачуноводству, који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Превод МСФИ, који

је потврдило и објавило Министарство финансија, састоји се од основних текстова МРС и МСФИ које је објавио Одбор за међународне рачуноводствене стандарде, укључујући тумачења која је издао Међународни комитет за тумачење финансијског извештавања у облику у којем су објављени и који не укључују основу за закључке, илустративне примере, смернице, коментаре, супротстављена мишљења, развијене примере и друге додатне материјале са објашњењима који се могу усвојити у погледу стандарда или тумачења, осим ако није изричито наведено да су они саставни део стандарда или тумачење. Такође, Законом о рачуноводству динар (РСД) је утврђен као званична извештајна валута (функционална и презентациона валута). Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима прет-

поставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

На дан потписивања финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2021. године порасла је са 77,020 УСД/ббл на 103,200 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

2.2. Основе за припрему

Приложени финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

* Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено.

2.5. Упоредни подаци

У приложеним финансијским извештајима Друштво је извршило рекласификацију упоредних података на позицијама биланса стања и биланса успеха у складу са изменама Правилника о Контом оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020) и изменама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020) које важе за припрему финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

2.6. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке које су укључене у финансијске извештаје Друштва се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима ентитет послује („функционална валута“). Финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски (расходи)“.

2.7. Нематеријална средства

(а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе (просечан век употребе је 5 година).

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

(б) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.8. Средства за производњу нафте и гаса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Друштво користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (the successful efforts method) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање полова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пруже-

ну услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (successful efforts method) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као та-

кво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доносе” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтови и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним

резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“ – у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.9. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 – 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	2 – 35
- Намештај	3 – 10
- Возила	5 – 25
- Рачунари	3 – 10
Остало	3 – 20

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру Осталих прихода/(расхода) (напомене 39 и 40).

2.10. Закупи

Друштво закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Друштва. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током

периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Друштво искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током процењеног века трајања на следећи начин:

	Век трајања у годинама
Земљиште	25
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупци су закупци са трајањем 12 месеци или мање.

2.11. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средстава већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа

од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.12. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у оквиру Прихода/расхода од усклађивања вредности имовине (осим финансијске) (напомена 29 и 32).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.13. Финансијски инструменти

(а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају

финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

(б) Класификација и одмеравање

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која

се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмената Друштва зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Друштво управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Друштва: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Друштво разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Друштво процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање глав-

нице и камате. Приликом ове процене, Друштво разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Друштво класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат (ОУР): Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом пре-

станка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијских средстава се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.

- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признају се у билансу успеха и представљају у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања.

Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Друштво накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Друштва одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитка и губитка по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се уставно право Друштва да прими исплату.

(в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целисти или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Друштво покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

(г) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Друштва и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

(д) Модификација

Друштво понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Друштво процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Друштво престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

(е) Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Друштво примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико Друштво идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје („ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико Друштво утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Друштво примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

Друштво признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обезвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Друштво примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Друштво користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Друштво користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, општих и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

2.14. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или

застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 40).

2.15. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.16. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.17. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

2.18. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

2.19. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.20. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења.

Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

Крајем 2020. године, Друштво је започело нови трогодишњи (2021-2023) програм подстицаја ру-

ководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 23).

2.21. Признавање прихода од уговора са купцима

Друштво признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Друштво очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за повраћаје, рабате и попусте.

Порези и накнаде по основу продаје

Приходи не укључују износе прикупљене у име пореских власти - порези на додату вредност (ПДВ), акцизе и други порези на промет (накнада за побољшање енергетске ефикасности).

Обрачун акциза заснива се на процени Друштва да ли је првенствено обавезна за плаћање акциза или наплаћује износ од купца у име пореских власти.

Акцизе укључене током поступка набавке залиха укључују се у набавну вредност, приход се утврђује на бруто основи, а плаћене акцизе такође се укључују трошкове коштања продате робе.

Акцизе настале у производњи и продаји производа процењују се као део износа прикупљених у име пореских власти и обрачунавају се на нето основи.

(а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво прене-се контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину одобрену купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

(б) Приход од продаје робе – малопродаја

Друштво послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Друштво нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г).

(в) Приход од електричне енергије

Друштво продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („ЕФЕТ“). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговореним условима, уколико Друштво очекује да физички испоручи уговорену количину, приход од електричне енергије се у финансијским извештајима признаје на бруто основи. Генерално, испорука електричне енергије представља пренос низа различитих добара који су у основи исти и који имају исти образац преноса до купца током времена. Сходно томе, испорука електричне енергије третира се као једна обавеза извршења којој се додељује трансакциона

цена. Приход се признаје применом јединствене мере напретка на идентификовану јединствену обавезу извршења.

(г) Програм лојалности купаца

Друштво нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од наградних поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напомени 28.

(д) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Друштво прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за

процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.22. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

2.23. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза, биће речи у даљем тексту.

3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19

С обзиром на недавну нестабилност на глобалном тржишту цена нафте и сировина и потенцијални утицај вируса Ковид-19 на потражњу, руководство Друштва је разматрало утицај вируса Ковид-19 на будућу продају и посебно на новчани ток Друштва.

Активности које је руководство предузело како би утврдило да не постоји материјално значајна неизвесност која би могла да утиче на способност ентитета да настави са пословањем су:

- Процена о начелу сталности пословања заснива се на пројекцијама новчаног тока и пословним плановима. Пројекција новчаног тока анализирана је у оквиру напомене б – део ризик ликвидности;
- Усаглашеност са ковенантама (напомена б – ризик ликвидности);
- Способност очувања финансирања; И поред ситуације са пандемијом COVID 19, у току 2020. и 2021. године извршена је додатна оптимизација показатеља кредитног портфеља у смислу снижења цене финансирања. Извршено је реструктурирање значајног дела кредитног портфеља (превремене отплате постојећих кредита уз повлачење нових по повољнијим условима и корекција услова постојећих кредита, у смислу снижења каматне стопе и/или продужење рочности, као и редовне отплате);
- Током 2021. године показатељи успешности су се значајно побољшали захваљујући расту цене нафте и додатно руководство је успешно спровело оптимизацију оперативних трошкова и приоритетизација инвестиционих улагања.

3.2. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних ре-

зерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.3. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2021. године биће већа/мања за РСД 2.066.109 хиљада (2020: РСД 1.886.343 хиљаде).

3.4. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Друштво узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавеза за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 4,70% (уместо коришћене 3,70%) садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 7,30%, односно 2,88% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи за 1% већој од претпостављене на годишњој основи, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 7,75%, односно 3,26% за јубиларне награде.

3.5. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у првобитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 4,49% (уместо коришћене 3,49%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 1.015.618 хиљада (31. децембра 2020: 5,30% (уместо коришћене 4,30%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 721.372 хиљаде.

3.6. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности које Друштву могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључено Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у помнутим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањавање иначе не захтева, Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе

које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 42).

3.7. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Друштва је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Друштва. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности РСД 60,6 млрд. (31. децембра 2020.: РСД 57,2 млрд.).

Цена нафте заснива се на доступним прогнозама светски признатих истраживачких институција као што су Wood Mackenzie, Platts/PIRA, Energy Group и остали.

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Друштва, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Следеће измене постојећих стандарда, које су ступиле на снагу, нису имале материјално значајан утицај на финансијске извештаје:

- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године)
- Уступци за закуп повезане са Ковид 19 после 30. јуна 2021. – измене МСФИ 16 (објављене у марту 2021. и на снази за годишње периоде на дан или након 1. априла 2021.).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

За следеће нове стандарде и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјално значајан утицај на финансијске извештаје када се усвоје:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.);
- Класификација обавеза на текуће или дугорочне – измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. године и ревидиране јула 2020. године а на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године)
- Приходи пре намераване употребе, Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене уског обима МРС 16, МРС 37 и МСФИ 3 и годишња побољшања МСФИ 2018 – 2020 – измене МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41 (об-

јављен у мају 2020 године и на снази за годишње периде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);

- Некретнине, постројења и опрема: приноси настали пре намераване употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.-2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године):
 - Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9
 - Зависно друштво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1
 - Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41
- Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког подухвата – измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (издатих септембра 2014 године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који ће бити дефинисан од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB).
- Обелодањивање Рачуноводствених политика – измене и допуне МРС 1 (објављене фебруара 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).
- Обелодањивање Рачуноводствених процена – измене и допуне МРС 8 (објављене фебруара 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године)

- Одложени порез на имовину и обавезе које произилазе из једне трансакције – измене МРС 12 (објављене у мају 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

У току свог редовног пословања Друштво је изложено следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик промене цена робе);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Друштво је изложено тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама, в) ценама робе, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање валутним ризицима. Да би управљало валутним ризицима који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Валутни ризик настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Друштва.

Друштво има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР које превасходно излажу Друштво валутном ризику. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Друштва у укупном кредитном портфолију.

Књиговодствена вредност финансијских инструмената (нето од исправке вредности) Друштва по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2021. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	91.900	-	-	-	91.900
Дугорочни пласмани зависним правним лицима у иностранству	-	27.188.599	-	-	27.188.599
Дати кредити и зајмови у земљи	9.515	-	-	-	9.515
Остали дугорочни финансијски пласмани	301.068	1.491.413	6.236	1	1.798.718
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	23.391.662	7.413.290	157.139	39	30.962.130
Друга потраживања	109.410	1.355.261	257.898	517	1.723.086
Краткорочни финансијски пласмани	159.494	1.795.031	-	1	1.954.526
Готовина и готовински еквиваленти	10.643.133	8.934.634	750.211	8.923	20.336.901
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(5.454)	(72.086.250)	(83.512)	(110.180)	(72.285.396)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(2.097.561)	(7.351.695)	(4.968)	(71.271)	(9.567.495)
Обавезе из пословања	(13.860.182)	(11.606.435)	(311.480)	(14.642)	(25.792.739)
Остале краткорочне обавезе	(5.399.326)	(85.025)	(167.161)	(2.205)	(5.653.717)
Нето изложеност	13.343.659	(42.951.177)	562.363	(188.817)	(29.233.972)

На дан 31. децембра 2020. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.316	-	-	-	95.316
Дугорочни пласмани зависним правним лицима у земљи	-	79.697	-	-	79.697
Дугорочни пласмани зависним правним лицима у иностранству	-	22.831.551	-	-	22.831.551
Дати кредити и зајмови у земљи	9.515	-	-	-	9.515
Остали дугорочни финансијски пласмани	84.195	1.580.193	5.740	-	1.670.128
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	18.627.387	3.808.757	95.424	-	22.531.568
Друга потраживања	120.333	1.313.425	152.808	292	1.586.858
Краткорочни финансијски пласмани	179.617	5.163.360	-	-	5.342.977
Готовина и готовински еквиваленти	4.526.215	3.173.675	243.184	6.711	7.949.785
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(14.199)	(72.780.867)	(120.107)	(160.295)	(73.075.468)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(1.770.865)	(11.801.674)	(37.751)	(52.889)	(13.663.179)
Обавезе из пословања	(9.462.425)	(7.834.253)	(3.324.991)	(32.269)	(20.653.938)
Остале краткорочне обавезе	(5.674.847)	(79.851)	(152.390)	(2.114)	(5.909.202)
Нето изложеност	4.370.946	(54.545.987)	(3.138.083)	(240.564)	(53.553.688)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2021.	31 децембар 2020.
ЕУР	117,5821	117,5802
УСД	103,9262	95,6637

Анализа осетљивости

Друштво је одлучило да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на финансијске извештаје Друштва и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2021. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 1% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за РСД 429.512 хиљада (2020: РСД 545.460 хиљада), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминираним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2021. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 2% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мања за РСД 9.134 хиљада (2020: РСД 62.762 хиљаде), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминираним у УСД.

Ризик цена робе

Финансијске перформансе Друштва директно су везане за цене сирове нафте и нафтних деривата. Друштво није у могућности да у потпуности контролише цене ових производа, који зависе од равнотеже понуде и потражње на светском и домаћем тржишту сирове нафте и нафтних деривата као и од поступака контролних агенција.

Систем планирања Друштва припрема различите сценарије за кључне факторе у зависности од цена нафте на глобалном тржишту. Овај приступ омогућава менаџменту да прилагоди трошкове смањењем или репорограмирањем инвестиционих програма и других механизма. Такве активности помажу да се ризик смањи на прихватљив ниво.

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и

капитал у 2021. години био би РСД 550.486 хиљада (2020: РСД 667.008 хиљада) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Друштво се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задужења Друштва и других трансакција са саговорачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност кредитном ризику Друштва по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2021	2020
Финансијски инструменти кроз ОУР	91.900	95.316
Дугорочни пласмани зависним правним лицима у земљи	-	79.697
Дугорочни пласмани зависним правним лицима у иностранству	27.188.599	22.831.551
Дати дугорочни кредити и зајмови у земљи	9.515	9.515
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.798.718	1.670.128
Потраживања по основу продаје	30.962.130	22.531.568
Друга потраживања	1.796.245	2.712.481
Краткорочни финансијски пласмани	1.954.526	5.342.977
Готовински еквиваленти и готовина	20.336.901	7.949.785
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	84.138.534	63.223.018

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Друштва; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Друштво дефинише нивое кредитних ризика које преузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговорача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&B извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Друштвом;
- Планирани обим продаје;
- Дужина сарадње са Друштвом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања од продаје и друга потраживања

На изложеност Друштва кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Друштво примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања од купаца и других потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у периоду од 60 месеци пре 31. децембра 2021. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима од купаца по основу продаје и другим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

На дан 31. децембра 2021. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје и друга потраживања
Потраживања по основу продаје и друга потраживања:				
- недоспела	0,03%	30.150.940	(8.394)	30.142.546
- доспела до 30 дана	0,15%	1.220.641	(1.795)	1.218.846
- доспела од 31 до 90 дана	0,91%	118.440	(1.072)	117.368
- доспела од 91 до 270 дана	1,29%	91.502	(1.183)	90.319
- доспела преко 270 дана	93,09%	17.212.201	(16.022.905)	1.189.296
Укупно потраживања од продаје и друга потраживања		48.793.724	(16.035.349)	32.758.375

На дан 31. децембра 2020. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје и друга потраживања
Потраживања по основу продаје и друга потраживања:				
- недоспела	0,03%	22.136.726	(5.769)	22.130.957
- доспела до 30 дана	0,17%	1.267.322	(2.175)	1.265.147
- доспела од 31 до 90 дана	0,88%	304.903	(2.698)	302.205
- доспела од 91 до 270 дана	3,69%	319.980	(11.792)	308.188
- доспела преко 270 дана	93,14%	18.040.589	(16.803.037)	1.237.552
Укупно потраживања од продаје и друга потраживања		42.069.520	(16.825.471)	25.244.049

По правилу, потраживања која превазилазе одобрен кредитни лимит обезбеђена су или банкарском гаранцијом, авансним плаћањем или неком другом врстом обезбеђења.

Руководство Друштва редовно оцењује кредитни квалитет потраживања од продаје, специфичних и других потраживања узимајући у обзир анализу старосне структуре потражива-

ња и дужину трајања пословног односа са Друштвом.

Руководство верује да су необезвређена потраживања од продаје и друга потраживања у потпуности наплатива.

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања по основу продаје		Потраживања за закуп	Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка		
На дан 1. јануара 2020. године	2.442.854	3.276.526	52.831	5.772.211
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 37)	-	90.356	5.126	95.482
Укидање резервисања (напомена 38)	-	(112.728)	(11.634)	(124.362)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(609.621)	(285)	(609.906)
Остало	-	4	-	4
На дан 31. децембра 2020. године	2.442.854	2.644.537	46.038	5.133.429
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 37)	-	35.497	582	36.079
Укидање резервисања (напомена 38)	(5.000)	(23.708)	(5.485)	(34.193)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(287.633)	-	(287.633)
Остало	17.000	(16.712)	-	288
На дан 31. децембра 2021. године	2.454.854	2.351.981	41.135	4.847.970

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале

класе у оквиру потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

На дан 31. децембра 2021. потраживања из специфичних послова у износу од РСД 1.827.401 хиљада (31. децембра 2020. године у износу од РСД 2.177.080 хиљада) су у највећем делу обезвређена у вредности РСД 1.555.715 хиљада (31. децембра 2020. године РСД 1.921.210 хиљада).

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Камата на дугорочне пласмане (краткорочни део)	Потраживања за друге камате	Остала потраживања	Специфична потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	382.218	2.065.051	7.401.900	1.947.055	11.796.224
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	-	8.165	2.006	4.594	14.765
Укидање резервисања (напомена 38)	-	(38.415)	(369)	(466)	(39.250)
Пренос на краткорочни део	(2.365)	-	-	-	(2.365)
Курсне разлике	(42)	-	-	-	(42)
Потраживања отписана током године као ненаплатива и остало	-	(46.480)	(837)	(29.973)	(77.290)
На дан 31. децембра 2020. године	379.811	1.988.321	7.402.700	1.921.210	11.692.042
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	-	3.455	1.774	1.051	6.280
Укидање резервисања (напомена 38)	-	(11.994)	(417)	(285.617)	(298.028)
Пренос на краткорочни део	(11.925)	(6.235)	-	(36.000)	(54.160)
Курсне разлике	5	-	-	-	5
Потраживања отписана током године као ненаплатива и остало	-	(44.483)	(69.348)	(44.929)	(158.760)
На дан 31. децембра 2021. године	367.891	1.929.064	7.334.709	1.555.715	11.187.379

Остала финансијска средства по амортизованој вредности

Промене на исправци вредности дугорочних пласмана зависним правним лицима су:

	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	2.300.154
Одмеравање очекиваних губитака	-
Пренос на краткорочни део	1.359.610
Курсне разлике	(344)
На дан 31. децембра 2020. године	3.659.420
На дан 1. јануара 2021. године	3.659.420
Одмеравање очекиваних губитака	46.001
Пренос на краткорочни део	4.388.749
Курсне разлике	132
На дан 31. децембра 2021. године	8.094.302

Промене на исправци вредности краткорочних пласмана су:

	Краткорочни кредити у земљи	Текућа доспећа дугорочних кредита	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	2.019	7.347.506	7.349.525
Одмеравање очекиваних губитака	-	17.822	17.822
Укидање резервисања	-	-	-
Пренос са дугорочног дела	-	(1.357.245)	(1.357.245)
Курсне разлике	-	(685)	(685)
На дан 31. децембра 2020. године	2.019	6.007.398	6.009.417
Одмеравање очекиваних губитака	-	-	-
Укидање резервисања	-	-	-
Пренос са дугорочног дела	-	(4.376.823)	(4.376.823)
Курсне разлике	-	26	26
На дан 31. децембра 2021. године	2.019	1.630.601	1.632.620

Кредитни квалитет финансијске имовине

Кредитни квалитет финансијске имовине која није доспела нити обезвређена може се процени-ти позивањем на спољне кредитне рејтинге (ако

су доступни) или на историјске информације о стопама неплаћања друге уговорне стране:

	БББ и више	Мање од БББ	Без рејтинга	Укупно
На дан 31. децембра 2021. године				
Готовина и готовински еквиваленти	8.764.259	8.137.869	3.434.773	20.336.901
На дан 31. децембра 2020. године				
Готовина и готовински еквиваленти	2.310.366	3.888.729	1.750.690	7.949.785

На дан 31.12.2021. и 31.12.2020. године није било депозита са доспећем преко три месеца.

Очекивани кредитни губици за већину финансијских средстава се одмеравају узимајући у обзир очекиване кредитне губитке током века трајања финансијског средства.

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године није било значајних кредитних губитака од умањења вредности признате имовине.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измире-

ња дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве као што су на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	Садашња вредност	Уговорени новчани токови	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2021.					
Финансијске обавезе	81.006.808	85.563.689	10.872.438	72.930.789	1.760.462
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	29.576.844	29.576.844	29.576.844	-	-
	110.583.652	115.140.533	40.449.282	72.930.789	1.760.462
На дан 31. децембра 2020.					
Финансијске обавезе	85.896.800	90.216.843	15.008.689	62.413.869	12.794.285
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	24.438.955	24.438.955	24.438.955	-	-
	110.335.755	114.655.798	39.447.644	62.413.869	12.794.285

6.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе по кредитима – укупно	81.852.891	86.738.647
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 19)	(20.336.901)	(7.949.785)
Нето дуговања	61.515.990	78.788.862
ЕБИТДА	51.540.715	14.110.653
Коефицијент задужености	1,19	5,58

Друштво се обавезало (на нивоу Гаспром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 4,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Друштво константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

6.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања, и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за године које се завршавају 31. децембра 2021. и 2020. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2021. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	44.496.394	274.245.256	(43.749.936)	274.991.714
Интерсегментни	43.239.667	510.269	(43.749.936)	-
Екстерни	1.256.727	273.734.987	-	274.991.714
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	30.326.466	21.214.249	-	51.540.715
Амортизација	(11.920.187)	(10.765.402)	-	(22.685.589)
Добици (губици) због обезвређења (напомена 29 и 32)	(50.858)	(509.410)	-	(560.269)
Финансијски расходи, нето	(119.061)	(1.250.535)	-	(1.369.596)
Порез на добит	(144.696)	(4.011.723)	-	(4.156.419)
Сегментни добитак	18.198.385	4.933.360	-	23.131.745

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	29.495.217	169.879.540	(29.571.933)	169.802.824
Интерсегментни	29.007.674	564.259	(29.571.933)	-
Екстерни	487.543	169.315.281	-	169.802.824
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	15.334.689	(1.224.036)	-	14.110.653
Амортизација	(11.455.129)	(9.410.911)	-	(20.866.040)
Добици (губици) због обезвређења (напомена 29 и 32)	331	(721.373)	-	(721.042)
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(136.994)	-	-	(136.994)
Финансијски расходи, нето	(79.509)	(800.054)	-	(879.563)
Порез на добит	(50.469)	1.765.407	-	1.714.938
Сегментни добитак (губитак)	4.415.459	(10.323.957)	-	(5.908.498)

Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент укључује ЕБИТДА-у корпоративног центра у негативном износу од РСД 6.925.941 хиљада за годину која се завршила 31. децембра 2021. године (31 децембра 2020.

године: негативна ЕБИТДА у износу од РСД 6.150.081 хиљада). Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент пре алокације корпоративног центра ЕБИТДА је приказана у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Коригована ЕБИТДА после алокације Корпоративног центра	21.214.249	(1.224.036)
ЕБИТДА Корпоративног центра	(6.925.941)	(6.150.081)
Коригована ЕБИТДА пре алокације Корпоративног центра	28.140.190	4.926.045

Коригована ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2021. и 2020. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Нето добит (губитак)	23.131.745	(5.908.498)
Порез на добит	4.156.419	(1.714.938)
Остали расходи	945.285	1.029.573
Остали приходи	(1.011.075)	(1.987.010)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	365.976	156.111
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(332.221)	(251.975)
Финансијски расходи	3.951.373	4.122.889
Финансијски приходи	(2.581.777)	(3.243.326)
Трошкови амортизације	22.685.589	20.866.040
Остали неоперативни трошкови, нето*	229.401	1.041.787
ЕБИТДА	51.540.715	14.110.653

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на трошак резервисања, укидање резервисања, исправку вредности потраживања, приходе од укидања потраживања и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2021.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	1.397.819	1.212.510	2.610.329
Продаја природног гаса	274.677	-	274.677
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	274.677	-	274.677
Продаја нафтних деривата	203.213.794	54.651.502	257.865.296
Малопродаја	67.695.146	-	67.695.146
Велепродаја	135.518.648	54.651.502	190.170.150
Приходи од закупа	330.396	5.321	335.717
Продаја електричне енергије	2.448.494	592.111	3.040.605
Остала продаја	10.468.297	396.793	10.865.090
Продаја укупно	218.133.477	56.858.237	274.991.714

	Година која се завршила 31. децембра 2020.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	375.908	-	375.908
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	375.908	-	375.908
Продаја нафтних деривата	127.562.408	31.581.906	159.144.314
Малопродаја	49.100.165	-	49.100.165
Велепродаја	78.462.243	31.581.906	110.044.149
Приходи од закупа	312.087	4.642	316.729
Продаја електричне енергије	1.160.202	80.034	1.240.236
Остала продаја	7.976.765	303.305	8.280.070
Продаја укупно	137.387.370	32.415.454	169.802.824

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 190.170.150 хиљада (2020: РСД 110.044.149 хиљада) приходи у износу од РСД 28.673.855 хиљада (2020: РСД 16.743.010 хиљада) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Електропривреди Србије у износу од РСД 1.154.381 хиљада (2020: Network for trading у износу од РСД 504.652 хиљада).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Све уговорене обавезе према купцима су измирене у тренутку времена у коме купац оствари право контроле над предметом уговора чиме је Друштво испунило своје обавезе.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 218.133.477 хиљада (2020: РСД 137.387.370 хиљада) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 56.858.237 хиљада (2020: РСД 32.415.454 хиљада).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Продаја сирове нафте	1.212.510	445.567
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Босна и Херцеговина	19.078.100	10.627.713
Бугарска	6.933.105	6.741.459
Румунија	7.705.681	4.398.452
Хрватска	2.597.274	1.656.265
Велика Британија	4.517.034	903.215
Северна Македонија	502.952	790.710
Мађарска	947.185	779.414
Швајцарска	1.880.060	453.057
Остала тржишта	10.490.111	5.231.621
	54.651.502	31.581.906
Приходи од закупа	5.321	4.642
Продаја електричне енергије	592.111	80.034
Остали приходи	396.793	303.305
	56.858.237	32.415.454

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Презентација акцизе

У табели испод приказан је остварени приход од продаје и обрачунате акцизе за 2021. и 2020. годину:

	2021	2020
Приход од продаје	422.812.999	297.313.937
Акциза	(147.821.285)	(127.511.113)
Нето приход од продаје	274.991.714	169.802.824

У Републици Србији акцизе постају плативе када производи који су предмет акцизе излазе из акцизног складишта. То настаје када се роба увари за транспорт, за директну продају купцима (велепродаја) или за транспорт до сопствене малопродајне мреже. Рок плаћања за обрачунате акцизе је 15 дана. Друштво је проценила да акцизе наплаћене у велепродаји не садрже ризик залиха

нити значајан кредитни ризик. У продаји на мало, Друштво процењује да је просечан промет залиха приближно једнак периоду плаћања акцизе и да нема значајних ризика залиха или кредитног ризика. Сходно томе, с обзиром да Друштво не сноси значајне ризике у оба случаја, акцизе се наплаћују у име пореског органа и сходно томе одбијају од прихода.

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2020.					
Набавна вредност	14.769.431	9.013.191	967.444	3.125.788	27.875.854
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(7.224.160)	(138.923)	(24.347)	(10.717.031)
Неотписана вредност	11.439.830	1.789.031	828.521	3.101.441	17.158.823
Година завршена дана 31. децембра 2020.					
Повећања	-	-	-	1.095.013	1.095.013
Активација	1.474.226	655.092	6.635	(2.135.953)	-
Амортизација	(1.143.611)	(527.554)	(19.054)	-	(1.690.219)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	(58.941)	(58.941)
Отуђења и отписи	-	-	-	173.829	173.829
Неотписана вредност	11.770.445	1.916.569	816.102	2.175.389	16.678.505
На дан 31. децембра 2020.					
Набавна вредност	16.243.658	9.664.728	973.761	2.258.677	29.140.824
Исправка вредности и обезвређење	(4.473.213)	(7.748.159)	(157.659)	(83.288)	(12.462.319)
Неотписана вредност	11.770.445	1.916.569	816.102	2.175.389	16.678.505
На дан 1. јануара 2021.					
Набавна вредност	16.243.658	9.664.728	973.761	2.258.677	29.140.824
Исправка вредности и обезвређење	(4.473.213)	(7.748.159)	(157.659)	(83.288)	(12.462.319)
Неотписана вредност	11.770.445	1.916.569	816.102	2.175.389	16.678.505
Година завршена дана 31. децембра 2021.					
Повећања	-	-	-	1.149.011	1.149.011
Активација	1.289.752	485.504	311.595	(2.086.851)	-
Амортизација	(1.227.414)	(412.345)	(22.521)	-	(1.662.280)
Обезвређење (напомена 32)	-	-	-	(1.008)	(1.008)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	92.387	92.387
Отуђења и отписи	-	(934)	(73)	750	(257)
Неотписана вредност	11.832.783	1.988.794	1.105.103	1.329.678	16.256.358
На дан 31. децембра 2021.					
Набавна вредност	17.533.410	10.135.597	1.285.355	1.412.966	30.367.328
Исправка вредности и обезвређење	(5.700.627)	(8.146.803)	(180.252)	(83.288)	(14.110.970)
Неотписана вредност	11.832.783	1.988.794	1.105.103	1.329.678	16.256.358

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 1.329.678 хиљада (2020: РСД 2.175.389 хиљада) се

највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 987.191 хиљаду (2020: РСД 1.887.368 хиљада).

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2020.								
Набавна вредност	10.639.193	213.989.196	121.515.375	55.160.985	78.734	496.173	358.551	402.238.207
Исправка вредности и обезвређење	(298.333)	(72.551.692)	(64.785.052)	(1.985.930)	(1.117)	(360.455)	(21.363)	(140.003.942)
Неотписана вредност	10.340.860	141.437.504	56.730.323	53.175.055	77.617	135.718	337.188	262.234.265
Година завршена дана 31. децембра 2020.								
Повећања	-	345.084	-	20.756.791	-	-	1.010.635	22.112.510
Активација	17.882	19.093.734	39.789.691	(58.915.497)	4.090	10.100	-	-
Обезвређење (напомена 32)	-	(3.025)	-	(655.359)	-	-	-	(658.384)
Амортизација	-	(10.695.994)	(8.152.301)	-	-	(15.139)	-	(18.863.434)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	(173.829)	-	-	-	(173.829)
Пренос на средства намењена продаји	(77.770)	(1.284)	(70.190)	-	-	-	-	(149.244)
Отуђења и отписи	(1.205)	(32.944)	(87.776)	(252.227)	(12)	-	(1.097.847)	(1.472.011)
Остали трансфери	4.407	163.089	(167.496)	-	-	-	-	-
Неотписана вредност	10.284.174	150.306.164	88.042.251	13.934.934	81.695	130.679	249.976	263.029.873
На дан 31. децембра 2020.								
Набавна вредност	10.578.355	233.341.485	159.941.116	16.442.597	82.811	506.273	271.339	421.163.976
Исправка вредности и обезвређење	(294.181)	(83.035.321)	(71.898.865)	(2.507.663)	(1.116)	(375.594)	(21.363)	(158.134.103)
Неотписана вредност	10.284.174	150.306.164	88.042.251	13.934.934	81.695	130.679	249.976	263.029.873
Инвестиционе некретнине (напомена 9в)	-	1.688.837	-	-	-	-	-	1.688.837
Право коришћења средстава (напомена 9б)	5.006	519.681	898.187	-	-	-	-	1.422.874
Укупно	10.289.180	152.514.682	88.940.438	13.934.934	81.695	130.679	249.976	266.141.584
На дан 1. јануара 2021.								
Набавна вредност	10.578.355	233.341.485	159.941.116	16.442.597	82.811	506.273	271.339	421.163.976
Исправка вредности и обезвређење	(294.181)	(83.035.321)	(71.898.865)	(2.507.663)	(1.116)	(375.594)	(21.363)	(158.134.103)
Неотписана вредност	10.284.174	150.306.164	88.042.251	13.934.934	81.695	130.679	249.976	263.029.873
Година завршена дана 31. децембра 2021.								
Повећања	-	-	-	18.782.200	-	-	1.527.676	20.309.876
Активација	28.717	13.823.074	4.918.868	(18.777.326)	-	6.667	-	-
Обезвређење (напомена 32)	-	-	-	(743.396)	-	-	-	(743.396)
Амортизација	-	(11.175.833)	(9.470.535)	-	-	(14.722)	-	(20.661.090)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	(92.387)	-	-	-	(92.387)
Пренос на средства намењена продаји	(21.262)	(651)	-	-	-	-	-	(21.913)
Пренос на инвестиционе некретнине	-	(21.673)	-	-	-	-	-	(21.673)
Пренос на права коришћења	-	(153.427)	-	-	-	-	-	(153.427)
Отуђења и отписи	(282.231)	(92.397)	(73.318)	(354.706)	(121)	(1)	(1.504.092)	(2.306.866)
Остали трансфери	-	(105.651)	105.651	-	-	-	-	-
Неотписана вредност	10.009.398	152.579.606	83.522.917	12.749.319	81.574	122.623	273.560	259.338.997
На дан 31. децембра 2021.								
Набавна вредност	10.303.574	246.328.252	164.185.695	15.727.270	82.688	512.940	294.923	437.435.342
Исправка вредности и обезвређење	(294.176)	(93.748.646)	(80.662.778)	(2.977.951)	(1.114)	(390.317)	(21.363)	(178.096.345)
Неотписана вредност	10.009.398	152.579.606	83.522.917	12.749.319	81.574	122.623	273.560	259.338.997
Инвестиционе некретнине (напомена 9в)	-	1.778.608	-	-	-	-	-	1.778.608
Право коришћења средстава (напомена 9б)	2.503	771.742	763.511	-	-	-	-	1.537.756
Укупно	10.011.901	155.129.956	84.286.428	12.749.319	81.574	122.623	273.560	262.655.361

Друштво је у пословној 2021. години капитализовало трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 17.223 хиљаде (2020: РСД 118.773 хиљада).

Од укупног износа активација у 2021. години у износу од РСД 18.777.326 најзначајнији део се односи на активацију средстава за производњу нафте и гаса у износу од РСД 14.947.943 хиљада. У 2020. години од износа РСД 58.915.497 хиљада, најзначајнији део односи се на завршетак и пуштање у рад пројекта Дубока Прерада у рафинерији Пачево у износу од РСД 38.844.486 хиљада. Пројекат Дубока Прерада омогућава оптимално искоришћење капацитета рафинерије нафте у Панчеву и повећање дубине прераде до 99,2 одсто (са 86 одсто у 2017. години). То омогућава повећану производњу

високо квалитетних горива – дизела, бензина и течног нафтног гаса, као и почетак производње нафтног кокса. Ово ће Друштву дати конкурентску предност на тржишту и покренути њен даљи раст.

Друштво је на дан 31. децембра 2021. године извршило процену индикатора обезвређења јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") (напомени 3.7). Друштво је извршило процену и признала обезвређење у износу од РСД 743.396 хиљада (2020: РСД 658.384 хиљаде) за технолошки и физички застарела средства и физички оштећена средства, као и средства у припреми за које постоје индикатори да њихова надокнадива вредност не прелази књиговодствену вредност. Најзначајнији износи односе се на делимично обезвређење привремено обустављеног пројекта базна уља у рафинерији Нови Сад у износу од РСД 731.532 хиљада (2020. године РСД 683.196 хиљада).

б) Право коришћења средстава

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	-	489.299	274.626	179.910	943.835
Повећања	7.509	83.270	215.988	495.615	802.382
Амортизација	(2.503)	(51.532)	(99.763)	(158.589)	(312.387)
Преноси	-	-	(223.326)	223.326	-
Ефекти модификације уговора	-	(1.356)	-	(9.600)	(10.956)
На дан 31. децембра 2020. године	5.006	519.681	167.525	730.662	1.422.874
На дан 1. јануара 2021. године	5.006	519.681	167.525	730.662	1.422.874
Повећања	-	183.611	138.483	18.275	340.369
Амортизација	(2.503)	(69.863)	(86.696)	(203.157)	(362.219)
Преноси	-	153.427	923	(923)	153.427
Отуђења	-	-	-	(1.362)	(1.362)
Ефекти модификације уговора	-	(15.114)	(79)	(140)	(15.333)
На дан 31. децембра 2021. године	2.503	771.742	220.156	543.355	1.537.756

в) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2021	2020
На дан 1. јануара	1.688.837	1.694.307
Губици по основу фер вредновања (напомена 29 и 32)	83.736	-
Преноси са основних средстава	21.673	-
Отуђења	(15.638)	(5.470)
На дан 31. децембра	1.778.608	1.688.837

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 1.778.608 хиљада (31. децембра 2020. године: РСД 1.688.837 хиљада) у највећем делу се односе на

бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2021. односно 2020. године. Негативан ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих расхода (напомена 40).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2021. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	–	968.943	–
– Бензинске станице	–	–	809.665
Укупно	–	968.943	809.665

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2020. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	–	838.837	–
– Бензинске станице	–	–	735.442
Укупно	–	838.837	735.442

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Друштва на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности:

	2021	2020
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2021	2020
Стање на почетку године	735.442	735.442
Промена у фер вредности:		
– Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	80.125	–
– Остало	(5.902)	–
Укупно повећање по основу фер вредновања средства	74.223	–
Стање на крају године	809.665	735.442

з) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и тро-

шкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7).

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	11.741.893	3.538.542	15.280.435	174.428.161	24.376	189.732.972
Исправка вредности и обезвређење	-	-	-	(52.478.788)	(20.345)	(52.499.133)
Неотписана вредност	11.741.893	3.538.542	15.280.435	121.949.373	4.031	137.233.839
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	1.351.329	9.462.898	10.814.227	345.084	-	11.159.311
Пренос са инвестиција у току	(2.772.074)	(12.233.741)	(15.005.815)	15.005.815	-	-
Остали преноси	30.446	290.724	321.170	(44.287)	382	277.265
Обезвређење	-	(431)	(431)	-	-	(431)
Амортизација	-	-	-	(11.331.021)	-	(11.331.021)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(136.994)	-	(136.994)	-	-	(136.994)
Отуђења и отписи	(32.469)	(6.511)	(38.980)	(90.534)	-	(129.514)
	10.182.131	1.051.481	11.233.612	125.834.430	4.413	137.072.455
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	10.182.131	1.051.481	11.233.612	189.297.948	24.761	200.556.321
Исправка вредности и обезвређење	-	-	-	(63.463.518)	(20.348)	(63.483.866)
Неотписана вредност	10.182.131	1.051.481	11.233.612	125.834.430	4.413	137.072.455
Година завршена 31. децембра 2021.						
Повећања	1.180.548	11.155.914	12.336.462	1.408.562	-	13.745.024
Пренос са инвестиција у току	(2.721.999)	(12.225.944)	(14.947.943)	14.657.646	-	(290.297)
Остали преноси	(403.361)	353.462	(49.899)	(6.804)	641	(56.062)
Обезвређење	-	(5.823)	(5.823)	-	-	(5.823)
Амортизација	-	-	-	(11.794.986)	-	(11.794.986)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(11.001)	-	(11.001)	-	-	(11.001)
Отуђења и отписи	-	-	-	(64.648)	-	(64.648)
	8.226.318	329.090	8.555.408	130.034.200	5.054	138.594.662
На дан 31. децембра 2021.						
Набавна вредност	8.226.318	329.090	8.555.408	204.856.328	25.403	213.437.139
Исправка вредности и обезвређење	-	-	-	(74.822.128)	(20.349)	(74.842.477)
Неотписана вредност	8.226.318	329.090	8.555.408	130.034.200	5.054	138.594.662

Обезвређење истраживања у износу од 11.001 РСД хиљаде (2020: РСД 136.994 хиљаде) највећим делом односи се на отпис средстава за производњу у

Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње.

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРАВНИХ ЛИЦА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Учешћа у капиталу зависних правних лица:		
- У акцијама	3.457.576	3.457.576
- У уделима	11.157.359	11.157.359
	14.614.935	14.614.935
Минус: Исправка вредности	(1.189.308)	(1.189.308)
	13.425.627	13.425.627
Остала средства расположива за продају	91.900	95.316
	13.517.527	13.520.943

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2021. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће у %	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност
НИС Петрол а.д., Београд, Србија	100%	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	100%	28.938	-	28.938
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	100%	997	-	997
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	100%	1.030	-	1.030
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	905.000	-	905.000
Нафтагас-Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Србија	100%	1.177.032	-	1.177.032
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад, Србија	100%	7.300.000	-	7.300.000
Нафтагас-Транспорт д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	1.717.349	-	1.717.349
НИС Оверсиз, Москва, Русија	100%	9.856	-	9.856
Јадран-Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	100%	112	-	112
Светлост, Бујановац, Србија	51%	17.045	(17.045)	-
		14.614.935	(1.189.308)	13.425.627

11. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ ЕНТИТЕТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност учешћа у капиталу придружених ентитета и заједничким подухва-

тима на дан 31. децембра 2021. и 2020. године приказана је у табели испод:

		Процент учешћа	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничко улагање	49%	1.038.800	1.038.800
ХИП Петрохемија	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
Минус: исправка вредности			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.038.800	1.038.800

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања и придружених ентитета је територија Републике Србије. Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Друштва у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

вог квартала 2022. године. Анализа утицаја пандемије (Ковид 19) на завршетак пројекта је у току. Не очекују се значајна кашњења.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промене је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је Друштво повећало своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, Друштво има своје представнике у Одбору директора и Надзорном одбору остварујући на тај начин значајан утицај. Дана 9. септембра 2021. године Министарство привреде Републике Србије отворило је јавни позив за приватизацију акционарског друштва ХИП Петрохемија са моделом стратешког партнерства којим би будући партнер стекао удео од највише 90% капитала. НИС а.д. је поднео понуду у року. У децембру 2021, НИС и ХИП

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Друштво и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Газпром Енергохолдинг кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година и кредитом Центренергохолдинга у износу од 41 мил. ЕУР. Завршетак радова на термоелектрани ТЕ-ТО Панчево очекује се током пр-

су потписали Уговор о Стратешкој сарадњи. На основу овог уговора НИС ће повећати своје учешће у ХИП Петрохемији са претходних 20,86% на 90% са обавезом новчане докапитализације у износу од 150 милиона ЕУР и изградњу погона за производњу полипропилена капацитета најмање 140.000 тона годишње у року од шест година. Прелазни период је у току до момента затварања трансакције када се очекује да се испуне сви пред-

услови. Крајњи рок за затварање трансакције је 1. јул 2022. године. До дана објављивања ових финансијских извештаја процес је још увек у току.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 31. децембра 2021. (неревидиране) и 2020. године и за године које су се завршиле дана 31. децембра 2021. (неревидиране) и 2020. приказане су у табели испод:

	Газпром Енергохолдинг Србија	ХИП Петрохемија
31. децембра 2021. године		
Обртна имовина	1.620.559	21.602.657
Стална имовина	20.628.326	10.712.595
Краткорочне обавезе	447.260	3.168.077
Дугорочне обавезе	20.393.628	510.394
Приходи	88.012	45.571.220
Добитак (губитак) за период	(279.702)	5.588.017
31. децембра 2020. године		
Обртна имовина	399.874	15.722.159
Стална имовина	16.016.723	11.005.097
Краткорочне обавезе	211.951	3.059.080
Дугорочне обавезе	14.563.190	619.412
Приходи	17.193	29.437.208
Добитак (губитак) за период	(149.762)	106.199

12. ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА ОД ТИХ ЛИЦА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни пласмани зависним лицима у земљи	-	79.697
Дугорочни пласмани зависним лицима у иностранству	35.282.900	26.490.971
	35.282.900	26.570.668
Минус: Обезвређење	(8.094.301)	(3.659.420)
Укупно	27.188.599	22.911.248

Дугорочни пласмани зависним правним лицима исказани у РСД односе се на:

	Валута	31. децембар 2021	31. децембар 2020
<i>У земљи</i>			
НИС Петрол а.д. Београд, Србија	ЕУР	-	79.697
		-	79.697
<i>У иностранству</i>			
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	ЕУР	10.603.184	5.794.933
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	ЕУР	19.456.784	17.896.740
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	5.059.344	2.681.713
Јадран-Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	163.588	117.585
		35.282.900	26.490.971
		35.282.900	26.570.668

Дугорочни кредити зависним правним лицима у иностранству су одобрени са фиксном каматном стопом (2,1% годишње) на период од 7 до 11 година од тренутка исплате последње транше.

13. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ОСТАЛА ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Остали дугорочни пласмани	262.864	8.621
Дугорочни кредити дати запосленима	1.086.538	1.126.857
Остали дугорочни пласмани по фер вредности	841.861	841.847
Остала дугорочна потраживања	-	75.637
<i>Минус: Обезвређење</i>	(392.545)	(382.834)
	1.798.718	1.670.128

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 1.086.538 хиљада (31. децембра 2020: РСД 1.126.857 хиљада) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Наведени кредити су обезвређени у износу од РСД 392.486 хиљада.

Остали дугорочни пласмани по фер вредности у износу од 841.861 хиљаду (31. децембра 2020: РСД 841.847 хиљада) признати су у складу са у складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а (напомена 24).

14. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	Средства	Обавезе	Нето
На дан 31. децембра 2021. године			
Резервисања	664.770	-	664.770
Некретнине, постројења и опрема	1.221.934	-	1.221.934
Умањење вредности имовине	694.650	-	694.650
Добици од фер вредновања	10.311	-	10.311
Ревалоризационе резерве	-	(26.848)	(26.848)
	2.591.665	(26.848)	2.564.817
На дан 31. децембра 2020. године			
Резервисања	902.260	-	902.260
Некретнине, постројења и опрема	-	(13.425)	(13.425)
Умањење вредности имовине	1.205.119	-	1.205.119
Порески губици	488.483	-	488.483
Добици од фер вредновања	10.368	-	10.368
Ревалоризационе резерве	-	(26.848)	(26.848)
	2.606.230	(40.273)	2.565.957

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	На дан 31. децембра 2020.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Остало	На дан 31. децембра 2021.
Резервисања	902.260	(237.490)	-	-	664.770
Некретнине, постројења и опрема	(13.425)	1.235.359	-	-	1.221.934
Умањење вредности имовине	1.205.119	(510.469)	-	-	694.650
Порески губици	488.483	(488.483)	-	-	-
Добици од фер вредновања	10.368	1	(58)	-	10.311
Ревалоризационе резерве	(26.848)	-	-	-	(26.848)
Укупно	2.565.957	(1.082)	(58)	-	2.564.817

	На дан 31. децембра 2019.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Остало	На дан 31. децембра 2020.
Резервисања	914.793	(12.576)	-	43	902.260
Некретнине, постројења и опрема	(1.794.412)	1.780.983	-	4	(13.425)
Умањење вредности имовине	1.858.300	(653.181)	-	-	1.205.119
Порески губици	-	488.483	-	-	488.483
Добици од фер вредновања	10.316	-	52	-	10.368
Ревалоризационе резерве	(26.848)	-	-	-	(26.848)
Порески кредит	47	-	-	(47)	-
Укупно	962.196	1.603.709	52	-	2.565.957

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руковод-

ству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

15. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	20.171.561	15.401.060
Недовршена производња	5.778.096	4.130.289
Готови производи	9.918.670	7.391.813
Роба	1.830.296	1.560.961
Дати аванси	459.979	407.864
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	<i>(4.535.780)</i>	<i>(4.661.075)</i>
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	<i>(147.551)</i>	<i>(149.980)</i>
	33.475.271	24.080.932

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Укупно
На дан 1. јануара 2020.	4.670.632	149.250	4.819.882
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 32)	55.080	3.453	58.533
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 29)	(36.147)	(31)	(36.178)
Отписи и остало	(28.490)	(2.692)	(31.182)
На дан 31. децембра 2020.	4.661.075	149.980	4.811.055
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 32)	1.971	-	1.971
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 29)	(86.640)	(291)	(86.931)
Отписи и остало	(40.626)	(2.138)	(42.764)
На дан 31. децембра 2021.	4.535.780	147.551	4.683.331

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Матична и зависна правна лица у земљи	431.422	396.649
Матична и зависна правна лица у иностранству	5.379.962	3.032.362
Остале повезана правна лица у земљи	2.049.634	1.563.227
Остале повезана правна лица у иностранству	78.645	50.030
Потраживања од трећих лица у земљи	26.612.818	22.171.216
Потраживања од трећих лица у иностранству	1.257.619	451.513
	35.810.100	27.664.997
<i>Минус: исправка вредности</i>	(4.847.970)	(5.133.429)
	30.962.130	22.531.568

17. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Потраживања из специфичних послова	1.827.401	2.177.080
Потраживања за камате	3.598.038	3.631.461
Потраживања од запослених	19.843	75.712
Остала потраживања	7.464.541	7.394.006
Потраживања за више плаћени порез на добит	-	1.034.617
Потраживања за више плаћене остале порезе	73.801	91.647
<i>Минус: исправка вредности</i>	(11.187.379)	(11.692.042)
	1.796.245	2.712.481

18. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Краткорочни финансијски пласмани матичним и зависним правним лицима	148.298	167.941
Краткорочни финансијски пласмани у земљи	2.019	2.019
Текућа доспећа дугорочних пласмана зависним правним лицима	3.360.601	11.105.589
Остали краткорочни финансијски пласмани	76.228	76.845
<i>Минус: Обезвређење</i>	(1.632.620)	(6.009.417)
	1.954.526	5.342.977

19. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Готовина у банци и благајни	12.776.096	5.151.570
Депозити са доспећем до 3 месеца	7.533.623	2.530.000
Новчана средства са ограниченим коришћењем	-	8.071
Остала новчана средства	27.182	260.144
	20.336.901	7.949.785

20. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Разграничени порез на додату вредност	3.126.172	1.823.813
Унапред плаћени трошкови	276.026	186.100
Унапред обрачунати приходи	51.279	44.896
Унапред плаћена акциза	1.969.728	2.188.620
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	314.708	269.207
	5.737.913	4.512.636

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 3.126.172 хиљаде (31. децембра 2020: РСД 1.823.813 хиљада) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 1.969.728 хиљада (31. децембар 2020: РСД 2.188.620 хиљада) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

21. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Издате менице и гаранције	79.772.819	79.165.987
Примљене менице и гаранције	14.590.445	14.817.223
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.358.990	5.357.687
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.380.931	5.873.647
Тућа роба у складишту и остала средства других лица	10.180.619	9.302.871
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.361.966
Примљене хипотеке и залог	2.465.428	1.880.676
Остала ванбилансна актива и пасива	300.152	230.406
	120.411.350	117.990.463

22. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал представља акцијски капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2020. износи РСД 1.001.191 хиљада односно, РСД 6,14 по акцији (31. децембра 2019: РСД 4.425.459 хиљаде односно, 27,14 РСД по акцији). Расподела дивиденде је одобрена од стране Скупштине акционара дана 29. јуна 2021. године и исплаћена 31. августа 2021. године.

Обрачун основне зараде по акцији приказан је у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добит (губитак) који припада већинском власнику	23.131.745	(5.908.498)
Просечан пондерисан број обичних акција	163.060.400	163.060.400
Зарада по акцији (у РСД 000)	0,142	(0,036)

Друштво нема конвертибилне инструменте, опције или гаранције и у складу с тим, смањена за-

рада по акцији једнака је основној заради по акцији како је наведено у табели изнад.

23. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2020. године	10.671.714	488.858	396.933	788.435	478.216	12.824.156
На терет биланса успеха	88.078	-	84.032	125.984	-	298.094
Повећања и корекција процене резервисања	345.084	-	-	-	-	345.084
Укинуто у току године (напомена 39)	(695.704)	-	-	-	(1.582)	(697.286)
Актuarsки губици признати у осталом укупном резултату	-	-	20.739	-	-	20.739
Измирење обавеза и остало	(70.708)	(80.317)	(58.783)	-	(99.019)	(308.827)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	10.338.464	408.541	442.921	914.419	377.615	12.481.960
Стање 1. јануара 2021. године	10.338.464	408.541	442.921	914.419	377.615	12.481.960
На терет биланса успеха	193.772	-	322.157	305.186	82.789	903.904
Повећања и корекција процене резервисања	1.409.564	-	-	-	-	1.409.564
Укинуто у току године (напомена 39)	(143.899)	-	-	-	-	(143.899)
Актuarsки добици признати у осталом укупном резултату	-	-	(7.926)	-	-	(7.926)
Измирење обавеза и остало	(58.717)	(31.807)	(56.328)	(808.530)	(83.086)	(1.038.468)
Стање на дан 31. децембра 2021. године	11.739.184	376.734	700.824	411.075	377.318	13.605.135

Анализа резервисања:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочна	12.029.890	10.132.664
Краткорочна	1.575.245	2.349.296
	13.605.135	12.481.960

а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од РСД 376.734 хиљада (31. децембра 2020: РСД 408.541 хиљада) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Друштва. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2021. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2021–2023) у износу од РСД 411.075 хиљада (31. децембра 2020. године: РСД 914.419 хиљада).

ције постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2021. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2021–2023) у износу од РСД 411.075 хиљада (31. децембра 2020. године: РСД 914.419 хиљада).

г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2021. године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Друштво је извршило ново резервисање у износу од РСД 82.789 хиљада (укинуло резервисање у 2020: РСД 1.582 хиљада) за које је процењен негативан (у 2020. позитиван) исход спора. Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2021. године.

д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Отпремнине	392.619	150.464
Јубиларне награде	308.205	292.457
	700.824	442.921

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дисконтна стопа	3,7%	4,3%
Будућа повећања зарада	0,00%	0,07%
Просечан будући радни век	17,86	15

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2020. године	123.679	273.254	396.933
Трошкови директно плаћених накнада	(34.844)	(23.939)	(58.783)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	20.739	-	20.739
Укупно расходи признати у укупном резултату	40.890	43.142	84.032
Стање на дан 31. децембра 2020. године	150.464	292.457	442.921
Трошкови директно плаћених накнада	(19.696)	(36.632)	(56.328)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(7.926)	-	(7.926)
Укупно расходи признати у укупном резултату	269.777	52.380	322.157
Стање на дан 31. децембра 2021. године	392.619	308.205	700.824

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Текући трошкови накнада	47.195	72.825
Прошли трошкови накнада	206.267	-
Трошкови камата	26.854	17.942
Добици од промене плана доприноса	18.612	35.126
Актуарски (добици)/губици (јубиларне награде)	23.229	(41.861)
	322.157	84.032

24. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	8.203.403	13.672.117
Банкарски кредити	69.276.624	69.109.853
Обавезе за лизинг	1.338.381	1.358.795
Остале дугорочне финансијске обавезе	841.861	841.847
Остале дугорочне обавезе	4.222	-
	79.664.491	84.982.612
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 25)	(7.379.095)	(11.907.144)
	72.285.396	73.075.468

Промене на обавезама Друштва из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 25)	Лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	88.350.506	1.594.072	811.424	90.756.002
Приливи	6.182.912	23.666.127	-	29.849.039
Одливи	(11.663.203)	(23.504.160)	(280.003)	(35.447.366)
Немонетарне трансакције	(53.823)	(4)	830.606	776.779
Курсне разлике	(34.422)	-	(3.232)	(37.654)
На дан 31. децембра 2020. године	82.781.970	1.756.035	1.358.795	85.896.800
На дан 1. јануара 2021. године	82.781.970	1.756.035	1.358.795	85.896.800
Приливи	16.729.700	15.352.180	-	32.081.880
Одливи	(22.156.823)	(14.919.694)	(383.385)	(37.459.902)
Немонетарне трансакције	118.239	(121)	364.210	482.328
Курсне разлике	6.941	-	(1.239)	5.702
На дан 31. децембра 2021. године	77.480.027	2.188.400	1.338.381	81.006.808

а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 8.203.403 хиљада (2020: РСД 13.672.117 хиљаде), са висином текућег доспећа од РСД 5.468.935 хиљада

(2020: РСД 5.468.847 хиљаде), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

б) Банкарски кредити

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни кредити у земљи	47.362.765	51.785.404
Дугорочни кредити у иностранству	21.913.859	17.324.449
	69.276.624	69.109.853
Текуће доспеће дугорочних кредита	(1.579.581)	(6.117.142)
	67.697.043	62.992.711

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Између 1 и 2 године	2.946.179	9.920.841
Између 2 и 5 година	63.486.742	41.197.751
Преко 5 година	1.264.122	11.874.119
	67.697.043	62.992.711

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
УСД	83.512	157.858
ЕУР	69.093.193	68.740.979
РСД	95	338
ЈПЈ	99.824	210.678
	69.276.624	69.109.853

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво (ГПН Група) одржава однос задуживања према ЕБИТДА (напомена 6). Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године.

в) Обавезе за лизинг

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2021	2020
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе)	33.134	30.967
Трошкови који се односе на краткорочни закуп (напомена 32)	91.723	342.528
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп (напомена 32)	10.117	126.666
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп (напомена 32)	1.094.702	780.141

г) Остале дугорочне финансијске обавезе

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од РСД 841.861 хиљада у потпуности представљају одложеноу накнаду ПЈСЦ Зарубезњефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника

инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтегазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

25. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Краткорочни кредити од зависних правних лица	2.188.400	1.756.035
Краткорочна доспећа дугорочних финансијских обавеза (напомена 24)	7.379.095	11.907.144
	9.567.495	13.663.179

26. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2021. године износе РСД 25.792.739 хиљада (2020: РСД 20.653.938 хиљада) укључују обавезе према матичном и зависним правним лицима са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 7.316.762 хиљада (31. децембра 2020: РСД 7.782.495 хиљада) које се највећим делом односе на обавезе према добављачу Нафтагас нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад по основу пружених услуга у износу од РСД 1.874.823 хиљада (31. децембра 2020: РСД 3.204.199 хиљаде према Гаспром Њефт-у) као и обавезе према добављачима у иностранству у износу од РСД

12.153.357 хиљада (31. децембра 2020: РСД 7.833.988 хиљада) које се највећим делом односе на обавезе према добављачима за сирову нафту и то Petraco Oil Company LLP Лондон у износу од РСД 9.855.088 хиљада (31. децембра 2020.: РСД 2.641.621 хиљада), ХИП Петрохемија у износу од РСД 1.155.586 хиљада (31. децембра 2020: РСД 942,412 хиљада) по основу оперативних трошкова, као и обавезе према Gazprom Marketing and Trading у износу од РСД 731,189 (31. децембра 2020: РСД 56,524 хиљада) по основу набавке електричне енергије.

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе из специфичних послова	181.267	166.877
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.051.236	1.125.281
Обавезе за камате	85.507	216.927
Обавезе за дивиденде	3.784.105	3.785.017
Обавезе према запосленима	491.575	556.244
Обавезе за ПДВ	2.057.339	1.952.868
Обавеза за акцизу	6.303.828	5.379.743
Накнада за робне резерве	286.795	257.505
Накнада за енергетску ефикасност	33.653	30.168
Обавезе по основу пореза на добит	4.144.615	-
Остале обавезе за порезе	921.333	705.843
Остале краткорочне обавезе	60.027	58.856
	19.401.280	14.235.329

28. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2021. године у износу РСД 3.426.030 хиљада (31. децембра 2020: РСД 3.440.035 хиљаде) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.815.305 хиљада (31. децембра 2020: РСД 2.033.852 хиљада), и обавезе по основу уговора са купцима по основу програма лојалности у износу од РСД 776.791 хиљада (31 децембар 2020: РСД 693.356 хиљада).

Приход у износу од РСД 4.369.748 хиљада (31. децембра 2020: РСД 1.916.116) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2021, од чега се РСД 3.835.100 хиљада (31. децембра 2020: РСД 1.488.701 хиљаде) односи на авансе и РСД 534.648 хиљада (31. децембра 2020: РСД 427.415 хиљаде) на програм лојалности купаца.

29. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
<i>Укидање исправке по основу:</i>		
- Основних средстава	24.619	49.590
- Инвестиционих некретнина	148.042	-
- Залиха	86.640	36.147
- Остале имовине	291	3.123
	259.592	88.860

30. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови материјала за израду	161.346.556	102.579.543
Трошкови режијског и осталог материјала	201.328	183.886
Трошкови горива и енергије	3.898.387	3.636.226
Остало	500.763	335.737
	165.947.034	106.735.392

31. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови зарада (брutto)	14.326.304	14.342.015
Порези и доприноси на зараде на терет послодавца	1.955.945	1.885.100
Трошкови уговора о делу	99.180	111.215
Трошкови осталих личних зарада	13.804	9.497
Накнаде плаћене одбору директора	134.090	132.140
Трошкови отпремнина	342.681	38.976
Трошкови услужних организација	402	737.175
Остали лични расходи	406.981	555.395
	17.279.387	17.811.513

32. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
<i>Укидање исправке по основу:</i>		
- Нематеријалне имовине	1.008	58.941
- Основних средстава	743.396	658.384
- Инвестиционих некретнина	64.306	-
- Средстава намењених продаји	9.179	34.044
- Залиха	1.971	55.080
- Остале имовине	-	3.453
	819.860	809.902

33. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Производне услуге	2.584.055	2.167.321
Транспортне услуге	3.216.249	3.034.457
Услуге одржавања	5.719.883	4.730.810
Закупнине	1.196.542	1.249.335
Трошкови сајмова	5.440	-
Реклама и пропаганда	720.207	529.421
Трошкови истраживања	86.603	218.527
Остале услуге	1.651.066	1.365.799
	15.180.045	13.295.670

34. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Непроизводне услуге	3.172.398	2.682.287
Репрезентација	41.242	45.766
Премије осигурања	466.349	472.343
Трошкови платног промета	363.081	271.923
Трошкови пореза	1.140.802	1.101.105
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.289.755	872.606
Провизија франшизера	3.736.668	3.047.061
Остали непроизводни трошкови	707.678	587.424
	10.917.973	9.080.515

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2021. у износу од РСД 3.172.398 хиљаде (2020: РСД 2.682.287 хиљада) се највећим делом односе трошкове пројектовања у износу од РСД 1.220.237 хиљаду (2020: RSD 1.101.821

хиљаду), трошкове обезбеђења у износу од РСД 514.032 хиљаде (2020: РСД 533.601 хиљаду) и трошкове консултантских услуга у износу од РСД 191.085 хиљаде (2020: РСД 143.504 хиљада).

35. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.049.596	1.004.211
- модификациони добитак	95.841	
- остали финансијски приходи	684.275	681.645
Приходи од камата	197.347	200.692
Добици од реструктурирања зајмова	-	53.673
Приход по основу дисконта потраживања	19.486	38.344
Позитивне курсне разлике	488.922	1.260.345
Остали финансијски приходи	46.310	4.416
	2.581.777	3.243.326

36. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.678.301	1.083.428
- модификациони губитак	-	66.293
- остали финансијски расходи	193.687	319.905
Расходи камата	1.383.193	1.403.550
Дисконт дугорочних обавеза	79.637	88.078
Дисконт дугорочних финансијских инструмената	118.241	-
Негативне курсне разлике	490.640	1.134.501
Остали финансијски расходи	7.674	27.134
	3.951.373	4.122.889

37. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	-	88.363
Приходи по основу вредновања:		
- потраживања по основу продаје (напомена 6)	319.810	124.828
- краткорочних финансијских пласмана	-	-
- осталих потраживања (напомена 6)	12.411	38.784
	332.221	251.975

38. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Обезвређења дугорочних финансијских пласмана	55.729	28.042
Расходи по основу вредновања:		
- потраживања по основу продаје (напомена 6)	37.130	100.076
- осталих потраживања (напомена 6)	1.774	2.006
- краткорочних финансијских пласмана	-	17.822
- камата	3.455	8.165
Остала обезвређења	267.888	-
	365.976	156.111

39. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	63.355	45.557
Добици од продаје материјала	42.068	21.552
Добици од продаје инструмената капитала	1.216	-
Вишкови по основу пописа	369.348	176.298
Приходи од смањења обавеза	333.000	965.918
Укидање дугорочних резервисања (напомена 23)	143.899	697.286
Затезне камате	38.143	51.673
Остали приходи	20.046	28.726
	1.011.075	1.987.010

Приходи по основу смањења обавеза у 2021. години у износу од РСД 333.000 хиљада (2020: РСД 965.918

хиљада) односе се на отпис обавеза за које не постоји законски основ за плаћање.

40. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	115.781	107.666
Губици од продаје материјала	121.271	19.435
Губици по основу заштите од ризика	-	332
Мањкови	481.925	355.234
Отпис потраживања	6.245	17.253
Отпис залиха	43.488	35.247
Остали непоменути расходи	176.575	494.406
	945.285	1.029.573

41. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Текући порез на добит	4.155.337	(111.229)
Одложени порез		
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 14)	1.082	(1.603.709)
	4.156.419	(1.714.938)

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао при-

меном просечне пондерисане пореске стопе на резултат Друштва, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добит (губитак) пре опорезивања	27.288.164	(7.623.436)
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15%	4.093.225	(1.143.515)
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходе који су изузети из опорезивања	(12.886)	(325.200)
Расходе који се не признају за пореске сврхе:		
- порез на добит у Анголи	84.312	(50.469)
- остали расходи који се не признају	437.895	(135.256)
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	(437.735)	262
Искоришћени порески кредити	(51.945)	-
Остало	43.553	(60.760)
	4.156.419	(1.714.938)
Ефективна стопа пореза на добит	15,23%	0%

42. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Економско окружење у Републици Србији

Друштво послује превасходно на територији Републике Србије и због тога је изложено ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте.

У марту 2020. Светска здравствена организација прогласила је глобалну пандемију вируса КО-ВИД-19. Као одговор на пандемију, Влада Републике Србије је спровела бројне мере у покушају сузбијања ширења и утицаја КОВИД-19, као што су забране и ограничења путовања, карантина, наредбе за смештај и ограничења пословања, укључујући затварања. Неке од горе наведених мера су накнадно ублажене, међутим и на дан 31. децем-

бра 2021. године, глобални нивои заразе су и даље високи, стопа вакцинације је релативно ниска и постоји ризик да ће Влада Републике Србије увести додатна ограничења у наредним периодима изазваних мутацијом вируса.

Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Друштва.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Друштва. Међутим будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 376.734 хиљаду (31. децембар 2020.: РСД 408.541 хиљада) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2021. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2021. године Друштво је имало закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од РСД 383.637 хиљада (31. децембар 2020. године: РСД 1.536.920 хиљаду).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Друштва.

43. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт. Ст Петербург. Руска Федерација у чијем власништву се налази 56.15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29.87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13.98% у власништву мањинских акционара тргује на Београдској берзи. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Друштва је Руска Федерација.

Друштво је у 2021. години и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и нафтних производа.

На дан 31. децембра 2021. године и 31. децембра 2020. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2021.				
Право коришћења средстава	43.712	-	414	44.126
Учешћа у капиталу	13.425.627	-	1.038.800	14.464.427
Дугорочни кредити	27.188.599	-	-	27.188.599
Остали дугорочни пласмани	841.861	-	-	841.861
Аванси за залихе и услуге	2.323	-	29.788	32.111
Потраживања по основу продаје	5.807.273	601	2.097.458	7.905.332
Друга потраживања	1.365.171	-	128	1.365.299
Краткорочни финансијски пласмани	1.855.115	-	-	1.855.115
Дугорочне обавезе	(44.068)	(2.734.468)	(209)	(2.778.745)
Краткорочне финансијске обавезе	(2.190.722)	(5.468.935)	(142)	(7.659.799)
Примљени аванси	(31.504)	-	(944)	(32.448)
Обавезе из пословања	(4.865.339)	(3.000)	(2.448.423)	(7.316.762)
Остале краткорочне обавезе	(1.195)	(13)	-	(1.208)
Остале текуће обавезе	(54.157)	-	-	(54.157)
	43.342.696	(8.205.815)	716.870	35.853.751

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2020.				
Право коришћења средстава	46.395	-	125	46.520
Учешћа у капиталу	13.425.627	-	1.038.800	14.464.427
Дугорочни кредити	22.911.248	-	-	22.911.248
Остали дугорочни пласмани	841.847	-	-	841.847
Аванси за залихе и услуге	2.359	-	25.095	27.454
Потраживања по основу продаје	3.425.501	-	1.582.434	5.007.935
Друга потраживања	1.316.935	-	303	1.317.238
Краткорочни финансијски пласмани	5.266.132	-	-	5.266.132
Дугорочне обавезе	(46.076)	(8.203.270)	-	(8.249.346)
Краткорочне финансијске обавезе	(1.758.283)	(5.468.847)	(84)	(7.227.214)
Примљени аванси	(54.151)	-	(4.530)	(58.681)
Обавезе из пословања	(3.462.629)	(3.204.199)	(1.115.667)	(7.782.495)
Остале краткорочне обавезе	(1.423)	-	-	(1.423)
Остале текуће обавезе	(3.239)	-	-	(3.239)
	41.910.243	(16.876.316)	1.526.476	26.560.403

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2021. и 2020. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2021.				
Приходи од продаје	26.996.004	2.056	30.075.178	57.073.238
Други пословни приходи	43.329	-	7.356	50.685
Набавна вредност продате робе	(306.374)	-	(1.226.923)	(1.533.297)
Трошкови материјала	(430.405)	(22.565.852)	(1.016.670)	(24.012.927)
Трошкови зарада	(19)	-	-	(19)
Производни трошкови	(4.910.175)	-	(230.186)	(5.140.361)
Амортизација	(2.683)	-	(115)	(2.798)
Нематеријални трошкови	(4.530.526)	(3.395)	(61.836)	(4.595.757)
Финансијски приходи	780.262	-	(2)	780.260
Финансијски расходи	(19.154)	(174.840)	(59)	(194.053)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(110.307)	-	-	(110.307)
Остали приходи	446	-	-	446
	17.510.398	(22.742.031)	27.546.743	22.315.110

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2020.				
Приходи од продаје	13.138.607	-	17.170.435	30.309.042
Други пословни приходи	36.852	-	8.602	45.454
Набавна вредност продате робе	(53.346)	-	(236.321)	(289.667)
Трошкови материјала	(382.798)	(24.674.912)	(996.914)	(26.054.624)
Трошкови горива и енергије	(89)	-	-	(89)
Трошкови зарада	(19.814)	-	-	(19.814)
Производни трошкови	(4.003.482)	-	(198.978)	(4.202.460)
Амортизација	(4.298)	-	(188)	(4.486)
Нематеријални трошкови	(3.783.590)	(3.118)	(34.079)	(3.820.787)
Финансијски приходи	681.591	-	56	681.647
Финансијски расходи	(90.795)	(295.405)	-	(386.200)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(17.822)	-	-	(17.822)
Остали приходи	285	6.475	-	6.760
Остали расходи	(797)	(50.164)	(260)	(51.221)
	5.500.504	(25.017.124)	15.712.353	(3.804.267)

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
На дан 31. децембра 2021. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.905.004	-
• Србијагас	-	111.545
• AIR Србија	-	287.512
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.551.586)	-
• Србијагас	-	(605.123)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(2.852)	-
	350.566	(206.066)
На дан 31. децембра 2020. године		
• ХИП Петрохемија	1.461.095	-
• Србијагас	-	256.036
• AIR Србија	-	87.447
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(942.412)	-
• Србијагас	-	(302.531)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.532)	-
	515.151	40.952

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
Година која се завршила дана 31. децембра 2021. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	28.673.855	-
• Србијагас	-	224.146
• AIR Србија	-	3.232.714
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(230.133)	-
• Србијагас	-	(205.962)
	28.443.722	3.250.898
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	16.746.580	-
• Србијагас	-	380.042
• AIR Србија	-	1.685.134
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(193.856)	-
• Србијагас	-	(782.731)
	16.552.724	1.282.445

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају

нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године Друштво је признало РСД 1.033.696 хиљада и РСД 997.434 хиљада, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

44. УСАГЛАШЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу за захтевима Закона о рачуноводству, Друштво је извршило усаглашење својих потраживања и обавеза са куцпима и добављачима пре припреме финансијских извештаја. Укупан износ неусаглашених потраживања износи РСД 29.757 хиљада (22 купца) што чини 1,43% од укупног износа потраживања (потраживања од купаца, из специфичних послова и осталих потраживања). Укупан износ неусаглашених обавеза износи РСД 539.141 хиљаде (110 добављача) што чини 1,34% од укупног износа обавеза из пословања.

45. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Текуће политичке напетости, од краја 2021. године, ескалирале су као последица даљег развоја ситуације са Украјином, што се негативно одразило на стабилност финансијских и тржишта робе. 24. фебруара 2022. године, цене нафте премашиле су 100 америчких долара за барел. Није могуће одредити колико дуго ће трајати ова повећана нестабилност, нити на ком нивоу ће се коначно усталити наведени финансијски показатељи. Најављене су бројне санкције ради ограничавања приступа за руске субјекте финансијским тржиштима евра и америчког долара, укључујући укидање приступа међународном систему SWIFT, и то би у оваквој ситуацији могло имати даљу утицај на способност Друштва за пренос или пријем средстава. Руководству није могуће да предвиди са било којим степеном сигурности утицај свих ових неизвесности на пословање Друштва у будућности.

Међутим, Друштво нема значајних спољних дуговања и није дошло до било каквих прекида пословања, укључујући ланце снабдевања као последица санкција, војног сукоба и нестабилности тржишта робе и ширих тржишта. Док ове неизвесности могу имати утицај на будуће приходе акционара по основу дивиденди и на њихову способност да у ближој будућности врше плаћања Друштву, ово неће утицати на способност Друштва да настави пословање у догледној будућности.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2021. године до 01.марта 2022. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.

2.02

Консолидовани
финансијски
извештаји

Извештај независног ревизора о консолидованим финансијским извештајима

Извештај независног ревизора

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д. Нови Сад:

Наше мишљење

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, консолидоване финансијске позиције друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) и његових зависних друштава (заједно у даљем тексту „Група“) на дан 31. децембра 2021. године, и њене консолидоване финансијске успешности и консолидованих токова готовине за годину завршену на тај дан у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије.

Предмет ревизије

Консолидовани финансијски извештаји Групе укључују:

- консолидовани биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2021. године;
- консолидовани биланс успеха за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о осталом резултату за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о променама на капиталу за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан; и
- напомене уз консолидоване финансијске извештаје, које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим законом су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Независност

Ми смо независни у односу на Групу у складу са Међународним Етичким Кодексом за Професионалне Рачуновође (укључујући Међународне Стандарде Независности) издатим од стране Одбора за Међународне Етичке Стандарде за Рачуновође (ИЕСБА Кодекс) и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије који су релевантни за нашу ревизију консолидованих финансијских извештаја у Републици Србији. Испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са ИЕСБА Кодексом и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Omladinskih brigada 88a, 11070 Beograd, Republika Srbija
T: +381 11 3302 100, F:+381 11 3302 101, www.pwc.rs

Наш ревизијски приступ

Преглед

- Материјалност Групе: 924 милиона динара (у даљем тексту "РСД"), што представља 5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.
- Ревизија је извршена у 5 зависних друштава која се налазе на територији четири државе.
- Тим ангажован на ревизији Групе извршио је ревизију зависних друштава у Републици Србији и усмерене процедуре за зависна друштава у Румунији и Бугарској, заједно са чланицама РwC мреже у тим државама. На основу инструкција Групног ревизорског тима, чланица РwC мреже је урадила усмерене процедуре за зависно друштво у Босни и Херцеговини.
- Обимом ревизије обухваћено је 95% прихода Групе и 98% апсолутне вредности резултата пре опорезивања за Групу.
- Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине

При концепирању ревизије утврдили смо ниво материјалности и проценили ризике од материјално значајних грешака у консолидованим финансијским извештајима. Посебну пажњу посветили смо случајевима који предвиђају субјективну процену руководства, као што су нпр. материјално значајне рачуноводствене процене које укључују утврђивање претпоставки и узимање у обзир неизвесних будућих догађаја од стране руководства. Као и код сваке ревизије, пажњу смо посветили ризику од заобилажења интерне контроле од стране руководства, што између осталог укључује, разматрање да ли постоје докази о пристрасности који представљају ризик од постојања материјално значајних грешака насталих услед проневере.

Материјалност

На обим наше ревизије утицала је примена нивоа материјалности. Ревизија је концепирана на начин да се стекне разумно уверење да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Погрешни искази могу настати услед проневере или грешке. Погрешни искази се сматрају материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

На основу нашег професионалног просуђивања, дефинисали смо одређене квантитативне критеријуме материјалности, као и ниво материјалности за консолидоване финансијске извештаје, узете у целини, као што је приказано у табели ниже. Поменуто нам је, уз квалитативне факторе, помогло да дефинишемо обим ревизијског ангажовања, као и природу, временски оквир и опсег ревизијских поступака, као и да извршимо процену ефеката погрешних исказа, уколико постоје, појединачно или збирно, на консолидоване финансијске извештаје, узете у целини.

Материјалност Групе

РСД 924 милиона

Како смо одредили материјалност

5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.

Образложење за примењену основу за одређивање материјалности

Одлучили смо да материјалност треба да буде одређена на основу просека резултата пре опорезивања у претходне три године. Ова основа је репрезентативан показатељ пословања имајући у виду значајне флукуације финансијског резултата услед промене цене нафте. За стопу од 5% смо се определили јер је унутар прихватљивих квантитативних критеријума који се користе за профитно оријентисана друштва у овом индустријском сектору.

Са лицима овлашћеним за управљање постигли смо договор о обавештавању лица овлашћених за управљање о свим погрешним исказима већим од РСД 46 милиона идентификованим у току ревизије, као и о погрешним исказима мањим од наведеног износа који, према нашем мишљењу, утичу на квалитет извештавања.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије консолидованих финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и за које нисмо изнели издвојено мишљење.

Кључна ревизијска питања	Како смо приступили кључним ревизијским питањима
Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине	Прегледали смо процену руководства о исказаним резервисањима на дан 31. децембар 2021. године. Посебну пажњу смо посветили средствима код којих се промене у процени трошкова директно одражавају на консолидовани биланс успеха, а не на само средство.
Резервисање за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине обелодањено је у напмени 21 уз Консолидоване финансијске извештаје; а рачуноводствене политике и кључна просуђивања и процене садржане су у напмени 2 и напмени 3.	Тестирањем је обухваћено разумевање законских и изведених обавеза у погледу обнављања природних ресурса средстава, и то на основу процене корисног века употребе средства и трошка за заштиту животне средине.
Обрачун резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине захтева значајно просуђивање руководства због сложености поступка процене будућих трошкова, дисконтне стопе и рачности обавеза.	
Обнављање природних ресурса инфраструктуре нафте и гаса је активност у настанку, стога постоје ограничени	Обавили смо следеће поступке ревизије:

упоредни подаци који би служили за потребе процене будућих трошкова. Поменути фактори утичу на утврђивања тачног износа резервисања, који је материјално значајан за консолидовани биланс стања Групе.

Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине на годишњем нивоу, и то за средства за истраживање и процењивање и средства за прераду нафте и нафтних деривата. Преглед од стране руководства обухвата и анализу ефеката промена у законској регулативи Републике Србије, очекиваног приступа руководства у обнављању природних ресурса, процену трошкова, дисконтне стопе, рочност обавеза као и нису ефекат промене девизних курсева.

- Утврдили смо и проверили претпоставке везане за трошкове који имају највећи утицај на резервисања, и то путем прегледа стварно насталих трошкова у току године и њиховог упоређивања са подацима из ранијих година;
- Ангажовали смо интерне експерте да оцене оправданост дисконтне стопе примењене на претпоставке везане за резервисање и да упореде стопу са стопама на државне обвезнице Републике Србије за слични период;
- Извршили смо проверу математичке тачности коришћених модела;
- Извршили смо проверу потпуности података, и то путем њиховог упоређивања са другим нефинансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;
- Извршили смо проверу промене статуса нафтних бушотина у односу на прошлу годину с обзиром да статус нафтних бушотина има материјалан утицај на обрачун резервисања.
- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке (дисконтна стопа и процена трошкова). Проверили смо математичку тачност обрачуна и закључили да резултати нису материјално различити и да с у оквиру прихватљивог распона.

Како смо прилагодили обим ревизије Групе

Прилагодили смо обим ревизије са циљем да обезбедимо примену довољних поступака за потребе изражавања мишљења о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини, при чему смо водили рачуна о структури Групе, рачуноводственим процесима и системима контрола, као и сектору привреде у коме Група послује.

Приликом дефинисања обима ревизије Групе, утврдили смо природу и обим посла који ће бити спроведен у зависним друштвима, као и на консолидованом нивоу. Тамо где је ревизија спроведена од стране локалних ревизора ми смо вршили надзор на нивоу консолидације, и спровели поступке прегледа радних папира локалних ревизора са циљем да прибавимо довољно ревизијских доказа који поткрепљују наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини. У свим зависним друштвима ревизију смо вршили или ми или друштва која су чланице PwC мреже.

Наш приступ приликом утврђивања обима ревизије Групе састоји се од три корака, а зависна друштва која испуњавају један или више доле наведених критеријума се сматрају онима која спадају у обим ревизијског тестирања:

- 1) Значајан допринос, већи од 15%, на резултат пре опорезивања, приход, односно укупну имовину. Код ових зависних друштava ревизија се врши у пуном обиму;
- 2) Постојање материјално значајног ризика, било на нивоу зависног друштва, узетог у целини, или, пак, на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима. Ово се односи на позиције у финансијским извештајима код којих постоји ризик од материјално значајних погрешних исказа, утврђених у току фазе планирања ревизије; или

- 3) Најзначајнија друга зависна друштва која нам неопходна за свеобухватност ревизијских поступака на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима, или у сврху спровођења нестандартних ревизијских процедура.

На основу овог процеса идентификовано је пет зависних друштava на територији четири државе која су, према нашем мишљењу, захтевала или пун обим ревизије (Нафтна Индустрија Србије а.д.) или примену усмерених ревизорских поступака за одређене позиције у финансијским извештајима зависних друштava. Поменута зависна друштва заједно остварују 95% прихода и 98% апсолутног резултата пре опорезивања Групе.

Због своје структуре и величине, Група има неколико малих зависних друштava која посматрано појединачно нису материјално значајна али заједно чине безначајан део добити пре опорезивања Групе, њених прихода, односно укупних средстава. Ова зависна друштва су обухваћена ревизијом консолидованих финансијских извештаја и том приликом су спроведени:

- 1) Укупни аналитички поступци ревизије: Значајан део преосталих зависних друштava која нису била одабрана за ревизију на појединачном нивоу, био је предмет анализе промена у односу на упоредне податке на консолидованом нивоу, уз посебан осврт на ставке са високим степеном ризика и неуобичајеним кретањима. Зависна друштва која нису била предмет укупних аналитичких поступака ревизије нису материјално значајна, било да су посматрана појединачно или у збиру.
- 2) Тестирање финансијских система, процеса и контрола: Тестирање општих контрола смо обавили на нивоу ревизије консолидованих финансијских извештаја. Тестирањем система и ефикасности контрола, руководио је наш тим задужен за ревизију Групе. Преглед резултата тестирања се врши током године и узима се у обзир при континуираном ажурирању обима ревизије Групе.
- 3) Тестирање конкретних пословних промена: Приликом ревизије консолидованих финансијских извештаја извршили смо тестирање конкретних пословних промена, као и тестирање умањења вредности гудвила, стања готовине и готовинских еквивалената, као и тестирање стања резервисања за судске спорове.

Извештавање о осталим информацијама укључујући консолидовани Годишњи извештај о пословању

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају консолидовани Годишњи извештај о пословању (који не укључује консолидоване финансијске извештаје и извештај ревизора о њима).

Наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима се не односи на остале информације.

У вези са нашом ревизијом консолидованих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације наведене горе, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и консолидованих финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања.

У вези са консолидованим Годишњим извештајем о пословању, спровели смо такође процедуре у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије. Ове процедуре укључују разматрање да ли консолидовани Годишњи извештај о пословању садржи обелодањивања која се захтевају Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу процедура спроведених током ревизије, по нашем мишљењу:

- консолидовани Годишњи извештај о пословању састављен је у складу са захтевима Закона о рачуноводству Републике Србије; и
- информације наведене у консолидованим Годишњем извештају о пословању, за финансијску годину за коју се припремају консолидовани финансијски извештаји, су конзистентне са консолидованим финансијским извештајима.

Додатно, на основу знања и разумевања пословања Групе и њеног пословног окружења, стеченог током обављања ревизије, од нас се захтева да саопштим у извештају уколико закључимо да постоји материјално погрешно приказивање у консолидованом Годишњем извештају о пословању. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопштим у извештају.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије, и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале било услед проневере или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Групу или да обустави пословање или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Групе.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да консолидовани финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед проневере или грешке, и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверења, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Законом о ревизији Републике Србије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

Као део ревизије коју обављамо у складу са Законом о ревизији Републике Србије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат проневере је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Групе.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство. Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у консолидованим финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.
- Прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа о финансијским информацијама друштва, односно о пословним активностима унутар Групе, са циљем да изразимо мишљење о консолидованим финансијским извештајима. Ми смо одговорни за усмеравање, надзор и извршење ревизије Групе. Такође, ми смо искључиво одговорни за наше ревизијско мишљење.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије, значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Лиценцирани овлашћени ревизор који је ангажован као кључни ревизорски партнер на пројекту ревизије, након које ревизор издаје Извештај независног ревизора је Соња Раленац.

Soňa Ralenać

Соња Раленац
Лиценцирани овлашћени ревизор

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Београд

Београд, 03. март 2022. године

viii

Консолидовани биланс стања

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0009+0017+0018+0028)	0002		313.317.925	318.219.559
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008)	0003	8	23.356.993	23.940.194
1. Улагања у развој	0004		13.075.534	11.770.444
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		3.222.010	2.929.069
3. Гудвил	0006		1.293.132	1.322.704
4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007		5.766.317	7.917.977
5. Аванси за нематеријалну имовину	0008		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010+0011+0012+0013+0014+0015+0016)	0009	9	287.163.900	291.598.823
1. Земљиште и грађевински објекти	0010		173.558.588	174.346.498
2. Постројења и опрема	0011		91.366.040	96.252.425
3. Инвестиционе некретнине	0012		1.728.395	1.574.329
4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		19.943.295	18.837.242
5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014		251.416	249.246
6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015		266.090	97.092
7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016		50.076	241.990
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019+0020+0021+0022+0023+0024+0025+0026+0027)	0018		2.797.032	2.680.542
1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019		91.900	95.316
2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020	10	1.582.900	1.747.430
3. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021		-	-
4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022		-	-
5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		9.515	9.515
6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024		-	-
7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025		-	-
8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	11	1.112.717	828.281
V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028		-	-

у 000 РСД

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	12	2.343.219	2.313.438
Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031+0037+0038+0044+0048+0057+0058)	0030		95.364.013	64.738.800
И. ЗАЛИХЕ (0032+0033+0034+0035+0036)	0031	13	37.503.380	28.113.841
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		17.302.902	13.429.199
2. Недовршена производња и готови производи	0033		16.416.537	11.623.707
3. Роба	0034		3.231.683	2.695.319
4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		432.170	326.364
5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		120.088	39.252
II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037		44.008	39.146
III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039+0040+0041+0042+0043)	0038	14	28.405.044	20.615.680
1. Потраживања од купаца у земљи	0039		24.777.305	18.487.194
2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		1.432.922	481.486
3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		2.019.633	1.525.369
4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		175.184	121.631
5. Остала потраживања по основу продаје	0043		-	-
IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045+0046+0047)	0044	15	1.482.846	2.110.594
1. Остала потраживања	0045		1.376.625	962.724
2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		28.829	1.053.837
3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		77.392	94.033
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049+0050+0051+0052+0053+0054+0055+0056)	0048	16	104.451	343.069
1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049		-	-
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050		-	-
3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		76.176	76.845
4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052		-	-
5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053		-	-
6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054		-	-
7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055		-	-
8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		28.275	266.224
VI. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0057	17	21.283.274	8.488.302
VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	18	6.541.010	5.028.168
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0029+0030)	0059		411.025.157	385.271.797

у 000 РСД

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	19	124.420.216	120.346.882
А. КАПИТАЛ (0402+0403+0404+0405+0406-0407+0408+0411-0412) >= 0	0401	20	262.836.211	242.762.307
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	20.1	81.530.200	81.530.200
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403		-	-
III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ	0405		-	-
V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		658.797	541.518
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407		58.150	58.477
VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409+0410)	0408		180.685.686	168.295.391
1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		159.728.653	168.295.391
2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		20.957.033	-
VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		19.678	19.678
IX. ГУБИТАК (0413+0414)	0412		-	7.566.003
1. Губитак ранијих година	0413		-	-
2. Губитак текуће године	0414		-	7.566.003
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416+0420+0428)	0415		85.503.686	84.312.231
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	21	12.430.855	10.332.213
1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		1.175.803	536.608
2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418		-	-
3. Остала дугорочна резервисања	0419		11.255.052	9.795.605
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421+0422+0423+0424+0425+0426+0427)	0420	22	73.072.831	73.980.018
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421		-	-
2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422		-	-
3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423		2.734.483	8.203.270
4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		47.762.057	47.730.769
5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425		21.630.304	17.130.642
6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426		-	-
7. Остале дугорочне обавезе	0427		945.987	915.337
III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428		-	-

у 000 РСД

	АОП	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	12	-	-
Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430		-	-
Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432+0433+0441+0442+0449+0453+0454)	0431		62.685.260	58.197.259
И. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432	21	1.646.631	2.382.745
II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0433	23	7.689.172	12.196.715
1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434		-	-
2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435		5.468.935	5.468.847
3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		640.656	610.725
4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		1.296.026	5.923.336
5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438		283.555	193.807
6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439		-	-
7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440		-	-
III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		3.163.934	4.170.271
IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443+0444+0445+0446+0447+0448)	0442	24	24.575.663	19.278.679
1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443		1.677.244	975.060
2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		807.220	3.388.162
3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		9.748.498	6.767.096
4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		12.316.499	7.981.985
5. Обавезе по меницама	0447		-	-
6. Остале обавезе из пословања	0448		26.202	166.376
V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450+0451+0452)	0449	25	21.535.022	16.028.258
1. Остале краткорочне обавезе	0450		6.644.265	6.868.682
2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		10.652.549	9.117.964
3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		4.238.208	41.612
VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453		-	-
VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	26	4.074.838	4.140.591
Ћ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415+0429+0430+0431-0059)>=0=(0407+0412-0402-0403-0404-0405-0406-0408-0411)>=0	0455		-	-
Е. УКУПНА ПАСИВА (0401+0415+0429+0430-0431-0455)	0456		411.025.157	385.271.797
Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	19	124.420.216	120.346.882

у 000 РСД

Консолидовани биланс успеха

Година која се завршила 31. децембра				
	АОП	Напомена	2021	2020
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1005+1008+1009-1010+1011+1012)	1001	7	310.238.277	190.956.570
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004)	1002		61.104.658	29.785.309
1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		20.932.020	8.509.017
2. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1004		40.172.638	21.276.292
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006+1007)	1005	7	233.694.415	153.705.504
1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		196.253.868	128.244.842
2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		37.440.547	25.460.662
III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		10.444.184	9.964.736
IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		4.274.201	-
V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		-	2.993.931
VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	390.273	337.096
VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012	27	330.546	157.856
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014+1015+1016+1020+1021+1022+1023+1024)	1013		281.835.685	199.087.265
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		31.872.318	16.499.875
II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	28	171.669.316	110.480.616
III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017+1018+1019)	1016	29	28.841.346	28.390.730
1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		23.932.262	22.755.892
2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		3.352.235	3.114.396
3. Остали лични расходи и накнаде	1019		1.556.849	2.520.442
IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020		24.958.601	22.805.904
V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021	30	783.229	884.425
VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	31	14.423.239	12.661.812
VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		981.522	263.945
VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	32	8.306.114	7.099.958
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1013)>=0	1025		28.402.592	-
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013-1001)>=0	1026		-	8.130.695
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028+1029+1030+1031)	1027	33	1.994.554	2.775.056
И. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		1.222.970	1.158.564

у 000 РСД

Година која се завршила 31. децембра				
	АОП	Напомена	2021	2020
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		220.899	311.272
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		504.244	1.300.804
IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		46.441	4.416
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033+1034+1035+1036)	1032	34	4.733.811	4.816.945
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		2.319.059	1.878.480
II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		1.720.542	1.623.164
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		522.006	1.184.496
IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		172.204	130.805
E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027-1032)>=0	1037		-	-
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1027)>=0	1038		2.739.257	2.041.889
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	35	339.236	259.147
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	36	330.521	154.834
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	37	1.151.128	2.138.667
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	38	1.622.598	1.200.796
Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001+1027+1039+1041)	1043		313.723.195	196.129.440
Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013+1032+1040+1042)	1044		288.522.615	205.259.840
М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043-1044)>=0	1045		25.200.580	-
Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044-1043)>=0	1046		-	9.130.400
Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047		-	-
О. НЕГАТИВНИ НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		-	-
П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045-1046+1047-1048)>=0	1049		25.200.580	-
Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046-1045+1048-1047)>=0	1050		-	9.130.400
С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	39	4.273.671	51.298
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052	39	673.583	285
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	39	703.707	1.615.980

у 000 РСД

Година која се завршила 31. децембра				
	АОП	Напомена	2021	2020
Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054		-	-
Ђ. НЕТО ДОБИТАК (1049-1050-1051-1052+1053-1054)>=0	1055		20.957.033	-
У. НЕТО ГУБИТАК (1050-1049+1051+1052-1053+1054)>=0	1056		-	7.566.003
И. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		-	-
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		20.957.033	-
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059		-	-
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060		-	7.566.003
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
1. Основна зарада по акцији	1061		0,13	(0,05)
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062		-	-

у 000 РСД

Консолидовани извештај о осталом резултату

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		20.957.033	-
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002		-	7.566.003
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
а) повећање ревалоризационих резерви	2003		-	-
б) смањење ревалоризационих резерви	2004		-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
а) добици	2005		12.056	-
б) губици	2006		-	52.595
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
а) добици	2007		-	-
б) губици	2008		-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
а) добици	2009		-	-
б) губици	2010		-	-
2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
а) добици	2011		105.223	111.866
б) губици	2012		-	-
3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
а) добици	2013		-	-
б) губици	2014		-	-
4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
а) добици	2015		-	-
б) губици	2016		-	-
5. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
а) добици	2017		783	-
б) губици	2018		-	294

у 000 РСД

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)-(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)>=0	2019		118.062	58.977
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)-(2003+2005+2007+2009+2009+2011+2013+2015+2017)>=0	2020		-	-
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		-	-
IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022		-	-
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021)>=0	2023		118.062	58.977
VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021)>=0	2024		-	-
Б. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023)>=0	2025		21.075.095	-
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022)>=0	2026		-	7.507.026
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028)=АОП 2024>=0 или АОП 2025>0	2027		21.075.095	7.507.026
1. Приписан већинским власницима капитала	2028		21.075.095	7.507.026
2. Приписан власницима који немају контролу	2029		-	-

у 000 РСД

Консолидовани извештај о токовима готовине

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001		546.109.833	399.595.497
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002		415.107.521	296.009.642
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003		130.526.658	103.123.859
3. Примљене камате из пословних активности	3004		85.381	124.900
4. Остали приливи из редовног пословања	3005		390.273	337.096
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006		503.934.376	369.891.800
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007		45.713.226	39.258.170
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008		184.721.021	107.702.782
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009		28.693.700	25.193.207
4. Плаћене камате у земљи	3010		885.066	943.265
5. Плаћене камате у иностранству	3011		538.086	729.529
6. Порез на добитак	3012		280.739	1.346.537
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013		242.834.798	194.718.310
8. Остали одливи из пословних активности	3014		267.740	-
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015		42.175.457	29.703.697
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017		618.326	3.368.338
1. Продаја акција и удела	3018		-	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019		410.959	518.404
3. Остали финансијски пласмани	3020		163.478	2.845.660
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		-	-
5. Примљене дивиденде	3022		43.889	4.274
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023		22.937.199	29.455.610
1. Куповина акција и удела	3024		-	41
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025		22.773.565	28.254.179
3. Остали финансијски пласмани	3026		163.634	1.201.390
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		-	-

у 000 РСД

	Година која се завршила 31. децембра			
	АОП	Напомена	2021	2020
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028		22.318.873	26.087.272
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		17.229.700	17.682.783
1. Увећање основног капитала	3030		-	-
2. Дугорочни кредити у земљи	3031	22	11.438.785	6.182.783
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032	22	5.290.915	-
4. Краткорочни кредити у земљи	3033	22	500.000	11.500.000
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		-	-
6. Остале дугорочне обавезе	3035		-	-
7. Остале краткорочне обавезе	3036		-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3037		24.386.574	28.177.682
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		-	-
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	22	15.991.604	375.205
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040	22	6.165.093	11.287.997
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	22	500.000	11.500.000
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		-	-
4. Остале обавезе	3043		-	-
5. Финансијски лизинг	3044	22	728.686	589.021
6. Исплаћене дивиденде	3045	20.1	1.001.191	4.425.459
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047		7.156.874	10.494.899
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3048		563.957.859	420.646.618
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ(3005+3019+3031)	3049		551.258.149	427.525.092
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3050		12.699.710	-
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3051		-	6.878.474
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052		8.488.302	15.295.810
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		270.815	312.207
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054		175.553	241.241
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3055	17	21.283.274	8.488.302

у 000 РСД

Консолидовани извештај о променама на капиталу

	АОП	Основни капитал	АОП	Рев.рез. и нер. доб. и губ.	АОП	Нераспоређени добитак	АОП	Губитак	АОП	Учешћа без права контроле	АОП	Укупно
1. Стање на дан 01.01.2020. године	4001	81.530.200	4037	424.064	4046	173.008.695	4055	-	4064	(268.167)	4073	254.694.792
2. Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002	-	4038	-	4047	-	4056	-	4065	-	4074	-
3. Кориговано почетно стање на дан 01.01.2020. године	4003	81.530.200	4039	424.064	4048	173.008.695	4057	-	4066	(268.167)	4075	254.694.792
4. Нето промене у 2020 години	4004		4040	58.977	4049	(4.713.304)	4058	7.566.003	4067	287.845	4076	(11.932.485)
5. Стање на дан 31.12.2020. године	4005	81.530.200	4041	483.041	4050	168.295.391	4059	7.566.003	4068	19.678	4077	242.762.307
6. Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006	-	4042	-	4051	-	4060	-	4069	-	4078	-
7. Кориговано почетно стање на дан 01.01.2021. године	4007	81.530.200	4043	483.041	4052	168.295.391	4061	7.566.003	4070	19.678	4079	242.762.307
8. Нето промене у 2021 години	4008	-	4044	117.606	4053	12.390.295	4062	(7.566.003)	4071	-	4080	20.073.904
9. Стање на дан 31.12.2021. године	4009	81.530.200	4045	600.647	4054	180.685.686	4063	-	4072	19.678	4081	262.836.211

у 000 РСД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје*

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2021. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Превод МСФИ, који је потврдило и објавило Министарство финансија, састоји се од основних текстова МРС и МСФИ које је објавио Одбор за међународне рачуноводствене стандарде, укључујући тумачења која је издао Међународни комитет за

тумачење финансијског извештавања у облику у којем су објављени и који не укључују основу за закључке, илустративне примере, смернице, коментаре, супротстављена мишљења, развијене примере и друге додатне материјале са објашњењима који се могу усвојити у погледу стандарда или тумачења, осим ако није изричито наведено да су они саставни део стандарда или тумачења. Такође, Законом о рачуноводству динар (РСД) је утврђен као званична извештајна валута (функционална и презентациона валута). Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

Консолидовани финансијски извештаји припремљени су у складу са принципом сталности пословања који се заснива на претпоставци да ће Група наставити са пословањем у догледној будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство анализира планове будућних новчаних прилива. На основу поменутих анализа руководство сматра да је Група способна да настави са пословним активностима у складу са принципом сталности пословања (видети напомену 3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19) и да овај принцип треба да буде примењен у припреми ових консолидованих финансијских извештаја.

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2021. године порасла је са 77,020 УСД/ббл на 103,200 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

2.2. Основе за припрему

Приложени консолидовани финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Од-

* Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено.

бор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Група као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Упоредни подаци

У приложеним финансијским извештајима Група је извршила рекласификацију упоредних података на позицијама биланса стања и биланса успеха у складу са изменама Правилника о Контом оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020) и изменама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020) које важе за припрему финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

2.6. Прерачунавање страних валута

(а) *Функционална и валута приказивања*

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују

(„функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

(б) *Трансакције и стања*

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

(в) *Друштва Групе*

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала (исказане у оквиру Резерви).

2.7. Принципи консолидације

Консолидовани финансијски извештаји укључују рачуне зависних друштава у којима Група има контролу. Контрола подразумева изложеност или право на варијабилне приносе и способност утицаја на те приносе кроз контролу над учешћем. Инвеститор има контролу над учешћем када има право које му омогућава да управља релевантним активностима, односно активностима које значајно утичу на приносе од улагања. Инвеститор је изложен или има право на варијабилне приносе из инвестирања када инвеститорови приноси могу да варирају у зависности од резултата улагања. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје Групе од дана када је контрола стечена до дана када она престаје.

При стицању контроле, Група узима у обзир потенцијално значајна гласачка права. Улагања у ентитете које Група не контролише, али у којима има значајан утицај над оперативним и финансијским политикама вреднују се по методи удела, осим за учешћа која задовољавају критеријуме заједничког пословања, које се вреднује на бази учешћа Групе у средствима, обавезама, трошковима и приходима насталим у заједничком пословању. Сва остала улагања су класификована као улагања која се држе до доспећа или као расположива за продају.

(а) *Заједничка пословања и заједнички подухвати*

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања,
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

(б) *Елиминација трансакција при консолидацији*

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

(в) *Учешћа без права контроле*

Учешћа без права контроле у зависним друштвима у приложеним консолидованим финансиј-

ским извештајима су издвојена од капитала власника матичног друштва Групе као учешћа без права контроле. Учешће без права контроле вреднује се по фер вредности или на основу пропорционалног учешћа стечених средстава. За сваку пословну комбинацију одређује се принцип вредновања посебно.

(г) Улагања у придружене ентитете

Придружено правно лице је правно лице над којим инвеститор има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици правног лица, али не и контролу или удружену контролу над тим политикама. Улагања у придружена правна лица рачуноводствено се обухватају коришћењем метода удела и иницијално се признају по набавној вредности. По примени метода удела, Група процењује када је неопходно извршити обезвређење свог улагања у придружено правно лице. На сваки датум извештавања, Група процењује да ли постоје објективни докази да су улагања у придружена правна лица обезвређена.

2.8. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији је сума фер вредности пренете имовине на датум стицања обавеза, које је направио стичалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стичалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијал-

ној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.9. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у билансу успеха, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у консолидованом билансу успеха. Трансакциони трошкови, који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

2.10. Нематеријална средства

(а) Гудвил

Гудвил који настаје кроз пословне комбинације укључен је у нематеријална улагања. Гудвил се накнадно вреднује по набавној вредности умањеној за обезвређење.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 8).

(б) Лиценце и права

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе (просечан век употребе је 5 година).

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

(в) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.11. Средства за производњу нафте и гаса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Група користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (the successful efforts method) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution);

- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капитализисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве“ бушотине (*Dry hole contribution*) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (*successful efforts method*) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/

континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доносе“ утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на

основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“–у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.12. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете консолидовани биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	2 - 35
- Намештај	3 - 10
- Возила	5 - 25
- Рачунари	3 - 10
Остало	3 - 20

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 37 и 38).

2.13. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.14. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у консолидованом билансу успеха у оквиру позиција Приходи/Расходи од усклађивања вредности

имовине (осим финансијске) (напомене 27 и 30). Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.15. Финансијски инструменти

а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финан-

сијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

б) Класификација и одмеравање

Од 1. јануара 2018. године, Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Група одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмента Групе зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Група управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Групе: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Група разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и струк-

туру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Група процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Група разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Група класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат:

Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/губитак). Приход по основу камата на ова финансијских средстава се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.

- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признаје се у билансу успеха и представља се у нето вредности у оквиру осталих добитака/губитака) у периоду у коме је настао.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна

улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом

трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Група накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Групе одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитака и губитака по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Групе да прими исплату.

в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целисти или делимично, када Група искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Група може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Група покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

з) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Група обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Група преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Групе и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

д) Модификација

Група понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Група процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Група престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

е) Обезвређење финансијских средстава

Група унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ

пондерисан вероватноћом који се утврђује процентом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у консолидованом извештају о финансијској позицији умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у консолидованом осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

– Општи модел обезвређења финансијских средстава – тростепени модел

Група примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико група идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног

признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје („ЕСЛ целокупног животног века инструмента“).

Уколико група утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ЕСЛ целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Група примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно. Група признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обезвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Група примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца, уговорна средства и потраживања по основу лизинга и мери резервиса-

ња за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Група користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Група користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, општинских и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

2.16. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног

капацитета). У цену коштања учинака Групе нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 38).

2.17. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Групе, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.18. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.19. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

2.20. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха Групе.

2.21. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске поре-

ске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство перидично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.22. Примања запослених

а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о консолидованом укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене

и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2020. години Група је започела нови трогодишњи (2021 – 2023) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 21).

2.23. Признавање прихода од уговора са купцима

Група признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Група очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за повраћаје, раба-те и попусте након елиминисања продаје унутар Групе.

Порези накнаде по основу продаје

Приходи не укључују износе прикупљене у име пореских власти – порези на додату вредност (ПДВ), акцизе и други порези на промет (накнада за побољшање енергетске ефикасности).

Обрачун акциза заснива се на процени Групе да ли је првенствено обавезна за плаћање акциза или наплаћује износ од купца у име пореских власти. Ово утврђивање се доноси на основу анализе локалних регулаторних захтева за сваку земљу у којој Група послује. Због сложености и разноликости пореског законодавства, значајна просуђивања се примењују у процени да ли би се акцизе обрачунавале на бруто или нето основи.

Акцизе укључене током поступка набавке залиха укључују се у набавну вредност, приход се утврђује на бруто основи, а плаћене акцизе такође се укључују у трошкове коштања продате робе.

Акцизе настале у производњи и продаји производа процењују се као део износа прикупљених у име пореских власти и обрачунавају се на нето основи.

а) Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док

или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину одобрене купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

б) Приход од продаје робе – малопродаја

Група послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Група нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г.

в) Приход од електричне енергије

Група продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним услови-

ма који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („EFET“). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговореним условима, уколико Група очекује да физички испоручи уговорену количину, приход од електричне енергије се у консолидованим финансијским извештајима признаје на бруто основи. Генерално, испорука електричне енергије представља пренос низа различитих добара који су у основи исти и који имају исти образац преноса до купца током времена. Сходно томе, испорука електричне енергије третира се као једна обавеза извршења којој се додељује трансакциона цена. Приход се признаје применом јединствене мере напретка на идентификовану јединствену обавезу извршења.

г) Програм лојалности купаца

Група нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од наградних поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напмени 26.

д) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефек-

тивне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Група прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.24. Закупи

Група закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Групе. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Група искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током процењеног века трајања на следећи начин:

	Век трајања у годинама
Земљиште	25
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање.

2.25. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденде.

2.26. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

Подаци о утицају ових макроекономских фактора на процене који имају највећи утицај на износе у овим консолидованим финансијским извештајима дати су ниже.

3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19

С обзиром на недавну нестабилност на глобалном тржишту цена нафте и сировина и потенцијални утицај вируса Ковид-19 на потражњу, руководство Групе је разматрало утицај вируса Ковид-19 на будућу продају и посебно на новчани ток Групе.

Активности које је руководство предузело како би утврдило да не постоји материјално значајна неизвесност која би могла да утиче на способност ентитета да настави са пословањем су:

- Процена о начелу сталности пословања заснива се на пројекцијама новчаног тока и пословним плановима. Уговорени новчани токови анализирани су у оквиру напомене 6 – део ризик ликвидности;
- Усаглашеност са ковенантима (напомена 6 – ризик ликвидности);
- Способност очувања финансирања; поред ситуације са пандемијом Ковид-19, у току 2020 и 2021. године извршена је додатна оптимизација показатеља кредитног портфеља у смислу снижења цене финансирања. Извршено је реструктурирање значајног дела кредитног портфеља (превремене отплате постојећих кредита уз повлачење нових по повољнијим условима и корекција услова постојећих кредита, у смислу снижења каматне стопе и/или продужење рочности, као и редовне отплате);
- Током 2021. године перформансе су значајно побољшане захваљујући расту цене нафте као и успешно спроведене оптимизације оперативних трошкова и приоритетизације инвестиционих улагања од стране руководства.

3.2. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕК) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви

за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.3. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази. Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2021. године биће већа/мања за РСД 2.231.099 хиљада (2020: РСД 2.041.522 хиљаде).

3.4. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности

умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконтовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд. (напомена 8).

3.5. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 4,70% (уместо коришћене 3,70%) за целу

Групу, садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 7,30%, односно 2,88% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине Групе би порасла за 8,69%. У случају да се стопа флукуације повећа за 1% садашња обавеза за отпремнине би се смањила за 7,75%, односно 3,26% за јубиларне награде.

3.6. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања (напомена 21) јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 4,49% (уместо коришћене 3,49%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се умањила за РСД 1.015.618 хиљада (31. децембра 2020: 5,30% (уместо коришћене 4,30%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 721.372 хиљада.

3.7. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутим околностима.

Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, проценени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално

је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 40).

3.8. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности РСД 60,6 млрд. (31. децембра 2020.: РСД 57,2 млрд.).

Цена нафте заснива се на доступним прогнозама светски признатих истраживачких институција

ја као што су Wood Mackenzie, Platts/PIRA, Energy Group и остали.

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање њиховог утицаја.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Следеће измене постојећих стандарда, које су ступиле на снагу, нису имале материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје:

- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године)
- Уступци за закуп повезани са Ковид-19 после 30. јуна 2021. – измене МСФИ 16 (објављене у марту 2021. и на снази за годишње периоде на дан или након 1. априла 2021.).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

За следеће нове стандарде и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје када се усвоје:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.);

- Класификација обавеза на текуће или дугорочне – Измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. године и ревидиране јула 2020. године а на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године)
- Приходи пре намераване употребе, Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене уског обима МРС 16, МРС 37 и МСФИ 3 и годишња побољшања МСФИ 2018 – 2020 – измене МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41 (објављен у 14. маја 2020. године и на снази за годишње периде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Некретнине, постројења и опрема: приноси настали пре намераване употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – Измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.–2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године):
 - Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9
 - Зависно друштво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1
 - Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41
- Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког подухвата – измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (издатих септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који ће бити дефинисан од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB).

- Обелодањивање Рачуноводствених политика – измене и допуне МРС 1 (објављене фебруара 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).
- Обелодањивање Рачуноводствених процена – измене и допуне МРС 8 (објављене фебруара 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године)
- Одложени порез на имовину и обавезе које произилазе из једне трансакције – Измене МРС 12 (објављене у мају 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).

рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Групе идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик промене цена робе);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Група је изложена тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама в) ценама робе, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризицима од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљало ризицима од промена курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансак-

ција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР, које превасходно излажу Групу ризику промене девизног курса.

Књиговодствена вредност (без исправке) финансијских инструмената Групе по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2021. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	91.900	-	-	-	91.900
Дугорочни кредити	9.515	-	-	-	9.515
Остали дугорочни финансијски пласмани	320.069	786.412	6.236	-	1.112.717
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	23.016.354	2.049.638	326.135	3.012.917	28.405.044
Друга потраживања	128.690	580.236	257.910	409.789	1.376.625
Краткорочни финансијски пласмани	39.419	65.032	-	-	104.451
Готовина и готовински еквиваленти	10.688.889	9.013.350	753.924	827.111	21.283.274
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(9.841)	(71.430.298)	(83.512)	(1.549.180)	(73.072.831)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(4.298)	(7.285.159)	(46.968)	(352.747)	(7.689.172)
Обавезе из пословања	(9.651.175)	(11.769.807)	(314.349)	(2.840.332)	(24.575.663)
Остале краткорочне обавезе	(6.218.084)	(88.154)	(167.161)	(170.866)	(6.644.265)
Нето изложеност	18.411.438	(78.078.750)	732.215	(663.308)	(59.598.405)

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности.

Основна функција управљања финансијским ризицима је успостављање лимита ризика и осигурање да свака изложеност ризику остане унутар тих лимита. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије, планирање и

На дан 31. децембра 2020. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.316	-	-	-	95.316
Дугорочни кредити	9.515	-	-	-	9.515
Остали дугорочни финансијски пласмани	84.336	738.205	5.740	-	828.281
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	18.293.378	797.131	95.424	1.429.747	20.615.680
Друга потраживања	245.531	497.988	153.173	66.032	962.724
Краткорочни финансијски пласмани	116.181	226.888	-	-	343.069
Готовина и готовински еквиваленти	4.571.789	3.318.178	243.231	355.104	8.488.302
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(14.198)	(72.721.977)	(120.107)	(1.123.736)	(73.980.018)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(14.831)	(11.877.242)	(37.751)	(266.891)	(12.196.715)
Обавезе из пословања	(6.721.073)	(7.973.347)	(3.329.805)	(1.254.454)	(19.278.679)
Остале краткорочне обавезе	(6.642.855)	(79.884)	(15.239)	(130.704)	(6.868.682)
Нето изложеност	10.023.089	(87.074.060)	(3.005.334)	(924.902)	(80.981.207)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2021.	31 децембар 2020.
ЕУР	117,5821	117,5802
УСД	103,9262	95,6637

Анализа осетљивости

Група је одлучила да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2021. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 1% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал била би већа/мања за РСД 780.787 хиљаде (2020: РСД 870.741 хиљада), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминираним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2021. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 2% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за РСД 14.644 хиљада (2020: РСД 60.107 хиљада), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминираним у УСД.

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било

која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2021. години били би РСД 550.485 хиљада (2020: РСД 667.008 хиљада) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Ризик цена робе

Финансијске перформансе Групе директно су везане за цене сирове нафте и нафтних деривата. Група није у могућности да у потпуности контролише цене ових производа, који зависе од равнотеже понуде и потражње на светском и домаћем тржишту сирове нафте и нафтних деривата као и од поступака контролних агенција.

Систем планирања Групе припрема различите сценарије за кључне факторе у зависности од цена нафте на глобалном тржишту. Овај приступ омогућава менаџменту да прилагоди трошкове смањењем или репорограмирањем инвестиционих програма и других механизма. Такве активности помажу да се ризик смањи на прихватљив ниво.

Кредитни ризик

Група се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задуживања Групе и других трансакција са саговорачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност кредитном ризику Групе по врсти средстава исказана у садашњим вредно-

стима финансијских средстава у консолидованом билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2021	2020
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	91.900	95.316
Остали дугорочни финансијски пласмани (напомена 11)	1.112.717	828.281
Дугорочни кредити	9.515	9.515
Потраживања по основу продаје (напомена 14)	28.405.044	20.615.680
Друга потраживања (напомена 15)	1.482.846	2.110.594
Краткорочни финансијски пласмани (напомена 16)	104.451	343.069
Готовински еквиваленти и готовина (напомена 17)	21.283.274	8.488.302
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	52.489.747	32.490.757

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Групе; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Групом;
- Планирани обим продаје;
- Дужина сарадње са Групом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања по основу продаје и остала потраживања

Лимити. Група дефинише нивое кредитних ризика које предузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговарача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&V извештаја;
- Количина уписаних залога;

На изложеност Групе кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Група примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања по основу продаје и осталих

потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у периоду од 60 месеци пре 31. децембра 2021. године и 60 месеци пре 1. јануара 2021. године као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да

нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима по основу продаје и осталим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

На дан 31. децембра 2021. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања по основу продаје и остала потраживања
Потраживања по основу продаје и остала потраживања:				
- недоспела	0,03%	28.470.599	(8.541)	28.462.058
- доспела до 30 дана	0,15%	924.727	(1.387)	923.340
- од 31 до 90 дана	0,91%	94.953	(864)	94.089
- од 91 до 270 дана	1,29%	68.493	(884)	67.609
- преко 270 дана	98,11%	15.919.281	(15.578.487)	340.794
Укупно потраживања од продаје и остала потраживања		45.478.053	(15.590.163)	29.887.890

На дан 31. децембра 2020. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања по основу продаје и остала потраживања
Потраживања по основу продаје и остала потраживања:				
- недоспела	0,03%	21.223.175	(2.548)	21.220.627
- доспела до 30 дана	0,17%	941.970	(4)	941.966
- од 31 до 90 дана	0,88%	106.502	(3.371)	103.131
- од 91 до 270 дана	3,69%	158.376	(55.610)	102.766
- преко 270 дана	98,53%	16.664.957	(16.307.173)	357.784
Укупно потраживања од продаје и остала потраживања		39.094.980	(16.368.706)	22.726.274

По правилу, износ потраживања које превазилази износ одобреног кредитног лимита осигуран је путем банкарске гаранције, примљеног аванса или другим средством обезбеђења.

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и оста-

лих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и осталих потраживања у потпуности надокнадива.

Промене на исправци вредности по основу потраживања од продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања по основу продаје		Потраживања за закуп	Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка		
На дан 1. јануара 2020. године	2.340.318	3.487.719	52.831	5.880.868
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 36)	4.402	101.789	5.126	111.317
Укидање резервисања (напомена 35)	(6.660)	(113.101)	(11.634)	(131.395)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(87)	(609.650)	(284)	(610.021)
Остало	(35)	(4.196)	-	(4.231)
На дан 31. децембра 2020. године	2.337.938	2.862.561	46.039	5.246.538
На дан 1. јануара 2021. године	2.337.938	2.862.561	46.039	5.246.538
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 36)	5.530	36.956	582	43.068
Укидање резервисања (напомена 35)	(7.303)	(27.936)	(5.485)	(40.724)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(456)	(287.647)	-	(288.103)
Остало	(12.641)	10.016	(1)	(2.626)
На дан 31. децембра 2021. године	2.323.068	2.593.950	41.135	4.958.153

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз консолидовани биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

Промене на исправци вредности других потражи-
вања су:

	Потраживања из специфичних послова	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	1.740.393	2.064.841	7.418.826	11.224.060
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 36)	5.126	8.260	2.089	15.475
Укидање резервисања (напомена 35)	(552)	(38.421)	(370)	(39.343)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(30.209)	(46.524)	(1.129)	(77.862)
Остало	175	(541)	204	(162)
На дан 31. децембра 2020. године	1.714.933	1.987.615	7.419.620	11.122.168
На дан 1. јануара 2021. године	1.714.933	1.987.615	7.419.620	11.122.168
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 36)	3.283	3.558	2.997	9.838
Укидање резервисања (напомена 35)	(286.082)	(12.013)	(417)	(298.512)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(44.929)	(44.485)	(69.361)	(158.775)
Остало	(36.053)	(6.246)	(410)	(42.709)
На дан 31. децембра 2021. године	1.351.152	1.928.429	7.352.429	10.632.010

Кредитни квалитет финансијске имовине

Кредитни квалитет финансијске имовине која
није доспела нити обезвређена може се процени-
ти позивањем на спољне кредитне рејтинге (ако су

доступни) или на историјске информације о сто-
пама неплаћања друге уговорне стране:

	БББ и више	Мање од БББ	Без рејтинга	Укупно
На дан 31. децембра 2021. године				
Готовина и готовински еквиваленти (напомена 17)	9.347.610	8.282.565	3.653.099	21.283.274
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године (напомена 16)	-	-	28.275	28.275
Депозити са роком доспећа преко 1 године (напомена 11)	-	-	155.857	155.857
На дан 31. децембра 2020. године				
Готовина и готовински еквиваленти (напомена 17)	2.362.115	4.247.736	1.878.451	8.488.302
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године (напомена 16)	-	-	266.224	266.224

Очекивани кредитни губици за већину финан-
сијских средстава се одмеравају узимајући у обзир
очекиване кредитне губитке током века трајања
финансијског средства.

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године није било
значајних кредитних губитака од умањења вред-
ности признате имовине.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на
нивоу Групе. Дирекција за финансије прати кон-
тинуирано ликвидност Групе како би обезбедила
довољно готовине за потребе пословања, уз одр-
жавање нивоа неискоришћених кредитних лини-
ја, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни
лимит код банака или услове из уговора о позајми-
цама. Овакво пројектовање узима у обзир планове

Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са
уговореним условима, усклађивање са интерно
дефинисаним циљевима, и ако је применљиво,
екстерне законске или правне захтеве као што су
на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за упра-
вљање обртним капиталом полаже се као вишак
готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обаве-
зе на датум биланса стања Групе које су груписане
према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне
недисконтване новчане токове. Износи који до-
спевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су
њиховим књиговодственим износима, будући да
ефекат дисконтовања није материјално значајан.

На дан 31. децембра 2021.	Садашња вредност	Уговорени новчани токови	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
Финансијске обавезе (кредити и лизинг)	80.762.003	85.318.886	8.994.118	73.534.610	2.790.158
Добављачи и обавезе за дивиденду	28.359.768	28.359.768	28.359.768	-	-
	109.121.771	113.678.654	37.353.886	73.534.610	2.790.158
На дан 31. децембра 2020.					
Финансијске обавезе (кредити и лизинг)	86.176.733	90.113.828	13.520.395	63.382.156	13.211.277
Добављачи и обавезе за дивиденду	23.063.696	23.063.696	23.063.696	-	-
	109.240.429	113.177.524	36.584.091	63.382.156	13.211.277

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувала односно кориговала структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањила дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода/расхода нето и других неоперативних прихода/расхода.

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 22 и 23)	80.762.003	86.176.733
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 17)	(21.283.274)	(8.488.302)
Нето дуговања	59.478.729	77.688.431
ЕБИТДА	53.173.984	15.824.303
Коефицијент задужености	1,12	4,91

Група се обавезала да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 4,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје и других потраживања, остале обртне имовине и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2021. и 2020. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати Главни Доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода/расхода нето и осталих неоперативних прихода/расхода. ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2021. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	45.522.440	293.808.619	(44.141.713)	295.189.346
Интерсегментни	43.608.846	532.867	(44.141.713)	-
Екстерни	1.913.594	293.275.752	-	295.189.346
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	30.422.381	22.751.603	-	53.173.984
Амортизација	(13.263.998)	(11.694.603)	-	(24.958.601)
Добици/(Губици) због обезвређења (напомена 27 и 30)	6.081	(555.308)	-	(549.227)
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(948.281)	-	-	(948.281)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(164.530)	-	(164.530)
Финансијски расходи, нето	(547.317)	(2.027.410)	-	(2.574.727)
Порез на добит	(144.696)	(4.098.851)	-	(4.243.547)
Сегментни добитак/(губитак)	16.004.070	4.952.963	-	20.957.033

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	30.291.847	183.607.101	(30.071.039)	183.827.909
Интерсегментни	29.491.961	579.078	(30.071.039)	-
Екстерни	799.886	183.028.023	-	183.827.909
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	16.154.650	(330.347)	-	15.824.303
Амортизација	(12.770.569)	(10.035.335)	-	(22.805.904)
Добици/(Губици) због обезвређења (напомена 27 и 30)	61.646	(771.504)	-	(709.858)
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(136.812)	-	-	(136.812)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(103.671)	-	(103.671)
Финансијски расходи, нето	(276.348)	(1.661.870)	-	(1.938.218)
Порез на добит	(193.607)	1.758.004	-	1.564.397
Сегментни добитак/(губитак)	3.367.063	(10.933.066)	-	(7.566.003)

Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент укључује ЕБИТДА-у корпоративног центра у негативном износу од РСД 6.925.941 хиљаду за годину која се завршила 31. децембра 2021. године (31 децембра 2020.

године: негативна ЕБИТДА у износу од РСД 6.150.081 хиљаду). Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент пре алокације корпоративног центра ЕБИТДА је приказана у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Коригована ЕБИТДА после алокације Корпоративног центра	22.751.603	(330.347)
ЕБИТДА Корпоративног центра	(6.925.941)	(6.150.081)
Коригована ЕБИТДА пре алокације Корпоративног центра	29.677.544	5.819.734

Коригована ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2021. и 2020. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Нето добит	20.957.033	(7.566.003)
Порез на добит	4.243.547	(1.564.397)
Остали расходи	1.622.598	1.200.796
Остали приходи	(1.151.128)	(2.138.667)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	330.521	154.834
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(339.236)	(259.147)
Финансијски расходи	4.733.811	4.816.945
Финансијски приходи	(1.994.554)	(2.775.056)
Трошкови амортизације	24.958.601	22.805.904
Остали неоперативни трошкови, нето*	(187.209)	1.149.094
ЕБИТДА	53.173.984	15.824.303

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, трошак резервисања, исправку вредности потраживања и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2021.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	1.397.819	1.212.510	2.610.329
Продаја природног гаса	273.246	-	273.246
Велепродаја	273.246	-	273.246
Продаја нафтних деривата	202.705.120	71.912.811	274.617.931
Малопродаја	67.695.146	16.251.771	83.946.917
Велепродаја	135.009.974	55.661.040	190.671.014
Продаја електричне енергије	2.839.332	350.428	3.189.760
Приходи по основу закупа	302.641	18.570	321.211
Остала продаја	10.058.003	4.118.866	14.176.869
Продаја укупно	217.576.161	77.613.185	295.189.346

	Година која се завршила 31. децембра 2020.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	362.369	-	362.369
Велепродаја	362.369	-	362.369
Продаја нафтних деривата	127.044.342	43.165.194	170.209.536
Малопродаја	49.100.165	10.910.927	60.011.092
Велепродаја	77.944.177	32.254.267	110.198.444
Продаја електричне енергије	1.160.202	298.446	1.458.648
Приходи по основу закупа	291.237	6.106	297.343
Остала продаја	8.232.649	2.821.797	11.054.446
Продаја укупно	137.090.799	46.737.110	183.827.909

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 190.671.014 хиљада (2020: РСД 110.198.444 хиљаде) приходи у износу од РСД 28.673.855 хиљада (2020: РСД 16.743.010 хиљада) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Електро Привреди Србије у износу од РСД 1.154.381 хиљаду (2020: Network for trading д.о.о. Београд у износу од РСД 504.652 хиљаде).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од РСД 10.813.030 хиљада (2020: РСД 8.758.716 хиљада).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином, а Група испуњава своју уговорну обавезу.

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 217.576.161 хиљаду (2020: РСД 137.090.799 хиљада) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 77.613.185 хиљада (2020: РСД 46.737.110 хиљада).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Продаја сирове нафте	1.212.510	445.567
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	13.181.739	10.190.296
Босна и Херцеговина	24.814.896	13.463.146
Румунија	16.857.738	10.903.430
Швајцарска	1.880.060	453.057
Хрватска	2.597.274	1.656.265
Северна Македонија	502.952	790.710
Мађарска	947.185	779.414
Велика Британија	4.517.034	903.215
Немачка	1.340.491	985.633
Остала тржишта	5.273.442	3.040.028
	71.912.811	43.165.194
Продаја електричне енергије	350.428	298.446
Приходи по основу закупа	18.570	6.106
Остали приходи	4.118.866	2.821.797
	77.613.185	46.737.110

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Презентација акцизе

У табели испод приказан је остварени приход од продаје и обрачунате акцизе за 2021. и 2020. годину:

	2021	2020
Приход од продаје	446.970.836	316.031.560
Акциза	(151.781.490)	(132.203.651)
Нето приход од продаје	295.189.346	183.827.909

У Републици Србији акцизе постају плативе када производи који су предмет акцизе излазе из акцизног складишта. То настаје када се роба утовари за транспорт, за директну продају купцима (велепродаја) или за транспорт до сопствене малопродајне мреже. Рок плаћања за обрачунате акцизе је 15 дана. Група је проценила да акцизе наплаћене у велепродаји не садрже ризик залиха нити значајан кредитни ризик. У продаји на мало, Група процењује да је просечан промет залиха приближно једнак периоду плаћања акцизе и да нема значајних

ризика залиха или кредитног ризика. Сходно томе, с обзиром да Група не сноси значајне ризике у оба случаја, акцизе се наплаћују у име пореског органа и сходно томе одбијају од прихода.

Стална имовина, осим финансијских инструмената, одложених пореских средстава, инвестиција и остале сталне имовине (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Србија	283.450.792	288.696.880
Румунија	12.330.207	12.430.336
Босна и Херцеговина	8.342.150	7.649.494
Бугарска	6.081.578	6.423.225
	310.204.727	315.199.935

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Гудвил	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	14.769.430	10.033.485	2.233.762	1.252.029	8.760.424	37.049.130
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(8.044.554)	(879.254)	(327.073)	(55.415)	(12.635.897)
Неотписана вредност	11.439.829	1.988.931	1.354.508	924.956	8.705.009	24.413.233
Година завршена дана 31. децембра 2020.						
Повећања	-	-	-	-	1.335.647	1.335.647
Активација	1.474.226	661.805	-	9.946	(2.145.977)	-
Амортизација	(1.143.611)	(610.561)	-	(46.584)	(4.719)	(1.805.475)
Обезвређење (напомена 30)	-	-	(26.506)	-	(58.941)	(85.447)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	122.924	122.924
Остали преноси	-	782	-	-	49.464	50.246
Транслационе резерве	-	(77)	(5.298)	(129)	(85.430)	(90.934)
Неотписана вредност	11.770.444	2.040.880	1.322.704	888.189	7.917.977	23.940.194
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	16.243.657	10.694.203	2.220.431	1.253.796	8.036.878	38.448.965
Исправка вредности и обезвређење	(4.473.213)	(8.653.323)	(897.727)	(365.607)	(118.901)	(14.508.771)
Неотписана вредност	11.770.444	2.040.880	1.322.704	888.189	7.917.977	23.940.194
На дан 1. јануара 2021.						
Набавна вредност	16.243.657	10.694.203	2.220.431	1.253.796	8.036.878	38.448.965
Исправка вредности и обезвређење	(4.473.213)	(8.653.323)	(897.727)	(365.607)	(118.901)	(14.508.771)
Неотписана вредност	11.770.444	2.040.880	1.322.704	888.189	7.917.977	23.940.194
Година завршена дана 31. децембра 2021.						
Повећања	-	-	-	-	2.257.456	2.257.456
Активација	2.714.210	505.162	-	322.439	(3.541.811)	-
Амортизација	(1.400.835)	(482.222)	-	(51.280)	(4.695)	(1.939.032)
Обезвређење (напомена 30)	-	-	(25.243)	-	(1.008)	(26.251)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	(528.644)	(528.644)
Остали преноси	-	(931)	-	(76)	(265.491)	(266.498)
Транслационе резерве	(8.285)	(54)	(4.329)	(97)	(67.467)	(80.232)
Неотписана вредност	13.075.534	2.062.835	1.293.132	1.159.175	5.766.317	23.356.993
На дан 31. децембра 2021.						
Набавна вредност	18.948.626	11.098.845	2.209.413	1.576.120	5.889.747	39.722.751
Исправка вредности и обезвређење	(5.873.092)	(9.036.010)	(916.281)	(416.945)	(123.430)	(16.365.758)
Неотписана вредност	13.075.534	2.062.835	1.293.132	1.159.175	5.766.317	23.356.993

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 5.766.317 хиљада (2020: РСД 7.917.977 хиљада) се највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 5.307.832 хиљада (2020: РСД 7.749.359 хиљада).

Обезвређење гудвила

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних или групних једница које генеришу готовину (ЈГГ). Групне ЈГГ се односе на читаву мало-продајну мрежу једног зависног ентитета у Босни и Херцеговини где је гудвил распоређен по овом основу. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази веће

од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2021	2020
Просечна бруто маржа	21,7%	23,3%
Стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	7,60%	6,72%
- Бугарско тржиште	6,00%	5,84%
- Тржиште Босне и Херцеговине	9,40%	7,71%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дис-

контна стопа односи се на стопу пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила.

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслационе резерве	Крајње стање
2021					
Босна и Херцеговина	482.336	-	-	8	482.344
Румунија	273.377	-	-	(4.347)	269.030
Бугарска	566.991	-	(25.243)	10	541.758
	1.322.704	-	(25.243)	(4.329)	1.293.132
2020					
Босна и Херцеговина	482.387	-	-	(51)	482.336
Румунија	278.560	-	-	(5.183)	273.377
Бугарска	593.561	-	(26.506)	(64)	566.991
	1.354.508	-	(26.506)	(5.298)	1.322.704

Осим признатог обезвређења у Бугарској у износу од РСД 25.243 хиљада (2020: РСД 26.506 хиљада), тест обезвређења у Румунији и Босни и Херцеговини показао је да је надокнадива вредност израчуната по основу вредности у употреби/фер вредности већа од садашње вредности средстава.

Уколико би ревидирана процењена стопа раста била 0,5% уместо коришћене 1% и уколико би дисконтна стопа била већа за 1% у односу на коришћену приликом обрачуна, надокнадива вредност тестиране имовине код које није претходно утврђено обезвређење и даље превазилази садашњу вредност. Уколико би стопа раста била 0% у комбинацији са примењеном дисконтном стопом како је наведено у горњој табели, надокнадива

вредност такође превазилази одговарајућу садашњу вредност. Што се тиче дисконтне стопе, тест обезвређења је најосетљивији за тржиште Босне и Херцеговине, где вредност у употреби превазилази садашњу вредност одговарајуће имовине по дисконтној стопи већој од 11,04%.

Руководство сматра да је просечна бруто маржа горива као део укупне просечне бруто марже кључна претпоставка која утиче на осетљивост обрачуна вредности у употреби. Следећа табела приказује осетљивост обрачуна на промену ове претпоставке показујући за колико би просечна бруто маржа горива требала да се смањи да би употребна вредност била једнака садашњој вредности тестиране имовине:

	2021		2020	
	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Смањење у пп	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Смањење у пп
Тржиште Румуније	23,5%	0,83пп	24,3%	12,6пп
Тржиште Бугарске	21,9%	3,1пп	25,0%	8,3пп
Тржиште Босне и Херцеговине	19,9%	0,84пп	20,7%	0,3пп

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2020.								
Набавна вредност	17.202.401	224.462.317	139.661.505	57.064.616	91.807	547.316	372.108	439.402.070
Исправка вредности и обезвређење	(300.856)	(75.752.550)	(74.596.094)	(2.000.528)	(1.990)	(394.991)	(26.742)	(153.073.751)
Неотписана вредност	16.901.545	148.709.767	65.065.411	55.064.088	89.817	152.325	345.366	286.328.319
Година завршена дана 31. децембра 2020.								
Повећања	-	345.084	-	22.746.197	-	-	1.354.232	24.445.513
Активација	124.786	19.241.134	41.074.162	(60.468.951)	4.090	24.779	-	-
Обезвређење (напомена 30)	(45.771)	(3.025)	-	(655.841)	-	-	-	(704.637)
Амортизација	-	(10.875.319)	(9.517.841)	-	-	(22.059)	-	(20.415.219)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	(122.924)	-	-	-	(122.924)
Пренос на стална средства намењена продаји	(77.770)	(1.284)	(72.246)	-	-	-	-	(151.300)
Отуђења и отписи	(32.023)	(60.891)	(106.497)	(256.424)	(578)	-	(1.360.417)	(1.816.830)
Остали трансфери	21.264	146.231	(186.276)	(49.527)	-	-	-	(68.308)
Транслационе резерве	(19.484)	(27.746)	(4.287)	(80.170)	874	(2)	(99)	(130.914)
Неотписана вредност	16.872.547	157.473.951	96.252.426	16.176.448	94.203	155.043	339.082	287.363.700
На дан 31. децембра 2020.								
Набавна вредност	17.214.976	243.861.639	178.964.414	18.688.125	95.319	553.404	365.823	459.743.700
Исправка вредности и обезвређење	(342.429)	(86.387.688)	(82.711.988)	(2.511.677)	(1.116)	(398.361)	(26.741)	(172.380.000)
Неотписана вредност	16.872.547	157.473.951	96.252.426	16.176.448	94.203	155.043	339.082	287.363.700
Инвестиционе некретнине (напомена 9б)	-	1.574.329	-	-	-	-	-	1.574.329
Право коришћења средстава (напомена 9г)	143.732	1.299.970	1.217.092	-	-	-	-	2.660.794
Укупно	17.016.279	160.348.250	97.469.518	16.176.448	94.203	155.043	339.082	291.598.823
На дан 1. јануара 2021.								
Набавна вредност	17.214.976	243.861.639	178.964.414	18.688.125	95.319	553.404	365.823	459.743.700
Исправка вредности и обезвређење	(342.429)	(86.387.688)	(82.711.988)	(2.511.677)	(1.116)	(398.361)	(26.741)	(172.380.000)
Неотписана вредност	16.872.547	157.473.951	96.252.426	16.176.448	94.203	155.043	339.082	287.363.700
Година завршена дана 31. децембра 2021.								
Повећања	-	1.540.421	-	18.306.597	-	-	1.644.028	21.491.046
Активација	28.717	13.749.224	5.889.192	(19.689.619)	-	22.486	-	-
Обезвређење (напомена 30)	-	-	-	(743.396)	-	-	-	(743.396)
Амортизација	-	(11.448.032)	(10.841.222)	-	-	(21.740)	-	(22.310.994)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	528.644	-	-	-	528.644
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 9б)	-	(21.673)	-	(7.930)	-	-	-	(29.603)
Пренос на стална средства намењена продаји	(21.262)	(651)	(4.071)	-	-	-	-	(25.984)
Отуђења и отписи	(282.230)	(259.456)	(77.102)	(1.035.430)	(122)	1	(1.666.946)	(3.321.285)
Остали трансфери	-	(4.018.043)	151.348	3.865.151	-	1.544	-	-
Транслационе резерве	(16.593)	(38.332)	(4.531)	(41.134)	1	-	2	(100.587)
Неотписана вредност	16.581.179	156.977.409	91.366.040	17.359.331	94.082	157.334	316.166	282.851.541
На дан 31. децембра 2021.								
Набавна вредност	16.923.564	254.303.454	183.873.058	20.340.817	95.196	577.452	342.907	476.456.448
Исправка вредности и обезвређење	(342.385)	(97.326.045)	(92.507.018)	(2.981.486)	(1.114)	(420.118)	(26.741)	(193.604.907)
Неотписана вредност	16.581.179	156.977.409	91.366.040	17.359.331	94.082	157.334	316.166	282.851.541
Инвестиционе некретнине (напомена 9б)	-	1.728.395	-	-	-	-	-	1.728.395
Право коришћења средстава (напомена 9г)	124.884	1.556.283	902.797	-	-	-	-	2.583.964
Укупно	16.706.063	160.262.087	92.268.837	17.359.331	94.082	157.334	316.166	287.163.900

Група је у пословној 2021. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 17.233 хиљаде (2020: РСД 120.146 хиљада).

Од укупног износа активација у 2021. години у износу од РСД 19.689.619 хиљада, најзначајнији део односи се на активацију средстава за производњу нафте и гаса у износу од РСД 17.927.832 хиљаде. У 2020. години активација у износу од РСД 60.468.951 хиљаду најзначајнијим делом односи се на завршетак и пуштање у рад пројекта Дубока Прерада у рафинерији Панчево у износу од РСД 38.844.486 хиљада. Пројекат Дубока Прерада омогућава оптимално искоришћење капацитета рафинерије нафте у Панчеву и повећање дубине прераде до 99,2 одсто (са 86 одсто у 2017. години). То омогућава повећану производњу високо квалитетних горива – дизела, бензина и течног нафтног гаса, као и почетак производње нафтног кокса. Ово ће Групи дати конкурентску предност на тржишту и покренути њен даљи раст.

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2021. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") – за детаље видети напомену 3.8. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од РСД 743.396 хиљада (2020: РСД 704.637 хиљада) за технолошки и физички застарела и расходована средства и средства у припреми за које постоје индикатори да њихова надокнадива вредност не прелази књиговодствену вредност. Најзначајнији износи односе се на делимично обезвређење привремено обустављеног пројекта базна уља у рафинерији Нови Сад у износу од РСД 731.532 хиљаде (2020: РСД 683.196 хиљада).

б) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине. Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2021	2020
На дан 1. јануара	1.574.329	1.579.798
Добици по основу фер вредновања (напомена 27)	149.346	-
Преноси са некретнина, постројења и опреме (напомена 9а)	29.603	-
Отуђења	(24.883)	(5.469)
На дан 31. децембра	1.728.395	1.574.329

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 1.728.395 хиљада (31. децембра 2020. године: РСД 1.574.329 хиљада) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2021. односно 2020. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист прихода од усклађивања вредности имовине (напомена 27).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом

процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2021. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	918.730	-
- Бензинске станице	-	-	809.664
Укупно	-	918.730	809.664

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2020. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	–	838.887	–
– Бензинске станице	–	–	735.442
Укупно	–	838.887	735.442

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности:

	2021	2020
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2021	2020
Стање на почетку године	735.442	735.442
Промена у фер вредности:		
– Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	80.125	–
– Остало	(5.903)	–
Укупно повећање по основу фер вредновања средства	74.222	–
Стање на крају године	809.664	735.442

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и тро-

шкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.10).

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	22.229.550	3.727.699	25.957.249	185.208.089	40.956	211.206.294
Исправка вредности и обезвређење	(36.133)	(27)	(36.160)	(58.573.177)	(20.345)	(58.629.682)
Неотписана вредност	22.193.417	3.727.672	25.921.089	126.634.912	20.611	152.576.612
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	2.252.926	10.407.399	12.660.325	-	-	12.660.325
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	345.084	-	345.084
Пренос са инвестиција у току	(2.692.111)	(13.257.831)	(15.949.942)	15.935.291	14.651	-
Обезвређење	-	(713)	(713)	-	-	(713)
Остали преноси	30.446	355.800	386.246	(108.434)	382	278.194
Амортизација	(4.719)	-	(4.719)	(12.044.001)	(3.175)	(12.051.895)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(136.812)	-	(136.812)	-	-	(136.812)
Отуђења и отписи	(32.469)	(6.511)	(38.980)	(51.330)	-	(90.310)
Транслационе резерве	(161.463)	-	(161.463)	(26)	(67)	(161.556)
	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	21.489.893	1.226.125	22.716.018	201.221.015	55.925	223.992.958
Исправка вредности и обезвређење	(40.678)	(309)	(40.987)	(70.509.519)	(23.523)	(70.574.029)
Неотписана вредност	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929
На дан 1. јануара 2021.						
Набавна вредност	21.489.893	1.226.125	22.716.018	201.221.015	55.925	223.992.958
Исправка вредности и обезвређење	(40.678)	(309)	(40.987)	(70.509.519)	(23.523)	(70.574.029)
Неотписана вредност	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929
Година завршена 31. децембра 2021.						
Повећања	2.361.992	11.777.979	14.139.971	-	-	14.139.971
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	1.540.421	-	1.540.421
Пренос са инвестиција у току	(5.401.911)	(12.525.921)	(17.927.832)	17.927.832	-	-
Обезвређење	-	(5.823)	(5.823)	-	-	(5.823)
Остали преноси	(408.417)	75.425	(332.992)	(6.804)	641	(339.155)
Амортизација	(4.695)	-	(4.695)	(12.822.628)	(2.931)	(12.830.254)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(948.281)	-	(948.281)	-	-	(948.281)
Отуђења и отписи	-	-	-	(66.297)	-	(66.297)
Транслационе резерве	(135.512)	1	(135.511)	(16.981)	-	(152.492)
	16.912.391	547.477	17.459.868	137.267.039	30.112	154.757.019
На дан 31. децембра 2021.						
Набавна вредност	16.957.599	547.513	17.505.112	220.374.273	56.567	237.935.952
Исправка вредности и обезвређење	(45.208)	(36)	(45.244)	(83.107.234)	(26.455)	(83.178.933)
Неотписана вредност	16.912.391	547.477	17.459.868	137.267.039	30.112	154.757.019

Обезвређење истраживања у износу од РСД 948.281 хиљаду највећим делом у износу од РСД

942.614 хиљада односи се на отпис средстава за производњу у Румунији због неизвесне одрживо-

сти комерцијалне производње (2020: РСД 136.812 хиљада отпис средстава за производњу у Србији

због неизвесне одрживости комерцијалне производње).

Истражно подручје Јимболија у Румунији (укупна вредност улагања у истраживање на дан 31. децембра 2021. износи РСД 1.803.130 хиљада) је тренутно у фази Процењивања резултата истраживања и потврда ових резултата од стране Националне агенције за Минералне ресурсе се очекује у првом половином 2022. године. Приликом процене статуса ове инвестиције на дан 31. децембра 2021. године анализа индикатора обезвређења је извршена посматрањем овог подручја заједно са пољем Теремија Север као једног оперативног подручја што је дозвољено у складу са захтевима МСФИ 6. Разлог спајања ова два поља

у процени је чињеница да ће додатни гас са поља Теремија Север бити испоручен на поље Јимболија чија монетизација је планирана да почне у 2022. години. На основу анализе извршене на дан 31. децембра 2021. године Група је проценила да нема индикатора обезвређења и наставила да процењује могућност комерцијалне производње на пољу Јимболија. По добијању потврде резултата за поље Јимболија од стране Националне Агенција за Минералне ресурсе Републике Румуније оно ће бити пребачено у фазу производње и индикатори обезвређења биће поново сагледани.

г) Право коришћења срестава

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	148.676	1.023.199	438.495	263.429	1.873.799
Повећања	7.509	565.671	247.685	614.888	1.435.753
Амортизација	(9.722)	(242.249)	(121.726)	(211.513)	(585.210)
Преноси	-	-	(223.326)	223.326	-
Отуђења	-	(41.300)	-	(12.289)	(53.589)
Ефекти модификације уговора	-	(4.990)	-	1.082	(3.908)
Транслационе резерве	(2.731)	(361)	(2.804)	(155)	(6.051)
На дан 31. децембра 2020. године	143.732	1.299.970	338.324	878.768	2.660.794
На дан 1. јануара 2021. године	143.732	1.299.970	338.324	878.768	2.660.794
Повећања	-	406.441	160.818	20.860	588.119
Амортизација	(9.600)	(293.292)	(145.158)	(260.525)	(708.575)
Преноси	(7.121)	160.548	923	(923)	153.427
Отуђења	-	(1.443)	(5.209)	(4.645)	(11.297)
Ефекти модификације уговора	-	(15.114)	(78.314)	(140)	(93.568)
Транслационе резерве	(2.127)	(827)	(1.881)	(101)	(4.936)
На дан 31. децембра 2021. године	124.884	1.556.283	269.503	633.294	2.583.964

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ СУБЈЕКТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2021. и 2020. године приказана је у табели испод:

		Процент учешћа	31. децембар 2021	31. децембар 2020
НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд	Заједничко улагање	50%	888.445	915.921
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничко улагање	49%	694.455	831.509
ХИП Петрохемија а.д. Панчево	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус исправка вредности</i>			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.582.900	1.747.430

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије. Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд д.о.о. чија је намена управљање радом будућег ветропарка Планиште, укупне снаге 102 MW. Током марта 2019. године, компанија МЕТ Renewables AG је стекла 50% учешћа од трећих лица и постала заједнички партнер на пројекту који је променио назив у НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд. Поднет је захтев за продужење статуса повлашћеног произвођача електричне енергије за наредне три године. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Газпром енергохолдинг д.о.о. а кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „Газпром Енергохолдинг ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година и кредитом Центренергохолдинга у износу од 41 мил. ЕУР. Завршетак радова на термоелектрани ТЕ-ТО Панчево очекује се током првог квартала 2022. године. Анализа утицаја пандемије (Ковид-19) на завршетак пројекта је у току. Не очекују се значајна кашњења.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору Директора и Надзорном одбору. Дана 9. септембра 2021. године Министарство привреде Републике Србије отворило је јавни позив за приватизацију акционарског друштва ХИП Петрохемија са моделом стратешког партнерства којим би будући партнер стекао удео од највише 90% капитала. НИС а.д. је поднео понуду у року. У

децембру 2021, НИС и ХИП су потписали Уговор о Стратешкој сарадњи. На основу овог уговора НИС ће повећати своје учешће у ХИП Петрохемији са претходних 20,86% на 90% са обавезом новчане докапитализације у износу од 150 милиона ЕУР и изградњу погона за производњу полипропилена капацитета најмање 140.000 тона годишње у року од шест година. Прелазни период је у току до момента затварања трансакције када се очекује да се испуне сви предуслови. Крајњи рок за затварање трансакције је 1. јул 2022. године. До дана објављивања ових консолидованих финансијских извештаја процес је још увек у току.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 31. децембра 2021. (неревидирани) и 2020. године и за године које су се завршиле дана 31. децембра 2021. (неревидирани) и 2020. приказане су у табели испод:

	НИС МЕТ Энерговинд	Газпром Энергохолдинг Србија	Хип Петрохемија а.д. Панчево
31 децембра 2021. године			
Обртна имовина	106.485	1.620.559	21.602.657
Стална имовина	3.187.934	20.628.326	10.712.595
Краткорочне обавезе	1.102.285	447.260	3.168.077
Дугорочне обавезе	-	20.393.628	510.394
Приходи	5.368	88.012	45.571.220
Добитак/(Губитак) за период	(54.952)	(279.702)	5.588.017
31 децембра 2020. године			
Обртна имовина	36.102	399.874	15.722.159
Стална имовина	3.162.171	16.016.723	11.005.097
Краткорочне обавезе	951.167	211.951	3.059.080
Дугорочне обавезе	-	14.563.190	619.412
Приходи	7.437	17.193	29.437.208
Добитак/(Губитак) за период	(60.575)	(149.762)	106.199

11. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ОСТАЛА ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Депозити са доспећем преко годину дана	155.857	-
Остали дугорочни финансијски пласмани	262.867	8.621
Дугорочни кредити дати запосленима	1.086.538	1.126.857
Дугорочна потраживања	-	75.637
Минус исправка осталих дугорочних пласмана	(392.545)	(382.834)
	1.112.717	828.281

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 1.086.538 хиљада (31. децембра 2020: РСД 1.126.857 хиљада) се односе на бескаматне кредите односно кредите

по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Ови кредити су обезвређени у износу од РСД 392.486 хиљада.

12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	Средства	Обавезе	Нето
На дан 31. децембра 2021. године			
Резервисања	664.773	-	664.773
Некретнине, постројења и опрема	1.221.934	(234.374)	987.560
Умањење вредности имовине	694.650	-	694.650
Добици од фер вредновања	10.311	-	10.311
Ревалоризационе резерве	-	(14.075)	(14.075)
	2.591.668	(248.449)	2.343.219
На дан 31. децембра 2020. године			
Резервисања	902.262	-	902.262
Некретнине, постројења и опрема	-	(278.719)	(278.719)
Умањење вредности имовине	1.205.119	-	1.205.119
Порески губици	488.483	-	488.483
Добици од фер вредновања	10.368	-	10.368
Ревалоризационе резерве	-	(14.075)	(14.075)
	2.606.232	(292.794)	2.313.438

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године:

	На дан 31. децембра 2020.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Остало	На дан 31. децембра 2021.
Резервисања	902.262	(237.490)	-	1	664.773
Некретнине, постројења и опрема	(278.719)	1.266.566	-	(287)	987.560
Умањење вредности имовине	1.205.119	(510.469)	-	-	694.650
Порески губици	488.483	(488.483)	-	-	-
Добици од фер вредновања	10.368	-	(58)	1	10.311
Ревалоризационе резерве	(14.075)	-	-	-	(14.075)
Укупно	2.313.438	30.124	(58)	(285)	2.343.219

	На дан 31. децембра 2019.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Остало	На дан 31. децембра 2020.
Резервисања	914.793	(12.578)	-	47	902.262
Некретнине, постројења и опрема	(2.071.692)	1.792.971	-	2	(278.719)
Умањење вредности имовине	1.858.300	(653.181)	-	-	1.205.119
Порески губици	-	488.483	-	-	488.483
Добици од фер вредновања	10.316	-	52	-	10.368
Ревалоризационе резерве	(14.075)	-	-	-	(14.075)
Порески кредит	47	-	-	(47)	-
Укупно	697.689	1.615.695	52	2	2.313.438

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана Групе и остварених пословних резултата који су

руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

13. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	21.911.904	17.535.373
Недовршена производња	5.778.096	4.130.186
Готови производи	10.638.441	8.112.133
Роба	3.241.949	2.728.305
Дати аванси	699.828	515.693
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	(4.619.268)	(4.757.772)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(147.570)	(150.077)
	37.503.380	28.113.841

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Укупно
На дан 1. јануара 2020.	4.775.984	149.287	4.925.271
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 30)	56.758	3.530	60.288
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 27)	(43.546)	(31)	(43.577)
Потраживања отписана током године као ненаплата	-	(2.709)	(2.709)
Остало	(31.424)	-	(31.424)
На дан 31. децембра 2020.	4.757.772	150.077	4.907.849
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 30)	4.403	-	4.403
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 27)	(100.596)	(350)	(100.946)
Потраживања отписана током године као ненаплата	-	(2.156)	(2.156)
Остало	(4.231)	(1)	(4.231)
На дан 31. децембра 2021.	4.619.268	147.570	4.766.838

14. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Потраживања од матичне компаније у иностранству	600	-
Остала повезана правна лица у земљи	2.019.633	1.525.369
Остала повезана правна лица у иностранству	174.584	121.631
Потраживања од трећих лица у земљи	29.716.402	23.714.788
Потраживања од трећих лица у иностранству	1.451.978	500.430
	33.363.197	25.862.218
<i>Минус: исправка вредности</i>	(4.958.153)	(5.246.538)
	28.405.044	20.615.680

15. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Потраживања из специфичних послова	1.585.650	1.932.574
Потраживања за камате	1.935.428	1.994.243
Потраживања од запослених	29.438	84.901
Остала потраживања	8.078.867	7.952.160
Потраживања за више плаћени порез на добит	28.829	1.053.837
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	80.919	97.617
Потраживања за ПДВ	375.725	117.430
<i>Минус: исправка вредности</i>	(10.632.010)	(11.122.168)
	1.482.846	2.110.594

16. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	28.275	266.224
Остала краткорочна финансијска средства	76.176	76.845
	104.451	343.069

На дан 31. децембра 2021. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе РСД 28.275 хиљада (2020: РСД 266.224 хиљаде) и односе се на депозите пласиране у дина-

рима пословним банкама са каматном стопом 2,40% годишње (2020: од 0,5% до 2,80% годишње пласиране у РСД и ЕУР).

17. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Готовина у банци и благајни	13.439.285	5.576.620
Депозити са доспећем до 3 месеца	7.816.553	2.643.210
Новчана средства са ограниченим коришћењем	254	8.328
Остала новчана средства	27.182	260.144
	21.283.274	8.488.302

18. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Разграничени порез на додату вредност	3.611.624	2.111.479
Унапред плаћени трошкови	403.158	204.044
Унапред плаћена акциза	2.038.498	2.258.271
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	487.730	454.374
	6.541.010	5.028.168

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 3.611.624 хиљаде (31. децембра 2020: РСД 2.111.479 хиљада) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 2.038.498 хиљада (31. децембар 2020: РСД 2.258.271 хиљаду) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе који се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

19. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Издате менице и гаранције	80.638.766	79.867.366
Примљене менице и гаранције	17.691.255	16.426.088
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.358.990	5.357.687
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.380.931	5.873.647
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	10.342.388	9.402.918
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.361.966
Примљене хипотеке и залогe	2.465.428	1.880.676
Остала ванбилансна актива и пасива	180.492	176.534
	124.420.216	120.346.882

20. КАПИТАЛ

Капитал који припада власницима Групе										
	Акцијски капитал	Остали капитал	Ревалоризационе резерве	Нераспоређени добитак (губитак)	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	Актуарски добитци или губици	Укупно	Учешћа без права контроле	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануара 2020. године	81.530.200	-	79.755	173.008.695	250.073	(58.183)	152.419	254.962.959	(268.167)	254.694.792
Губитак	-	-	-	(7.566.003)	-	-	-	(7.566.003)	-	(7.566.003)
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	(294)	-	(294)	-	(294)
Расподела дивиденди	-	-	-	(4.425.459)	-	-	-	(4.425.459)	-	(4.425.459)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	(52.595)	(52.595)	-	(52.595)
Остало	-	-	-	(287.845)	111.866	-	-	(175.979)	287.845	111.866
Стање на дан 31. децембра 2020. године	81.530.200	-	79.755	160.729.388	361.939	(58.477)	99.824	242.742.629	19.678	242.762.307
Стање на дан 1. јануара 2021. године	81.530.200	-	79.755	160.729.388	361.939	(58.477)	99.824	242.742.629	19.678	242.762.307
Добитак	-	-	-	20.957.033	-	-	-	20.957.033	-	20.957.033
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	783	-	783	-	783
Расподела дивиденди	-	-	-	(1.001.191)	-	-	-	(1.001.191)	-	(1.001.191)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	12.056	12.056	-	12.056
Остало	-	-	-	456	105.223	(456)	-	105.223	-	105.223
Стање на дан 31. децембра 2021. године	81.530.200	-	79.755	180.685.686	467.162	(58.150)	111.880	262.816.533	19.678	262.836.211

Мањински интерес у износу од РСД 19.678 хиљада односи се на следеће билансне позиције: акцијски капитал у износу од РСД 18.730 хиљада, нераспо-

ређени добитак у износу од РСД 3.328 хиљада и добитке по основу прерачуна финансијских извештаја у износу од РСД (2.380) хиљада.

20.1. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500. Акцијски капитал на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2020. износи РСД 1.001.191

хиљаду односно, РСД 6,14 по акцији (31. децембра 2019. : РСД 4.425.459 хиљада односно, РСД 27,14 по акцији) одобрена је од стране Скупштине акционара дана 29. јуна 2021. године и исплаћена 31. августа 2021. године.

Обрачун основне зараде по акцији приказан је у табели испод:

Година која се завршила 31. децембра		
	2021	2020
Добит (губитак) који припада већинском власнику	20.957.033	(7.566.003)
Просечан пондерисан број обичних акција	163.060.400	163.060.400
Зарада по акцији (у РСД 000)	0,129	(0,046)

Група нема конвертибилне инструменте, опције или гаранције и у складу с тим, смањена зарада по

акцији једнака је основној заради по акцији како је наведено у табели изнад.

21. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2020. године	10.671.715	509.129	512.903	808.349	508.931	13.011.027
На терет биланса успеха	88.078	-	119.210	131.486	13.249	352.023
Повећања и корекција процене резервисања	345.084	-	-	-	-	345.084
Укинуто у току године (напомена 37)	(695.704)	-	(8)	(8.362)	(2.306)	(706.380)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	52.595	-	-	52.595
Измирење обавеза	(70.709)	(80.316)	(79.684)	-	(108.532)	(339.241)
Остало	-	-	-	-	(150)	(150)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	10.338.464	428.813	605.016	931.473	411.192	12.714.958
Стање на дан 1. јануара 2021. године	10.338.464	428.813	605.016	931.473	411.192	12.714.958
На терет биланса успеха	238.322	-	417.650	319.480	87.337	1.062.789
Повећања и корекција процене резервисања	1.540.421	-	-	-	-	1.540.421
Укинуто у току године (напомена 37)	(143.899)	-	(1.459)	-	(4.551)	(149.909)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	(12.056)	-	-	(12.056)
Измирење обавеза	(59.473)	(31.049)	(75.869)	(823.829)	(88.678)	(1.078.898)
Остало	276	-	-	-	(95)	181
Стање на дан 31. децембра 2021. године	11.914.111	397.764	933.282	427.124	405.205	14.077.486

Анализа резервисања:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочна	12.430.855	10.332.213
Краткорочна	1.646.631	2.382.745
	14.077.486	12.714.958

а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од РСД 397.764 хиљаде (31. децембра 2020: РСД 428.813 хиљада) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација.

в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације

постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2021. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2021–2023) у износу од РСД 427.124 хиљаде (31. децембра 2020. године: РСД 931.473 хиљаде).

г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2021. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од РСД 87.337 хиљада (2020: РСД 13.249 хиљада). Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2021. године.

д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Отпремнине	557.326	253.488
Јубиларне награде	375.956	351.528
	933.282	605.016

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дисконтна стопа	3,7%	4,3%
Будућа повећања зарада	0%	0,07%
Просечан будући радни век	17,86	14,4

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2020. године	188.783	324.120	512.903
Трошкови директно плаћених накнада	(47.286)	(32.398)	(79.684)
Актуарски губици (добаци) признати у осталом укупном резултату	52.828	(233)	52.595
Признато у укупном резултату	59.163	60.039	119.202
Стање на дан 31. децембра 2020. године	253.488	351.528	605.016
Трошкови директно плаћених накнада	(38.756)	(37.113)	(75.869)
Актуарски добаци признати у осталом укупном резултату	(12.056)	-	(12.056)
Признато у укупном резултату	354.650	61.541	416.191
Стање на дан 31. децембра 2021. године	557.326	375.956	933.282

Износ признат у консолидованом укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Текући трошкови накнада	59.719	83.783
Трошкови камата	35.856	22.964
Губици од промене плана доприноса	22.060	47.774
Актуарски добаци/губици (јубиларне награде)	35.226	(35.319)
Трошкови прошлих услуга	263.330	-
	416.191	119.202

22. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	8.203.418	13.672.117
Банкарски и остали кредити	69.276.624	69.109.888
Обавезе за лизинг	2.335.974	2.479.391
Остале дугорочне финансијске обавезе	841.861	841.847
Остале дугорочне обавезе	104.126	73.490
	80.762.003	86.176.733
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 23)	(7.689.172)	(12.196.715)
	73.072.831	73.980.018

Промене на обавезама Групе из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	89.044.212	-	1.703.441	90.747.653
Приливи	6.182.783	11.500.000	-	17.682.783
Одливи	(11.663.202)	(11.500.000)	(589.021)	(23.752.223)
Немонетарне трансакције	(747.499)	-	1.365.708	618.209
Курсне разлике	(34.289)	-	(737)	(35.026)
На дан 31. децембра 2020. године	82.782.005	-	2.479.391	85.261.396
На дан 1. јануара 2021. године	82.782.005	-	2.479.391	85.261.396
Приливи	16.729.700	500.000	-	17.229.700
Одливи	(22.156.697)	(500.000)	(728.686)	(23.385.383)
Немонетарне трансакције	118.056	-	584.901	702.957
Курсне разлике	6.978	-	368	7.346
На дан 31. децембра 2021. године	77.480.042	-	2.335.974	79.816.016

а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од РСД 8.203.418 хиљада (2020: РСД 13.672.117 хиљада), са висином текућег доспећа од РСД 5.468.935 хиљада (2020: РСД 5.468.847 хиљада), односи се на кредит

добитијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

б) Банкарски кредити

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни кредити у земљи	47.362.765	51.785.439
Дугорочни кредити у иностранству	21.913.859	17.324.449
	69.276.624	69.109.888
Текуће доспеће дугорочних кредита	(1.579.581)	(6.117.143)
	67.697.043	62.992.745

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Између 1 и 2 године	3.004.092	9.920.841
Између 2 и 5 година	63.430.071	41.197.751
Преко 5 година	1.262.880	11.874.153
	67.697.043	62.992.745

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
УСД	130.480	157.858
ЕУР	68.989.968	68.740.978
РСД	210	374
ЈПЈ	155.966	210.678
	69.276.624	69.109.888

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

в) Обавезе за лизинг

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.695.318	1.868.666
Текуће обавезе по основу закупа	640.656	610.725
	2.335.974	2.479.391

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2021	2020
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе) (напомена 34)	92.608	87.363
Трошкови који се односе на краткорочни закуп (напомена 31)	603.562	818.707
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп (напомена 31)	76.390	201.931
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп (напомена 31)	1.574.386	1.237.012

г) Остале дугорочне финансијске обавезе

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од РСД 841.861 хиљаду (2020: РСД 841.847 хиљада) у потпуности представљају одложено накнаду ПЈСЦ Зарубезњефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група (ГПН Група) одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА (напомена 6). Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године.

преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтагазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

Поред тога, током 2020. године Група је стекла додатних 34% удела Јадран Нафтагас за накнаду од РСД 41 хиљаду. Ове трансакције стицања удела и преноса обавеза требало би посматрати заједно.

23. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 22)	7.048.516	11.585.990
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 22)	640.656	610.725
	7.689.172	12.196.715

24. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе из пословања – матично и зависна	3.000	3.204.200
Обавезе из пословања – остала повезана лица	2.481.464	1.159.022
Обавезе из пословања у земљи	9.748.498	6.767.096
Обавезе из пословања у иностранству	12.316.499	7.981.985
Обавезе из пословања - остало	26.202	166.376
	24.575.663	19.278.679

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе из специфичних послова	219.887	183.324
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.642.350	1.710.219
Обавезе за камате	84.312	215.504
Обавезе за дивиденде	3.784.105	3.785.017
Остале обавезе према запосленима	827.031	891.317
Обавезе за ПДВ	2.555.013	2.270.118
Обавеза за акцизу	6.699.841	5.713.647
Накнада за робне резерве	286.795	257.505
Накнада за енергетску ефикасност	33.653	30.168
Обавезе за порез на добит	4.238.208	41.612
Остале обавезе за порезе	1.077.247	846.526
Остале краткорочне обавезе	86.580	83.301
	21.535.022	16.028.258

26. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2021. године у износу РСД 4.074.838 хиљада (31. децембра 2020: РСД 4.140.591 хиљада) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 2.285.733 хиљаде (31. децембра 2020: РСД 2.473.886 хиљада) и уговорене обавезе са купцима које се односе на програм лојалности у износу од РСД 853.461 хиљаду (31. децембра 2020: РСД 770.993 хиљаде).

Приход у износу од РСД 4.444.262 хиљаде (31. децембра 2020.: РСД 2.192.358 хиљада) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2021., од чега се РСД 3.909.614 хиљада (31. децембра 2020.: РСД 1.764.943 хиљаде) односи на авансе и РСД 534.648 хиљада (31. децембра 2020.: РСД 427.415 хиљада) на програм лојалности купаца.

27. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	2021	2020
Приходи по основу усклађивања вредности:		
– некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	80.253	111.187
– инвестиционих некретнина (напомена 9)	149.346	-
– залиха (напомена 13)	100.596	43.546
– остало	351	3.123
	330.546	157.856

28. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови материјала за израду	165.316.006	104.716.293
Трошкови режијског и осталог материјала	289.990	237.684
Трошкови горива и енергије	4.917.934	4.597.008
Остало	1.145.386	929.631
	171.669.316	110.480.616

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови зарада (брutto)	23.932.262	22.755.892
Порези и доприноси на зараде на терет послодавца	3.352.235	3.114.396
Трошкови уговора о делу	104.714	113.035
Трошкови осталих личних зарада	16.852	14.372
Накнаде плаћене одбору директора	134.090	132.140
Трошкови отпремнина	410.842	51.880
Трошкови услужних организација	27.944	1.113.795
Остали лични расходи	862.407	1.095.220
	28.841.346	28.390.730

30. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	2021	2020
Расходи по основу усклађивања вредности:		
– нематеријалних улагања (напомена 8)	26.251	85.447
– некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	743.396	704.637
– залиха (напомена 13)	4.403	56.758
– остало	9.179	37.583
	783.229	884.425

31. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Производне услуге	2.050.470	1.669.556
Транспортне услуге	2.778.768	2.670.195
Услуге одржавања	3.931.642	3.831.426
Закупнине (напомена 22)	2.254.338	2.257.650
Трошкови сајмова	5.440	–
Реклама и пропаганда	796.465	573.153
Трошкови истраживања	1.026.241	218.524
Остале услуге	1.579.875	1.441.308
	14.423.239	12.661.812

32. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Непроизводне услуге	2.899.217	2.390.354
Репрезентација	43.842	47.206
Премије осигурања	534.692	542.321
Трошкови платног промета	464.045	336.952
Трошкови пореза	1.350.783	1.290.948
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.332.811	894.335
Остали непроизводни трошкови	1.680.724	1.597.842
	8.306.114	7.099.958

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2021. у износу од РСД 2.899.217 хиљада (2020: РСД 2.390.354 хиљаде), се највећим делом, у износу од РСД 621.005 хиљада (2020: РСД 558.546 хиљада) односе на трошкове

обезбеђења, трошкове пројектовања у износу од РСД 445.757 хиљада (2020: РСД 396.242 хиљаде) и трошкове консултантских услуга у износу од РСД 232.541 хиљаду (2020: РСД 171.940 хиљада).

33. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.222.970	1.158.564
Приходи од камата	201.413	219.254
Приходи по основу дисконта потраживања	19.486	38.345
Добици од реструктурирања зајмова	-	53.673
Позитивне курсне разлике	504.244	1.300.804
Остали финансијски приходи	46.441	4.416
	1.994.554	2.775.056

34. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	2.144.217	1.583.074
- остали финансијски расходи	174.842	295.406
Расходи камата	1.521.033	1.535.086
Дисконт дугорочних обавеза	81.268	88.078
Губици од реструктурирања зајмова	118.241	-
Негативне курсне разлике	522.006	1.184.496
Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	164.530	103.671
Остали финансијски расходи	7.674	27.134
	4.733.811	4.816.945

35. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	-	88.363
Приходи по основу вредновања:		
- потраживања по основу продаје (напомена 6)	40.724	131.395
- специфичних потраживања (напомена 6)	286.082	552
- краткорочних пласмана	-	46
- осталих потраживања (напомена 6)	12.430	38.791
	339.236	259.147

36. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана	9.728	28.042
Обезвређење по основу:		
- потраживања по основу продаје (напомена 6)	43.068	111.317
- специфичних потраживања (напомена 6)	3.283	5.126
- осталих потраживања (напомена 6)	2.997	2.089
- потраживања по основу камата	3.558	8.260
Вредновање финансијских инструмената кроз биланс успеха	267.887	-
	330.521	154.834

37. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	92.947	51.765
Добици од продаје материјала	51.477	28.714
Вишкови по основу пописа	416.658	242.634
Приходи од смањења обавеза	357.798	976.748
Укидање дугорочних резервисања (напомена 21)	149.909	706.380
Затезне камате	50.868	96.137
Остали приходи	31.471	36.289
	1.151.128	2.138.667

Приходи по основу смањења обавеза у износу од РСД 357.798 хиљада (2020: РСД 976.748 хиљада) од- носе се на отпис обавеза за које не постоји закон- ски основ за плаћање.

38. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Губици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	130.760	177.673
Губици од продаје материјала	186.276	21.560
Мањкови	558.399	419.137
Отпис потраживања	12.415	23.331
Отпис залиха	82.576	51.932
Остали непоменути расходи	652.172	507.163
	1.622.598	1.200.796

39. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Текући порез на добит	4.273.671	51.298
Одложени порез (напомена 12)		
Настанак и укидање привремених разлика	(30.124)	(1.615.695)
	4.243.547	(1.564.397)

Порез на добит Групе пре опорезивања се разлику- је од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Групе, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добит (Губитак) пре опорезивања	25.200.580	(9.130.400)
Порески расход (приход) по важећој домаћој стопи пореза (15%)	3.780.087	(1.369.560)
Ефекат непризнатих пореских губитака и пореских стопа у страним јурисдикцијама	493.888	186.376
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходе који су изузети из опорезивања	(14.730)	(328.081)
Расходе који се не признају за пореске сврхе		
- Порез плаћен у Анголи	84.312	(50.469)
- Остали расходи који се не признају за пореске сврхе	343.605	128.123
Порески губици за која нису била призната одложена пореска средства (искоришћен признати порески кредит), нето	(525.171)	(62.100)
Остали порески ефекти	81.556	(68.686)
	4.243.547	(1.564.397)
Просечна ефективна стопа пореза на добит	17%	0%

40. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Економско окружење у Републици Србији

Група послује превасходно на територији Републике Србије и због тога је изложена ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте.

У марту 2020. Светска здравствена организација прогласила је глобалну пандемију вируса КО-ВИД-19. Као одговор на пандемију, Влада Републике Србије је спровела бројне мере у покушају сузбијања ширења и утицаја КОВИД-19, као што су забране и ограничења путовања, карантина, наредбе за смештај и ограничења пословања, укључујући затварања. Неке од горе наведених мера су накнадно ублажене, међутим и на дан 31. децембра 2021. године, глобални нивои заразе су и даље високи, стопа вакцинације је релативно ниска и постоји ризик да ће Влада Републике Србије увести додатна ограничења у наредним периодима изазваних мутацијом вируса.

Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Групе.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Групе. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 397.764 хиљаде (31. децембар 2020.: РСД 428.813 хиљада) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије (напомена 21).

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2021. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2021. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од РСД 383.637 хиљада (31. децембар 2020. године: РСД 1.531.697 хиљада) и радове

бушења и истраживања у износу од 101,44 милиона УСД (31. децембар 2020. године: 57,89 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

41. ДРУШТВА ГРУПЕ

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године консолидовани финансијски извештаји обухватају из-

вештаје матичног друштва и следећих зависних друштава у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2021	31. децембар 2020
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
НИС Петрол СРЛ, Букурешт,	Румунија	Промет	100	100
НИС Оверсис, Ст Петербург	Русија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт	100	100
НИС Петрол а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња	100	100
Светлост Бујановац у стечају	Србија	Промет	51	51

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

Током 2020. године зависно друштво Паннон Нафтагас Кфт, Будимпешта је ликвидирано. Такође, 2020. године Група је стекла додатних 34% удела у Јадран Нафтагасу.

42. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Група је у 2021. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2021. године и 31. децембра 2020. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
На дан 31. децембра 2021.			
Право коришћења средстава	-	-	414
Инвестиције у заједничка улагања	1.582.900	-	-
Потраживања по основу продаје	1.961.141	600	233.076
Остала потраживања	540.616	-	-
Дати аванси	-	-	29.788
Дугорочне обавезе	-	(2.734.483)	(210)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.468.935)	(142)
Примљени аванси	(935)	-	(388)
Обавезе из пословања	(1.551.586)	(3.000)	(929.878)
Остале краткорочне обавезе	-	(13)	-
	2.532.136	(8.205.831)	(667.340)
На дан 31. децембра 2020.			
Право коришћења средстава	-	-	125
Инвестиције у заједничка улагања	1.747.430	-	-
Потраживања по основу продаје	1.462.469	-	184.531
Остала потраживања	290	-	13
Дати аванси	-	-	25.095
Дугорочне обавезе	-	(8.203.270)	-
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.468.847)	(84)
Примљени аванси	(4.493)	-	(37)
Обавезе из пословања	(942.412)	(3.204.199)	(216.611)
	2.263.284	(16.876.316)	(6.968)

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2021. и 2020. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
Година која се завршила дана 31. децембра 2021. године			
Приходи од продаје	28.761.451	2.056	1.580.398
Остали пословни приходи	7356	-	-
Набавна вредност продате робе	(170.129)	-	(1.121.165)
Трошкови материјала	-	(22.565.852)	(1.016.670)
Трошкови производних услуга	(230.089)	-	(4.538)
Трошкови амортизације	-	-	(115)
Непроизводни трошкови	-	(3.395)	(119.031)
Финансијски расходи	-	(174.840)	(2)
	28.368.589	(22.742.031)	(681.123)
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године			
Приходи од продаје	16.772.500	-	557.309
Остали пословни приходи	7364	-	1.237
Набавна вредност продате робе	-	-	(255.403)
Трошкови материјала	-	(24.674.912)	(996.914)
Трошкови производних услуга	(193.856)	-	(12.896)
Трошкови амортизације	-	-	(188)
Непроизводни трошкови	-	(3.118)	(78.316)
Финансијски приходи	-	-	56
Финансијски расходи	-	(295.406)	-
Остали приходи	-	6.475	-
Остали расходи	-	(50.164)	(260)
	16.586.008	(25.017.125)	(785.375)

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
На дан 31. децембра 2021. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.905.004	-
• Србијагас	-	111.545
• АИР Србија	-	287.512
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.551.586)	-
• Србијагас	-	(605.123)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(2.852)	-
	350.566	(206.066)
На дан 31. децембра 2020. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.461.095	-
• Србијагас	-	256.036
• АИР Србија	-	87.447
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(942.412)	-
• Србијагас	-	(302.531)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.532)	-
	515.151	40.952

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
Година која се завршила дана 31. децембра 2021. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	28.673.855	-
• Србијагас	-	224.146
• АИР Србија	-	3.232.714
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(230.133)	-
• Србијагас	-	(205.962)
	28.443.722	3.250.898
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	16.746.580	-
• Србијагас	-	380.042
• АИР Србија	-	1.685.134
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(193.856)	-
• Србијагас	-	(782.731)
	16.552.724	1.282.445

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима. Трансакције са ХИП Петрохемија укључене су у колони Заједничка улагања и придружена друштва у напомени за повезана правна лица.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године Група је признала РСД 1.033.696 хиљада и РСД 997.434 хиљада, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

43. УСАГЛАШЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу за захтевима Закона о рачуноводству, Група је извршила усаглашење својих потраживања и обавеза са куцпима и добављачима пре припреме

финансијских извештаја. Група нема материјално значајних неусаглашених потраживања и обавеза.

44. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Текуће политичке напетости, од краја 2021. године, ескалирале су као последица даљег развоја ситуације са Украјином, што се негативно одразило на стабилност финансијских и тржишта робе. 24. фебруара 2022. године, цене нафте премашиле су 100 америчких долара за барел. Није могуће одредити колико дуго ће трајати ова повећана нестабилност, нити на ком нивоу ће се коначно усталити наведени финансијски показатељи. Најављене су бројне санкције ради ограничавања приступа за руске субјекте финансијским тржиштима евра и америчког долара, укључујући укидање приступа међународном систему SWIFT, и то би у оваквој ситуацији могло имати даљу утицај на способност Групе за пренос или пријем средстава. Руководству није могуће да предвиди са било којим степеном сигурности утицај свих ових неизвесности на пословање Групе у будућности.

Међутим, Група нема значајних спољних дуговања и није дошло до било каквих прекида пословања, укључујући ланце снабдевања као последица санкција, војног сукоба и нестабилности тржишта робе и широк тржишта. Док ове неизвесности могу имати утицај на будуће приходе акционара по основу дивиденди и на њихову способност да у ближој будућности врше плаћања Друштву, ово неће утицати на способност Групе да настави пословање у догледној будућности.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2021. године до 1. марта 2022. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

Извештај о плаћањима ауторитетима власти

за годину која се завршила на дан 31.12.2021. године

Чланови 39. и 40 Закона о рачуноводству („Службени гласник”, бр. 73/2019) налажу да друштва од јавног интереса која послују у екстрактивној индустрији или сечи примарних шума саставе и објаве извештај односно консолидовани извештај о плаћањима ауторитетима власти на годишњој основи.

Информације о припреми (Правила припреме) Извештаја о плаћањима ауторитетима власти:

Правна лица која су предмет извештавања

У складу са Законом о рачуноводству НИС а.д. Нови Сад је, као правно лице које послује у области екстрактивне индустрије, у обавези да припреми консолидовани извештај о плаћањима ауторитетима власти за сваку завршену пословну годину, како за НИС, тако и за сва његова зависна друштва (која послују у екстрактивној индустрији) која су предмет консолидације Консолидованих финансијских извештаја НИС Групе.

Плаћања укључена у Извештај о плаћањима ауторитетима власти

Сва плаћања НИС Групе ауторитетима власти, извршена током наведене пословне године, за делатност која укључује истраживање, тражење, откривање, развој и вађење угља, сирове нафте и природног гаса, металних руда, руда обојених метала, остало рударство и вађење камена, песка, глине, шљунка и др. приказана су у овом извештају. Плаћање, у смислу овог закона, представља износ који је плаћен, било у новцу, роби, услугама или

правима за активности правних лица која делују у екстрактивној индустрији и бави се сечом примарних шума.

Врсте плаћања која су предмет овог Извештаја су следеће:

Право на производњу – Право на производњу укључује удео производње који у извештајном периоду припада држави. Ово плаћање се по правилу плаћа у натури. У оквиру НИС Групе нису идентификована ова плаћања.

Порез на приход, производња или добит правних лица, искључујући порезе на потрошњу као што је порез на додатну вредност, порез на доходак грађана или акцизе – У Извештају о плаћањима ауторитетима власти укључена су сва плаћања која се односе на порез на добит и порез на производњу. ПДВ, акцизе, као и порез на имовину нису приказани у овом Извештају. Такође, њим нису обухваћена ни плаћања по основу накнада за заштиту животне средине.

Повластице – Обухватају плаћања која се односе на плаћања на име рудне ренте.

Дивиденде – Све дивиденде које су исплаћене Републици Србији, осим дивиденди које су исплаћене по основу права власништва из обичних акција. У оквиру НИС Групе нису идентификована ова плаћања током 2021. године.

Бонуси за потписивање, откривање и производњу – Овим су обухваћене исплате за бонусе, које се исплаћују након потписивања споразума или уговора или када се проглашава комерцијално откриће или је производња започела или је производња достигла прекретницу. Током 2021. године није било овакве врсте плаћања.

Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије – Обухватају накнаде и друге износе који се плаћају као накнада за стицање дозволе за приступ некој области где се изводе екстрактивне активности. Административне таксе које нису посебно повезане са екстрактивним сектором или приступом екстрактивним ресурсима се искључују. Искључене су и извршене уплате у замену за услуге које пружа Влада. У оквиру НИС Групе нису идентификована ова плаћања током 2021. године.

Плаћања за унапређење инфраструктуре – укључују плаћања за развој и побољшање локалне инфраструктуре (путеви, мостови или железница), осим када инфраструктура служи искључиво за оперативне сврхе. Не укључују се плаћања од друштвеног значаја (изградња школа и болница). Током 2021. године није било овакве врсте плаћања у оквиру НИС Групе.

Извештај о плаћањима ауторитетима власти укључује плаћања већа од 100.000 ЕУР у динарској противредности.

Ауторитет власти

Ауторитет власти, у смислу овог закона, је било који национални, регионални или локални орган власти Републике Србије, државе чланице или треће земље. То укључује и одељење, агенцију или привредно друштво које контролише тај орган власти у смислу одредаба члана 39. и 40. Закона о рачуноводству.

Пројекат

Пројекат представља оперативне активности које су уређене једним уговором, лиценцом, закупом, концесијом или сличним споразумом и чини основу за плаћање обавеза према ауторитетима власти. Уколико је више таквих уговора значајно међусобно повезано, онда се сматрају једним пројектом.

Валута извештавања

Сви износи који су наведени у овом Извештају исказани су у динарима (РСД).

Укупан износ према врсти плаћања

Плаћања по земљама	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Република Србија	0	0	1.120.956	0	0	0	0
Ангола	0	134.500	0	0	0	0	0
Босна и Херцеговина							
Румунија	0	0	23.225	0	0	0	0
Укупно	0	134.500	1.144.181	0	0	0	0

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије

у 000 РСД

Плаћања према ауторитетима власти

Србија

Плаћања по земљама	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Министарство финансија Управа за Трезор	0	0	1.120.956	0	0	0	0
Министарство финансија, Пореска управа, Центар за велике пореске обвезнике	0	0	0	0	0	0	0
Укупно	0	0	1.120.956	0	0	0	0

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије

у 000 РСД

Ангола

Плаћања по земљама	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
НАМР Национална агенција за минералне ресурсе	0	134.500	0	0	0	0	0
Укупно	0	134.500	0	0	0	0	0

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије у ооо РСД

Румунија

Плаћања по земљама	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
НАМР Национална агенција за минералне ресурсе	0	0	23.225	0	0	0	0
Укупно	0	0	23.225	0	0	0	0

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије у ооо РСД

Плаћања по пројектима**Ангола**

Плаћања по земљама	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Ангола Блок3	0	134.500	0	0	0	0	0
Укупно	0	134.500	0	0	0	0	0

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије у ооо РСД

3.01

Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овим изјављујемо да су према нашем најбољем сазнању, годишњи финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 73/2019 и 44/2021 - др. закон), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ, као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије¹ и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама и финансијском положају и пословању, добицима и губицима, токовима готовине и променама на капиталу јавног друштва, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Кирил Тјурдењев
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад

¹ Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови годишњи финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:
Група је финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – „Презентација финансијских извештаја”.
„Ванбилансна средства и обавезе” су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

4.01

Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад

Пословно име:	НИС а.д. Нови Сад
Матични број:	20084693
Адреса:	Нови Сад, Народног фронта 12
Порески идентификациони број:	104052135
Веб-сајт:	www.nis.rs
Имејл-адреса:	office@nis.rs
Делатност:	0610 – експлоатација сирове нафте
Датум оснивања	01. октобар 2005. године
Друштво за ревизију које је ревидирало последњи финансијски извештај (од 31. децембра 2021. године):	PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд Омладинских бригада 88а 11000 Београд
Организовано тржиште на којем се тргује акцијама НИС а.д. Нови Сад:	Београдска берза а.д. Београд Омладинских бригада бр. 1 11070 Нови Београд

4.02

Речник

Скраћеница	Значење
3D	Трострумензионални
2D	Двострумензионални
APC	Advanced Process Control
CAC/RCP	Codex Alimentarius Commission/Recommended Code of Practice Комисија Codex Alimentarius-а/Препоручени кодекс праксе
CAPEX	Capital Expenditures Капитални издаци - инвестиције
CEEC	Central-Eastern Europe and Caspian
CMMS	Computerized maintenance management system Компјутерски систем за управљање одржавањем
CO2	Угљен-диоксид
GWh	Гига ват час, мерна јединица за електричну енергију
DCU	Delayed Coking Unit Постројење за одложено коксовање
DWS	Downstream
EBITDA	Профит пре пореза, камата и амортизације
EIA	Energy Information Administration Енергетска информативна служба
ETBE	Etil tert-butil etar
EPCm	Engineering, procurement, and construction management Управљање инжењерингом, набавком и изградњом
EPS	Earnings per share – зарада по акцији
EUR	Евро
EURIBOR	Референтна каматна стопа
FCC	Fluid catalytic cracker Каталитички крекер флуида
FEED	Front-End Engineering Design
FIC	Foreign Investors Council Савет страних инвеститора

Скраћеница	Значење
HAZID	Hazard Identification Study Студија идентификације опасности
HAZOP	Hazard Operational Analysis
HiPACT	High Pressure Acid-gas Capture Technology Задржавање „киселог„ гаса применом технологије високог притиска
HR	Human resources Људски ресурси
HSE	Health, Security and Environment Здравље, безбедност и околина
IMS	Интегрисани систем управљања
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control Интегрисано спречавање и контрола загађења
IPS	Инстант плаћања Србија
ISO	International Organization for standardization; Међународна организација за стандардизацију
IT	Information technologies Информационе технологије
IVMS	In-Vehicle Monitoring System Систем мониторинга возила
км	Километар
КМ	Конвертибилна марка – валута Босне и Херцеговине
KPI	Key Performance Indicators; Кључни показатељи пословања
kW	Кило ват – мерна јединица за електричну енергију
LPG	Liquefied petroleum gas Течни нафтни гас
LTIF	Lost Time Injury Frequency Индекс учесталости повреда
м2	Квадратни метар
м3	Кубни метар
MBA	Master of Business Administration; Мастер управљања пословањем (академска титула)
MHC/DHT	Комплекс за благи хидрокрекинг и хидродораду
MW	Мега ват – мерна јединица за електричну енергију

Скраћеница	Значење
MWA	Management walk around Обилазак оперативних локација од стране менаџмента
Mwe	Електрични мегават - мера произведене електричне енергије
MWh	Мега ват час – мерна јединица за електричну енергију
OCF	Оперативни новчани ток
OMS	Operating Management System Систем оперативног менаџмента
OPEC	Organization of petrol export countries Организација земаља извозница нафте
OPEX	Operational Expenditure Оперативни трошкови
P/BV	Price/Book Value Цена акције/Књиговодствена вредност
P/E	Price/EPS Цена акције/EPS
RAR	Road Accident Rate Показатељ броја саобраћајних незгода
RCM	Reliability-centered maintenance Одржавања на бази поузданости
ROA	Return on Assets Стопа приноса на укупна средства
ROE	Return on Equity Стопа приноса на капитал
РСД	Српски динар
SUV	Sport utility vehicle или suburban utility vehicle Теренски аутомобил
UPS	Upstream
USD	Амерички долар
USD/bbl	Долара по барелу
адо.	Акционарско друштво за осигурање
АД или а.д.	Акционарско друштво
БДП	Бруто друштвени производ
ВК	Високо квалификовани

Скраћеница	Значење
ВС	Висока стручна спрема
ВШ	Виша стручна спрема
ГПН	ЈАД „Гаспром њефт“
ГТМ	Геолошко-технолошке мере
ДОО или д.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу
ДР	Доктор наука
е.о.о.д.	Једночлано друштво са ограниченом одговорношћу у бугарској легислативи
ЕУ	Европска унија
ЕУ ЕТС	EU Emissions Trading System, Систем трговине емисијама ЕУ
ЗАД	Затворено акционарско друштво
ЗНД	Заједница независних држава
ЗОП	Закон о заштити од пожара
ИК	Инвестициони Комитет
ИСУР	Интегрисани систем управљања ризицима
ЈАД	Јавно акционарско друштво у руској легислативи
ЈП	Јавно предузеће
ЈВП	Јавно водопривредно предузеће
КВ	Квалификовани
КПГ	Компримовани природни гас
ЛНГ	Liquefied natural gas, течни природни гас
МЗСЦ	Мултифункционални заједнички сервисни центар
мил.	Милион
млрд.	Милијарда
ММФ	Међународни монетарни фонд
МР	Магистар
МРС	Међународни рачуноводствени стандард
МРП	Минимални радни програм
НАМР	Национална агенција за минералне ресурсе
НБС	Народна банка Србије

Скраћеница	Значење
НБХ	Нефтебазово хозяйство Нафтна база
НК	Неквалификовани
НМД	Налогодавно-методолошка документа
НС	Нижа стручна спрема
НП	Нафтно поље
НТЦ	Научно технички центар
ОАД	Отворено акционарско друштво
ОД	Одбор Директора
ООО или о.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу у легислативи Руске Федерације
ОПЕК	Организација земаља извозница нафте
ОСА	Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва
ОС КП	Отпремна станица Кикинда поље
ОШ	Основна школа
ПДВ	Порез на додату вредност
ПК	Полуквалификовани
ПК	Производни контракт
ПКС	Привредна комора Србије
РНП	Рафинерија нафте Панчево
РС	Република Србија
РФ	Руска федерација
с.р.л.	Друштво са ограниченом одговорношћу у румунској легислативи
САД	Сједињене Америчке Државе
СНДНС	Складиште нафтних деривата Нови Сад
СННП	Кртица „Са нама на путу“
СС	Средња стручна спрема
ССГ	Станица за снабдевање горивом - бензинска станица
т.е.н.	Тона еквивалентне нафте
ТЕ-ТО	Термоелектрана - топлана

Скраћеница	Значење
ТНГ	Течни нафтни гас
УО	Управни одбор
УНС	Универзитет у Новом Саду
УС	Утоварна станица
ФБиХ	Федерација Босна и Херцеговина
хиљ.	Хиљада
ЦЗ	Цивилна заштита

4.03

Контакти

НИС а.д. Нови Сад

e-mail: office@nis.rs

Народног фронта 12
21000 Нови Сад
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1
11000 Београд
(011) 311 3311

Услуге односа са инвеститорима

e-mail: Investor.Relations@nis.rs

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

Сектор за послове са мањинским акционарима

e-mail: servis.akcionara@nis.rs

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55

